Gab 9 0.2

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΠΩΣ ΔΕΙ

ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΝ.

LUCIANI SAMOSATENSIS

QUOMODO

HISTORIA CONSCRIBENDA SIT.

EDIDIT AC NOTIS ILLUSTRAVIT

FRANCISCUS RIOLLAY A. M.

In primis arduum videtur res gestas scribere. Sall.

OXONII,

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO.

Impensis J. & J. Fletcher Bibliop. Oxon.

M. DCC. LXXVI.

25

MVSEVM
BRITAN
NICVM

VIRO REVERENDO

THOMÆ WINSTANLEY A.M.

VARIA ERUDITIONE,

SINGULARI MODESTIA,

SUAVITATE MORUM,

ANIMI CANDORE ADMODUM SPECTABILI:

IN TESTIMONIUM OBSERVANTIÆ,

IN PIGNUS AMICITIÆ,

HIC LIBELLUS INSCRIBITUR.

VIRO REVERENDO

THOMÆ WINSTANLEY A.M.

MIRA ERUDITIONE,

ANGELICI MODESTIA,

ARTIBUS OMNIBUS SPECTABILI:

HUNC LIBELLUM INSCRIBIT

PRÆFATIO.

MAGNAM mihi frequentiam egregiorum præceptorum, quæ nobis de variis eloquentiæ poëſiſque ſpeciebus Antiqui reliquerunt, conſideranti, mirum prorſus videtur quod tam pauca de ratione condendæ hiſtoriæ reperienda ſint. Ariſtoteles, princeps iſte litterarum, qui obſervationum accuratione gravitateque præſcriptorum, legiſlator bonarum artium vocari meritus eſt, nihil quod ad eam rem ſpeciatim attineat memoriæ prodidit. non equidem me latet quod hiſtoricus nonnulla ſibi utilia in Ciceronis libro *de oratore*, et in libello Dionyſii Halicarnaſſenſis, quem inſcripſit *judicium de Thucydide*, carpere poſſit: ſed illa, aliaque ſimilia paſſim in aliis operibus diffuſa, nimium ſunt indefinita generaliaque,

quam ut mentem in re tam ardua, tot et tantis circumdata difficultatibus, dirigere queant. unus omnium Lucianus hiſtoricum fingere molitus eſt. ejus liber eſt tabella quæ ſimul et diſtincte vias exhibet quas ſequi, quas vitare neceſſe eſt; et illum duabus de cauſis attente legendum exiſtimo, ob magnitudinem materiæ, et rationem qua ea diſputatur. alteram afferre poſſem quæ multorum judicio non minus forſan ponderis haberet, hunc ſcilicet libellum ab antiquo ſcriptum eſſe, nullumque alium, ut jam dixi, hac de re ab antiquis eſſe compoſitum. quod ad magnitudinem rei attinet, manifeſtum eſt ſi quid utilitatis inſit in hiſtoria, eam artem quoque perutilem eſſe, quæ hiſtoriam pulchre contexere docet; et in lectorem graviter peccare crederem, ſi huic veritati probandæ diutius immorarer: ſcio equidem nonnullos eſſe ſcriptores qui rebus narrandis non multum vel artis, vel diffi-

cultatis ineſſe exiſtiment; ſed cum illorum errorem depellere agreſſus ſit Lucianus, illos ad eum remittam. paucis tantum oſtendam verbis quæ fuerit authori noſtro cauſa hunc libellum ſcribendi, quamque ſecutus ſit methodum.

Poſtquam Romani, annum Domini circiter CLXIV, bellum quod tribus ab annis contra Parthos gererent, illuſtribus victoriis confecere, turba Græcorum ſcriptorum, quorum libros delevit tempus, illius expeditionis hiſtoriæ manus ſtatim adhibebant. Lucianus indigne ferens illorum opera, quod adulationem et auri famem admodum olerent, ſimul eſſent mendaciorum et ignorantiæ referta, ut uno ictu vilem iſtum miſerabilium ſcriptorum gregem humi ſterneret, normam inſtituit quam ſequi debet ille qui rerum geſtarum narratione poſteritatem erudire ſtudet. dividit opus in duas partes; in prima quarum irridet illos qui legum hiſtoriæ neſcii, quid di-

cendum, quid tacendum, quod dicendi genus ſit proprium, quam methodum obſervare deceat prorſus ignorantes, ad eam condendam audaciter accedant. in ſecunda vero differit de naturæ donis et moralibus virtutibus ei neceſſariis, qui artis hiſtoricæ ſtudio animum intendere cupiat. illius artis exponit principia, quarum rerum peritiam requirat, et quo modo ea ſit utendum. ſtilus hujus libelli admodum acutus eſt, ingenioſus, ſatyricus; joco, lepore, facetiis, uno verbo Attico ſale redundans. qua feſtivitate ignaviam et ſtultitiam hiſtoricorum ſui temporis perſtringit! ut illorum ore ridiculum et ruborem ſuffundit! nimium mirari nemo poteſt quod in opere ad docendum ſtructo, animum ſemper recreet delectetque per metaphoras concinne uſurpatas, et aptitudinem comparationum.

Cum parvulus hic liber ſpeciatim ad uſum adoleſcentium nunc primum ſe-

paratim prodeat in lucem, in rem esse credidi omnia, ad geographiam, vel historiam vel criticen pertinentia, fuse paulum explicare, ne tirones sæpius sistere cogerentur. versionem latinam ex editione clari Reitzii deprompsi, illam tantum in notis clariorem efficere conatus, quotiescunque ea obscura mihi visa est. usus sum annotationibus virorum doctorum, quorum nomina, signaque nominum hic extant, et meas etiam adjeci, quando id utile sum arbitratus.

Explicatio litterarum in notis occurrentium.

G. C.	Gilbertus Cognatus
J. G. G.	Joannes Georgius Grævius
J. M. G.	Joannes Matthias Geſnerus
J. F. R.	Joannes Fredericus Reitzius
M. du S.	Moſes du Soul, *ſive* Solanus
P.	Palmerius
T. F.	Tanaquillus Faber
A. V.	Adolphus Vorſtius
J. G.	Jacobus Gronovius
J. J.	Joannes Jenſius
L. B.	Lambertus Boſius.

ERRATA.

pag.	5.	*lin.*	5.	magnus,	*lege* magnum.
	7.		13.	hanc,	— hæc.
	11.		21.	hoc eſt,	— hoc eſſe.
	13.		5.	ills,	— illis.
	71.		11.	perdiccum,	— perdiccam.
	71.		15.	polydamonte,	— polydamante.
	79.		20.	adſcribitur,	— adſcribetur.
	121.		17.	ut et,	— et ut.
	179.		1.	non lacteo,	— non jam lacteo.
	180.		10.	τηϛ ψλϛϛ,	— τηϛ ψλϛϛ.
	187.		17.	fecaces,	— feraces.
	198.		8.	ανορμιξειν,	— ανορμιζειν.
	207.		1.	lelictis,	— relictis.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΠΩΣ ΔΕΙ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΝ.

ΑΒΔΗΡΙΤΑΙΣ, φασὶ, Λυσιμάχῳ ἤδη βασιλευόντος, ἐμπεσεῖν τι νόσημα, ὦ χαλε Φίλων, τοιοῦτο· πυρέτιον μὲν γὰρ τὰ σώματα παιδικοὶ ἅπαντα, ἀπὸ τῆς σφοδρότητος εὐθὺς ἐρρωμένως, καὶ λιποταξεῖ τῷ πυρετῷ· ἕλκει δὲ τὴν ἑβδόμην τοῖς μὲν αἷμα πολὺ ὀξὺ ῥινῶν ῥυὲν, τοῖς δὲ ἱδρὼς ἐπιπολάζων· πολὺς δὲ οὗτος ἔλυσε τὸν πυρετόν. ἐς γέλωτα δέ τι πάθος ἔβαψε τοὺς γνώμας αὐτῶν· ἅπαντες γὰρ ἐς τραγῳδίαν παρεκινήθησαν, καὶ ἰαμβεῖα ἐφθέγγοντο, καὶ μέγα ἐβόων, μάλιστα δὲ τὴν Εὐριπίδου

Lin. 1. Ἀβδηρίταις.] Initium artificioſiſſimum quo mira ingenii dexteritas Luciani patet ob comparationes. J. M. G.

Ibid. Ἀβδηρίταις.] Abdera fuit urbs Thraciæ maritima, a Teïis, juxta Herodotum Strabonemque, condita; Teos autem patria Anacreontis lyrici poëtæ: Cujus ætate Teïi, urbe relicta, quod Perſarum Contumelias longius tolerare non poſſent, Abderam migraverunt. eam Græci vocabant *pulchram*, Ἄβδηρα καλὰ; permulti putant eandem eſſe quæ hodie *Aſperoſa* in Romania, Europæ Turcomaniæ provincia.

Ibid. Λυσιμάχῳ.] Lyſimachus, dux et poſtea ſucceſſor Alexandri magni, poſt mortem illius gentium domitoris cum aliis ſucceſſoribus bellum geſſit fortiter. magna Thraciæ parte

LUCIANI SAMOSATENSIS

QUOMODO HISTORIA CONSCRIBENDA SIT.

ABDERITAS dicitur, Lysimacho jam regnante, morbus invasisse, mi jucundissime Philo talis. febricitasse enim primum tota urbe omnes, a primo statim *die* valide, et febri continua: Circa diem vero septimum, aliis sanguis Copiosus naribus fluens, aliis sudor superveniens largus et ipse febrim solvit. at illa *febris* in ridiculam quandam affectionem mentes illorum conjecit. omnes ad tragœdiam vitioso motu impellebantur, et jambica proferebant, et clamabant valide, maxime vero Euripidis Andromedam solitario cantu pronuntiabant, et

in suam ditionem redacta, ibi regno potitus est, nomenque suum urbi imposuit, anno post Romam conditam CCCCXLV. cum Seleuco, Syriæ Rege, acie congressus, prælium cum vita perdidit anno ætatis LXXIV.

2. Φιλων.] Verum nomen fuisse videtur, ait *Salmas*, sed quis fuerit ille Philo non constat.

10. Ευριπιδ.] Eximius poeta tragicus, Socratis amicus, qui ob exquisitam humanæ mentis cognitionem, passim in operibus suis diffusam, scenici philosophi nomen sibi comparaverit; ὁ τῶν τραγικῶν φιλοσοφ. mentionem faciunt antiqui scriptores de nonagenis duabus tragœdiis ab illo compositis, quarum novendecim tantum e ruinis temporis bona eripuit fortuna. tanto fuit in pretio, ut, cum Syracusani captivos Athenienses morti addixissent, vitam et libertatem concederent illis eorum, qui suavis illius poëtæ versus memoriter recitare possent.

Ἀνδρομέδαν ἐμνώσθη, καὶ τὸν τοῦ Περσέως ῥῖπτον οὐ μέλλειν διεξήεσαν· καὶ μεσὴ ἦν ἡ πόλις ἀνχρῶν ἀπάντων καὶ λεπτῶν τῶν ἑβδομαίων ἐκείνων τραγωδῶν,

Σὺ δ' ὦ θεῶν τύραννε καὶ ἀνθρώπων, Ἔρως,

Καὶ τἄλλα μεγάλη τῇ φωνῇ ἀναβοώντων, καὶ τοῦτο ὄπιπλον, ἄχει δὴ χειμῶν, καὶ κρύος δὲ μέγα θυμόθυον, ἔπαυσε λαβόντας αὐτούς. αἰτίαν δέ μοι δοκεῖ τοῦτο παρασχεῖν Ἀρχέλαος ὁ τραγωδός, εὐδοκιμῶν τότε, μισοῦντος θέρους οὐ πολλῷ τῷ φλογμῷ τραγῳδήσας αὐτοῖς τὴν Ἀνδρομέδαν, ὡς συρέζαι τι ἀπὸ τοῦ θάτερον τὸν πολλούς, καὶ ἀναζαίνειν ὕστερον εἰς τὴν τραγῳδίαν παρελιθαίνειν, ἐπίπολὺ ἐμφιλοχωρήσης τῆς Ἀνδρομέδας τῇ μνήμῃ αὐτῶν, καὶ τοῦ Περσέως ἔτι σὺν τῇ Μεδούσῃ, καὶ ἐκείνου γνώμην ἔσεσθαι.

1 Ανδρομεδαν.] Filiam Cephei et Caſſiopes Æthiopiæ Regis et Reginæ. Cum autem mater ſe Nereidibus pulchriorem jactaret, Cepheus, ad expiandam uxoris ſuperbiam, monſtro marino Andromedam objicere coactus eſt. ſed Perſeus illam ſcopulo religatam viſus, ſubitoque correptus amore, ea conditione ſe illam liberaturum pactus eſt ut ſibi uxor promitteretur. igitur occiſo monſtro nupſit Andromedæ.

1 Περσεως.] Jovis et Danaes filius, adeo prudens et generoſus, ut eum a Minerva ſpeculum et Ægida accepiſſe fingerent poëtæ. ab iiſdem adſcribitur aſtrorum numero, quod inter heroas fabuloſæ antiquitatis fuerit perilluſtris.

4. Σὺ δ' ὦ θεῶν.] Fragmentum Andromedæ, Euripidis tragœdiæ quæ hodie non extat.

Σὺ δ' ὦ θεῶν τύραννε πάνδεμνον, Ἔρως,

illam Perſei orationem modulate perſequebantur. Plena igitur urbs pallidis omnibus et extenuatis ſeptiduanis illis tragœdis,

Tuque o Deorum hominumque ſæve rex, Amor,

Et reliqua voce magna proclamantibus, idque multum diuque, donec hiems, et frigus magnus ingruens, delirio illorum finem impoſuit. Cauſſam mihi vero videtur hujuſmodi *eventus* præbuiſſe Archelaus, Tragœdus ea ætate favore hominum florens, qui media æſtate, multo æſtu, Andromedam illis egerat, adeo ut ab ipſo theatro multi febricitarent, et ſurgentes deinde in tragœdiam delaberentur, cum ſuavitate quadam obverſante memoriæ ipſorum Andromeda, et Perſeo cum ſua Meduſa circa ſenſus uniuſcujuſque adhuc volitante.

Μοχθυσι μοχθους τυπτχως συνικπονει.
Και τουτω μεν θεων τιμιος θεις ειη·
Μη θεων δ' υπ' αυτυ τυ διδασκαλθαι φιλαν,
Αφωριθμον χαριτας ας τιμωσι σε.

O inter homines et Deos dominans amor,
Aut ne videri coge, quæ mala ſunt, bona;
Aut certe amantum, cauſa tu quorum malis,
Juva labores uſque ad optatum exitum.
Curabis hoc ſi facere, Dii te ipſi colent:
Sin, hoc ob ipſum ſuaſor ad amandum quod es
Rapietur a te nunc honorum quod capis.

8. Αρχλαω.] de Archelao quærendum monet *Upſonus* apud Ælian. *vari. hiſto.* quæſivi, at nihil inveni: quin imo multos cum quadam diligentia libros evolvi, nec tamen in ullum incidi qui de hoc tragœdo celebri quicquam aliud narret præter quod a Luciano commemoretur.

13. Μεδουσ.] Meduſa filia Phorci ex Ceto bellua marina, flavidis crinibus auro ſplendidioribus conſpicua. Neptunus illius amore flagrans, in templo Minervæ vim ei attuliſſe dicitur, quæ res adeo Minervam accendit ira, ut formoſam Cæſariem, ſtupri cauſam, mutarit in ſerpentes. omnes de-

Ὡς οὖν ἔν, φασιν, ἐπὶ Δυβάλῃ, τὸ Ἀδριανικὸν ἐκεῖνο πάθος, ἡ νῦν σοῦ πολλὰς τ' πεπαιδευμένων ἐξελήλυθεν· οὐχ ὅστις γράφειν, ἔλαττον δ' ἂν οὗτος θαρρῶν, ἀλλοτρίοις ἰαμβείοις, οὐ φαύλοις κατεχημένοις· ἀλλ' ἀφ' ὧν δὴ τὰ ἐν ποσὶ ταῦτα κεκίνηται, ὁ πόλεμος ὁ πρὸς τὸς βαρβάρους, καὶ τὸ ἐν Ἀρμενίᾳ τραῦμα, ἢ αἱ συνεχεῖς νίκαι, ῥᾴδιός ὅς τις οὐχ ἱστορίαν συγγράφει· μᾶλλον δὲ Θουκυδίδαι, καὶ Ἡρόδοτοι, καὶ Ξενοφῶντες ἡμῖν ἅπαντες· καὶ ὡς ἔοικεν, ἀληθὲς ἄρ' ἦν ἐκεῖνο, τὸ, Πόλεμος ἁπάντων πατήρ· εἰ γε καὶ συγγραφέας τοσούτους ἀνέφυσεν, ὑπὸ μιᾷ τῇ ὁρμῇ.

Ταῦτα τοίνυν, ὦ Φιλότης, ὁρῶντα, καὶ ἀκούοντά με, τὸ τῆς Σινωπέως ἐκεῖνο εἰσῆλθεν. ὁπότε γὰρ ὁ Φίλιππος ἐλέγετο ἤδη ἐπελαύνειν, οἱ Κορίνθιοι πάντες ἐταράτ-

inde, in caput horridum oculos advertentes, in ſaxa ſubito convertebantur. Perſeus talariis Mercurii et gladio, cui nomen Harpe, armatus, caput abſcidit, et ut ſpectaculo eſſet, in Græciam deportavit.

3 ελαττον γαρ αν στη.] τουτο habet *Reitz.* at στη nonnulli MSS, et anteponendum putavi.

6 ο πολεμος.] hujus belli initium ſtatuunt Chronologi noſtri anno Chriſti CLXI. finem CLXIV unde jam patet, inquit *Solanus*, quo tempore Lucianus hunc fœtum ediderit.

6 εν Αρμενια.] vid. *Dion. Caſſ.* 71. *Elegeia* nomen loci ubi Clades illa accepta. M. du S.

8. Θουκυδιδαι, και Ηροδ. και Ξενοφ.] Græcorum hiſtoricorum longe præſtantiſſimi, et adeo clari ut unuſquiſque eorum *muſa* ſit appellatus.

10. Πολεμος απαντων πατηρ.] reſpicit ad illam Heracliteorum veterum philoſophorum τριβολιτρωτην, per quam περιοδον του ὅλου, ipſe ait apud Diogenem La-

2. Si igitur unum, quod aiunt, alteri comparare fas eſt, Abderiticus ille morbus nunc quoque eruditorum multos comprehendit: non illos quidem uti tragœdias agant: minus enim ſic delirarent, ſi jambis alienis nec malis occupati eſſent. Sed ex quo præſens hic motus exſtitit, bellum, inquam, contra barbaros, et vulnus in Armenia acceptum, et victoriæ perpetuæ: nemo eſt quin conſcribat hiſtoriam, potius vero Thucydides nobis, et Herodoti, et Xenophontes ſunt omnes. Et, ut videtur, verum erat illud, *bellum omnium eſſe patrem*, ſi una tot hiſtoricos plaga genuit.

3. Hanc igitur, amice, videntem me et audientem Sinopenſis illud ſubiit. Cum enim jam ducere contra Corinthios nuntiaretur Philippus, perturbari omnes

ertium IX, 7. Heraclitus. nemo forte explicavit eam τραγικοτερον, et rerum omnium ex pugna quadam elementorum originem, copioſius quam Hippocrates, modo is auctor de Diæta. J. M. G.

13 Σινωπεις.] Diogenis ſcilicet, Cynicorum philoſophorum præſtantiſſimi, in dolio degere ſoliti ut pro arbitrio atque ſine ullo incommodo demigrare poſſet. nullus ei cibus erat præterquem ab uno alterove ſingulos in dies accipiebat. hinc dictus ημεροδοκος, *in diem vivens*. Sinopes natus fuit, omnium urbium circa Pontum jacentium præſtantiſſimæ. hanc Mileſii condiderunt anno Romæ CXXV. viros protulit illuſtres, Mithridatem qui caput totius regni fecit; philoſophum Timotheum Patrionem; poetam comicum Diphilum &c. hodie *Sinube* vocatur a Turcis.

13. Φιλιππος.] Macedoniæ Rex, Amyntæ filius, pater Alexandri magni. devictis Athenienſibus ad Chæroneam Beotiæ pagum et Plutarchi patriam, omnem pene Græciam, partim armis, partim Divitiis ſimul humanitate morum ſub ſuam redegit poteſtatem.

——— *diffidit urbium*
portas vir macedo, et ſubruit æmulos
reges muneribus.

Horat. l. III. Od. XVI.

14. οι Κορινθιοι.] Corinthus urbs Peloponneſi olim celeber-

τοντο, ὁ δὲ ἔργῳ ἦσαν· ὁ μὲν, ὅπλα ἐπισκευάζων, ὁ δὲ, λίθους διαφέρων, ὁ δὲ, οἰκοδομῶν τὸ τεῖχος, ὁ δὲ, ἔπαλξιν ἐπισκευάζων, ὁ δὲ ἄλλος, ἄλλο τι τῶν χρησίμων ὑπουργῶν. ὁ δὴ Διογένης ὁρῶν ταῦτα, ἐπεὶ μηδὲν εἶχεν ὅ, τι χρήσαιτο, ὑδρεῖς γὰρ αὐτῷ εἰς οἰκίαν ἐχρῆτο, ἀγοράζων ἁμάξιον τὸ τριῶβολον, ἀπουδῇ μάλα καὶ αὐτὸς ἐκύλιε τὸν πίθον, ἐν ᾧ ἐτύγχανεν οἰκῶν, ἄνω καὶ κάτω τοῦ Κρομείου· καί τινος τῶν συνήθων ἐρομένου, τί ταῦτα ποιεῖς, ὦ Διόγμης; Κυλίω, ἔφη, καὶγὼ τὸν πίθον, ὡς μὴ μόνος ἀργεῖν δοκοίην ἐν τοσούτοις ἐργαζομένοις.

Καὐτὸς οὖν, ὦ Φίλων, ὡς μὴ μόνος ἄφωνος εἶην ἐν ὅτῳ πολυφώνῳ τῷ καιρῷ, μηδ' ὥσπερ κωμικὸν δρυφόρημα, κεχηνὼς σιωπῇ διαφερόμην, καλῶς ἔχειν ὑπέλαβον, ὡς δυνατόν μοι, κυλίσαι τὸν πίθον, οὐχ ὡς ἱστορίαν συγγράφειν, οὐδὲ πράξεις αὐτὰς διεξιέναι· οὐχ ὅτῳ μεγαλότολμος ἐγὼ, μηδὲ τοῦτο δείσῃς περὶ ἐμοῦ· οἶδα γὰρ ἡλίκος ὁ κίνδυνος, εἰ κατὰ τὸν πετρῶν κυλίει τις, καὶ

rima, hodie vero pagus miſerabilis cui nomen *Gerame*, paucis et pauperibus ſervis habitatus, adeo inſtabiles res humanæ! valde fuit locuples ait *Strabo*, ob Emporium in iſthmo ſitum, et ob duos portus, unum Italiæ, alterum Aſiæ obverſum: ita ut tantillo a ſe intervallo diſſiti, facile inter ſe merces commutare poſſent. a L. Mummio eſt everſa quod in Romanorum legatos domum ſuam prætereuntes, auſi ſint Cænum defundere. *Polybius*, quæ in excidio ejus evenerunt narrando deplorans, militarem contemptum artificiorum ac donario-

et trepidare, arma parare alius, alius adferre lapides, alius murorum *partem* ſubſtruere, loricam mœnium firmare alius, alius vero aliud eorum, quæ uſui eſſent, miniſtrare. Diogenes vero videns iſta, cum quod ageret non haberet, neque enim quiſquam illo ad ullam rem utebatur, ſuccincto palliolo ſuo, ſtudioſe admodum et ipſe dolium in quo degebat, volvere ſurſum deorſum in Cranio: et familiarium interrogante uno, *quorſum hæc facis, Diogenes?* reſpondere, *Volvo et ipſe dolium, ne otioſus ſolus inter tot occupatos videar.*

4. Itaque ipſe ego quoque, Philon, ne mutus ſolus eſſem in vocali adeo tempore, neque comici ſatellitii inſtar hiante ore præter veherer, decere arbitratus ſum, pro virili me quoque dolium volvere, non ut hiſtoriam ſcriberem, neque ut ipſa enarrem facta; non ita audax ego, neque hoc de me metueris. Novi enim quantum ſit periculum, ſi per ſaxa volvat ali-

rum inter alia commemorat. ait enim ſe præſentem vidiſſe tabulas in ſolum projectas, ac milites ſuper iis ludentes talis. cum diu deſolata jacuiſſet, inſtaurata eſt a Divo Cæſare propter loci oportunitatem, miſſis eo in Coloniam libertinis plurimis.

8. *τὸ Κρανεῖον.*] *Craneum*, ſchola ſeu Gymnaſium in quo Diogenes degebat ante Corinthum ut ſcribit *Laert.* lib. 6. *τυγχάνει μὲν οὖν ἀλῆσαι ἐν τῷ κρανείῳ ὃ τὸ Κορινθίων γυμνάσιόν ἐστιν.*

12. *κωμικὸν ὑποφαίνων.*] feſtive alludit noſter ad conſuetudinem ſcenæ. in illam enim heroicæ perſonæ prodibant ſatellitibus ſeu ſervis, ad ornatum duntaxat et ſpectaculum comitatæ. Græci igitur illos ſoliti erant vocare *σχῆμα τῆς τραγῳδίας*, *ſpeciem tragœdiæ*, quod ſe tantum conſpiciendos præberent, nullum autem proferrent verbum. illorum mutas partes ferre recuſans Lucianus, ait ſe quædam ſaltem de conſcribenda hiſtoria dicturum. ſiquidem et ipſe ſcribere illam non valeat.

μάλιςα, οἷον τὸμὲν τοῦτο πηδάκιον, ὑδὲ πάνυ χαρπερῶς κεκαρφομενομβύον· δέησι γὰρ αὐτίκα μάλα τοῦς μικρόν τι λιβίδιον ἀναπαύσαντα, συλλέγειν τὰ ὄφακα. τί οὖν ἔγνωσάι μοι, ἢ πῶς ἀσφαλῶς μαθήξω ϑ' πολέμου, αὐτὸς ἔξω βέλτις ἐσὼς, ἐγώ σοι φράσω. τῦ μὲν καπνοῦ, ἢ κύματος, ἢ φοινίκων, ὅσαι τῷ συγγράφει ἔπεισιν, ἀπέξω ἐμαυτὸν, εὖ ποιῶν. ὠδίνουσι δέ τινα μικρὰ, καὶ ὑποθήκας ταύτας ὀλίγας ὑποθήσομαι τοῖς συγγράφουσιν, ὡς κοσμήσαιμι αὐτοῖς τὴν οἰκοδομίας, εἰ καὶ μὴ τῆς ὑπογραφῆς, ἄκρῳ γε τῷ δακτύλῳ τοῦ σπουδῦ προσαψάμενος.

Καίτοι ὑδὲ παραινέσεως ἂν πολλοὶ δεῖν οἴονται σφίσιν ὁπὶ τὸ προῆγμα, ἢ μᾶλλον ἡ τέχνης πὸς ὁπὶ τὸ βαδίζειν, ἢ βλέπειν, ἢ ἐσθίειν, ἀλλὰ πάνυ ῥᾴδιον, ἢ πρόχειρον, ἢ ἅπαντος ἂν ἱςορίαν συγγράψαι, ἣν τις ἑρμηνεῦσαι τὸ ἐπεσθὸν δύνηται· τὸ δὲ, οἶδά που ἢ αὐτὸς, ὦ ἑταῖρε, ὡς ἢ τ' εὐμεθαχειρίςων, ὑδὲ ῥᾳδίμως συντεθῆναι δυναμένων τῦτ' ὄντι, ἀλλὰ εἴ τι σὺ λόγοις ἢ

ς τὸν μὲν πρῶνα.] loquendi ratio ab *Homero* Odyſ. M. 219. ſumta, ut oſtendit *Upſenius*. ibi enim Ulyſſes gubernatori mandat ut navem extra fumum et fluctum, Scyllæ ſcilicet, dirigat:

τοῦτο μὲν πρῶτον καὶ κυμάτος ἔκτοθεν ἔσσο
Νηὸς.

merito hic fluctus magnum Ulyſſi injecerat terrorem, cum ſciret nullam ex illo navem enavigaſſe, præter ſolam *Argum*

quis, in primis doliolum, qnale meum eſt, non valide admodum a figulo elaboratum: cogar enim, ſi vel ad parvum lapillum offendam, teſtas colligere. Quid igitur decretum mihi ſit, et quomodo tutus in partem belli venturus ſim, extra teli jactum ipſe conſtitutus, tibi enarrabo. Nimirum a fumo, et fluctu, et curis quæ ſcribendo adjunctæ ſunt, abſtinebo me, ſapienti conſilio. Admonitionem autem parvam quandam, et pauca hæc præcepta ſubjiciam ſcribentibus, ut in ædificandi aliquam partem veniam, licet in inſcriptione nulla mei mentio futura ſit, qui extremo tantum digito lutum attigerim.

5. Quanquam neque admonitione plerique opus ſibi eſſe putant ad hoc negotium; non magis quam arte quadam ad incedendum, aut videndum, aut edendum: ſed facillimum omnino, et promtum, et uniuſcujuſque eſſe, ſcribere hiſtoriam, modo quis eloqui, quæ in mentem veniunt, poſſit, Hoc vero, noſti forte ipſe quoque, ſodalis, quam non ſit ex facillimis, neque ex iis, quæ negligenter componi poſſint, ſed *hoc eſt*, ſi quid eſt in ſtudiis literarum aliud, quod

Junoni charam. audi Hom. M. 69.

Οιη δη κεινη γε περιπλω νεοντοπορ θ· νηυς.
Αργω πασιμιλυσα, περ' Αιηταο θλεσασα.
και τε κε δη θαν υπ' ουρεα βαλλεν μεγαλας προτι πετρας
Αλλ' Ηρη παρεπαμψεν, επει φιλ θ· εν Ιησον.

Sola ſane illa præternavigavit mare ſulcans navis, Argo omnibus curæ habita, ab Aeta navigans:
Et ſane illam ibi celeriter *fluctus* conjeciſſent magnas ad petras,
Sed Juno præterire fecit, quoniam charus erat Jaſon.

6 τω συγξυφ(.] ſic repoſui, ut melius altera lectione συγχυφαι.

ἄλλο, πολλῆς δ' φρυτίδος δεόμενον, ἤν τις, ὡς ὁ Θουκυδίδης φησὶν, ἐς ἀεὶ κτῆμα συνθείη. οἶδα μὲν οὖν οὐ πάνυ πολλοὺς αὐτῶν ὑπερέψων, οἷοις δὲ, καὶ πάνυ ἐπαχθὴς δόξων, καὶ μάλιστα ὁπόσοις ἀποτετέλεσμαι ἤδη, καὶ οἱ δὴ κοινῷ δέδεικε ἡ ἱστορία. εἰ δὲ καὶ ἐπήνεσταί τισι τότε ἀκροασαμένοις, μανία, εἰ γε ἐλπὶς, ὡς ⓐ τοιοῦδε μεταποιήσουσιν ἢ μεταγράψουσί τι τῶν ἅπαξ κεκυρωμένων, καὶ ὥσπερ ἐς τὰς βασιλείους αὐλὰς ἀποκειμένων. ὅμως δὲ καὶ χεῖρον καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐκείνους εἰρῆσθαι, ἵν' εἴ ποτε πόλεμος ἄλλος συρραίη, ἢ Κελτοὶς πρὸς Γέτας, ἢ Ἰνδοῖς πρὸς Βακτρίους (καὶ γὰρ πρὸς ἡμᾶς γε τολμήσειεν ἄν τις, ἁπάντων ἤδη κεχειρωμένων) ἔχωσιν ἄμεινον συνθήναι, τὰ χαλκᾶ τοῦτον προσάγοντες. ἥπερ γε δόξῃ αὐτοῖς ὀρθὸς εἶναι· εἰ δὲ μὴ, αὐτοὶ μὲν καὶ τότε δι' αὐτῶν πήξομαι, ὥσπερ καὶ νῦν, μετρόντων τὸ πρᾶγμα· ὁ ἰατρὸς δὲ ὁ πάνυ ἀπιάσεται, ἢν πάντες Ἀσκληπιάδαι ἐκόντες Ἀσκληπιάδαν προαγορεύσωσι.

Δικαίως δὲ ὅντος τοῦ τῆς συμβουλῆς ἔργου, τὰ μὲν γὰρ

2 ες αει κτημα.] vid. quod notatum eſt c. 42.

6 μανια εγε ελπις.] hunc locum aſſerit corruptum J. J. et legere μανια ειπερ ελπις non dubitat. ejus lectionem non averſor, ſed nihil tamen mutandum exiſtimo, cum non ſit abſolute neceſſarium. ſic enim ille locus verti poſſe mihi videtur; ſi *ſit* ſpes, inſania *eſt*.

8 τας βασιλειους αυλας.] reſpicit ad templum quod Auguſtus, poſt Actiacam victoriam, erexit in palatio, et Apollini dedicavit. ibi ſua ſcripta Poëtæ ſolebant recitare, cumque probarentur a judicibus præpoſitis, in bibliothecam hujus Ædis reponebantur.

multa cura indigeat; ſi quidem aliquis, *tanquam* poſſeſſionem in perpetuum *obtinendam*, ut ait Thucydides, componere velit. Novi equidem fore, ut non admodum multos advertam, quin omnino, ut odioſus etiam quibuſdam videar, illis præſertim quibus jam perfecta eſt, et oſtenſa in publico hiſtoria. Si vero etiam laudata ſit ab audientibus, inſania fuerit ſperare, retractaturos aliquid, aut aliter ſcripturos eorum, quæ ſemel firmata auctoritatibus et quaſi in aulas regias repoſita ſunt. Veruntamen non peſſimum fuerit etiam ad illos ipſos dicta hæc eſſe, ut ſi quando bellum confletur aliud, aut Celtarum adverſus Getas, aut contra Bactrianos Indorum, (neque enim contra nos quiſquam auſit *tale quid*, perdomitis jam omnibus) habeant, quomodo componere melius poſſint, applicanda hac norma, ſi quidem recta iis videatur eſſe. Sin minus, ipſi quidem tum eadem ulna, ut nunc etiam, rem metiantur: medicus vero non valde angetur, ſi Abderitani omnes ſua voluntate agant Andromedam.

6. Cum autem duplex conſilii opus ſit, quod alia

12 *Απαιτων ηδη κεχειρωμενων.*] vid. *Demoſt.* Ol. 1. 62. C. Phillip. III. 177. B. noſter c. 2. *σωτηχεις νικαι.* bello profligato videtur hoc ſcriptum, atque adeo anno Chr. CLXV. Veri duces Avidius Caſſius et Marcius Verus Seleuciam et Cteſiphonta ceperunt. *capito.* in Vero. c. 4. in nummis Veri, anni CLXVI. pax et imp. III. et IV. ob triumphum. M. du S.

15. *ο αυτος δε, ω πανυ απιεσται.*] poſtquam de arte hiſtorica præcepero quæ mihi neceſſaria ſeu utilia eſſe videntur, ſi quis egregius ſcriptor dignitatem hiſtoriæ, laudibus, deſcriptionibus, fabulis et id genus, obſcurare non intermittit, per me licet, nihil moror quin adeo laudabili ſententia permaneat. medicus ſum quidem, verumtamen neminem medeor invitum, nec Crucior cum Ægrotus mea ſequi conſilia recuſet.

αἱρεῖσθαι, τὰ δὲ φεύγειν διδάσκῃ, φέρε πρῶτα εἴπωμεν, ἅπερ φευκτέον τῷ ἱστορίαν συγγράφοντι, ἐφ' ὧν μάλιστα καθαρευτέον· ἔπειτα, οἷς χρώμενος οὐκ ἂν ἁμάρτοι τῆς ὀρθῆς, καὶ ἐπ' εὐθὺ ἀγούσης, ἀρχήν τε οἵαν αὐτῷ ἀρκτέον, καὶ τάξιν ἥν τινα τοῖς ἔργοις ἐφαρμοστέον, καὶ μέτρον ἐφ' οἷς, ἐφ' ἃ σιωπητέον, καὶ οἷς ἐνδιατριπτέον, καὶ ὅσα παραδραμεῖν ἄμεινον, καὶ ὅπως ἑρμηνεύσαι αὐτὰ καὶ συναρμόσαι. ταῦτα μέν, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὕστερον· νῦν δὲ, τὰς κακίας ἤδη εἴπωμεν, ὁπόσαι τοῖς φαύλως συγγράφουσι παρακολουθοῦσιν. ἃ μὲν οὖν κοινὰ πάντων λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα, ἔν τε φωνῇ, καὶ ἁρμονίᾳ, καὶ βραχυλογίᾳ, καὶ τῇ ἄλλῃ ἀτεχνίᾳ, μακρὸν τι ἂν εἴη ἐπελθεῖν, καὶ τὴν παρούσης ὑποθέσεως οὐκ ἴδιον. κοινὰ γὰρ, ὡς ἔφην, ἁπάντων λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα ἔν τε φωνῇ, καὶ ἁρμονίᾳ.

Ἃ δὲ ἐν ἱστορίᾳ βραδυμαρτάνουσι, τὰ τοιαῦτα ἂν εὖ οἶδ' ὅτι τηρῶν, οἷα καὶ μοὶ πολλάκις ἀκροωμένῳ ἔδοξε, καὶ μάλιστα ἦν ἅπασιν αὐτοῖς ἀναπεπάσης τὰ ὦτα. οὐκ ἄκαιρον δὲ μεθεξῆς καὶ ὑπομνημονεῦσαι ἕνια, παραδείγματος ἕνεκα, τῶν ἤδη ὑπὸ συγγεγραμμένων· καὶ σκεπτόν γε ἐκεῖνο, ἡλίκον ἁμαρτάνουσιν, ἐπισκοπήσωμεν. ἀμελήσαντες γὰρ οἱ πολλοὶ αὐτῶν τοῦ ἱστορεῖν τὰ γεγενημένα, τοῖς ἐπαίνοις ἀρχόντων καὶ γραπτῶν διατρίβουσι· τοὺς μὲν οἰκείους, ἐς ὕψος ἐπαίροντες, τοὺς πολεμίους δὲ, πέρα

eligere docet, fugere vero alia: age primum dicamus, quæ fugienda ſint ſcribenti hiſtoriam, et a quibus purum eſſe oporteat: deinde quibus rebus uſus non aberret a vera *via*, quæque recto *itinere* ducat; quo initio illi ſit incipiendum, quis ordo ſit accommodandus rebus, quæ uniuſcujuſque menſura, quæ prætereunda ſilentio, quibus immorandum ſit. quæ melius breviter percurrere, quomodo verbis explicanda omnia et inter ſe committenda, atque devincienda. Atque hæc quidem, et ſimilia his, deinde. Jam nunc vero vitia dicamus, quæ malos ſcriptores comitantur. Quæ quidem igitur in oratione omni communia inſunt vitia, in lingua, in compoſitione, et ſententia, in ruditate reliqua, longum fuerit perſequi, et hujus argumenti minime proprium eſt. Communia enim, quod modo dixi, omnis orationis vitia ſunt in lingua et compoſitione.

7. Quæ vero in hiſtoria peccant, ea, ſi obſervare velis, talia invenias, qualia mihi etiam, qui ſæpius audivi, videbantur, et maxime ſi omnibus illis patulas aures præbueris. Neque vero imtempeſtivum, interea etiam ſpeciminis cauſſa, quædam commemorare eorum, quæ jam ita ſcripta ſunt. Et primum quidem illud quantum ſit eorum peccatum inſpiciamus, quod omittit vulgus illorum docere, quæ facta ſunt, et in laudibus principum atque ducum immorantur, ſuos quidem tollentes in ſummum, hoſtes vero ultra

4. τῆς ἀρχῆς.] eſt ellipſis, ut indicat interpretatio, pro τῆς ἀρχῆς οὖσι.

4. καὶ τὰ τοῦτ.] pro τὰ τούτοις οὖσι.

4. ἀρχὴν τι ποιεῖν.] præponere ἀρχὴν. nihil uſitatius apud auctores quam defectus hujus præpoſitionis.

δ' μελέτῃ καταῤῥίπτοντες· ἀγνοοῦντες ὡς ὁ σεσὼ φ Ἰαθμῷ διώρυξαι καὶ ἀφετείχισαι ἡ ἱστορία τοὺς ὃ ἐκώμων, ἀλλά τι μέγα τεῖχος ἐν μέσῳ ἐστὶν αὐτῶν, καὶ τὸ τῶν μυστικῶν δὴ τοῦτο, δὶς ἀφ' ἁπασῶν, ἐστὶ τοὺς ἄλληλα, εἴ γε φ μὴ ἐκκαμάζοντι, μόνα ἐνὸς μέλει, ὁποσὴν ἐπαινέσαι καὶ εὐφρόνην τ' ἐπαπόμβυον· καὶ εἰ ψευσαμβῴῳ ὑπάρχει τυχεῖν δ' τέλους, ὀλίγον ἂν φροντίσειεν. ἡ δὲ οὐκ ἄν τι ψεῦδος ἐμπεσὸν ἡ ἱστορία, ὑδ' ἀχαριαῖον ἀνάχοιτο, ὁ μᾶλλον ἢ τ' ἀρτηρίαν, ἰατρῶν παῖδές φασι, τὸν τραχεῖσμ, φαρυγξαλγὲς ἄν τι ἐς αὐτὴν καταπτῆν.

Ἐπ ἀγνοεῖν ἐοίκασιν ὦ τοιοῦτοι, ὡς ποιηταῖς μ, καὶ ποιμάσιν, ἄλλαι ὑποχέσεις, καὶ χρόνοι ἴδιοι· ἱστορίας δὲ, ἄλλοι. ἐκεῖ μ γὰρ, ἀκρατὴς ἡ ἐλαθεία, καὶ νόμος εἷς, τὸ δόξαν τῷ ποιητῇ. ἔνθεν γὰρ καὶ κάτοχος ὁ Μυσῶν, καὶν ἵππων ὑποπτέρων ἅρμα ζεύξαλγ ἅλῃ καὶν ἐφ' ὕδατος ἄλλυς, ἢ ἐπ' ἀνθρείκων ἄκρων θαυσομένης ἀναβιβάσονται, φθόνος οὐδεὶς, ὑδ' ὁπότερ ὁ Ζεὺς αὐτῶν ἀπὸ μιᾶς σειρᾶς ἀναιωνάσας, αἰωρῇ ὁμοῦ γῆν καὶ θάλατταν, δεδίασι, μὴ ἀπῤῥαγείσης

6. τῶν ἀρτηριῶν.] tubus cartilagineus, anteriori parte colli positus, per quem aer in pulmones ingreditur et egreditur; adeo irritabilis ut, si vel minima cujusvis cibi liquorisve particula casu in illum incidat, continuo tussim anhelam suscitet, neque prius placari possit quam illam ejecerit. a Græcis

modum deprimentes: ignari, quam non anguſto intervallo diſterminata et ſeparata ſit ab encomio hiſtoria: ſed magnum hiſce murum eſſe interpoſitum: et, ut muſicorum voce utamur, octava duplici, *id eſt eo quod maximum eſt intervallo* illa a ſe invicem diſtare: ſiquidem encomium ſcribenti illa ſola cura eſt, quomodocumque laudare, et exhilarare eum, qui laudatur, et, ſi per mendacia finem illum conſequi detur, parum curaverit: hiſtoria vero ne minimum quidem, quod forte inciderit, mendacium ferat, non magis quam aſperam arteriam recipere quidquam in illam glutitione delatum, narrant medicorum filii.

8. Ignorare porro tales videntur, poëticæ artis et poëmatum aliud eſſe inſtitutum, et ſua quædam præcepta; alia vero hiſtoriæ. Illic enim immoderata libertas, et lex una, quidquid viſum poëtæ fuerit. Cum enim divino afflatu plenus, et a Muſis obſeſſus ſit, etiamſi alatos curru equos velit jungere, et ſi alios ſuper aquas, aut per ſummas ariſtas decurſuros imponat, invidia nulla eſt: neque, cum illorum Jupiter una catena tractum tollit cum terra mare, me-

ἀξηρεμα dictus ex ἀηρ *aer* et τηρεω *conſervo*. ei Galenus epitheton τραχειαν appoſuit quod ſit aſper et inequalis.

15 ἱππων ὑποπτερων] de poetica hac celeritatis deſcriptione plena manu, ut ſolet, *la Cerda* ad Aen. VI. 808. unde petere licet omnia. quædam etiam *Eſchenbach* ad Orph. Argon. 137. J. M. G.

16 ὑδατινων ἀκρων.] *Virgilius* Æneï. VII. 805. de Camilla hæc canit:

——curſuque pedum prævertere ventos
Illa, vel intactæ ſegetis per ſumma volaret
Gramina, nec teneras curſu læſiſſet ariſtas:
Vel mare per medium fluctu ſuſpenſa tumenti
Ferret iter, celeres nec tingeret æquore plantas.

ἐκείνης, συνδραθῇ τὰ πάντα καταπεχθέντα. Ἀλλὰ καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα ἐπαινέσαι θέλοιμι, ὅδε εἰς ὁ καλύσσων, Διὶ μὲ αὐτὸν ὅμοιον τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ ὄμματα, τὸ στέρνον δὲ τῷ ἀδελφῷ αὖ τῷ Ποσειδῶνι, τὴν δὲ ζώνην τῷ Ἄρει· καὶ ὅλως σπάνιον ἐκ πάντων θεῶν ἡμέραν δεῖ τὸν Ἀτρέως καὶ Αἰόλης. ὁ μὲν γὰρ ἰκμὸς ὁ Ζεὺς, ὁδὲ ὁ Ποσειδῶν, ὁδὲ Ἄρης, μόνος ἕκαστος ἀναπλήσσων τὸ χάλλος αὐτοῦ. ἡ ἱστορία δὲ, ἢν τινα κολακείαν τοιαύτην προσλάβῃ, τί ἄλλο, ἢ πηγὴ τις ποιητικὴ γίγνεται, μεγαλοφωνίας μὲν ἐκείνης ἐστερημένη, τὴν λοιπὴν δὲ τερατείαν, γυμνὴν τὸ μέτρου, καὶ δι' αὐτὸ ἀπιστοτέραν, ἀναφαίνουσα; μέγα τοίνυν, μᾶλλον δὲ οὐ μέγα τοῦτο κακὸν, εἰ μὴ εἰδείη τις χωρίζειν τὰ ἱστορίας, καὶ τὰ ποιητικῆς, ἀλλ' ἐπεισάγοι τῇ ἱστορίᾳ τὰ τῆς ἑτέρας κομμώματα, τὸ μῦθον, καὶ τὸ ἐγκώμιον, καὶ τὰς ἐν τούτοις ὑπερβολάς· ὥσπερ ἂν εἴ τις ἀθλητὴν τὸν καρτερὸν τύπτων, καὶ κομιδῇ πεπόνων, ἀλγεινὸν θεραπαίνης, καὶ τῷ ἄλλῳ κόσμῳ δὲ ἐταιρικῷ, καὶ φόνιον ὀστέοις, καὶ ψιμύθιον δὲ προσώπῳ· Ἡρακλεῖς, ὡς καταγέλαστον αὐτὸν ἀπεργάσαιτο, αἰσχίονας δὲ κόσμῳ ἐκείνης.

Καὶ οὐ τοῦτό φημι ὡς οὐκὶ καὶ ἐπαινετέον ἐν ἱστορίᾳ ἐστὶ· ἀλλ' ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι ἐπαινετέον,

tuunt, ne rupta illa, conterantur delapſa illa omnia. Verum etiam ſi laudare Agamemnonem velint, nemo eſt qui intercedat, Jovi quidem illum ſimilem caput et oculos, pectus vero fratri illius Neptuno, circa cingulum vero Marti; atque in univerſum compoſitum e Diis omnibus fieri oportet Atrei et Aëropes filium. Neque enim par Jupiter, neque Neptunus, neque Mars, qui ſolus per ſe pulchritudinem illius expleat. Hiſtoria vero, ſi quam id genus adulationem adſciſcat, quid aliud quam pedeſtris quædam poëtica fiet, magnifico quidem illo dicendi genere privata, ſed portentoſa commenta reliqua, nudata numeris, et ob id ipſum magis conſpicua ob oculos ponens? Magnum igitur, quin plus-quam magnum illud vitium, ſi quis ſeparare quæ hiſtoriæ ſunt, et quæ poeticæ, neſciat, ſed hiſtoriæ fucum alterius artis inducat, fabulam *puto* et encomium, et qui ſunt in utroque exceſſus. Velut ſi quis athletam de robuſtorum horum numero unum, et plane ilicis inſtar durorum, purpura induat, alioque cultu meretricio, et fucum affricet ceruſſamque faciei: quam, Hercules! ridendum illum reddiderit, quam ipſo cultu turpem!

9. Neque illud dico, quaſi non et laudandum ſit non nunquam in hiſtoria. ſed tempore opportuno lau-

2 Ἀγαμέμνονα.] Reſpicit ad Homeri ſequentes verſus.

——μετὰ δὲ τρῶων Ἀγαμέμνων
Ὀμμάτων καὶ κεφαλῇ ἐικελος· Διὶ τερπικεραύνῳ
Ἀρὶ δὲ ζωστῆρι, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι.

——inter quos Rex Agamemnon
Oculis et capite ſimilis Jovi gaudenti fulmine,
Marti autem balteo, pectore itidem Neptuno.

καὶ μέτριον ἐπαχτέον τῷ πράγματι, τὸ μὴ ἐπαχθὲς τοῖς ὕστερον ἀναγνωσομένοις αὐτὰ, καὶ ὅλως πρὸς τὰ ἔπειτα καινοτέον τὰ τοιαῦτα, ἅπερ μικρὸν ὕστερον ἐπιδείξομεν. ὅσοι δὲ οἴονται καλῶς ἔχειν εἰς δύο τὴν ἱστορίαν, εἰς τὸ τερπνὸν, καὶ χρήσιμον, καὶ ἀφ' τοῦτο εἰσοίσουσι καὶ τὸ ἐγκώμιον εἰς αὐτὴν, ὡς τερπνὸν, καὶ εὐφραῖνον τὸν ἐντυγχάνοντα, ὁρᾷς ὅσον τἀληθοῦς ἡμαρτήκασι· πρῶτον μὲν, κιβδήλῳ τῇ ἀρετῇ χρώμενοι. ἓν γὰρ ἔργον ἱστορίας καὶ τέλος, τὸ χρήσιμον, ὅπερ ἐκ τοῦ ἀληθοῦς μόνου σωτάγεται· τὸ τερπνὸν δὲ, ἄμεινον μὲ εἰ καὶ αὐτὸ παρακολουθήσειεν, ὥσπερ καὶ κάλλος ἀθλητῇ· εἰ δὲ μὴ, οὐδὲν κωλύσει ἀφ' Ἡρακλέους ἡμέσθαι Νικόστρατον τὸν Ἰσιδότου, ἡμιάδαν ὄντα, καὶ τοῦ ἀναγραπτῶν

12 Οὐδὲν κωλύσει ἀφ' Ἡρακλέους ἡμιάδα Νικόστρατον τὸν Ἰσιδότου, ἡμιάδαν ὄντα.] hic locus prima facie videtur ſanus et integer, at poſtquam exactius præcedentia et ſequentia examinavi, mihi videtur deeſſe una literula, ut bene quadret ad ſenſum auctoris, qui talis eſt: *ſi pulchritudo et vires concurrant in athleta, non erit ſpernendum tale conſortium, ſed deformitas in athleta, modo robur invictum et experientia adſint, non impediet, quominus præmia reportet, et inſignis exiſtimetur athleta.* igitur in toto eo ſermonis tractu, nullus eſt locus mentioni de nobilitate. ideo τὸ ἀφ' Ἡρακλέους ἡμιάδα non videtur conſonare toti ratiocinationi, et aberrat ab auctoris ſcopo. ideo non ſuſpicor, ſed firmiſſime credo Lucianum ſcripſiſſe οὐδὲν κωλύσει τὸ ἀφ Ἡρακλέους ἡμιάδα, quod quidam non intelligentes et putantes debere intelligi Nicoſtratum e proſapia Herculis et octavum ab Hercule fuiſſe, quod eſt trinepotis filium, et videntes id impoſſibile eſſe e ratione temporis, literam numeralem τὸ ſuſtulerunt. at τὸ ἀφ' Ἡρακλέους non de ſtirpe intelligendum, quaſi fuerit ille Nicoſtratus Heraclidęs, ſed de

dandum, et modus negotio adhibendus, in quantum ea laus non moleſta ſit futuris lectoribus, et omnino ad futuri temporis regulam dirigenda ſunt talia, ut paullo poſt demonſtrabimus. Quotquot vero putant bene ſe hiſtoriam in duo tribuere, ſuavitatem atque utilitatem, ob eamque rem etiam encomium in eam inferunt, ut jucundum quiddam, et lectores exhilarans, vides quantum aberrent a vero: primo quidem diviſione quod utuntur fallaci; unum enim opus hiſtoriæ et finis, utilitas, quæ ex vero ſolo colligitur. Jucunditas vero, melius quidem eſt, ſi et ipſa conſequatur, ut athletam pulchritudo: ſin minus, nihil prohibet, quo minus ab Hercule numeretur Nicoſtratus Iſidoti, generoſus vir et utroque colluctatorum

ordine eorum, qui luctæ et pancratii palmam ſimul eadem reportaverant die, quorum primus numeratur *Hercules* ſecundus *Cæpus Elejus* de quo jam ſupra ad Pauſaniam in Heliacis p. 170 diximus, tertius *Ariſtomenes Rhodius*, quartus *Protophanes Magneſius*, quintus *Straton Alexandrinus*, ſextus *Marion Alexandrinus*, ſeptimus *Ariſteas Stratonicenſis*, octavus *Nicoſtratus Cilix Ægæates* de quo hic loquitur Lucianus, qui luctam et pancratium vicit Olympiade 204. quem etiam memorat Pauſanias Heliac. 1. Et ex hoc loco et Pauſania corrigendus eſt Olympionicarum catalogus a Joſepho Scaligero publicatus, ubi *Stratis* vocatur male. Error natus ex eo, quod forte literis fugientibus legebatur *πανκρατιον και παλλον νικησαντα*, unde divinavit exſcriptor *τουτον ηρωτα*. Cum ergo Nicoſtratus ille victor renuntiatus fuerit Olymp. 204, a Troja vero capta ad primam Olympiadum numerentur anni quadringenti octo circiter, Hercules vero vixerit ante Trojam captam una generatione ad minus, manifeſtum eſt Nicoſtratum illum non poſſe numerari octavum ab Hercule ſecundum generationem, nam numerando triginta annos in unaquaque generatione, ut volunt chronologi, vix ſufficerent quadraginta generationes. itaque vero verius eſt debere legi *ο απο Ηρακλους*, et intelligi non de ſtirpe, ſed de victoriis Olympiacis luctæ et pancratii. P.

ib. *υδη κωλυοι*.] doctam *Palmerii*

ἑκατέρων ἀλκμεώτερον, εἰ αὐτὸς μὴ αἴσχιστος ὀφθῆναι ἐπὶ τῷ ὄψει· Ἀλκμαιος δὲ ὁ καλὸς ὁ Μιλήσιος, ἀνταγωνίζοιτο αὐτῷ, καὶ ἐρώμενος, ὡς φασι, τῷ Νικοστράτῳ ὤν. καὶ τοίνυν ἡ ἰσοτέλεια, εἰ μὲν ἄλλως τὸ τερπνὸν παρεμπορεύσαιτο, πολλοὺς ἂν τοὺς ἐραστὰς ὠφελήσαι· ἄχει δ' ἂν καὶ μόνον ἔχη τὸ ἴδιον ἀντιλὲς, λέγω δὲ τὴν τῆς ἀληθείας δήλωσιν, ὀλίγου γε καλλους φροντίς.

Ἔτι καὶ κεῖνο εἰπεῖν ἄξιον, ὅτι οὐδὲ τερπνὸν ἐν αὐτῇ τὸ κομιδῇ μυθώδες, καὶ τὸ τῶν ἐπαίνων μάλιστα θηρᾶσαι πρὸ ἑκάτερον τοῖς ἀκούουσιν· ἢν μὴ τὸ συμφέρον καὶ τὸ πολὺν δῆμον ὠφελῆσαι, ἀλλὰ τοὺς δικαστὰς, καὶ, νὴ Δία, συκοφάντας θεσπέσιόν γε ἀκροασόμενος, ὃς ἂν ἄν τι λάθοι παραδραμὼν, ὀξύτερον μὲν γ' Ἄργου ὁρῶντας,

conjecturam libenter tranſtuli quod pulchra ſane et ingenioſa, quodque apud multos plurimum forte habeat auctoritatis. Sed ei aſſentire nequaquam poſſum. nam primum ſtructa eſt concurſu tot ſuppoſitionum, rerumque fortuitarum, ut hæc conſideratio, vel ſola, meo quidem judicio ſuffici ens illius refutatio foret. at ſunt et aliæ cauſæ cur non ſit admittenda. quid enim facit ad rem quotus ordine ſit Nicoſtratus? paulum, quæſo, *Palm.* ſenſum conſidera: *etſi Nicoſtratus pulcher non ſit, nihil tamen prohibet quin octavus ab Hercule numeretur victor Olympiacus.* minime ſane reſpicit Lucianus ad ullam Olympicorum victorum ordinem ut ſuum ſtabiliat argumentum. iſta igitur literula ν, cujus ope *Pal.* acutum nobis oſtendit ingenium, omnino rejicienda eſt, et per ἀφ' Ἡρακλέους γενόμενος intelligendum exiſtimo, *ab Hercule natum*, id eſt *fortem, generoſum, dignum ut editus Hercule cenſeatur*: ſicut eodem modo virum robuſtum hodie dicimus *Herculem.*

2 Ἀλκμεώτερον.] de hoc tacent. M. du S.

ibid. Μιλήσιος.] vide notas ad c. 14.

ſuorum fortior, licet aſpectu eſſet fœdiſſimus; Alcæus autem Mileſius, pulcher ille, cum ipſo certaret, amaſius idem, ut aiunt, Nicoſtrati. Hiſtoria igitur, ſi quidem jucunditatem corollarii cujuſdam inſtar adjiciat *utilitati*, multos alliciat. Verum quamdiu vel ſolam illam ſuam perfectionem habuerit, declarationem veritatis dico, pulchritudinem parum curabit.

10. Illud adhuc dicere e re fuerit, neque jucundum in hiſtoria eſſe, quod ſit plane fabuloſum; et laudare rem maxime adverſam in utramque partem eſſe audientibus, ſi non fæcem populi, et plebem cogites, ſed hos, qui judicum more, quin calumniatorum inſuper, audituri ſunt; quos nihil fugiat, acutius videntes Argo, et ex omni parte corporis; tum

10 παρ' ἑκατερα.] variæ ſunt hujus loci interpretationes apud viros doctos; neç miror cum primo aſpectu obſcurus admodum videatur. de utraque auditorum parte intelligit *Solanus*, laudatis ſcilicet et laudes audientibus: at omnium ſæculorum experientia nos nimium eheu! docet, laudes ſuaviter laudatorum aures titillare, ſeſeque in eorum corda ſenſim ſine ſenſu inſinuare. verſimilius *Geſn.* conjectat παρ' ἑκατερα innuere difficultatem laudandi proprie, cum vel nimis videaris prodigus vel parcus nimis. attamen illius opinionem non amplector 1°. quod jam Lucianus proximo capite regulas in laudando obſervandas præſcripſit, et 2°. quod illa interpretatio non admitti poteſt cum τοις ακουουσι ſed cum τω γραφοντι: laudare enim non eſt Res difficilis *audientibus*, at *ſcribenti*. illam itaque rejicio et ſic interpretor: non in hiſtoria jucundum eſt quod eſt plane fabuloſum; et maxime laudes immoderatæ audientibus faſtidium afferunt παρ' ἑκατερα *in utramque partem*, id eſt, ob duas cauſas, quod ſcilicet fabuloſæ ſint, et quod ſint *laudes*. fabula enim laudes continens immeritas, in hiſtoria dupliciter odioſa eſt.

13 του Αργου.] cui centum erant oculi, ſtellarum ad inſtar micantes.

καὶ παραχθὲν τῦ σώματος, ἀργυρεμοιβικῶς ἢ τ λεγομένων ἔκαστα ἐξετάζοντας, ὡς τὰ μὲ παρακεκομμένα, εὐθὺς ἀποῤῥίπτειν, παραδέχεσθαι δὲ τὰ δόκιμα, καὶ ἔννομα, καὶ ἀκριβῆ τὸν τύπον· πρὸς ὃς ἀποβλέποντας χρὴ καὶ συγγράφειν, τ δ' ἄλλων ὀλίγον φροντίζειν, καὶν διαῤῥαγῶσιν ἐπαινοῦντες. ἢν δ' ἀμελήσας ἐκείνων, ἡδύσης πέρα τῦ μετεῖναι τὴν ἱστορίαν μύθοις, καὶ ἐπαίνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ γοητείᾳ, τάχιστ' ἂν ὁμοίαν αὐτὴν ἐξεργάσαιο ᾧ ἐν Λυδίᾳ Ἡρακλεῖ. ἐωραικέναι γάρ πῦ σε εἰκὸς γεγραμμένον, τῇ Ὀμφάλῃ δουλεύοντα, πάνυ ἀλλόκοτον σκευὴν ἐσκευασμένον, ἐκείνην μὲ, τὸν λέοντα αὐτῦ περιβεβλημένην, καὶ τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἔχουσαν, ὡς Ἡρακλέα δῆθεν ὄσαν, αὐτὸν δὲ, ἐν κροκωτῷ, ἓ πορφυρίδι, ἔρια ξαίνοντα, καὶ παιόμενον ὑπὸ τ Ὀμφάλης ᾧ σανδάλῳ· καὶ τὸ θέαμα αἴσχιστον, ἀφεῖσα ἡ ἐαθὴς ἓ σώματος, καὶ μὴ προσιζάνουσα, καὶ ἓ θεῦ τὸ ἀνδρώδες ἀσχημόνως καταπλυνόμενον.

Καὶ ἃ μὲ πολλοὶ, ἴσως καὶ ταῦτά σε ἐπαινέσονται· ἃ ὀλίγοι δὲ ἐκεῖνοι, ὧν σὺ καταφρονεῖς, μάλα ἡδὲ, καὶ ἐς κόρον γελάσονῖ, ὁρῶντες τὸ ἀσύμφυλον, ἓ ἀνάρμοστον, καὶ δυσκόλλητον τοῦ πράγματος. ἐκάστου

8 τῶν ἐν Λυδίᾳ Ἡρακλεῖ.] per multi ſunt Hercules de quibus enarrant multa *Diod. Sicul. Cicer. Varr.* &c. is de quo nunc agitur Jovis fuit filius et Alcmenes, uxoris Amphitrionis

trapezitica ratione singula quæ dicuntur explorantes; ut adulterina abjiciant protinus, proba autem, et legitima, et accurate expressa, recipiant: ad quos videlicet inter scribendum oportet respicere, parum autem curare alios, si vel rumpantur laudando. Sin his neglectis, condias ultra modum historiam fabulis et laudibus, et lenocinio reliquo, facillime eam similem reddideris Herculi in Lydia: verisimile enim est alicubi eum te vidisse pictum, ut servit Omphalæ, habitu indutum plane alieno: illam quidem Leonina tectam, clavamque manu tenentem, nempe quasi Hercules sit; ipsum vero in crocoto, et purpura, carpentem lanas, et sandalio Omphales percussum. Turpissimum illud est spectaculum, quod recedit a corpore vestis, nec satis applicatur, et quidquid in deo virile est, indecore effeminatur.

11. Ac vulgus quidem, hæc ipsa fortasse in te laudaverit: at illi pauci, quos tu contemnis, suaviter sane et ad satietatem ridebunt, videntes rem absurdam, incongruam et combinari nescium. Singulo-

Thebarum Regis; idem qui apud Græcos et Romanos colebatur. natus est juxta Herodotum, centum annis ante Trojæ excidium, hoc est MCCCLXXXIII ante *Chri.* cum ejus ingentia facta omnium sermone percrebuissent in Lydia, Omphale Regina, ejus amore capta, illum accersivit ejusque pectus tanto etiam amore inflammavit, ut effeminatissimam vitæ vitam non erubesceret. Exstant adhuc nonnulla monumenta quæ Herculem et Reginam, sicut nostri describit, exhibent. Herculis furores et mors duabus Euripidis tragœdiis principium dederunt: ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ *Hercules Furens*, et ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ *Heraclidæ*.

11. πάντα γὰρ ἂν ἴδοι τις, κ.τ.λ.] *singulorum enim propria quædam pulchritudo est*: sic noster. at melius vertit Rutil. *nam quod unicuique rei proprium est, id pulchrum est.*

γὰρ δὴ ἴδιόν τι, καλόν ἐστιν. εἰ δὲ τοῦτο ἀλλάξειας, ἀκριβὲς τὸ αὐτὸ ἔσῃ τὴν χρῆσιν γίγνεται. ἐῶ λέγειν ὅτι οἱ ἔπαινοι, ἐνὶ μὲν ἴσως τέρπουσι, ὃν ἐπαινέμενοι, πρὸς δ' ἄλλας, ἐπαχθεῖς· καὶ μάλιστα ἢν ὑπερφυεῖς τὰς ὑπερβολὰς ἔχωσιν· οἵους αὐτοὺς οἱ πολλοὶ ἀπεργάζονται, τὴν εὔνοιαν τῷ ἔσῃ τοῦ ἐπαινουμένου διαφθείροντες, ἄχρι τοῦ πᾶσι τροφαῖς τὴν κολακείαν ἐξεργάσασθαι· οὐδὲ γὰρ κτῆμα αὐτὸ ἡγοῦνται ἴσασιν, οὐδ' ὑπισχνοῦσι φιλίαν· ἀλλ' ἐμπαίοντες, ἀθρόα παίζουσι καὶ ἀπίθανα, καὶ γυμνὰ δηλοῦσιν.

Ὧν οὐδὲν τυγχάνουσιν ἧττον μᾶλλον ἐφιέντες· οἱ γὰρ ἐπαινούμενοι τοῖς αὐτοῖς, μισοῦσι μᾶλλον, καὶ ἀποστρέφονται ὡς κόλακας, εὖ ποιοῦντες, καὶ μάλιστα ἢν ἀληθεῖς τὰς γνώμας ὦσιν. ὥσπερ Ἀριστοβούλου μονομαχίαν γεγραφότος Ἀλεξάνδρῳ, καὶ Πώρου, καὶ ἀναγνόντος αὐτῷ τοῦτο μάλιστα τὸ χωρίον ἡσθῆναι γεγραφῆς· (ἦσαν γὰρ χαλεπῶς τὰ μέγιστα ὑπὸ βασιλέως ὑπὸ ψευδόμενος ἀνδρείας τινὰς αὐτῷ, καὶ ἀναπλάττων ἔργα μείζω τῆς ἀληθείας) λαβὼν ἀναγνῶναι τὸ βιβλίον, (πλέοντες δ' ἐτύγχανον ἐν τῷ

14 Αριστοβούλου.] Ariſtobulus, ſicut ait *Voſſ.* inter comites Alexandri fuit: et poſt mortem Regis ſuam de rebus ab eo geſtis hiſtoriam perſcripſit, quemadmodum tradit *Arrianus* initio hiſtoriæ de expeditione Alexandri; ubi duos illos, Ariſtobulum hunc et Ptolemæum, Lagi filium, imprimis ſequi ſe velle profitetur. at enim quomodo fit ut quem commen-

rum enim propria quædam pulchritudo eſt. Horum vero ſi vices permutes, deforme idem, quia extra uſum ſuum, fuerit. Mitto dicere, laudes uni quidem forte jucundas, illi nempe, qui laudatur, cæteris vero graves, in primis ſi immodicos exceſſus habeant, quales vulgus *ſcribentium* facit, dum aucupantur eorum quos laudant benevolentiam, et in iis eo uſque morantur, donec manifeſtam omnibus adulationem efficiant. Neque enim arte hoc facere norunt, nec adulationem inumbrant. Sed facto impetu, conferta omnia et improbabilia, et nuda perſequuntur.

12. Adeo ut neque aſſequantur id quod maxime concupiſcunt. Qui enim ab ipſis laudantur, odio magis illos habent, et tanquam adulatorcs averſantur, bene illi quidem, maxime ſi virili *et magno* ſint animo. Quemadmodum, cum ſolitariam Alexandri cum Poro pugnam ſcripſiſſet Ariſtobulus, et illum maxime libri ſui locum ei prælegeret: putabat enim maximam ſe a Rege gratiam initurum, quod mentiendo fortia quædam facta illi adſtrueret, et opera fingeret vero majora: arreptum ille librum, commodum au-

dat Arrianus, eundem irrideat Lucianus? non exiſtimem cum *Solano* Ariſtobulum novam et ab hac diverſam ſcripſiſſe hiſtoriam: (parum enim veriſimile videtur ignavum adulatorem fieri poſtea ſcriptorem accuratum) ſed potius crediderim multa in illius hiſtoria viſa eſſe Arriano digna quæ ſumerentur. ſic *Horatius* de *Lucilio* ſati. IV. l. 1. *cum fluere lutulentus erat quod tollere velles.*

15 Πωρ.] Porus, Rex partis Indiæ quæ jacet inter flumen Hydaſpem et Aceſinem, ab Alexandro victus et interrogatus quomodo ſe vellet tractari, reſpondit *Regie*, rurſumque interrogatus, ecquid vellet præterea, omnia in *Regie* contineri addidit. miratus itaque Alexander magnanimitatem viri, majorem priſtina ditionem ei ſubdidit.

ποταμῷ τῷ Ὑδάσπει) ἔρριψεν ὑπὲ κεφαλὴν ἐς τὸ ὕδωρ, ἐπειπὼν, "ἢ σὲ δὲ οὕτως ἐχρὴν, ὦ Ἀλεξάνδρε, τοιαῦτα ὑπὲρ ἐμῦ μονομαχῆσαι, ἢ ἐλέφαντας, οἳ ἀκοντίῳ φονεύοντα." ἢ ἔμελλέ γε οὕτως ἀγανακτήσειν ὁ Ἀλέξανδρος, ὅς γε οὐδὲ τὴν τοῦ ἀρχιτέκτονος τόλμαν ἠνέσχετο, ὑποσχομένου τὸν Ἄθω εἰκόνα ποιήσειν αὐτῷ, ἢ μεταχοσμήσειν ὄρος ἐς ὁμοιότητα τῦ βασιλέως· ἀλλὰ κόλακα εὐθὺς ἐπιγνοὺς ἢ ἄνθρωπον, οὐκ ἔτ' ὤδ' ἐς τὰ ἄλλα ὁμοίως ἐχρῆτο.

Ποῦ τοίνυν τὸ τερπνὸν ἐν τούτοις, ἐκτὸς εἰ μή τις κωμῳδῆ ἀνέσεις εἶη, ὡς χαίρειν τὰ τοιαῦτα ἐπαινέμφος, ἢ τραγῳδὰς ἢ ἐλεγχοι; ὥσπερ οἱ ἄμορφοι τῶν ἀνθρώπων, καὶ μάλιστα γε τὰ γύναια τοῖς γραφεῦσιν παρακελεύόμενα ὡς καλλίους αὐτὰς γράφειν· οἴονται γὰρ ἄμεινον ἕξειν τὴν ὄψιν, ἢν ὁ γραφεὺς αὐταῖς ἐρύθημά τε πλεῖον ἐπαγήσῃ, ἢ ὃ λευκὸν ἐγκαλλαμίξῃ πολὺ ἢ φαρ-

1 Ὑδάσπην.] Hydaſpes magnus Indiæ fluvius, diverſus ab illo quem *Virg.* Georg. 4. nuncupat *Medum Hydaſpem*; is enim Medos alluit, et alter fuit terminus Alexandri victoriarum in India. Horat. Ode 22. l. 1. illum vocat *fabuloſum*. multa equidem de illo fabulantur; ut quod arenam volvat auream, quod Gemmas producat, quod tanto ſonitu vortices agat, undas colliđat, ſpumas attollat, ut remiges Alexandri, ſicut ait *Arri.* reddiderit attonitos et ſtupentes.

5 Ἀλεξάνδρου.] *Dinocratis* ſcilicet cujus hiſtoria ſcitu digna. is cum Alexandro innoteſcere cuperet, nec facilem ad eum aditum reperiret, ad hanc tandem artem confugit. unctus, et corona populea redimitus, pellem etiam Leoninam, cætera

tem in Hydaſpe fluvio navigabant, præcipitem in aquam abjecit, addens, *te quoque oportebat, Ariſtobule,* ita tractari, *qui iſtam pro me pugnam ſuſceperis, & jactu elephantos interficias.* Et debebat ita indignari Alexander, qui neque architecti conatum ferret, polliciti, ſe Athonem ſtatuam ipſius facturum, et in Regis ſimulacrum transformaturum eſſe montem. Sed adulatorem ſtatim hominem intelligens, non amplius illo, neque ad alia ſimiliter *ut antea* uſus eſt.

13. Ubi igitur in hiſce jucunditas, niſi ſi quis plane ſit ſtupidus, ut ſe in talibus laudari gaudeat, quorum e veſtigio oſtendi vanitas poſſit: ut homines deformes, præſertim mulierculæ, quæ pictoribus injungunt, ſe ut quam pulcherrimas pingant. Putant enim ſpecioſiores ſe futuras, ſi plus floridi ruboris pictor adhibeat, et album multum pigmento admiſ-

nudus, induit: eoque ornatu locum petit qua Alexandro iter futurum ſciebat. eo viſo rident cuncti, Alexander ipſe, novo ſpectaculo illectus, hominem alloquitur, et mox ſuſcipit. hinc tanta viri fortuna, quam ut aulicæ artes ædificaverant, ita adulatio nimia deinde ſubvertit. vid. *Vitruvium* in præf. at Plutarcho *Staſicrates* audit, non *Dinocrates*, ſed *Dinocratis* etiam nomine occurrit apud *Plin.* et *Strab.* vid. qui Alexandriam ab eo ad Chlamydis formam deſcriptam et conditam, meminerim prodidit. M. du S.

6 aſſur.] mons Græciæ in Macedonia, adeo altus ut umbram uſque ad Lemnum, vel Stalimene, paulo ante ſolis occaſum extendat. ὄρος δ' ὁ Ἄθως ἐστὶν ἀξιόλογον ὄρος καὶ ἐπιφανὲς ἐπιμηκέστατον εἰς τὸ πέλαγος ἐκπῖπτον ἀπὸ τῆς ἠπείρου καὶ τῆς Θρᾴκης, καὶ ὄρος γε, τῆς εἰς τὴν Μακεδονίαν ἀνατολῆς. *Strab. eſt Athos mons maximus, ſimilis, altiſſimus, altiſſimus, cujus vertice inſulæ vident ſolem orientem tribus horis ante eos qui ad littus maris degunt.* ibi eſt Athonus quem Xerxes, in Græciam bellum inferens, reſcidit ut tranſirent naves. Athonem hodie incolunt Græci monachi, qui *caloyeri* appellantur ex καλὸς *pulcher* et γῆρας *ſenectus*; hinc nomen. *Agio* dicti vel monte Santo ſortitus eſt Athon.

μέλειαν. τοῦτοι τ' συγγραφόντων οἱ πολλοί εἰσι τὸ τήμε-
ρον, καὶ τὸ ἰδιον, ἢ τὸ χρειῶδες, ὅ, τι ἂν ἐκ τῆς ἱσο-
ρίας ἐλπίσωσι, θεραπεύοντες. ὃς μισεῖσθαι καλῶς εἰ-
χεν, ἐς μὲν ὃ παρὸν, κόλακας ἀσθενῆς, καὶ ἀτεχνῶς
ὄντας· ἐς τοὐπιὸν δὲ, ὑποπτοι τοῖς ὑπερβολεῦσι τὴν
ἀλήθειαν ἀσαφαίνοντες. εἰ δέ τις πάντως τὸ
τερπνὸν ἠγεῖται καταμεμίχθαι δεῖν τῇ ἱσορίᾳ, πάσῃ τὰ
ἄλλα, ἃ σοὶ ἀληθείᾳ τερπνά ἐστιν ἐν τοῖς ἄλλοις καλ-
λεσι τοῦ λόγου· ὧν ἀμελήσαντες οἱ πολλοὶ, τὰ μηδὲν
προσήκοντα ἐπεισεκυκλοῦσιν.

Ἐγὼ δ' οὖν καὶ διηγήσομαι ὁπόσα μέμνημαι ἐναγ-
χος ἐν Ἰωνίᾳ συγγραφέων τινῶν, ἐν τῇ Δίᾳ, ἐν Ἀχαίᾳ
τοῦτο ἀκούσας τ' αὐτὸν τοῦτον πολέμιον διηγεμένων· καὶ
τοῖς Χαλδαίοις, μηδεὶς ἀπιστήσῃ τοῖς λεχθησομένοις, ὅτι
γὰρ ἀληθῆ ἐστι καὶ ἐπαμυσάμην, εἰ ἄσειον τ' ὄρχον ὀ-
πλέναι συγγράμματ' εἰς μέν τις αὐτῶν ἀπὸ Μυσῶν εὐ-
θὺς ἤρξατο, τοῖσι Χαλδαίοις τὰς ἀρὰς συνιφάναθαι τοῦ
συγγράμματος. ὁρᾷς ὡς ἐμμελὴς ἡ ἀρχὴ, καὶ τοῦ
πόθου τῆ ἱσορίᾳ, καὶ τοῦ τοιούτου εἵνεκ' τ' λόγου ἁρέπουσα;
εἶτα μικρὸν ὑποδὰς, Ἀχιλλεῖ μὲν, τ' ἡμιθέων ἄρχοντα
εἶναι, Θερσίτην δὲ, τ' τ' Περσῶν βασιλέα, σαφὲς ἐδὲς
ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ἀμείνων τῶν ἀνδρῶν, οἱ Ἕκτορα μᾶλλον ἢ

ceat. Tale eſt vulgus hiſtoricorum, qui præſenti tempori, et ſuæ rei, et utilitati, quam ſperant ex hiſtoria, ſerviant: quos bonum erat odiſſe, qui in præſens quidem adulatores manifeſti et inertes ſint, in futurum autem ſuis exceſſibus ſuſpectam totam rem faciant. Si quis vero putat, omnino jucunditatem admiſtam eſſe debere hiſtoriæ, ille reliqua adſpergat, quæ cum veritate jucunda ſunt in aliis orationis ornamentis, quibus neglectis vulgares illi ea, quæ nihil ad rem faciunt, inculcant.

14. At ego etiam enarrabo, quæcunque memini nuper in Ionia ex hiſtoricis quibuſdam, et profecto in Achaia etiam, audita, idem hoc bellum enarrantibus. Et per *ego vos* Gratias *obſecro*, nemo his quæ dicentur fidem deneget: vera enim eſſe jurare etiam poſſim, ſi urbanum eſſet jusjurandum ſcripto interponere. Unus quidem illorum aliquis a Muſis ſtatim initium fecerat, precatus Deas, ut manum ſcriptioni ſecum admoveant. Vides quam concinnum principium, et conveniens hiſtoriæ, quæque tale orationis genus deceret. Tum paullum ingreſſus Achilli quidem noſtrum principem comparabat, Therſitæ autem Regem Perſarum, ignarus, tanto ſibi præſtantiorem futurum fuiſſe Achillem, ſi Hectorem potius

7 *πως.*] diſtinctione juvimus hunc locum et interpretatione; jungebant *ὡσεὶ πως* et interpretabantur *omni hiſtoriæ*: ſic laborabant ſequentia. nobis *πως* eſſe Aoriſtus primus ex *πωσω* vel *πωλω* quod de coloribus et pigmentis uſurpari notum eſt. J. M. G.

20 *Ἀχιλλ.*] Achilli, heroum maximo, noſtrum quidem principem comparat, Therſitæ autem, homini ignaviſſimo, Regem Perſarum: cum neſciat fatuus ille ſcriptor turpem eſſe palmam de imbelli nactam.

Θεροίτιλω καθήρῃ· ϗ εἰ τοῦθεν μὲ ἔφθιγεν ἐαλός τις, ἐδίωκε δὲ μιν μέγ' ἀμείνων. εἶτ' ἐπῆγεν ὑπὲρ αὐτῆ τι ἐξκώμιον, ϗ ὡς ἄξιος εἴη συγγεγράψαι τὰς τοῦξεις, ὅτω λαμπρὰς ὕσας. ἤδη δὲ καπιὼν, ἐπήνη ϗ τὴν πατρίδα τὴν Μίλητον, τοσῦτοις, ὡς ἄμεινον ποιοῖ τῆδε ὁ Ὁμήρω, μηδὲν μνησθέντος τ πατρίδος· εἶτ' ὅπῃ τέλῃ τῆ φερομένω ὑπιχνεῖτο ἀκριβῶδην ϗ σαφῶς, ὅπῃ μεῖζον μὲ αἴρειν τὰ ἡμέτερα, τὺς βαρβάρους δὲ καταπολεμήσειν καὶ αὐτὸς, ὡς ἂν δύνηται· καὶ ἤρξατό γε τῆς ἱστορίας ὧδε, αἰτία ἅμα τ τῆ πολέμω ἀρχὴν διεξίων· "ὁ γὰρ μαρώτατος, καὶ κάκιστ' ἀπολούμενος Οὐολόγασος, ἤρξατο πολεμεῖν, δι' αἰτίην τοιήνδε." ὗτος μὲν τοιαῦτα.

Ἕτερος δὲ Θουκυδίδω ζηλωτὴς ἄκρος, οἷος εὖ μάλα ϕ ἀρχετύπω εἰκασμένος, ϗ τὴν ἀρχὴν ὡς ὀκεῖνος, σὺν ϕ ἑαυτῆ ὀνόμαλι ἤρξαλο, χαλεπώτην ἀρχῶν ἁπασῶν, ϗ θύμω τῆ Ἀτθικῆ ἀποπέσουσαν· ὥρα γὰρ, Κρεπέρι

5 τὴν Μιλήτον.] urbs maritima ad fluvium *Lycum*, Ioniæ caput; antiquitate, Coloniarum multitudine, et viris illuſtribus admodum clara. omnes enim pene urbes Euxini Ponti Propontidiſque condiderunt Mileſii. ibi natus eſt *Thales* unus de VII. ſapientibus, qui princeps Græcorum indagationem cauſarum naturalium et mathematicarum rerum inſtituit. illam egregie paucis verbis laudat *Pomponius: urbem quondam totius Ioniæ, belli pacisque artibus principem.* triſtia hujus quondam florentiſſimæ urbis veſtigia adhuc manent prope pagum

quam Therſitem interemiſſet, et ſi ante quidem fugiſſet fortis aliquis, hunc autem egiſſet multum præſtantior alter. Deinde ſubjunxit de ſe encomium quoddam, quamque dignus ſcriptor tam claris factis contigiſſet. Jam vero progreſſus, Miletum laudabat patriam ſuam, ſubjiciens, melius hac in re facere ſe quam Homerum, qui mentionem patriæ nuſquam fecerit. Deinde in fine procemii pollicebatur totidem verbis et dilucide, ſe elaturum in majus res noſtras, barbaros autem bello, quantum poſſet, et ipſum oppreſſurum: atque incipiebat hoc modo hiſtoriam, ſimul cauſſas belli incepti perſequens, *Impuriſſimus enim, quique peſſime pereat! Vologeſus, bellare cæpit propter cauſſam ejuſmodi.* Hic quidem talia.

15. Alius vero ſummus Thucydidis imitator, præclare ad exemplum illud ſuum compoſitus, etiam initium ut ille a ſuo nomine fecerat, ſuaviſſimum omnium exordium, et quod thymum Atticum redoleat. Ecce enim, *Creperius Calpurnianus Pompeio-*

cui nomen *Palutſka*.

11. Ουολογαισης.] Vologeſus Parthorum Rex, qui bellum contra Romanos vario Marte geſſit, ut fratrem Tiridaten in regna reponeret. hunc enim Romani ab Armeniæ Solio dejecerant, et Tigranen ad Regium dignitatem provexerant.

15 και των αρχαν] Sic enim incipit hiſtoria Thucydidis: Θουκυδιδης Αθηναιος ξυνεγραψε τον πολεμον των Πελοποννησιων και Αθηναιων, ως επολεμησαν προς αλληλους παραθεμενος ευθυς καθιστα-

μαι, videſ omnia verbo tenus ab hoc deſcripta, præter ultimam vocem quæ forſan Luciani tempore in Codd. Thucyd. eo modo legebatur, quo a Calpurniano ſcripta eſt. de συνεγραψε pro ξυνεγραψε Thucydidis nimis minutum videatur: promiſcue apud Lucianum ſcribitur, neque adeo mutandum, quamvis ſequatur ξυνιστα-μαι. M. du S.

17 και θυμον τον Αττικον.] ſunt qui per θυμον Αττικον *animum Atticum* intelligant: plurimi

Καλπυρνιανὸς Πομπηϋπολίτης, συνέγραψε τὸν πόλεμον τὸν Παρθυαίων καὶ Ῥωμαίων, οἳ ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους, ἀρξάμενον εὐθὺς ξυνιόντος· ὥστε μετά γε τοιαύτην ἀρχὴν, τί ἄν σοι τὰ λοιπὰ λέγοιμι, ὁποῖα ἐν Ἀρμενίᾳ ἐδημηγόρησαν, ἢ Κερκυραίων αὐτὸν ῥήτορα παραπαίμβων; ἢ οἷον Νισιβηνοῖς λοιμὸν, τοῖς μὴ τὰ Ῥωμαίων αἱρουμένοις, ἐπήγαγε, ὡς ὁ Θουκυδίδης χρυσάμβους ὅλον ἄρδην, πλὴν μόνης τῆς Πελασγικῆς, καὶ τῶν τειχῶν τῶν μακρῶν, ἐν οἷς ἦν τότε λοιμώξαντες, ὤχησαν; τὰ δ' ἄλλα ἐκ τῆς Αἰθιοπίας ἤρξατο, ὅστε ἐς Αἴγυπτον καταβῆναι, καὶ ἐς τὴν βασιλέως γῆν τὴν πολλὴν· ἐκ δὲ ἐκείνης γε ἔμεινεν ἐν ποσίν. ἐγὼ γ' οὖν ἅπα-

autem illam interpretationem, ut ineptam et a Luciani mente remotiſſimam, plane rejiciunt, fortiterque contendunt ad herbam fragrantem *thymum* apud noſtrum reſpici. Conſtat equidem illam herbam Athenis multum in uſu fuiſſe ad cibos condiendos, nec me latet quod illius vis ad provocandum appetitum, facile illecebroſo hiſtoriæ nitori poſſit accommodari, ideoque huic opinioni minime repugno; at autem cur prior inepta debeat haberi non video.

1 Πομπηϋπολίτης.] Urbium a Pompeio conditarum ſuoque nomine inſignitarum tres ſunt præcipuæ; quarum una in Ciliciæ, et quæ hodie floret Navarreni regni caput *Pompejo* ſub nomine *Rampelunæ*, cujus meminit diligentiſſimus Ptolomæus; et altera urbs Galatiæ in Paphlagonia, de qua hic, ut opinor, agitur.

5 Κερκυραίων αὐτὸν ῥήτορα.] Armenium oratorem indicare videtur qui a Romania auxilium iiſdem verbis peteret, quibus Corcyræi apud Thucydidem ab Athenienſibus petunt. vid. Thucy. l. c. M. du S.

6 Νισιβηνοῖς.] habitatoribus *Nſibis*, quæ urbs Meſopotamiæ ſeptentrionalis antiquiſſima celeberrimaque. ſita erat ad

politanus, deſcripſit bellum Parthorum et Romanorum, ut inter ſe pugnarunt; initio facto ab eo inde tempore, quo conflatum eſt. Ut poſt tale initium, quid reliqua tibi dicam, quomodo in Armenia concionatus ſit, in medium producto ipſo Corcyraeorum oratore? aut qualem Niſibenis, qui Romanas partes non eſſent ſecuti, peſtilentiam immiſerit, ſuffitam mutuo confertim totam a Thucydide, excepto ſolo *Pelaſgico*, et *longis munitionibus*, in quibus habitabant qui tum laboraverant peſtilentia? Cæterum etiam *inceperat ab Æthiopia*, ita ut deinde *in Ægyptum deſcenderet et in Regis terras multas*, et bonum factum, quod in illis manſit. Equidem ſepelientem illum in Niſibi miſeros Athe-

Mygdonium flumen, bidui via diſtans a fluvio Tigri, dictaque erat a Græcis *Antiochia Mygdoniæ* ob fertilitatem ſoli, illud generoſo fundo Antiochiæ Syriæ comparantes. hodie *Neſbin*, pagus fere incognitus ſub tyrannicam Turcorum dominationem.

8 Πελασγικον.] nomen eſt templi ſub arcem ejuſdem nominis Athenis extructi, in quo nefas erat habitare, quod ex illo loco inſidias Athenienſibus Pelaſgi ſtruxiſſent. quoddam Oraculi Pythici carmen hoc ipſum his verbis vetabat: Πελασγικον αργος αμεινον. ut refert Thucyd. l. II. c. 17. itaque Diris devoverunt Athenienſes ſiquis illic degeret, verumtamen ob repentinam neceſſitatem habitatum fuit.

το απο Αιθιοπιας.] cur autem ex Æthiopia uſque nugator ille petierit, aperiet lectus Thucyd. l. II. c. 48. apud hunc enim initium peſtis illius ex Æthiopia, quæ per Ægyptum Graſſata ac Lybiam Perſarumque imperium, in Athenienſes tandem irruit: quod inſulſus hic ſcriptor ſecutus, contra fidem hiſtoriæ ad ſua tempora tranſtulerat. Cœpit enim Seleuciæ vid. *Capit.* in Vero c. 8. et in eum locum *Salmaſii* notas; et *Amm. Marcell.* quæ res obſervata medico ſummo hujus ætatis *Richardo Mead* perſuaſit peſtem eſſe morbum Africanum, qui aliis in regionibus nunquam naſcatur, ſed ex Æthiopia ad alias gentes, ſi res recte inveſtigetur, ſemper per contagium perlatus inveniatur.

τοῦτο αὐτὸν ἐπὶ καταλιπὼν τὸν ἀθλίους Ἀθηναίοις ἐν Νισίβει, ἀπῆλθον· ἀκριβῶς εἰδὼς καὶ ὅσα ἀπελθόντος ἐρεῖν ἔμελλε. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο ὀψιαιῶς πολὺ νῦν ὄζει, ὃ οἶεσθαι τοῦτο εἶ) τοῖς Θουκυδίδου ἐοικότα λέξειν, εἰ, ὀλίγοι σπερέψας, τὰ αὐτῷ ἐκείνου λέγοι τις, μικρὰ καὶ κεῖνα, ὡς ΚΑΙ ΑΥΤΟΣ ΑΝ ΦΑΙΗΣ, ΟΥ ΔΙ' ΑΥΤΗΝ, ΝΗ ΔΙΑ, ΚΑ' ΚΕΙΝΑ ΟΛΙΓΟΥ ΔΕΙΝ ΠΑΡΕΛΙΠΟΝ· ὁ γὰρ αὐτὸς ὗτος συγγραφεὺς, πολλὰ μὲν τῶν ὅπλων, μὲν τῶν μηχανημάτων, ὡς Ῥωμαῖοι αὐτὰ νομίζουσιν, ὕπως ἀνέγραψε, μὲν τάφρον, ὡς ἐκεῖνοι, καὶ γέφυραν, μὲν τὰ τοιαῦτα. καί μοι φαίνοιτο ἂν λίκνον τὸ ἀξίωμα τῆς ἱστορίας, καὶ ὡς Θουκυδίδῃ πρέπον, μεταξὺ τῶν Ἀττικῶν ὀνομάτων, τὰ Ἰταλιωτικὰ ταῦτ' ἐγκεῖσθαι, ὥσπερ ἢ πορφύραν ὑφασμένην, καὶ ἐμπρέπουσαν, μὲν πάνυ σπαράττουσαν.

Ἄλλος δέ τις αὐτῶν, ὑπόμνημα τῶν γεγονότων γυμνὸν συναγαγὼν ἐν γραφῇ, κομιδῇ πεζὸν, μὲν χαμαιπετές, οἷον καὶ γραπιώτης ἄν τις τὰ καθ' ἡμέραν ἀπογραφόμενος, συνέθηκεν, ἢ τέκτων, ἢ καπηλός τις συμπεπλεγμένων τῇ γραπιᾷ. πλὴν ἀλλὰ μετειώπιές γε ὁ

vide librum quem Anglice de peste edidit, Latine etiam in exterorum gratiam in Hollandia excusum. M. du S.

1 Ἀθηναίους.] Athenienses urbane admodum vocat qui revera Romani erant, quia a Thucy. omnia mutuabatur fa-

nienſes relinquens deceſſi, cum accurate noſſem, quæ etiam poſt meum diſceſſum dicturus erat. Nam rurſus hoc etiam valde frequens nunc eſt, uti putent hoc eſſe Thucydideis ſimilia dicere, ſi quis paucis immutatis ipſa illius verba dicat, etiam minuta illa, *Ut ipſe quoque dicas*, *Non propter eandem*, *profectio*, *Et illa parum aberat quin omitterem* Idem enim hic ſcriptor multa etiam armorum et machinarum genera, ut Romani illa nominant, ita retulit, *foſſam* ut illi, et *pontem*, et ſimilia *dixit*. Et cogita mihi, quæ ſit hiſtoriæ dignitas, et quam deceat Thucydidem, inter Attica nomina Italica iſta interpoſita eſſe, quæ purpuræ inſtar ornatum addant, ac decentiam, omninoque conſentiant,

16. Alius vero quidem ex illo numero, commentarium eorum, quæ geſta fuerant, nudum ſcripto congerens, pedeſtrem valde et humilem, compoſuit, qualem etiam miles *fecerit*, quæ fiunt quotidie, deſcribens; aut faber aut caupo aliquis oberrans cum exercitu. Verum enim vero tolerabilior ſane hic idiota

tuus ille apud quem Athenienſes moriebantur. nemo ergo de emendatione cogitet textum depravatura. M. du S.

13 ωσπερ τον πεζικον. hujus loci ſenſum non mihi videtur arripuiſſe noſter interpres; nec quomodo illius verſione *(quæ purpuræ inſtar ornatum addant ac decentiam, omninoque conſentiant)* ſal acutus auctoris reddatur conjicere poſſum. Lucianus Græcam linguam comparat purpuræ, cui tanta ineſt, natura ſua, pulchritudo, ut nihil ei ſit additamenti: feſtiveque ridet illum hiſtoricum Latina verba Græcis interſerentem, ut qui purpuræ ornamentum addere conetur. ideoque vertendum cum *Bened.* et ironice intelligendum, *tanquam purpuram ornantia, eique decora et prorſus conſonantia*,

ἰδιώτης οὗτος ἦν, αὐτὸς μὲν αὐτίκα δοῦλος ὢν, οἷος ἦν, ἄλλῳ δέ τινι χαριέντι, ἢ θυμηδοῦς ἰσορίαν μεταχειρίσασθαι πεφενακικώς. τοῦτο μόνον ἠπασάμην αὐτῷ, ὅτι οὕτως ἐπέχαιρε τοῖς βιβλίοις τραγικώτερον, ἢ κατὰ τὴν τῶν συγγραμμάτων τύχην. ΚΑΛΛΙΜΟΡΦΟΥ ΙΑΤΡΟΥ ΤΗΣ ΤΩΝ ΚΟΝΤΟΦΟΡΩΝ ΕΚΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΠΑΡΘΙΚΩΝ. ἢ ὑπεγράφη τὸ ἐπίθετον ἀριθμοῖς, ἢ, τὴ Δία, ἢ ὃ πρεπούσαν ὑπέρφυχρον ἐποίησεν, ὅτε συναγαγὼν οἰκεῖον εἰς ἰατρῷ ἱστορίαν συγγράφειν, εἶτα ὁ Ἀσκληπιὸς μὲν, Ἀπόλλωνος υἱὸς, Ἀπόλλων δὲ Μυσηγέτης, καὶ πάσης παιδείας ἄρχων. ἢ ὅτι ἀρξάμενος ἐν τῇ Ἰλιάδι γράφειν, οὐκ οἶδ' ὅ, τι δόξαν, αὐτίκα μάλα ὑπὸ τῶν κοινῶν μετῆλθεν, ΙΗΤΡΕΙΗΝ μὲν

4 τραγικώτερον.] Callimorphi tragicam inſcriptionem vocat, quod ſuo nomini Καλλιμορφ' adjecerit ἰσορίαν συν τῶν κοντοφορων ἑκτης, quia hoc et a veterum conſuetudine eſt alienum, et faſtum præſe fert quendam tragicum, hoc eſt qualis Regibus in tragœdiis tribuitur. inde illud Satyrici. *Grandit Sophocleo bacchatur carmen hiatu.* Sic inferius c. 23. Καὶ μὴν Ἀλκυὼν &c. quod ſi Lucianus vixiſſet noſtro tempore, et vidiſſet et inſcriptiones librorum portentoſas, nihil non grandibus verbis promittentes, et auctorum magnifica nomina, non uno verſu contenta, ut miſer Callimorphus præ his ſit modeſtiſſimus, quantum nigri ſalis illi fuiſſet perdendum, ad hanc inſaniam emendandam! J. G. G.

5 κοντοφορων ἑκτης.] ſubauditur τάξεως, *centuriæ ſextæ haſtatorum medicus.* τάξις eſt *centuria*, ut *ordo* apud Latinos. hinc *ordinis ductor*, centurio *Juſtin. ordines nemo niſi ſexagenarius duxit.* duæ τάξεις erant συντάγματος, hoc eſt *manipulus.* τάξις non eſt Legio. J. G. G.

9 Ἀσκλήπιὸς.] de natalibus Æſculapii multæ ſunt vulgatæ fabulæ, de quibus fuſe *Pauſanias* l. 2. Apollinem ut illius patrem hic agnoſcit Lucianus, ut et Ovid. Metam. l. 11. ma-

erat, ipſe quidem ſtatim quis eſſet manifeſtus, ſed qui alii venuſto homini, et tractandæ hiſtoriæ perito, laborem præceperit. Illud ſolum in eo reprehendi, quod ita inſcripſerat libros ſuos, ſtilo magis quam pro fortuna librorum tragico, *Callimorphi, medici ſextæ contariorum, hiſteriarum Parthicarum*, et ſubſcriptus erat uniuſcujuſque *libri* numerus. Etiam, me Jupiter, procemium ſupra modum frigidum fecit, hac ratione concludens, *familiare eſſe medico ſcribere hiſteriam, ſiquidem Æſculapius ipſe ſit Apollinis filius, Apollo autem muſageta et eruditionis omnis princeps:* et quod, cum incepiſſet Ionica *conſuetudine* ſcribere, neſcio quo conſilio ad communem ſubito tranſiit: ἰητρεῖον dicens

ter fuit Coronis, pulcherrima nympha, quæ Æſculapio jam Gravida arſit Juvenem *Iſchien* Elati filium, et ob id crimen a Diana Apollinis ſorore eſt interempta. accenſo vero Rogo, e media flamma puerum Mercurius eripuit, eumque centauro Chironi, Artis Medicæ, Aſtronomiæ et Muſicæ peritiſſimo, præbuit educandum. Æſculapii peritiam in arte medendi divino cultu dignati ſunt Græci, eique templum Epidauri conſecrarunt. allegoriam Æſculapii Tironum gratia hic inſero. per Æſculapium, aerem intellige: per Apollinem vero, ſolem. ſalubritatem enim ſol impertit aeri, ideoque pater illius haberi poteſt: et aer bonam producit valetudinem, ex quo finxerunt Æſculapium Medicinæ deum, eique Ὑγιείαν *Hygeiam* ſeu *valetudinem* pro filia dederunt.

12 ἰητρεῖον.] cui differentiæ Græcarum dialectorum non innoteſcunt, is facile ex hujus phraſis ordine poſſet exiſtimare Lucianum quatuor hæc verba ἰητρεῖον ἰητρεῖν ἰητρὸς ἰητρὸν ut exempla dialectici communis attuliſſe. at non ita eſt. ſcripta ſunt Ionice, et communi conſuetudine ſonant ἰατρεῖον ἰατρεύειν ἰατρὸς ἰατρὸν. igitur vera verborum diſpoſitio ad Grammaticam loci conſtructionem eſt ut ſequitur: ἢ ὃτι ἀρξάμενος ἐν τῇ Ἰωνὶ γράφειν, ΙΗΤΡΕΙΟΝ μὲν λέγων, καὶ ΠΕΙΡΗΝ ἢ ΟΚΟΣΑ, καὶ ΝΟΥΣΟΙ, οὐδὲ ὀ, πάλιν ἔφην, αὖτις μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῶν ἀρσένων μετέπιπτον. ΑΗΤΩΝ τοιοῦτος ἦν, ὅστις ἀρχόμενος τοῖς πολλοῖς, ἢ τοῦ πλείστου εἶτε ἐκ τύχης.

λέγων, ϗ ΠΕΙΡΗΝ, ϗ ὈΚΟΣΑ, ϗ ΝΟΥΣΟΙ, τὰ δ' ἄλλα, ὅσα ὁμοδίαιτα τοῖς πολλοῖς, καὶ τὰ πλεῖστα, οἷα ὐκ τελόδυ.

Εἰ δέ με δῆ ϗ σοφῦ ἀνδρὸς μνησθῆναι, ὃ μὲ ὄνομα ὐ ἀφαιῆ κείσθω, τιμὼ γνώμην δ' ἐρῶ, καὶ τὰ πρεσβίω ὐ Κορίνθῳ συγγράμματα, χρείτω πάσης ἐλπίδ@· ὐ ἀρχῇ μὲ γδ εὐθὺς ὐ τῇ πρώτῃ τῦ προοιμίυ περιόδω, συμπρώτησε τοῦ ἀναγιγνώσκοντα, λόγον πάνσοφον δεῖξαι ἀπεύδων, ὡς μόνῳ ἂν ᾧ σοφῷ πρέποι ἱστορίαν συγγράφειν. εἶτα μῦ μακρὸν, ἄλλ@ συλλογισμὸς, εἶτα ἄλλος· ϗ ὅλως ὐ ἅπαντι ὀκήμαθι συμπρώτητο ἀπὸ ὃ προοίμιον. τὸ τῆς κολακείας ἐς κόρον· ϗ τὰ ἐγκώμια φορικά, ϗ κομιδῇ βωμολοχικά· ὐκ ἀσυλλόγιςα μέντοι, ἀλλὰ συμπρωτημένα, καὶ συμπεγμένα καὶκεῖνα. ἐμὴν καὶκεῖνο φορικὸν ἔδοξέ μοι, ϗ ἧκιςα φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, ϗ πόλεων πολιῷ ϗ βαθῆ πρέπον, ὃ ὐ ᾧ προοιμίῳ εἰπεῖν, ὡς ἐξαίρετον τῦτο ἔξῆ ὁ ἡμέτερ@ ἄρχων, ϑῆβε τὰς πράξεις ϗ φιλόσοφοι ἤδη συγγράφειν ἀξιοῦσι. τὸ γὰρ τοιῦδοι, εἴπερ ἄρα, ἡμῖν ἔδῆ καταλιπεῖν λογίζεσθαι, ἢ αὐτὸν εἰπεῖν.

Καὶ μὴν οὐδ' ὐκεῖνο ὅσιον ἀμνημονεῦσαι, ὃς τοιάνδ' ἀρχὴν ἦρξε. Ἔρχομαι ἐρέων περὶ Ῥωμαίων, ϗ Περ-

et πείσιν, et ὀνῆσαι, et πῶσι· reliqua vero, quæ in uſu multitudinis ſunt, et pleraque, qualia *petuntur* e trivio.

17. Si vero me oportet ſapientis etiam viri mentionem facere, nomen quidem illius in obſcuro jaceat; dicam vero conſilium, et libros nuper Corinthi *editos*, ſpe omni præſtantiores. In principio enim, ſtatim prima procemii periodo, interrogatione aggreſſus eſt lectores ſuos, ſtuduitque ſapientiſſimam rationem oſtendere, *ſolum nempe ſapientem decere hiſtoriam ſcribere*. Deinde paucis interjectis, ſyllogiſmus alius. Et in univerſum omni genere argumentandi per quæſtiones compoſitum ipſi fuerat procemium. Adulationis *hic fuit* ad ſatietatem, laudes importunæ, et plane paraſiticæ; neque illæ tamen extra ſyllogiſmum, ſed interrogatæ et collectæ ipſæ etiam. Verum illud quoque importunum mihi videbatur, et minime virum philoſophum, et barbam canam prolixamque decens, quod in procemio dixit, *illud eximium habiturum noſtrum principem, cujus actiones etiam philoſophi ſcribere jam dignentur*. Tale quid enim, ſi modo *omnino veri quid ſubeſt*, nobis exiſtimandum relinquere potius oportebat, quam ipſum dicere.

18. Neque vero fas fuerit mentionem prætermittere illius, qui hoc cœpit exordio. *Venio dicturus de Romanis*

C. 17 Viget in hoc capite jocus elegans et ingenioſus, quo Luciani imaginem cogitatione fingere poſſumus, ut faceti viri et emunctæ naris.

6 Κορινθ.] vide ſupra notas ad c. 3.

σεων· καὶ μικρὸν ὕστερον· "ἦδε γὰρ Πέρσησι ἡμέρη κακῶν" καὶ πάλιν, "ἦν Ὀσρόης, ἢ οἱ Ἕλληνες Ὀξυρόην ὀνομάζουσι" καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ὁρᾷς, ὡς ὅμοιος ἔδοξε ἐκείνῳ, παρ' ὅσον ὁ μὲν Θουκυδίδης, οὕτω δὲ Ἡροδότῳ εὖ μάλα ἐφκέ.

Ἄλλος τις ἀοίδιμος ὅτι λόγων δυνάμει, Θουκυδίδης καὶ αὐτὸς ὅμοιος, ἢ ὀλίγῳ ἀμείνων αὐτῷ, πάσας πόλεις, καὶ πάντα ὄρη, καὶ πεδία, καὶ ποταμοὺς ἑρμηνεύσας πρὸς τὸ σαφέστατον, καὶ ἰσχυρότατον, ὡς φέτο· ὃ δή, ἐς ἐχθρῶν κεφαλὰς ὁ ἀλεξίκακος πέμψει· τοσαύτη ψυχρότης ἐστὶ περὶ τὴν Καππαδοκίαν χώνα, καὶ ἡ κρύσταλλος τὸν Κελτικόν· ἡ γῦν ἀσπὶς ἡ τοῦ αὐτοκράτορος, ὅλῳ βιβλίῳ μόγις ἐξηρμηνεύθη αὐτῷ. καὶ Γοργὼ ὅτι τοῦ ὀμφαλοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἐκ χιονῶν, καὶ λεπίδων, καὶ μέλανος, καὶ ζώνη ἰριοειδής, καὶ δράκοντες ἑλικηδόν, ἐς βοστρυχηδόν. ἡ μὲν γὰρ Οὐολογέσου ἀναξυρὶς, ἢ ὁ χαλινὸς τοῦ ἵππου, Ἡράκλεις, ὅσαι μυριάδες ἐπῶν ἔφερον τούτων, καὶ οἷα ἦν ἡ Ὀσρόου κόμη, ἀφρώδης καὶ τὸν

2 Ὀσρόης.] probabile, imo certum eſt Oſroen ducem fuiſſe exercitus a quo fuſus eſt Severianus.

4 Ἡροδότῳ.] ſimilem Herodoto hunc dicit hiſtoricum, quod eadem phraſi utatur: ἐχόμενα ἐρίων &c.

6 Ἄλλος τις ἀοίδιμος &c.] quid hic ſibi velit interpres obſcurus me plane neſcire fateri cogor. non adeo tamen implicitus eſt Luciani ſenſus, qui talis eſt, ſi recte judico: *accurate*

et Perſis. Et paullo poſt, *debebat enim Perſis male evenire.* Et rurſus, *erat Oſroës, quem Græci Oxyrhoën appellant.* Et alia id genus multa. Vides, ſimilis hic illi alteri, niſi quod iſte quidem Thucydidi, hic vero Herodoto admodum erat ſimilis.

19. Alias quidam dicendi facultate nobilis, Thucydidi autem ſimilis ipſe quoque, aut paullum illo melior, qui urbes omnes, et omnes montes, et campos et fluvios diſertiſſime elocutus fuerit, et vehementiſſimum, ut putabat, illud, *In hoſtium capita malorum depulſor vertat!* Tantum frigus inerat ſupra Caſpias nives et glaciem Gallicam. Clypeus igitur Imperatoris toto vix libro ab illo deſcriptus eſt, et *Gorgo* in umbone, *et oculi illius ex cæruleo et albo ac nigro, et balteus colore iridis, et dracones flexi in capreolos, et in cincinnos plexi.* Vologeſi quidem braccæ, aut frenum equi, Hercules, quot millia verſuum ſingula horum *occupant!* et qualis cæſaries Oſrois fuerit, cum

quidem deſcripſit montes &c. ſed ita frigide ut glacies non ſit frigidior; ideoque vertendum eſt, *alius quidam, dicendi facultate nobilis, Thucydidi ſimilis ipſe quoque, aut paullum illo melior, omnes urbes, montes omnes et campos et fluvios deſcripſit acuratiſſime et validiſſime ut putabat; ſed (quod in hoſtium capita malorum depulſor vertat) tantum frigus inerat* quantum *ſupra Caſpias nives et glaciem Gallicam: nam clypeus imperatoris* &c. in hac verſione unum tantum addidi verbum, ſcilicet *quantum*, quod quidem in textu quoque ſubintelligendum eſt. τοσουτον ψυχεος ενην ΟΣΗ υπερ την Κασπιαλιδα χιονα &c.

13 Γοργων.] ex initio Iliad. A. ubi Agamemnonis Clypeus ſic deſcribitur. J. G. G.

16 Ουολογαισου.] de hoc vide quod notatum eſt c. 14.

18 Οφρυσι τριξι.] de coma Parthorum vid. Spanhem. 450 notante Solano.

Τίγρητα, ᾗ ἐς οἷον ἄντρον κατέφυγε, κιττῷ, καὶ μυρρίνης, καὶ δάφνης, ἐς ταυτὸ συμπεφυκότων, καὶ σύσκιον ἀκριβῶς ποιούντων αὐτὸ. σκόπει ὡς ἀναγκαῖα τῇ ἱστορίᾳ ταῦτα, καὶ ὡς οὐκ ἄνευ αὐτῶν, ἤδειμέν τι τῶν ὑπὸ τῶν ἀρχόντων.

Ὑπὸ γὰρ ἀσθενείας τὸ σὺν τοῖς χρησίμοις, ἢ ἀγροίας τῆς λεκτέων, ἐπὶ τὰς τοιαύτας τῶν χωρίων καὶ ἄντρων ἐκφράσεις τρέπονται. καὶ ὁπότ' ἐς πολλὰ καὶ μεγάλα πράγματα ἐμπέσωσιν, ἐοίκασιν οἰκέτῃ νεοπλούτῳ, ἅρπι τοῦ δεσπότου κληρονομήσαντι, ὃς οὔτε τὴν ἐσθῆτα οἶδεν ὡς χρὴ περιβάλλεσθαι, οὔτε δειπνῆσαι κατὰ νόμον, ἀλλ' ἐμπιπλάσας πολλάκις, ὀρίθων, καὶ συείων, καὶ λαγωῶν προκειμένων, ὑπερεμπίπλαται ἔστιν ὅτε, ἢ ταρίχου, ἔστ' ἂν ἀφάρᾳ ἐσθίων· οὕτω δ' οὖν, ὅτι πρεσβύτερον, καὶ πράγματα συνέγραψε πάνυ ἀπίθανα, καὶ θανάτους ἀλλοκότους. ὡς εἰς δάκτυλον τοῦ ποδὸς τὸν μέγαν πρωθείς τις, αὐτίκα ἐτελεύτησε· καὶ ὡς ἐμβοήσαντί μόνον Πείσκῳ τῷ στρατηγῷ, ἑπτὰ καὶ εἴκοσι τῶν πολεμίων ἐξέθανον· ἔτι δὲ, καὶ ὑπὸ τῶν νεκρῶν ἀειθμῷ,

1 Τίγρητα.] Tigris, magnus Aſiæ fluvius, ſic dictus quod tam velox eſſe videatur quam ſagitta, quæ *Tigris* appellatur apud Medos. fontes habet in montibus Armeniæ majoris. Seleuciæ ſe Euphrati jungens, cum eo fluit in Meſopotamiam cui inde nomen. illam enim cingunt et quaſi circulo claudunt Tigris et Euphrates. deinde invicem coeuntes prope

Tigrin tranſnaret: et in quale antrum confugerit, hederæ et myrti et lauri, ingenio ſibi ſuo implexarum, et umbroſum illud undique facientium. Vide, quam iſta ſint neceſſaria hiſtoriæ, et quam ſine iſtis nihil intellexiſſemus eorum, quæ ibi geſta ſunt!

20. Præ imbecillitate enim in utilibus *recte verſandi*, aut ignorantia dicendorum, ad tales regionum et antrorum deſcriptiones confugiunt, et cum in multas magnaſque res incidunt, ſimiles ſunt ſervo divitiarum inſueto, creta nuper domini ſui hereditate, qui neque veſtis novit quemadmodum induenda ſit, neque ex more cibum capere: ſed irruens ſæpe, cum tamen aves, et ſuillæ, et lepores appoſiti ſint, in pulmentum aliquod aut ſalſamentum uſque eo oppletur, ut ne rumpatur *metus ſit*. Ille igitur, quem modo dicebam, etiam vulnera deſcripſit omnino improbabilia, et mortes abſurdas, ut aliquis in pollice pedis vulneratus ſtatim exſpiraverit; et, ut inclamante ſolum Priſco duce, ſeptem et viginti hoſtium mortui ſint. Inſuper etiam in cæſorum numero, idque

Babyloniam, in mare Perſicum exeunt ambo. Moſes Tigrin vocat *chidekel* Geneſ. xi. 14. ab antiquis nuncupabatur *Diglito* eique adhuc hodie nomen *Tegil* vel *Tigil*.

9 τοιαυτην εικονα πλουτου αρτι τε διαφορε κληρονομησαντι.] quis putet eum locum ſic verti poſſe: *ſimiles ſunt ſervo divitiarum inſueto, Creta nuper domini ſui hereditate?* non poſſum credere ſic ſcripſiſſe noſtrum. venit in mentem *Creto* eſſe legendum; tunc enim rectius ſe haberet interpretatio. verbatim, *ſimiles ſunt ſervo recenti diviti, domini ſui nuper herede facto*.

18 Πρισκε.] Statius Priſcus dux Romanorum, quem *Capitolinus* in Marc. Antonin. Philoſoph. memorat his verbis: *Geſtæ ſunt res in Armenia proſpere per Statium Priſcum Artaxatis captis*.

τῦτο μὲν, καὶ ἐν τοῖς τῶν ἀρχόντων ἐπιστολαῖς, ἐψεύσατο. Ὅτι γὰρ Εὐφράτῃ, τῶν μὲν πολεμίων ἀπολωλέναι μυριάδας ἑπτὰ, καὶ τριάκοντα, τῶν δὲ ἐξ ἀρχῆς ἑξακοσίους· Ῥωμαίων δὲ, μόνους δύο, καὶ τραυματίας ἡμέρᾳ ἑνὶ· ταῦτα οὐκ οἶδα εἰ τις ἂν εὖ φρονῶν, ἀνάσχοιτο.

Καὶ μὴν καὶ κεῖνο λεκτέον, ὡς μικρὸν ὄν. Ὑπὸ γὰρ τῷ κωμῳδῷ Ἀττικὸς εἶ, καὶ ἀποκεκαθάρθαι τὴν φωνὴν ἐς τὸ ἀκριβέστατον, ἠξίωσεν ὥστε καὶ τὰ ὀνόματα ποιῆσαι τῶν Ῥωμαίων, καὶ μεταχάραξαι ἐς τὰ Ἑλληνικὰ, ὡς Κρόνιον μὲν, Σατυρνῖνον λέγειν, Φρόντι δὲ, τὰ Φρόντανα, Τιτάνιον δὲ, τὰ Τιτανοὺ, καὶ τἄλλα πολλῷ γελοιότερα. Ἔτι ὁ αὐτὸς ὢτος, περὶ τῆς Σεβηριανοῦ τελευτῆς ἔγραψεν, ὡς ὁ μὲ ἄλλοι πάντες, ἐξηπατημένοι διόμοροι ξίφει τεθνάναι αὐτὸν, ἀποθανοῦσι δὲ ἀνὴρ, σιτίων ἀποχόμενος· τοῦτον γὰρ αὐτῷ ἀλυπότατον δόξαι τ θάνατον· ὃν εἰδὼς ὅτι τὸ μὲ πλῆθος ἐκεῖνο πᾶν, τριῶν, δίμοιρ, ἡμερῶν ἐγένετο· ἀπόστοτοι ἦ, καὶ ἑπτὰ ἀμφρεῦσιν οἱ πολλοί· ἐκτὸς εἰ μὴ τοῦθ' ὑποπτεύοι τις, ὡς Ὀσρόης εἰσῆκε στερμιέων ἐς ἃν Σεβηριανὸς λιμῷ ἀπόλητα, καὶ ἀμφὶ τοῦτο οὐκ ἐπήγαγε ἀμφὶ τ ἑβδόμης.

1 Ἀρχόντων ἐπιστολαῖς.] quas Epistolas intelligat haud facile dixeris, sed tum eo phrasi τῶν Ἀρχόντων tum ex historia quæ memorat Lucium verum, dum bellum illud gerebatur, sedisse

etiam præter ſcripta in principum epiſtolis mentitus eſt. Ad Europum enim hoſtium quidem cecidiſſe trecenties, et ſeptuagies mille ducentos et ſex: Romanorum vero ſolos duos, ſaucios autem factos novem. Hæc neſcio an ſanæ mentis aliquis ferat.

21. Verum illud quoque dicendum, quod non puſillum eſt. Præ nimio Atticiſmi ſtudio, et accuratiſſimæ circa linguam puritatis, auſus eſt talia etiam Romanorum nomina facere, et transferre in Græcum, ut pro Saturnino Κρόνιον diceret, Φρόντιν autem Frontonem, Titianum porro Τιτάνιον, et reliqua magis etiam ridicula. Ad hæc idem hic de Severiani exitu ſcripſit, deceptos eſſe alios omnes, qui ferro illum mortuum putent; periiſſe autem virum inedia, hoc enim molliſſimum mortis genus illi viſum, ignorans, totum quod ille paſſus eſt, trium puto dierum fuiſſe; qui vero cibo abſtinent, etiam ſeptem dies durare multos; niſi quis hoc putet, ſtetiſſe Oſroën expectantem dum fame periret Severianus, et ob id ipſum per ſeptem dies non ſupervixiſſe.

Antiochiæ; proclive eſt ſuſpicari de litteris Priſci et Caſſii, ad imperatorem Lucium verum, intelligendum eſſe, quas vulgaverint imperatores ut tanta victoria innoteſceret. M. du S.

2 Εὐρωπὸν.] inter urbes Græcanicas, a Macedonibus in Media conditas, Strabo memorat *Rageſam* a Nicatore ſtructam, quam ipſe Europum appellavit.

13 Σεβῆρον.] *Dio* in Hadria. loquitur de duce ejuſdem nominis qui nonagenarius ab Hadriano Cæſus fuit, vir tantæ virtutis ut a Trajano dignus imperio pronuntiatus fuerit, eundem atque hunc putat eſſe *Solanus*; at cauſam iſtius opinionis nequaquam conjicere poſſum, cum hic quidem in Aſia poſt fuſum exercitum mortem ſibi intuliſſe, alter vero Romæ interfectus fuiſſe videatur. *Capitol.* de Vero imperatore hæc habet verba: *nam cum interfecto legato, Cæſis Legionibus* &c. hunc legatum eſſe Severianum noſtrum pluſquam probabile eſt.

Τὰς δὲ καὶ ποιητικοῖς ὀνόμασιν, ὦ καλὲ Φίλων, ὁ ἰσοδίαιτος χρωμένους, ὡς ἄν τις θείη, τὰς λέγοντας, "ἐλέλιξε μὲν ἡ μηχανὴ, ὁ τεῖχος ἦ πεσὸν, μεγάλως ἐδόνησε" καὶ πάλιν ὁ ἕτερος μέρη τῆς καλῆς ἰσοδίας· "Ἑδραια μὲν δὴ ὕπτια τοῖς ὅπλοις ἀφειστήκει, καὶ ὀπίσθιος ἦν, καὶ κόναβος ἅπαντα ὀκεῖνα, καὶ ὁ στρατηγὸς ἐμερμήριζεν, ᾧ τρόπῳ μάλιστα προσαγάγοι τοὺς ὁ τεῖχος." εἶτα μεταξὺ οὕτως εὐτελῆ ὀνόματα, καὶ δημοτικὰ, καὶ πλωτικὰ πολλὰ παρεμβέβυσο, "τὸ, ἐπέσκιλεν ὁ στρατοπεδάρχης ὃ κυείῳ," καὶ, "οἱ στρατιῶται ἠγόραζον τὰ ἐγχρήζοντα," καὶ, "ἤδη λελυμμένοι περὶ αὐτὰς ἐλήγοντο." καὶ τὰ τοιαῦτα· ὥστε ὁ τοιοῦτος ἔοικὸς ἦ τραγῳδῷ, τὸν ἕτερον μὲν πόδα, ἐπ' ἐμβάτου ὑψηλοῦ ὀπισθοβαθίου, θατέρῳ δ', σανδάλου ὑποδεδεμένῳ.

Καὶ μὴν ὁ ἄλλως ἴδοις ἂν, τὰ μὲ προοίμια λαμπρὰ, καὶ τραγικὰ, καὶ ἐς ὑπερβολὴν μακρὰ συγγράφοντας, ὡς ἐλπίσαι θαυμαστὰ ἤλίκα τὰ μετὰ ταῦτα πάντως ἀκούσεσθαι, τὸ σῶμα δὲ αὐτὸ τ ἱστορίας μίκρον τι καὶ ἀθρόες ἐπάγοντας, ὡς καὶ τοῦτο ἐοικέναι παιδίῳ,

c. 22 optimo jure noster increpat in hoc capite insulsum scriptorem, qui stylo turgido simplicem historiæ majestatem inquinat. Est enim unicuique rei proprium dicendi genus, quod ultra citrave nequit consistere rectum ut ait Horat. et Lucianus ipse c. xi. ἕκαστον γὰρ δὴ ἴδιόν τι, καλὸν ἐστιν. historia autem ratione dicendi rebus accommodata scribenda est: facta

22. Eos vero quo quis loco ponat, jucundiſſime Philo, qui Poëticis in hiſtoria verbis utuntur, *deditque ſtridorem Machina, procumbenſque murus tonuit vehementer.* Et rurſus in alio libro præclaræ hiſtoriæ, *Edeſſa quidem igitur adeo quaſſis circumſonat armis, ſtrepituſque fuere et tumultus illa omnia.* Et *Dux verſat ſub pectore curas, qua maxime ratione ad muros accedat.* Deinde inter hæc, vilia adeo nomina, et plebeia et mendicorum propria multa inculcata erant, *Epiſtolavit campiductor Domino*, et, *Milites mercabantur illa quibus indigebant*, et, *Jam loti ad illos aderant*, et ſimilia: ut ſimilis ea res eſſet tragœdo, qui altero quidem pede alto cothurno nitatur, alterum autem ſandalio devinctum gerat.

23. Ac videas etiam alios, procœmia quidem ſplendida et tragica et ad exceſſum uſque longa ſcribentes, ut ſperes te mira quanta poſt iſthæc omnino auditurum: at ipſum corpus hiſtoriæ puſillum quoddam et ignavum ſubjungentes, ut hoc etiam ſimile videatur

dictis exæquanda ſunt inquit *Saluſt.* proindeque grandia minute, ſeu parva grandi modo dicere juxta vituperandum eſt.

4 Ἔδεσσαν.] Edeſſa, urbs Meſopotamiæ, Seleuco magno condita circiter quadringentos annos ante Chriſt. hodie *Orſa*.

13 ἐμβατὸν.] Latine *Cothurnus*, calceus eſt altus quo uti ſolebant tragœdi ut ſublimiores ſpecioſioreſque viderentur. σανδαλον autem humilis eſt ſolea quam gerebant comœdi. proprie igitur ſcriptio hujuſce fatui affimilatur tragœdo, qui altero quidem pede cothurno devincto, altero autem humili ſolea nixo, ridendus admodum, prodiret in ſcenam.

16 τραγικὸν.] ad hujus vocis interpretationem vide quod notatum eſt c. 16.

εἴ που ἔρανται εἴδεις πάίζοντα, πεφοιπεῖον Ἡρακλέους πάμμεγα, ἢ Τιτᾶνος πεκείμθνον· εὐθὺς γῦν ὁ ἀκύσαντες ὑπερθέγγονται αὐτοῖς, τὸ, "Ὠδινεν ὄρος." χρὴ δ' μὴ οὕτως, ἀλλ' ὅμοια τὰ πάντα, καὶ ὁμόχεσα εἶ, καὶ σωαίδοι τῇ κεφαλῇ ὅ ἄλλο σῶμα, ὡς μὴ χρυσοῦν μὲν τὸ κράνος εἴη, ὑόραξ δ πάνυ γελοῖος ἁ ραικῶν πόδες, ἢ ἐκ δερμάτων σαπρῶν συγκεκαπλυμθνον, καὶ ἡ ἀσπὶς οἰσυίνη, καὶ χοιρίνη πεὶ ταῖς κνήμαις. ἴδοις γοῦν ἂν ἀφθόνως τοιούτους συγγραφέας, ἕ Ῥοδίων Κολοσσοῦ τὸν κεφαλὴν ναπάδ' σώματι ὑπιπθέντας· ἄλλους αὖ ἔμπαλιν ἀκέφαλα τὰ σώματα εἰσάγοντας, ἀπεοικάζοντας, καὶ εὐθὺς ὀπὶ τῶν πεφγμάτων· οἱ καὶ προσταιείζονται τὸν Ξενοφῶντα ὅπως ἀρξάμθνον, "Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος παῖδες γίγνονται δύο·" καὶ ἄλλους τ' παλαιῶν· οὐκ εἰδότας ὡς δυνάμει πνὰ προοίμιά ἐστι λελιθότα τοὺς πολλοὺς, ὡς ὐ ἄλλοις δείξόμεν.

3 ὠδινεν ὄρος.] initium eſt dicterii quod in ſuum exitium olim jactarunt Ægyptii. Cum enim auxilium a Lacedæmoniis diu expectaſſent, tandemque adventaſſet Rex Ageſilaus, ſtatura Puſillus, jocoſe ſed imprudenter exclamarunt: ὠδινεν ὄρος, ζεὺς δ' ἐφοβεῖτο· τὸ δ' ἔλεκτον μυν. *parturiebat mons, formidabat Jupiter, ille vero murem peperit.* quo dicto Lacedæmonii offenſi in Græciam redierunt, et Ægypti profligati ſunt. fabula, quam hac de re ſcripſit Æſopus, hodie non extat. illam imitatus eſt *Phædrus.*

puerulo, ſi qua Cupidinem vidiſti ſic ludentem, perſona Herculis maxima, aut Titanis, caput occultantem. Statim igitur qui audiere, illud ſubjiciunt: *Parturiunt montes.* Oportet autem non ita eſſe, ſed ſimilia omnia, et ejuſdem velut coloris, conſentienſque capiti corpus reliquum, ne galea quidem ſit aurea, thorax autem omnino ridiculus, ex pannis alicunde, aut pellibus putridis conſutus, et vimineus clypeus, porcina autem circa tibias. Videas enim ſatis multos id genus ſcriptores, Rhodii Coloſſi caput imponentes nani corpuſculo: alios contra ea, trunca ſuo capite corpora inducentes, et ſtatim ad res ipſas *aggreſſos:* qui etiam ſuarum partium eſſe volunt Xenophontem, qui ita cœperit, *Darii et Paryſatidis filii naſcuntur duo*; et alios antiquorum. Ignorant nempe, eſſe quædam quæ vim procemiorum habeant, licet vulgi intellectum fugiant, ut monſtrabimus alias.

Mons parturibat gemitus immanes ciens,
Eratque in terris maxima expectatio:
At ille murem peperit. hoc ſcriptum eſt tibi
Qui magna cum minaris, extricas nihil.

9 Ροδίων Κολοσσὸν.] centum is et quinque pedes altus traditur fuiſſe, ſive cubitorum LXX. vid. *Plin. Strab.* vide etiam Scaligeri animadverſiones in Euſebii chronologiam N°. 1794. p. 137. chares Lyndius Lyſippi diſcipulus fecit, duodecim annorum ſpatio ad id conſumptō, anno ante Chr. 278. annos 56 cum ſtetiſſet, terræ motu proſtratus eſt, anno ante Chr. 222. nec unquam reſtitutus. jacuit ad annum uſque Chr. 672. quo capta a Saracenis Rhodo, veniit. poſt tot detrimenta, tantum æris tamen ablatum eſt ut 900 Cameli eo fuerint onuſti: unde calculo inito ultra 700,000 librarum pondo fuiſſe liquet; camelo cuique nempe 800 libris aſſignatis. de terræ motu quo proſtratus eſt, videndus Polybius. V. P. 428, 429. M. du S.

Καίτοι ταῦτα πάντα φορητά ἐστιν, ὅσα ἢ ἑρμηνείας, ἢ τῆς ἄλλης ξυντάξεως ἁμαρτήματά ἐστι, τὸ δὲ καὶ τοῦτο τόπους αὐτοὺς ψεύδεσθαι, ὑ πολαμβάνας μόνον, ἀλλὰ καὶ ςαθμοὺς ὅλους, τίνι τῶν καλῶν ἔοικεν; εἰς γῆν ὅπου ῥαθύμως σωήγαγε τὰ τοιαῦτα, ὅτε Σύρῳ τινὶ ἐντυχών, οὔτε τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο, τῶν ὄπι κουρείων τὰ τοιαῦτα μυθολογήσαντων ἀκούσας, ὅτε τοῦ Εὐρώπου λέγων, ὅπως ἔφη· "Ἡ δὴ Εὐρώπη κεῖται μὲν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, ςαθμοὺς δύο τοῦ Εὐφράτου ἀπέχουσα, ἀπῴκισαν δ' αὐτὴν Ἑλεασαῖοι" καὶ ὅθεν τοῦτο ἀπέχρησεν εἰπεῖν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμὴν παλαίδα τὰ Σαμόσατα, αὐτὸς ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ ἀράμνος ὁ ἡμέτερος, αὐτῇ ἀκροπόλῃ, καὶ τείχεσι, μετέθηκεν ἐς τὴν Μεσοποταμίαν, ὡς θερμαίνεσθαι αὐτὴν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν ποταμῶν, ἑκατέρωθεν ἐν χρῷ παρεμβεβομβύων, καὶ μονωχὶ τοῦ τείχους ψαύοντων. ὃ δὴ γελοῖον, εἰ σοί πω, ὦ Φίλων, ἀπολογοίμην, ὡς οὐ Παρθυαίων ὅδε Μεσοποταμίτης σοι ἐγὼ, οἷς με φέρων ὁ ἡαιμάτος συγγραφεὺς ἀπῴκισε.

5 Συρῳ.] incolæ Syriæ.

7 Εὐρώπου.] de hujus urbis ſitu vide notam ad c. 20. qua patebit diligentia hujus hiſtorici locorum obſervantiſſimi.

24. Verumtamen illa omnia tolerabilia ſunt, quæcumque aut elocutionis, aut conſtructionis reliquæ ſunt vitia. Mentiri vero circa ipſa loca, non parafangis modo, ſed integris manſionibus, cui rerum bonarum ſimile eſt? Unus quippe eorum adeo ſupine res congeſſit, qui neque cum Syro unquam locutus videtur, neque, quod eſt in proverbio, in tonſtrinis talia fabulantes audiſſe, ut de Europo verba faciens ita dicat, *Europus vero ſita eſt in Meſopotamia, manſiones duas ab Euphrate remota: condiderunt illam Edeſſeni.* Neque ſatis hoc illi fuit, verum etiam Samoſata patriam meam, ipſe vir fortis eodem in libro ſublatam, ſua cum arce et munitionibus tranſtulit in Meſopotamiam, ut includatur inter ambo amnes, quam proxime utrinque præterlabantes, et tantum non ipſa alluentes mœnia. Ridiculum autem fuerit, ſi nunc cauſſam apud te, mi Philo, dicam, non ex Parthis me eſſe, neque Interamnum hominem, quibus me correptum ſcriptor admirabilis novum colonum adſcripſit.

11 Σαμοσατα.] Samoſata urbs antiqua Aſiæ, ſub confiniis magnæ Armeniæ ad Euphratem, caput Commagenes, et patria Luciani ut et ipſe ait. non procul a Meſopotamia ſita erat, quæ proximitas ſcriptorem egregium (ficut eum noſter vocat) induxit in errorem. unum de Hadriani numiſmatibus hanc habet inſcriptionem Φλα. Σαμο. μητρο. Κομ. hoc eſt *Flavia Samoſata Metropolis Commagenes.* erat et aliis multis Aſiæ civitatibus prænomen *Flavia.*

Νὴ Δία, καίτοι κομιδῇ πιθανὸν περὶ τῦ Σεβηριανοῦ ὁ αὐτὸς οὗτος εἶπεν ἐπομοσάμενος, ἢ μὴ ἀκῦσαί τινος τῶν ἐξ αὐτῆ τῆ ἔργε ἀμφιλόντων. οὔτε γὰρ ξίφει ἐθελῆσαι αὐτὸν ἀποθανεῖν, οὔτε φαρμάκε πιεῖν, ὅτε βρόχοι ἄφαλες, ἀλλά τινα θάνατον ὀδυνηρὸν τραγικὸν, ἐν τῇ τόλμῃ ξενίζοντα· τυχεῖν μὲν γὰρ αὐτὸν ἔχοντα παμμεγέθη ὀστράκινα ὑαλᾶ, τῆς καλλίστης ὑάλου. ἐπεὶ ἢ πάντως ἀποθανεῖν ἔγνωτο, κατάξαντα τὸν μέγιστον τῶν σκύφων, ἐνὶ τῶν θρυσμάτων χρήσασθαι εἰς τὴν σφαγήν, ὀστρακίσαι τῇ ὑάλῳ τὴν λαιμόν. ὅπως ὃ ξιφίδιον, ὃ λογχάριον εὗρεν, ὡς ἀνδρεῖός γε αὐτὸς καὶ ἡρωϊκὸς ὁ θάνατος ἥνυτα.

Εἶτα ἐπειδὴ Θουκυδίδης ὀδυσσέως τινα εἶπε τοῖς θεσπέτοις ἐν πολέμῳ ὀστέοις νεκροῖς, καὶ αὐτὸς ἠνέσατο χρῆναι ἐπαινεῖν τὸν Σεβηριανῶ. ἅπασι γὰρ αὐτοῖς αἰεὶ τὸ σόδεν αἴτιον τῶν ὑπ' Ἀρμενίᾳ κακῶν, τὸν Θουκυδίδην, ἢ ἄμιλλα. θάψας οὖν τὸν Σεβηριανὸν μεγαλοπρεπῶς, ἀναβιβάζεται ὀδὶ τὸν τάφον Ἀφράνιόν τινα Σίλωνα ἑκατόνταρχον, ἀνταγωνιστὴν Περικλέους, ὃς τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα

C. 25. Si nobili hiſtorico, quem ſupra c. 21. irridet Lucianus, fidem adhibueris, Severianus fame confectus eſt. ecce autem mirabilior etiam nunc adeſt rerum Romanarum ſcriptor, qui novum moriendi genus animo concipit, et vitrei poculi fragmento, mirabile dictu! pauperem enecat Severianum.

13 Θουκυδίδης ἐπιτάφιον τινα.]

25. Illud etiam, Mehercule, uſquequaque probabile de Severiano idem ille, interpoſito jurejurando, dixit, ſe profecto audiſſe quemdam eorum, qui ex ipſo facto aufugerint. Neque enim ferro illum voluiſſe mori, neque venenum bibere, neque laqueum ſibi innectere, ſed tragicam mortem aliquam excogitare, et ipſo conſilio novam. Habuiſſe illum forte pocula miræ magnitudinis vitrea de vitro pulcherrimo. Cum autem mori omnino decretum eſſet, confregiſſe ſcyphorum maximum et fragmentorum uno uſum ad cædem, inciſo vitri ope gutture. Adeo pugionem aut lanceolam non invenit, ut certe virilis illi et Heroica mors contingeret.

26. Deinde quando Thucydides funebrem quaſi orationem habuit primis illis in bello mortuis; ipſe quoque exiſtimavit dicendum aliquid eſſe de Severiano. Omnibus enim illis cum Thucydide, penes quem tamen nulla cauſſa eſt illorum in Armenia malorum, certamen eſt. Poſtquam ergo ſepeliit Severianum magnifice, ad ſepulchrum ſtatuit Afranium Silonem quendam, Centurionem, Periclis æmulum, qui talia

Thucydides l. II. c. 34. deſcribit modum quo Athenienſes humarunt eos qui in Peloponneſiaco bello primi mortem obierunt. exequiis rite peractis mox erat, inquit, ut vir a civitate delectus, et prudentia et dignitate præſtans, orationem laudativam ſuper mortuis haberet. Pericles, Xantippi filius, ad hos qui primi vitam amiſerunt oratione funebri cohoneſtandos delectus eſt. igitur hic ſummus Thucydidis imitator, cum eo vehementiſſime contendens, (licet extra culpam ſit malorum Armeniæ, ut comice admodum ait noſter) funebrem oratorem Afranium inducit, ne quis dicat eum ulla re Thucydidi cedere.

ἐπερρήτορευσεν αὐτῷ, ὥστε με νὴ τὰς Χαρίτας, πολλὰ πάνυ δακρύσαι ὑπὸ τῦ γέλωτος· καὶ μάλιστα ὁπότε ὁ ῥήτωρ ὁ Ἀφράνιος, ὅτι τέλει τῦ λόγυ δακρύων ἅμα σὺν οἰμωγῇ ἐξεπάθει, ἐμέμνητο τῶν πολυτελῶν ἐκείνων δείπνων, καὶ προπόσεων· εἶτα ἐπέθηκεν Αἰάντειόν τινα τινὶ χορωπίδα. ἀσασάμβως γὰρ ὁ ξίφος εὐγενῶς πάνυ, καὶ ὡς Ἀφράνιον εἰκός ἦν, πάντων ὁρώντων, ἀπέσφαξεν ἑαυτὸν ὅτι φῶ τάφῳ, ὃν ἀνάξιος ὢν, μὰ τὸν Ἐνυάλιον, πρὸ πολλοῦ ἀποθανεῖν, εἰ τοιαῦτα ἐρρήτορευε· καὶ τῦτο, ἔφη, ἰδόντας, τὰς πρόπολας ἅπαντας, θαυμάσαι, καὶ ἐπαινέσαι τὸν Ἀφράνιον. ἐγὼ δὲ καὶ τἆλλα μὲν αὐτῦ κατεγίγνωσκον, μονονυχὶ ζωμῷ καὶ λοπάδων μεμιμῆσθαι, καὶ ὀπτὰ δακρύοντος τῇ τῶν πλακούντων μίμῃ· τῦτο δὲ μάλιστα ἠπασάμην, ὅτι μὴ τὸν συγγραφέα, καὶ διδάσκαλον τοῦ δράματος προαποσφάξας, ἀπέθανε.

Πολλὰς δὴ καὶ ἄλλας ὁμοίας τύτοις ἔχων σοι, ὦ ἑταῖρε, καταριθμήσασθαι, ὀλίγων ὅμως ἐπιμνησθείς, ὅτι τὸν ἕτερον ὑποσχόμην ἤδη μετελεύσομαι, τὴν συμβουλίαν, ὅπως ἂν ἄμεινον συγγράφοι τις. εἰσὶ γάρ τινες, οἳ τὰ μεγάλα μὲν τῶν πεπραγμένων, καὶ ἀξιομνημόνευτα παραλείπυσιν, ἢ παραθέουσιν, ὑπὸ δὲ ἰδιωτείας, καὶ ἀπειροκαλίας, καὶ ἀγνοίας τῶν λεκτέων, ἢ σωφρονεστέων, τὰ μικρότατα πάνυ λιπαρῶς, καὶ φιλοπόνως ἑρμηνεύουσιν

ac tanta de illo declamat, ut, ita me Gratiæ! multum ſane lacrumarum riſus mihi excuſſerit, et maxime cum orator Afranius in peroratione, lacrumans cum ejulatione maximi affectus indice, mentionem facit ſumtuoſarum cœnarum, atque propinationum: deinde ſumtam ab Ajacis fabula coronidem imponit. Stricto enim enſe generoſe ſane, et ut decebat Afranium, in conſpectu omnium ad ſepulcrum ſe interemit, non indignus, ita me Mars amet, qui multum ante moreretur, ſi quidem declamavit talia. Et hoc, ait, cum viderent præſentes, omnes admiratos eſſe, et ſupra modum laudaſſe Afranium. Ego vero tum reliqua illius damnabam, qui tantum non juſculorum et patinarum meminiſſet, illacrumareturque mentioni placentarum; hoc vero nomine maxime illum incuſabam, quod non interfecto antea ſcriptore, qui hanc fabulam docuit, tum demum mortuus eſt.

27. Cæterum multos etiam alios ſimiles hiſce, cum enumerare tibi, ſodalis, poſſim; tamen paucorum facta mentione ad alterum promiſſum meum jam tranſibo, ad conſilium, quomodo quis ſcribat melius. Sunt enim, qui magna negotia et digna memoratu prætermittunt aut tranſcurrunt; præ inſcitia vero, et pulchri imperitia, atque dicendorum tacendorumque ignoratione, minima quæque copioſe admodum

5 ὥστε ἐπιθεῖναι Αἰαντείοις τινὰ τὴν κορωνίδα.] imponere coronidem idem eſt ac perficere aliquid. Afranius eodem modo ſuam concludit orationem quo Ajax qui, cum poſt mortem Achillis verba feciſſet ut illius arma ſibi adjudicarentur, gladio incumbens ſe ipſum interfecit, quod dignior illis viſus ſit Ulyſſes.

ἐμβραδύνοντες. ὥσπερ ἂν εἴ τις τὸν Διὸς τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ τὸ μὲν ὅλον κάλλος, τοιοῦτον καὶ τοιοῦτον ὄν, μὴ βλέποι, μηδ' ἐπαινοῖ, μηδὲ τοῖς οὐκ εἰδόσιν ἐξηγοῖτο· τὸ ὑπὸ ποδὸς δέ, τὸ, τὴ εὐεργὲς καὶ τὸ εὔξεστον θαυμάζοι, καὶ τῆς κρηπῖδος τὸ εὔρυθμον, καὶ ταῦτα πάνυ μικρᾶς πολλῆς φορυτίδος διεξιών.

Ἐγὼ οὖν ἤκουσά τινος, τὴν μὲν ἐπ' Εὐρώπῃ μάχην ἐν οὐδ' ὅλοις ἑπτὰ ἔτεσι παραδεδομένος, εἴκοσι δὲ μέτρα ἢ ἔτι πλείω ὕδατος ἀναλωκότα εἰς ψυχρὰν καὶ σφόδρα ἡμῖν προσήκουσαν δίψησιν· ὡς "Μαῦρός τις ἱππεὺς, Μαυσάκας τὄνομα, ἔτρεφε δίψοις πλησιόμενος ἀνὰ τὰ ὄρη, καταλάβοι Σύεσις πιὰς τὸ ἀγροίκιον, ἄρτον προσπεπηγμένος, καὶ ὅτι τὰ μὲν πρῶτα, ἐκεῖνοι φοβηθεῖεν αὐτὸν, ἔπειτα μέντοι μαθόντες ὡς τῶν φίλων εἴη, κατεδέξαντο, καὶ εἰστιάσαντο· καὶ γάρ τινα τυχεῖν αὐτῶν ὑποδεδημηκότα καὶ αὐτὸν ἐς τὴν Μαύρων, ἀδελφῷ αὐτῷ ἐν τῇ γῇ πραγευομένῳ." μῦθοι τὰ μὴ τῦτα μακροὶ, καὶ διηγήσεις, "ὡς ἐπράσσειν αὐτὸς ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ, καὶ ὡς ἴδοι τὰς ἐλέφαντας πολλὰς ἐν ᾧ αὐτῷ σπουδομένας,

1 τὸν Διὸς τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ.] ſtatua Olympii Jovis adeo perfecta ut, Dei auctoritate, Phidiæ ars comprobata ſit. hæc ſunt verba *Pauſaniæ*: nam cum Expolito jam opere, Phidias Jovem oraſſet ſignificationem ut ſibi aliquam daret, numquid illud ipſi acceptum eſſet et gratum opus; eam pavimenti partem repente de cœlo tactam memorant, quo loco urna, ex-

ſtudioſeque enarrant, diuque in iis immorantur. Velut ſi quis Olympii Jovis totam quidem pulchritudinem talem, tamque multiplicem, non videat, neque laudet, neque his, qui non viderunt, enarret, ſcamillum vero, quod ita ad normam exactus et politus ſit, admiretur, et baſeos proportionem: eaque multa cum cura perſequatur.

28. Ego igitur novi aliquem, qui pugnam quidem ad Europum vix ſeptem totis verſibus percurreret, viginti autem vel amplius menſuras aquæ *(clepſydras)* impenderet in frigidam et nihil ad nos pertinentem narrationem, ut *Maurus aliquis eques, Mauſacas nomine, præ ſiti per montes oberrans, Syros quoſdam ruſticos deprehenderit, qui prandium ſibi appoſuerant, atque ut initio illi pertimuerint, deinde autem, cognito, amicum eſſe, acceperint convivio: etenim forte quendam illorum et ipſum in Maurorum terra peregrinatum eſſe, quod ſuus frater in ea regione militaret.* Hinc fabulæ longæ, et narrationes, *quomodo ipſe in Mauritania venatus eſſet, et ut vidiſſet elephantas multos una paſcentes, et ut pa-*

tate mea, ex ære (quod loci eſſet inſigne) poſita eſt.

8 εικοσι δ' μετρας η ετι πλειω ὑδατος αναλισκοιεν.] μετρον, menſura quælibet, ſpeciatim hic *clepſydram* ſignificat, id eſt, genus poculi in imo perforati, quod Antiqui replebant aqua, ſicut hodie nos arena, ad tempus metiendum. itaque hunc locum ſequenti modo intelligas: *novi aliquem qui pugnam ad Europum vix ſeptem totis liveis percurreret, tot autem impenderet in frigidam et nihil ad nos pertinentem narrationem, ut viginti horis vix eam legere potuiſſes.* clepſydra formatur a πλεω *furor*, et ὑδωρ *aqua*, quod aqua ſenſim et quaſi furtim labatur. moris erat apud Græcos ut cauſidici Rhetoreſque dicerent ad clepſydras, ne nimio dicendi ſtudio abrepti, ultra terminum protraherent orationem. primus hanc conſuetudinem aſcivit Romæ Pompeius.

καὶ ὡς ἀπὸ λέοντος ὀλίγου δεῖν καταβρωθείη, καὶ ἡλίκοις ἰχθῦσι ἐπρίαθ' ἡ Καισαρεία." ὁ θαυμαστὸς συγγραφεὺς, ἀφεὶς τὰς ἐν Εὐρώπῃ μυριομήνους σφαγὰς τοσαύτας, καὶ ἐπελάσεις, καὶ ἀποδρὰς ἀναγκαίας, καὶ φύλακας, καὶ ἀντιφύλακας, ἄχει βαθείας ἑαυτὰς ἐφειστήκει ὁρῶν Μαλχίωνα τὴν Σύρων ἡ Καισαρεία, σκάρθος παμμεγέθεις ἀξίους ἀνόμβων. εἰ δὲ μὴ νὺξ κατέλαβε, τάχα καὶ συνεδείπνει μετ' αὐτῶν, ἤδη τὸν σκάρον ἐσκυλασμένων. ἅπερ εἰ μὴ ἀνεγράψατο ὀξυμελῶς τῇ ἱστορίᾳ, μεγάλα ἂν ἡμεῖς ἠγνοηκότες ἦμεν, καὶ ἡ ζημία Ῥωμαίοις ἀφόρητος, εἰ Μαυσάκας ὁ Μαῦρος διψῶν, μὴ εὗρε πιεῖν, ἀλλ' ἄδειπνος ἐπανῆλθεν ὀπὶ ὃ γραπόπεδον. καίτοι πόσα ἄλλα μακρῷ γελοιότερα ἐκὼν ἐγὼ νῦν παρείημι; ὡς καὶ αὐλητρὶς ἦκεν ἐκ τῆς πλησίον κώμης αὐτοῖς, καὶ ὡς δῶρα ἀλλήλοις ἀντέδοσαν, ὁ μὲν Μαῦρος Μαλχίωνι λόγχην, ὁ δὲ Μαυσάκᾳ τόρπην, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα τῆς ἐπ' Εὐρώπῃ μάχης· αὐτὰ δὴ τὰ κεφάλαια. τοιγάρτοι εἰκότως ἄν τις εἴποι τὸν τοιοῦτον, ὃ μὴ ῥᾴδιον αὐτὸ μὴ βλέπειν, τὰς ἀκάνθας δὲ αὐτὰς ἀπὸ τῆς ῥίζης ἀκριβῶς ἐπισκοπεῖν.

Ἄλλος, ὦ Φίλων, μάλα καὶ οὗτος γελοῖος, ὃς τὸν ἕτερον πόδα ἐκ Κορίνθου πώποτε προβεβηκὼς, οὐδ' ἄχει Κεγχρεῶν ἀποδημήσας, οὔτι γε Συρίαν, ἢ Ἀρ-

rum abfuerit, quin a leone devoratus eſſet, et quantos Cæſareæ piſces emerit. Et hiſtoricus admirabilis, omiſſis tantis cædibus, quæ circa Europum factæ ſunt, et invaſiones, et inducias neceſſarias, et cuſtodes et his oppoſitos cuſtodes alios, ad ſeram uſque veſperam abfuit, dum videt Malchionem Syrum Cæſareæ ſcaros ingentes vili pretio ementem: niſi vero nox oppreſſiſſet, forte etiam cœnaturus cum illo erat, ſcaris jam paratis. Quæ niſi cum cura ſcripta eſſent in hiſtoria, magna nos ignoraſſemus, et jactura Romanis intoleranda fuiſſet, ſi Mauſacas Maurus ſitiens, quod biberet, non inveniſſet, ſed incœnatus in caſtra rediiſſet. Quamvis quot alia longe magis ridicula prudens ego nunc prætermitto? *ut tibicina etiam illis ex proximo pago venerit, et uti dona alter alteri dederint, Maurus quidem Malchioni lanceam, at hic fibulam Mauſacæ,* multaque alia ex hoc genere, ipſa nempe prælii ad Europum capita. Merito ergo dicat aliquis, tales, roſam quidem ipſam non videre, ſpinas vero illius, radici proximas, accurate conſiderare.

29. Alius, mi Philo, valde ipſe etiam ridiculus, qui neque alterum Corintho pedem protuliſſet unquam, neque Cenchreas uſque diſceſſiſſet, certe neque Syriam vidiſſet, neque Armeniam; ita, memini enim,

2 Καισαρια.] in Mauritania fuit urbs quædam (ait Strabo) nomine *Jol*, quam Juba, Ptolæmæi pater, a ſe inſtauratam, mutato nomine, Cæſaream vocavit.

23 Κεγχρεων.] LXX Stadiis a Corintho diſtans portus et vicus.

μθρίαν ἰδὼν, ᾧδε ἤρξατο· μέμνημαι γὰρ· "ἄλλα ὀφθαλμῶν ἀπιστότερα. γράφω τοίνυν ἃ εἶδον, οὐχ ἃ ἤκουσα." καὶ οὕτως ἀκριβῶς ἅπαντα ἑωράκει, ὥστε τὰς δράκοντας, ἅς φησι Παρθυαίων (σημεῖον δὲ πλήθους τοῦτο αὐτοῖς, χιλίους γὰρ, οἶμαι, ὁ δράκων ἄγει) ζώντας δράκοντας παμμεγέθεις εἶναι, ἡνικα μάχης ἐν τῇ Περσίδι, μικρὸν ὑπὲρ τὴν Ἰσπείδα, τότε ἦν, τέως μὲν ὑπὸ κοπετῶν μεγάλων ἐκδεδεμένους, ὑψηλοὺς αἰωρεῖσθαι, καὶ πόρρωθεν ἐπελαυνόντων, δέος ἐμποιεῖν. ἐπὶ αὐτῷ δὲ τῷ ἔργῳ, ἐπειδὴ ὁμοῦ ἴεσαν, λύσαντες αὐτοὺς, ἐπαφιᾶσι τοῖς πολεμίοις· ἀμελεῖ πολλοὺς τῶν ἡμετέρων ὕστερον καταπατῆσαι καὶ ἄλλους περιαυτειραθέντων αὐτοῖς, ἀποπνιγῆναι καὶ συγκλασθῆναι· ταῦτα δὲ ἐφεξῆς ὁρᾶν αὐτὸς, ἐπ' ἀσφαλεῖ μάλιστα ἀπὸ δένδρου ὑψηλοῦ ποιούμενος τὴν σκοπήν." καὶ εὖγε ἐποίησε, μὴ ὁμόσε χωρήσας τοῖς θηρίοις, ἐπεὶ οὐκ ἂν ἡμεῖς θαυμαστὸν ὅσον συγγραφέα νῦν εἴχομεν, καὶ ἀπὸ χειρὸς αὐτὸν μεγάλα καὶ λαμπρὰ ἐπ' ὀλέμῳ τούτῳ ἐργασάμενον· καὶ γὰρ ἐκινδύνευσε πολλὰ, καὶ ἐτρώθη περὶ Σοῦσα, ἀπὸ τοῦ Κραναίου διλονότι βαλλόμενος ἀπὸ τῆς Λέρνας. καὶ ταῦτα Κορινθίων ἀκηκόοντων ἀνεγίνωσκε, τῶν ἀκριβῶς εἰδότων ὅτι μηδὲ κατὰ τάχος γεγραμμένων πάλαι ἑωράκει. ἀλλ' οὐδὲ ὅπλα ἐκεῖνός γε ἤδει, οὐδὲ μηχανήματα οἷά

exorſus eſt, *Aures minus fideles oculis. Scribo igitur, quæ vidi, non quæ audivi.* Atqui ita accurate viderat omnia, uti diceret, *dracones Parthorum* (eſt vero hoc illis numeri ſignum: mille enim, puto, *milites* draco ducit) *vivos eſſe ſerpentes ingenti magnitudine, qui naſcantur in Perſide paullo ſupra Iberiam. Hos vero initio quidem in contis magnis revinctos celſoſque ferri, ac e longinquo dum invadunt, terrorem injicere. In ipſa autem pugna,* inquit, *cum concurritur, ſolutos illos hoſtibus immittunt. Itaque multos noſtrorum ita devoratos, et alios cum ſpiris illos ſuis complexi eſſent dracones, ſuffocatos eliſoſque. Hæc vero ex propinquo ſe vidiſſe ipſum, in loco tuto de altiſſima arbore ſpeculantem.* Et bene ſane fecit, quod non ex propinquo congreſſus eſt beſtiis, alioqui enim tam admirabili nunc ſcriptore nobis carendum eſſet, qui manu etiam ſua magnifica quædam et clariſſima facinora hoc bello edidit. Multa etenim pericula ſubiit, et vulneratus eſt circa Suram, qui videlicet *longiſſimum* iter a Cranio ad Lernam fecerit. Atque iſta Corinthiis audientibus recitavit, qui accurate ſcirent, illum ne pictum quidem in pariete bellum vidiſſe. Sed neque arma ille novit, neque machinas, quales ſint; neque acierum aut ordinum

12 συγκλασθηναι.] Confractos fuiſſe.

18 καὶ τραῦμα ἐξέσχε Σύρου, ἀπὸ τῆς Κρανείας ἐπὶ Βαδίζοντι ἐπὶ τὴν Λέρνην.] Σύρα nomen eſt alicujus loci in Aſia, in Lycia forte, meminit enim *Plutar.* oppidi Lyciæ hujus nominis. de *Cranio* jam dictum eſt c. 3. *Lerna* autem locus eſt prope Corinthum; unde patet impudentia hujuſce Nebulonis qui in Aſia vulneratum ſe jactitat, cum a vicinia Corinthi nuſquam pedem protulerit. ideo Lucianus; vulneratus eſt circa Suram, *ſcilicet a Cranio ad Lernam iter faciendo.*

ὄση, ἢ δὲ τάξεων, ἢ καταλοχισμῶν ὀνόματα. πανῦ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ πλαγίαν μὲ τὴν ὀρθίαν φάλαγγα, ὅπῃ κέρως ἢ λέγειν τὸ ὅπῃ μετώπῳ ἄγειν.

Εἰς δέ τις βέλτιος ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος τὰ πεπραγμένα, ὅσα μὲν Ἀρμενίᾳ, ὅσα δὲ Συρίᾳ, ὅσα δὲ Μεσοποταμίᾳ, τὰ ὅπῃ τῷ Τίγρητι, τὰ δὲ Μηδίᾳ, πενταχοσίοις ἔτεσι πρεσβεύσας, συνέγραψε, καὶ τοῦτο ποιήσας, ἱστορίαν συγγεγραφέναι φησί. τὴν μέντοι ὑπογραφὴν ὀλίγῳ δεῖν μακροτέραν τῆς βιβλίου ἐπέγραψεν, "Ἀντιοχιανῆς τῆς Ἀπόλλωνος ἱερονίκου (δόλιχον γάρ που, οἶμαι, ἐν παισὶ νενικήκει) τῶν μὲν Ἀρμενίας, καὶ Μεσοποταμίας, καὶ Μηδίας Ῥωμαίοις νεῶν πραχθέντων ἀφήγησις."

Ἦδη δ' ἐγώ τινος καὶ τὰ μέλλοντα συγγεγραφότος ἤκουσα, καὶ τὴν λῆψιν Οὐολογέσου, καὶ τὴν Ὀσρόου σφαγὴν, ὡς προβληθήσεται τῷ λέοντι, ἐπὶ πᾶσι, τοῖς τριπόλιτον ἡμῖν θείαμεν· ὕτω πάνυ μαλακῶς ἅμα ἔχων, ἔπαυδεν ἤδη πρὸς τὸ τέλος τῆς γραφῆς. ἀλλὰ καὶ πόλιν ἤδη ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ ᾤκισε, μεγέθει τε μεγίστην· καὶ κάλλει καλλίστην· ἔτι μέντοι ὑπισχνεῖται, καὶ διαβουλεύεται, εἴτε Νίκαιαν αὐτὴν ἀπὸ τῆς νίκης χρὴ ὀνομάζεσθαι, εἴτε Ὁμόνοιαν, εἴτε Εἰρήνιαν· καὶ τοῦτο μὲ ἔτι ἀκ-

ſtruendorum nomina. Etenim, quaſi hoc ageret, *directam aciem* vocat *obliquum agmen: in cornu vero ducere* dicit, quod eſt *ducere in frontem.*

30. Unus autem aliquis præclariſſimus, res ab initio inde ad finem uſque geſtas omnes, quæcunque in Armenia, quæ in Syria, quæ in Meſopotamia, quæ ad Tigrim, quæ in Media *acta ſunt*, quingentis non totis verſibus complexus deſcripſit. Idque ubi fecit, hiſtoriam ait ſcripſiſſe. Titulum tamen, parum abeſt quin majorem libro, inſcripſit ejuſmodi; *Antiochiani, in ſacro Apollinis certamine victoris*, (curſu, credo, aliquando, puer vicerat) *eorum qui in Armenia, et Meſopotamia, et Media, a Romanis modo geſta ſunt, enarratio.*

31. Jam vero audivi etiam qui futurarum rerum hiſtoriam ſcripſerat, et captivitatem Vologeſi, et Oſrois cædem, ut leoni objiciendus ſit, et ſuper omnia deſideratiſſimum nobis triumphum. Sic vaticinantis ſimul furore inſtinctus ad finem jam ſcriptionis properavit. Verum etiam urbem jam in Meſopotamia condidit, *magnitudine maximam, et pulchritudine pulcherrimam*, illud vero adhuc conſiderat et conſulit, utrum *Victoriam* illam appellare fas ſit, an *Concordiam*, an *Paciferam.* Et iſtud quidem nondum judi-

4 κεφαλαια εξ αρχης.] habemus hic capita ſumma rerum in eo bello geſtarum. deleto enim in Armenia Severiano, Parthi, Syriam invaſerunt; unde a Caſſio ſummoti, propriis urbibus conſulere coacti ſunt, quarum tamen magna pars captæ et combuſtæ. in titulo quem ſtatim leges omiſſa eſt Syria. M. du S.

8 συγγεγραφηκεναι φησι. ita *Photius.* forte Antiochus Sophiſta Cilix, de quo *Philoſtratus* l. II. de vitis Sophiſtarum, ubi eam hiſtoriam ſcripſiſſe ait, monente *la Croze.*

21 Νικοπολιν.] qua ratione Nicopolis ab Auguſto poſt Actiacam pugnam condita. M. du S.

εἶδον, καὶ ἀνώνυμος ἡμῖν ἡ καλὴ πόλις ἐκείνη, λήθῃ πολλῇ καὶ κορύζης συγγραφικῆς γέμουσα. τὰ δ' ὑπὲρ Ἰνδοῖς στραχθησόμενα, ὑπέσχετο ἤδη γράψειν, ἢ τὸν πρὸς πλάγιον ἑῷον ἔξω θαλάσσης. καὶ οὐκ ὑπόσχεσις ταῦτα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ πρόχειρον τῆς Ἰνδικῆς ἤδη συντέτακε. καὶ ὃ τέτον τάγμα, καὶ οἱ Κελτοὶ, καὶ Μαύρων μοῖρα ὀλίγη σὺν Κασσίῳ, πάντες οὗτοι ἐπεραιώθησε τὸν Ἰνδὸν ποταμόν· ὅ, τι δὲ πράξουσιν, ἢ πῶς δέξονται τὴν τῶν ἐλεφάντων ἐπέλασιν, οὐκ εἰς μακρὰν ἡμῖν ὁ θαυμασὸς συγγραφεὺς, ἀπὸ Μουζούεισ, ἢ ἀπ' Ὀξυδρακῶν ὑποτελεῖ.

Τοιαῦτα πολλὰ ὑπ' ἀπαιδευσίας ληρῶσι, τὰ μὲν ἀξιόρατα ὑθ' ὁρῶντες, ὑτ' εἰ βλέποιεν, κατ' ἀξίαν εἰπεῖν δυνάμθοι. ὑποδύντες ἦ, καὶ ἀναπλάττοντες, ὅτι ἥκει ἐπ' ἀκαιείμαν γλῶτταν, φασὶν, ἔλθῃ. καὶ ὑπὲ τῷ ἀριθμῷ τ βιβλίων ἔτι σεμνυνόμθοι, καὶ μάλιστα ἐπὶ ταῖς ἐπιγραφαῖς· καὶ γὰ αὖ καὶ αὗται παγγέλοιοι· "Ὁ δεῖνος Παρθικῶν νικῶν, τοσάδε." καὶ αὖ, "Παρθίδος τρῶτον, δεύτερον," ὡς Ἀλθίδος δηλονότι. ἄλλος ἀφειδέτερον παρα-

7 Κασσιω,] hic Caſſius eſt, inquit Solanus, qui poſtea perlato de morte Aurelii falſo nuntio, defecit, et imperium affectavit, neque ab incepto, cum vivere reſciſſet, oblata etiam venia, deſtitit.

10 απο Μουζυεισθ., η απ' Οξυδρακων.] de prima harum urbium omnino tacent geogra-

catum eſt, et adhuc ſine nomine nobis urbs illa pulcherrima, deliriis multis, et pituita mala atque muco hiſtorico oppleta. Ea vero quæ apud Indos aliquando gerentur, jam ſcripturum ſe recepit, externique maris circuitum. Neque iſta intra promiſſionem ſubſiſtunt, ſed procœmium Indicæ jam compoſitum eſt: ac tertia legio, et Galli, et Maurorum pars exigua duce Caſſio, omnes jam Indum flumen trajecerunt. Quid vero facturi ſint, aut elephantorum quomodo ſint impetum excepturi, ea non ita multo poſt nobis admirabilis ſcriptor Muzuride aut ab Oxydracis perſcribet.

32. Talia multa præ inſcitia delirant, qui digna viſu neque viderint, neque ſi viderint, explicare pro dignitate queant: excogitent vero et confingant, quidquid *in linguam* illam *importunam*, aiunt, venerit. Etiam in numero librorum honeſtatem quandam affectant, maxime ipſis in inſcriptionibus: nam rurſus hæ quoque perquam ridiculæ: Alicujus *Parthicarum victoriarum* tot *libri:* et rurſus *Parthidis primus, ſecundus*, nempe ut *Atthidis*. Alius multo etiam urba-

phi, ſed nullum eſt dubium quin in India poſita ſit, cum non procul ab Oxidracis illam memoret Lucianus. Oxidracæ enim (ſunt verba Strabonis) ſunt Indiæ populi, Bacchi genus, ut fertur, propter vites quæ apud eos naſcuntur, et Bacchicas pompas ſumptuoſas, et propterea quod eorum reges Caſtrenſem apparatum et cæteros exitus cum tympanis et ſtola floridi coloris, Bacchico more faciant, quod tamen apud Indos cæteros etiam uſitatum eſt.

16 σεμνυνομένοι.] ſuperbientes, gloriantes in numero librorum et titulis ſuæ hiſtoriæ.

19 Ἀτθίδος.] ſcripſerat *Philochorus* hiſtoriam, cui hoc nomen fecerat. vid. Pauſa. in Phoc. monente *Solano*.

πολύ. ἀνέγνων γὰρ Δημήτριου Σαγαλασέως Παρθονίκιά· ὧδ' ὡς ἂν γέλωτι ποιήσαιμι, καὶ ὑπισκῶψαι τὰς ἱστορίας ὅτι καλὰς ὄσας, ἀλλὰ τῷ χρησίμῳ ἕνεκα, ὡς ὅστις ἂν ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα φεύγῃ, πολὺ μέρος ἤδη ἐς τὸ ὀρθῶς συγγράφειν ὅτου προσείληφε· μᾶλλον δὲ ἀλίγων ἔτι προσδεῖται, εἴγε ἀληθὲς ἐκεῖνό φησιν ἡ Ἡγησιλεχίδη, ὡς τὸ ἀμέσων ἡ θατέρῳ ἅρσις, τὸ ἕτερον πάντως ἀπεισάγει.

Καὶ δὴ τὸ χρεῖον σοι φαίη τις ἂν ἀκριβῶς ἀνακεκαθάρται, καὶ αἵ τε ἄκανθαι, ὁπόσαι ἦσαν, καὶ βάτοι, ἐκκεκομμέναι εἰσί, τὰ δὴ τ' ἄλλων ἐρείπια, ἤδη ἐκπεφόρηται· καὶ εἴτι τραχὺ δή, καὶ τοῦτο λεῖόν ἐστιν. ὥστε οἰκοδομεῖν τι δεῖ ἤδη, καὶ αὐτὸν ὡς δείξῃς, οὐκ ἀνατρέψαι μόνον τὰ τῶν ἄλλων ἡμάδας ὤν, ἀλλά τι καὶ αὐτὸς ἐπινοῆσαι δεξιόν, καὶ ὁ σοφὸς ἂν, ἀλλ' ὧδ' ὁ Μῶμος μωμήσασθαι δύναιτο.

Φημὶ τοίνυν τὸν ἅριστα ἱστορίαν συγγράφοντα, δύο μὲν ταῦτα κορυφαιότατα οἴκοθεν ἔχοντα ἥκειν, σύνεσίν τε πολιτικὴν, καὶ δύναμιν ἑρμηνευτικήν· τὸ μὲν, ἀδιδακτόν πῃ τῆς φύσεως δῶρον· ἡ δύναμις δὴ, πολλῇ τῇ ἀσκήσει, καὶ συνεχεῖ δὴ πόνῳ, καὶ ζήλῳ τῶν ἀρχαίων προσγεγυμνέντα ἔστω· ταῦτα μὲν οὖν ἄπεχνα, καὶ σοὶ ἐμοῦ συμβούλου δεόμενα. ὁ γὰρ συνετὸς καὶ ὀξεῖς ἀποφαίνειν τοὺς μὴ παρὰ

nius. Legi enim Demetrii Sagalaſſenſis *Parthonicica*. Neque vero *eo iſta commemoro*, ut ridiculo habeam, et ludibrio traducam hiſtorias ita pulchras, verum utilitatis cauſſa: quandoquidem qui hæc et horum ſimilia fugerit, ille bonam jam partem ad recte ſcribendum adeptus eſt, vel potius pauçis adhuc indiget, ſi quidem vere illud Dialectica præcipit, *Eorum, inter quæ nihil eſt medium, alterius ſublationem contra inducere alterum.*

33. Et ſane area tibi, dicat aliquis, accurate purgata eſt, atque ſpinæ, quotquot erant, et rubi, exciſi ſunt: rudera aliorum jam elata, et ſi quid aſperum fuerat, jam leve eſt. Itaque jam ut aliquid ædifices opus eſt, utque te ipſum oſtendas, qui non evertere modo fortiter aliorum res poſſis, ſed aliquid ipſe etiam aptum excogitare, quodque nemo, ne ipſe quidem Momus poſſit reprehendere.

34. Aio igitur, eum, qui optime ſcripturus ſit hiſtoriam, duo quidem iſta maxime capitalia domo ad eam rem adferre debere, prudentiam civilem et vim eloquendi; alteram quidem ingenii munus, doceri neſcium. *Eloquendi* vero vis multa exercitatione, et perpetuo labore, et antiquorum æmulatione acquiſita ſit. Hæc quidem igitur artis expertia, neque meo indigentia conſilio. Neque enim prudentes atque

15 Μωμος.] Momus, noctis et ſomni filius, juxta *Heſiodum*; omnium Deorum et Dearum actionum reprehenſor perpetuus. unde hæc loquendi ratio *momo ſatisfacere* idem eſt ac placere ei cui nihil unquam jucundum ſit.

18 αυτοθεν.] ex ſe, ſuo ingenio, a natura.

τῆς φύσεως τοιάυτης φησὶ τοῦτο ἡμῖν τὸ βίβλιον· ἐπεὶ πολλοῦ ἂν, μᾶλλον δὲ οὐδαμοῦ ἦν ἄξιον, εἰ μεταπλάσαι καὶ μεταχοσμῆσαι τὰ τηλικαῦτα ἐδύνατο, ἢ οὐκ ἂν ἐλέφαντα χρυσοῦ ἀποφῆναι, ἢ ἄργυρον οὐκ ἀκαριτέρα, ἢ ἀπὸ Κόνωνος Τίτορμον, ἢ ἀπὸ Λεοτροφίδου Μίλωνα ἐξεργάσαιτο.

Ἀλλὰ τοῦ τὸ τῆς τέχνης καὶ τὸ τῆς συμβουλῆς χρήσιμον; οὐκ εἰς ποίησιν τῶν προσόντων, ἀλλ' εἰς χρῆσιν αὐτῶν τῷ προσήκουσαν· οἷόν τι ἀμέλει καὶ Ἰκκος, καὶ Ἡρόδικος, καὶ Θέων, καὶ εἴ τις ἄλλος γυμναστὴς ἦν ἐπόροιτο ἄν σοι τοῦτον Περδίκκαν ἀθλαβόλες, εἰ δὴ τοῦτός ἐστιν ὁ τῆ μητρυιᾶς ἐραθεὶς, καὶ ἀφ' ταῦτα καλεσκληκώς, ἀλλὰ μὴ Ἀντίοχος ὁ τοῦ Σελεύκου Στρατονίκης ἐκείνης, ἀποφαίνειν Ὀλυμπιονίκην, καὶ Θεαγένει τῷ Θασίῳ, ἢ Πολυδάμαντι τῷ Σκοτουσαίῳ ἀντίπαλον, ἀλλὰ τὴν δοθεῖσ' ἐπόθησιν εὐφυᾶ πρὸς ἐπιστοχὴν τῆ

4 ἢ ἀπο Κονωνος πτερμον, ἢ ἀπο Λεοτροφιδου Μιλωνα.] Ex hoc loco licet conjicere, Cononem illum famigeratum fuiſſe corpore parvum et exilem: nam et ille Leotrophides, qui Miloni opponitur, a comico Ariſtophane, in avibus, ut parvus et exilis traducitur, et ab ejus Scholiaſte ut talis notatur: de Titormo vero et ejus mirandis viribus vid. Ælian. L. XII. c. 22. P.

8 οιον τι αμελει κ. ικκος &c.] tota hæc phraſis uſque ad verba ωστε απιξω adeo obſcura viſa eſt omnibus Commentatoribus et interpretibus, ut plerique eorum illam corruptam pronuntiaverint. reipſa, difficile admodum videtur conjicere qua ratione Antiochus huc adducatur. nihil enim facit ad rem; ſed difficilius adhuc crediderim tot

acutos reddere eos qui a natura tales non ſunt, hic nobis libellus promittit: alioquin magni, quin quantivis eſſet pretii, ſi refingere, et inſtaurare talia poſſet, aut ex plumbo aurum facere, vel argentum de ſtanno, aut ex Conone Titormum, aut ex Leotrophide Milonem efficere.

35. Sed ubi artis et conſilii uſus eſt? non ad creanda quæ adeſſe debent, ſed ad uſum illorum convenientem. Sicut nempe etiam Iccus et Herodicus, et Theon, et ſi quis alius exercitor, non promiſerint tibi aſſumptum hunc Perdiccum (ſi modo hic eſt ille, qui novercæ ſuæ amore cum correptus eſſet, ob id ipſum contrabuit; non Antiochus Seleuci filius, Stratonicam illam deperiens) Olympiæ victorem reddere, et qui cum Thaſio Theagene, aut Polydamonte Scotuſſaeo comparari poſſit: verum *hoc promiſerit*, ſe datam ſibi materiem aptam natam recipiendæ illi exer-

verba ſpuria in textum irrepſiſſe. videndum, igitur, an nulla dari poſſit ſolutio hujuſce loci, ut hic extat. *Iccus*, *Herodicus* et *Theon* ſunt tres gymnaſtæ celebres quorum duo primi memorantur a *Platone* et *Plutarcho*. *Perdiccas* autem non eſt ille ſocius Alexandri magni, quem memorat Quin. Curt. at aliquis alius tempore Luciani notus, et ad rem athleticam parum aptus, de quo verisimile eſt (hæc enim ſuppoſitio unica via eſt qua hic locus poſſit fieri intelligibilis) eandem hiſtoriam narrari quæ de Antiocho. is fuit filius Seleuci Aſſyriorum Regis, qui novercam ſuam *Stratonicen* deperiens in languidum incidit morbum. *Theagenes* et *Polydamas* fuerunt athletæ robuſtiſſimi, Olympiacis victoriis clariſſimi, de quibus multa apud Plat. Pauſ. et Plutar. nunc Luciani ſenſus mihi videtur eſſe, *ars hiſtorica non poteſt virum Stolidum efficere prudentem ſcriptorem, neque gymnaſtica debilem Perdiccam, amore novercæ intabeſcentem, athletæ valido reddere parem.*

γυμναστικῆς παραπολὺ ἀμείνω ἀποφαίνειν μᾶλλον ἡ τέχνης. ὥστε ἀπέστω ἡμῶν ὁ ὀνείδιστον τοῦτο τῆς ὑποθέσεως, εἰ τέχνην φαμὲν ἐφ' ὅτῳ μεγάλῳ καὶ χαλεπῷ θεώμασι ἐφευρηκέναι. ὁ γὰρ ὀντιῶν παραλαβόντες, ἀποφαίνειν συγγραφέα φαμέν, ἀλλὰ τῇ φύσει σωφρονεστέρῳ, καὶ ἄειστα τοῖς λόγοις ἐπιμηθῆναι, ὑποδείξειν ὁδοὺς τινας ὀρθὰς, αἳ δὴ τοιαῦται φαίνονται, αἷς χρώμενος, ῥᾷστον ἂν καὶ εὐμαρέστατον τελέσειεν ἄχει ὃ τοῖς τὸ σκοπόν.

Καίτοι ὁ γὲ ἂν φαίης ἀπροσδεῆ τὸ σωφρονεῖν εἶ τῆς τέχνης, καὶ διδασκαλίας, ὧν ἀγνοῶ. ἐπεὶ καὶν ἀνιάλειπτος μὴ μαθὼν, καὶ ἄυλος, καὶ πάντα ἂν ἀπείρατος. νῦν ἢ μὴ μαθὼν, οὐκ ἔστι τι αὐτῶν χειρουργήσειεν. ὑποδείξαιτος δέ τινος, ῥᾷστά τε ἂν μάθοι, καὶ εὖ μεταχειρίσαιτο ἐφ' αὑτῷ.

Καὶ τοίνυν καὶ ἡμῖν τοιοῦτός τις ὁ μαθητὴς νῦν παραδίδοσθω, σωφρονεῖν τε, καὶ εἰπεῖν ὀρθῶς ἀφωνὴς, ἀλλ' ὀξὺς διανοεῖσθαι, οἷος ἂν θεάμασι χρήσασθαι ἂν, εἰ θεατρικὸς, καὶ γνώμῃσι θεατρικῶς, ἀλλὰ μὴ πολιτικῶς, καὶ ἐμπειρίαν θεατρικὴν ἔχειν, καὶ, νὴ Δία, καὶ σὺν θεαταῖς ποτε, καὶ γυμναζομένους ἢ παιζομένους θεατρικῶς, εὐρυθμικῶς, καὶ ὅπλα εἰδῶς, καὶ μηχανήματα ἔνια, καὶ τί ἐπὶ χέρας, καὶ τί ἐπὶ μετώπου, πῶς οἱ λόχοι, πῶς οἱ ἱππεῖς, ὁπόθεν, καὶ τί ἐξελαύνειν, ἢ πε-

citationum rationi, meliorem multo ope artis ſuæ redditurum. Itaque abſit a nobis etiam invidenda illa promiſſio, ſi artem nos dicamus rei ita magnæ atque difficili, reperiſſe. Neque enim hoc dicimus, nos quemcumque *de medio* arreptum reddituros hiſtoricum: ſed ei qui natura prudens, et optime ad dicendum exercitatus fuerit, oſtenſuros vias quaſdam rectas, ſiquidem tales videantur eæ, quas ingreſſus aliquis celerius faciliuſque perfecerit quæ oportet, atque ad ſcopum pervenerit.

36. Neque enim hoc dixeris, qui prudens ſit, eum nihil indigere arte ac diſciplina eorum, quæ ignorat: alioqui citharam etiam nemine docente pulſaret, et inflaret tibias, ac noſſet omnia. Jam vero ſine diſciplina nihil horum manibus effecerit. Verum ſi quis illi oſtendat; facileque diſcat, et bene *deinde* ſuo ipſe Marte tractet.

37. Itaque nobis etiam talis nunc tradatur diſcipulus, non ignavus ad intelligendum pariter ac dicendum; ſed acutum cernens, qui etiam negotia ipſa tractare, ſi præficiatur, poſſit, militaremque animum, ſed cum civili, etiam bellici ducis prudentiam habere: porro qui in caſtris aliquando fuerit, decurrenteſque aut ſtantes in acie milites viderit, armaque et machinas quaſdam norit, quidque ſit *in cornu*, quid *in frontem*, quomodo ordines quomodo equites, et unde? et quid ſit *procurrere*, aut *circumducere*: verbo,

ελαύνειν· καὶ ὅλως, ὑ τῶν καθοικιδίων τις, ὑδ' οἷος πιστεύειν μόνον τοῖς ἀπαγγέλλουσι.

Μάλιστα δὲ καὶ πρὸς τοὺς πάντων, ἐλεύθερος ἔστω τὴν γνώμην, καὶ μήτε φοβείσθω μηδένα, μηδὲ ἐλπιζέτω μηδέν· ἐπεὶ ὅμοιος ἔσται τοῖς φαύλοις δικασταῖς, πρὸς χάριν, ἢ πρὸς ἀπέχθειαν ὅτι μισθῷ δικάζουσιν. ἀλλὰ μὴ μελέτω αὐτῷ μήτε Φίλιππος ὀκκεκομμένος τὸ ὀφθαλμὸν ὑπὸ Ἀσέρος τοῦ Ἀμφιπολίτου τοῦ τοξότου ἐν Ὀλύνθῳ, ἀλλὰ τοιοῦτος οἷος ἦν διεγχθήσεται· μήτε Ἀλέξανδρος ἀνιάσεται ὅτι τῇ Κλείτου σφαγῇ, ὡμῶς ἐν τῷ συμποσίῳ ἡμυνάτην, εἰ σαφῶς ἀναγεγράφοιτο· οὐδὲ Κλέωνα αὐτὸν φοβήσει, μέγα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δυνάμενος, καὶ κατέχων τὸ βῆμα, ὡς μὴ εἰπεῖν ὅτι ὀλέθριος καὶ μανικὸς ἄνθρωπος ὗτος ἦν· οὐδὲ ἡ σύμπασα πόλις τῶν Ἀθηναίων, ἢν τὰ ἐν Σικελίᾳ κακὰ ἱστορῇ, καὶ ὑπὸ Δη-

3 ἐξω τῶν γνωμῶν.] elliptica phrasis. ſubintellige κρατῶν: ἐλεύθερος ἐξω κρατῶν τῶν γνωμῶν, *liber ſit in animo.*

7 μητε Φιλιππος.] non ad *Olynthum*, Thraciæ civitatem, orbatum oculo Philippum narrant hiſtorici; ſed in obſidione *Methones*, urbis Macedoniæ. compendium hujus capitis eſt ut ſequitur. hiſtoricus, vir dignus qui ſic vocetur, clades æquæ ac victorias, infauſta non ſecus quam proſpera, ſine ira et ſtudio narrabit. oſtendet Philippum ſagitta vulneratum, et Alexandri manus amici ſanguine cruentatas; pinget violentum Cleonis animum, neque ulla ſpe, ullave metu deterrebitur quin veritatem, ut ut ſit, fortiter enuntiet.

7 μηδὲ Φιλιππος.] videtur ad picturæ rationem reſpicere Lucianus, et hoc indicare Philippo, poſt oculi cladem contigiſſe

detur nobis non aliquis qui domi deſideat, quique credat ſolum narrantibus.

38. Maxime vero et ante omnia, liber ſit animo, neque metuat quemquam, neque quidquam ſperet: alioqui malis judicibus ſimilis erit, ad gratiam aut ad inimicitias mercede jus dicentibus. Sed neque curæ ipſi ſit Philippus oculo privatus ab Aſtere Amphipolite ſagittario ad Olynthum; verum qualis eſt, talis oſtendetur: neque Alexander illum anget, de Cliti cæde crudeliter in convivio facta, ſi dilucide ſcribatur: neque Cleon illum terrebit, multum in concione valens, et regnans in judiciis, quo minus dicat pernicioſum furioſumque eſſe hominem: neque univerſa Athenienſium civitas, ſi Siculas clades

quod de Antigono narrat *Plinius. pinxit Appelles Antigoni regis imaginem altero lumine orbam, primus excogitata ratione vitia condendi: obliquam namque fecit, ut quod corpori deerat, picturæ potius deeſſe videretur: tantumque eam partem e facie oſtendit quam totam poterat oſtendere. meminit etiam Quintilianus* 2. 13. 12. J. M. G.

8. Αμφιπολιτε.] erat Amphipolis urbs Thraciæ.

10. Κλειτου] Clitus, amicus et ſocius Alexandri magni, ab eo Cæſus in Convivio. vid. *Plutar.* in Alex. vita, *Quint. Curt.* l. 4.

12. Κλεων.] Cleon Athenienſis, *Cleæneti* filius, omnium civium violentiſſimus, et dicendi poteſtate ita præditus ut quidquid vellet plebi facile perſuaderet. de illo multa paſſim in *Thucyd.* reperias.

14. ὡς ἡ συμπασα πολις &c.] *Demoſthenes* et *Nicias* duces in Sicilia fuerunt Athenienſium; at prorſus me latet cur Lucianus captum Demoſthenem, interfectum autem Niciam ſcripſerit, cum conſtet ex *Thucyd.* ambos in deditionem veniſſe, et poſtea mortem eis Syracuſanos intuliſſe. variæ fuerunt de morte eorum opiniones, nam *Juſtinus* l. IV. ait, ſicut notat *Solanus*, Demoſthenem ſibi ipſum intuliſſe manus, Niciam vero captum,

μαθόντας λῆψιν, καὶ τὴν Νικίου τελευτὴν, καὶ ὡς ἐδή-
ψων, καὶ οἷον ὃ ὕδωρ ἔπινον, καὶ ὡς ἐφονεύοντο πίνοντες
οἱ πολλοί· ἡγήσεται γὰρ (ὅπερ δικαιότατον) ὑπ' ἀδένος
τῶν γῦν ἐχόντων, αὐτὸς ἔξειν τὴν αἰτίαν, ἢν τὰ δυσχερῆ
ἢ ἀνοήτως γεγενημένα, ὡς ἐπράχθη διηγῆται. οὐ γὰρ
ποιητὴς αὐτῶν, ἀλλὰ μιμητής ἦν· ὥστε κἂν καταναυ-
μαχῶνται, τότε οὐκ ἐκεῖνο ὁ καταδύων ὄψει, κἂν
φεύγωσιν, οὐκ ἐκεῖνος ὁ διώκων· ἐκτὸς εἰ μὴ εὔξασθαι
δέον μή τι παρέλιπεν. ἐπεί τοί γε εἰ σιωπήσας αὐτά, ἢ
ὡς ἦν τἀναντίον εἰπών, ἐπανορθώσασθαι ἐδύνατο, ῥᾷον ἦν
ἐνὶ καλάμῳ λεπτῷ τὸν Θουκυδίδην ἀναπτέψαι μὲ τὸ ἐν
ταῖς Ἐπιπολαῖς παράλειμμα, καταδῦσαι τ' Ἑρμο-
κράτους τεῖχη, καὶ τὸν κατάρατον Γύλιππον ἀμφοτέρας
μεταξὺ ἀποτειχίζοντα, καὶ ἀποσφραγίζοντα τὰς ὁδούς· ἐς
πόλιν, Συρακουσίους μὲν εἰς τὰς λιθοτομίας ἐμβαλεῖν,
τοὺς δ' Ἀθηναίους ἀφοπλεῖν Σικελίαν, καὶ Ἰταλίαν, μὴ
τ' ἀφέντων δ' Ἀλκιβιάδου ἐλπίδων. ἀλλ', οἴμοι, τὰ μὲ

8 ἐκ. εἰ μὴ εὐξασθαι δέον μή τι παρέλιπεν.] *nisi forte cum opus esset votis, ea prætermiserit.* ita noster interpres. audi *Bened. nisi optandum erat ne quid prætermitteret.* et nunc *Marc. extra quam quod ei optandum nihil prætermisisse,* sive *ne quid prætermiserit.* O me miserum! qui neque hunc locum, neque tres illius interpretationes, possim intelligere.

12. Ἐπιπολαῖς.] Epipolæ, urbs Siciliæ suum est sortita nomen a situ, quod supra cætera loca emineat.

Ibid. Ἑρμοκράτους.] Hermocrates, Syracusanorum impera-

enarret, et Demoſthenis captivitatem, et mortem Niciæ, et ut ſitierint, et qualem aquam biberint, et ut inter bibendum cæſi ſint multi. Exiſtimabit enim, quod res eſt, a nemine ſano vitio ſibi datum iri, ſi, quæ infeliciter aut parum prudenter facta ſunt, ea quemadmodum contigere enarret. neque enim ipſe auctor illorum eſt, ſed index. Itaque cum navali prælio vincuntur, non ille eſt qui ſubmergit; et ſi fugiant, non ille qui tergis inſtat. Niſi forte, cum votis opus eſſet, ea prætermiſerit. Quandoquidem ſi tacendo illa, aut in contrarium narrando, corrigere potuiſſet; facillimum erat Thucydidi, tenui uno calamo evertere munitionem Epipolis impoſitam, et Hermocratis triremem ſubmergere, et execrabilem illum confodere Gylipum, dum munitionibus vias et foſſis intercludit: et tandem Syracuſanos quidem in Lautumias conjicere, Athenienſibus vero *hoc præſtare*, ut Siciliam atque Italiam, ſecundum primas ſpes Alcibiadis, navigatione complecterentur. Verum quæ

tor, vir prudens et fortis.

13. κατηρέλον Γυλιππον.] Gylipus, Cleandridæ filius, præfectus Syracuſanis a Lacedæmoniis miſſus. κατηρέλον comice vocat noſter, quod Athenienſibus, terra marique victis, et fugam, ut unicam ſalutis ſpem, meditantibus, viam obſtruxit; rivorum et fluviorum tranſitus cuſtodiens, et acie inſtructa in locis qua tranſituri videbantur Athenienſes. ita ut Demoſthenes et Nicias cum ſuis militibus, arma tradere coacti ſint. illos Syracuſani, invito Gylipo, poſtea necaverunt. vid. *Thucyd.* L. VII.

17 Αλκιβιαδὴς ἐλπιδων.] de ſpe Alcibiadis, ducis Athenienſium præſtantiſſimi, habet Thucyd. ἐλπιζων Σικελιαν τε και Καρχηδονα ληψεσθαι. ſperabat ſe Siciliam et Carthaginem capturum.

τραχθέντα, ὡδὶ Κλωθὼ ἂν ἔπι ἀνακλώσειεν, ὡδ' Ἄτροπος μεταστρέψειε.

Τῦ δὴ συγγραφέως ἔργον ἓν, ὡς ἐπεχθη εἰπεῖν. τοῦτο δ' οὐκ ἂν δύναιτο, ἄχρις ἂν ἡ φοβῆται Ἀρταξέρξην ἰατρὸς αὐτῦ ὢν, ἢ ἐλπίζῃ χλανδιν πορφυρῦν, ἢ τρεπτὸν χρυσῦν, καὶ ἵππον τῦ Νισαίων λήψεσθαι μισθὸν τ' ἐν τῇ γραφῇ ἐπαίνων. ἀλλ' ὁ Ξενοφῶν αὐτὸ ποιήσει, δίκαιος συγγραφεὺς, οὐδὲ Θουκυδίδης· ἀλλὰ καὶν ἰδίᾳ μισῇ τινας, τολὺ ἀναγκαιότερον ἡγήσεται τὸ κοινὸν, καὶ τὴν ἀλήθειαν πρὸ πλείονος ποιήσεται τῆς ἔχθρας· καὶν φιλῇ, ὅμως οὐκ ἀφέξεται ἁμαρτάνοντος. ἓν γὰρ, ὡς ἔφην, τῦτο ἴδιον ἱστορίας, καὶ μόνη δυτέον τῇ ἀληθείᾳ, εἴ τις ἱστορίαν γράψων ἴοι, τ' δ' ἄλλων ἁπάντων ἀμελητέον αὐτῷ. καὶ ὅλως, πῆχυς εἶς, καὶ μέτρον ἀκριβὲς, ἀποβλέπειν μὴ εἰς τὰς πῦ ἀκάνθας, ἀλλ' εἰς τὰς μὴ ταύτα σιωπωμένας τοῖς συγγράμμασιν.

Εἰ δέ ὅ πρόσωπόν τις θεραπεύοι, τῆς τῶν χολακευόντων μερίδος εἰκότως ἂν νομισθείη, ὃς πάλαι ἡ ἱστο-

4 Ἀρταξέρξου] teſtantur Hebræi ſcriptores nomen hoc Perſarum Regibus commune fuiſſe, perinde ac Cæſaris Romanorum imperatoribus. G. C.

5 ἰατρὸς.] *Cteſiam* tangit, Artaxerxis Mnemonis medicum, qui fabuloſa multa et adulatoria hiſtoriæ admiſcuerat, quo ſibi Regem ſuum conciliaret. videndus ea de re *Plutar.* in Artaxer. in initio. libros autem *Cteſiæ* periiſſe notum eſt. ſuperſunt tantum collectanea *Photii* in Bibliotheca. M. du S.

6 ἵππον τῦ Νισαίων.] Niſæa

facta ſunt, ea, puto, neque Clotho retro glomerare poteſt, neque retractare Atropos.

39. Hiſtorici autem unum opus, ut geſta ſunt ſingula, ita dicere. Hoc vero facere non poterit, quamdiu Artaxerxen metuet, cujus ſit Medicus, aut purpuream togam ſperabit, et torquem auream, et equum Niſæum accipere mercedem ſuarum in hiſtoria laudum. Verum Xenophon hoc non fecerit, juſtus ſcriptor, neque Thucydides; ſed licet privatim quoſdam oderit, multo *ſibi* magis neceſſariam judicabit rempublicam, et veritatem pluris faciet, quam inimicitias: et, ſi quem amet, tamen non parcet peccanti. Unum enim, ut dixi, hoc hiſtoriæ proprium eſt, et ſoli litandum veritati, ſi quis ad ſcribendam hiſtoriam accedat; reliquorum vero omnium cura abjicienda. Atque in univerſum, norma una, et menſura exacta hæc eſt, reſpicere non ad eos, qui nunc audiunt, ſed ad hos, qui poſt hæc in ſcriptis noſtris verſabuntur.

40. Si quis vero quod præſens eſt modo obſervet, adulatorum merito partibus adſcribitur, quos olim

regio eſt Partyenes haud procul Caſpiis montibus, ea equos præſtantiſſimos maximoſque aluit quibus Reges ipſi uterentur. Strab. l. 11. Plin. l. 6. c. 25. Plutar. in Pyrrho Niſæi equi meminit. G. C.

9 *μίση.*] Xenoph. hæc juxta ac Thucyd. innuunt, quorum uterque, factione civili in exilium acti, nihil tamen odii in inimicos, in hiſtoria, teſte omni antiquitate, admiſcuerunt. M. du S.

17. *τῶν κολακευόντων.*] reſpicit ad Socraticam illam ſive Platonicam artium diſtinctionem, qua illas omnes in *πολιτικὰς* et *κολακευτικὰς* dividebat, cujus etiam *fabius* meminerit inſtit. Orat. 2, 15, 25. ad eum locum, e Platonis Gorgia, quæ etiam hic ſufficere poſſunt, protulimus. J. M. G.

18 *ὡς πολλῷ ἡ ὑγρὰ.*] quantum ars comendi contraria et oppoſita eſt gymnaſticæ, tantum ars adulatoria hiſtoriæ diſſentanea et incongruens.

εἰα ἐξ ἀρχῆς εὐθὺς ἀπέραντο, ἢ μεῖον ἢ κομμωτικὴν ἢ γυμναστικήν. Ἀλεξάνδρῳ γοῦν καὶ τοῦτο ἐπομνημονεύουσιν, "ὡς ἡδέως ἂν, ἔφη, παρὰ ὀλίγον ἀνεβίων, ὦ Ὀνησίκριτε, ἀποθανών, ὡς μάθοιμι ὅπως ταῦτα οἱ ἄνθρωποι τότε ἀναγινώσκουσιν. εἰ δὲ νῦν αὐτὰ ἐπαινοῦσι, καὶ ἀπάζονται, μὴ θαυμάσῃς· οἵονται γὰρ οὐ μικρῷ τινι τῷ δελέατι τούτῳ ἀναπαύσειν ἕκαστος τὴν παρ' ἡμῶν εὔνοιαν." Ὁμήρῳ γοῦν, καί τοι θεὸς τὸ μυθῶδες τὰ πλεῖστα συγγεγραφότι ὑπὲρ τοῦ Ἀχιλλέως, ἤδη τινὲς ἐπῄνησαν, μόνον τοῦτο εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας μέγα τεκμήριον τιθέμενοι, ὅτι μὴ περὶ ζώντος ἔγραφεν. ἢ γὰρ εὐλαβήσεσθαι ἔτυπος ἕνεκα ἐψεύδετ' ἄν.

Τοιοῦτος οὖν μοι ὁ συγγραφεὺς ἔστω, ἄφοβος, ἀδέκαστος, ἐλεύθερος, παῤῥησίας καὶ ἀληθείας φίλος, ὡς ὁ Κωμικός φησι, τὰ σῦκα σῦκα, τὴν σκάφην δὲ, σκάφην ὀνομάζων, ἢ μισῶ, οὐδὲ φιλίᾳ νέμων, ἢ φειδόμενος, ἢ ἐλεῶν, ἢ αἰσχυνόμενος, ἢ δυσωπούμενος· ἴσος δικαστὴς εἶναι ἅπασιν, ἄχει τοῦ μὴ θατέρῳ τι ἐπονεῖμαι πλεῖον ἢ δέοντος· ξένος ὢν τοῖς βιβλίοις, καὶ ἄπολις, αὐτόνομος, ἀβασίλευτος, οὐ τί τῷδε, ἢ τῷδε δόξῃ λογιζόμενος, ἀλλὰ τὰ πέπρακται λέγων.

Ὁ δ' οὖν Θουκυδίδης εὖ μάλα τοῦδε ὁμολογήσει, ἢ

hiſtoria ab initio inde non minus, quam exercitatrix ars comptricem illam *mangonum* averſata eſt. Alexandri quidem illam quoque memorabilem vocem referunt, qui, *Lubens*, inquit, *Oneſicrite, vel ad parvum temporis ſpatium poſt mortem meam reviviſcerem, audiendi cauſſa quomodo iſta lecturi ſint, qui tum erunt homines. Nunc vero ea ſi laudant et amplectuntur, mirari noli: putant enim ea ſe non parva quadam eſca piſcaturos eſſe noſtram quiſque benevolentiam.* Homero ſane, licet fabuloſe pleraque ſcripſerit de Achille, jam ad credendum quidam inducuntur, ſolum illud ad veritatis demonſtrationem magnum ſignum ponentes, quod non de vivo ſcripſit. neque enim, cujus rei cauſſa mentiretur, inveniunt.

41. Talis igitur mihi ſit hiſtoricus, metus expers, incorruptus, liber, fiduciæ et veritatis amicus, qui, Comici verbo, *Ficum vocet ficum, ſcapham dicat ſcapham*: Non odio, neque amicitia tribuens *cuiquam quidquam*, non parcens, non miſericordia, aut pudore vel verecundia taſtus, judex æquus, benevolus omnibus eatenus, ne quid alteri juſto plus tribuat, hoſpes in libris *ſuis*, nullius civitatis, ſuis ipſe legibus vivens, regem agnoſcens nullum, non quid hic vel ille exiſtimaturus ſit reputans, ſed dicens quid factum ſit.

42. Non ſine cauſſa igitur hanc legem tulit Thu-

8 Oneſicrit.] ſcripſerat *Oneſicritus* Alexandri res geſtas, inquit *Salmas.*, eodem conſilio quo Xenophon Cyropœdiam ſuam, ad quam, tanquam exemplar, compoſuiſſe Alexandri laudes dicitur a *Suida* et *Laertio*. qua occaſione ſunt prolata Alexandri verba quæ hic leguntur. *Strabo* permulta ex ejus hiſtoria habet XV. XVI. *Plutar.* etiam in Alex.

15 Κωμικ.] Ariſtophanes.

διέκρινεν ἀρετήν, καὶ κακίαν συγγραφικήν, ὁρῶν μάλιστα θαυμαζόμενον τὸν Ἡρόδοτον, ἄχει τῷ ἀπὸ Μούσας κλιθῆναι αὐτῷ τὰ βιβλία· "κτῆμά τε γὰρ φησι μᾶλλον εἰς ἀεὶ συγγράφειν, ἢ πρὸς τὸ παρὰ ἀγώνισμα· καὶ μὴ τὸ μυθῶδες ἀπονάζεσθαι, ἀλλὰ τὴν ἀλήθειαν τὸ γεγενημένον ἀπολείπειν τοῖς ὕστερον" καὶ ἐπάγει τὸ χρήσιμον, καὶ ὁ τέλος ἂν τις εὖ φρονῶν ἱστορίας ἰφείας, "ὡς εἴ ποτε καὶ αὖθις τὰ ὅμοια καταλάβοι, ἔχοιεν, "φησὶ" τοὺς τὰ τοιαῦτα ἀποβλέποντες, εὖ χρῆσθαι τοῖς ὡ πρεσί."

Καὶ τὴν μὲ γνώμην τοιαύτην ἔχων ὁ συγγραφεὺς ἡκέτω μοι· τὴν δὲ φωνὴν, καὶ τὴν τῆς ἑρμηνείας ἰσχὺν, τὴν μὲν σφοδρὰν ἐκείνην, καὶ κάρχαεσι, καὶ συνεχῆ ταῖς τραγῳδοῖς, καὶ ἀγκύλην ταῖς ὑποχειρήσεσι, καὶ τὴν ἄλλην τῆς ῥητορείας δεινότητα, μὴ κομιδῇ τεθηγμένος, ἀρχάθεν τῆς γραφῆς, ἀλλ' εἰρηκώτερον ἀφηκείμενος. καὶ ὁ μὲν νοῦς σύντομος ἔστω καὶ πυκνὸς, ἡ λέξις δὲ, σαφὴς καὶ πολιτικὴ, οἷα ὑπομνήσασθαι ἁπλῶν ὁ ὑποκείμενον.

3 Κτῆμα.] verba Thucydidis ſic habent; κτῆμα τε ἐς αἰεὶ μᾶλλον ἢ ἀγώνισμα ἐς τὸ παραχρῆμα ἀκοῦσαι ξυγκείται. Elegans eſt antitheſis vocabulorum, ait *Reitzius*, ἐς αἰεὶ et ἐς τὸ παραχρῆμα, in perpetuum et in præſens: ſic κτῆμα et ἀγώνισμα. κτῆμα enim eſt res ipſa quæ ſervatur et poſſidetur; veritas, hiſtoria vera; ἀγώνισμα autem ἐς τὸ παραχρῆμα, vel ut eſt apud Lucianum, ἐς τὸ παρὸν, eſt opus leve, ad hoc compoſitum, in-

cydides, virtutemque et vitium hiſtorici diſtinxit, cum maxima in admiratione videret eſſe Herodotum, adeo ut Muſarum etiam nominibus libri illius vocarentur. *Poſſeſſionem* enim *potius in perpetuum* ſcribere ſe ait, *quam commiſſionem quæ in præſens tantum placeat: neque fabuloſitatem ſibi probari, ſed verum de factis poſteritati ſe relinquere:* ſubjungitque utilitatem, quemque finem, ſi quis recte ſapiat, conſtituat hiſtoriæ: *ut ſi quando rurſus, ſimilia ingruant, habeant,* inquit, *reſpicientes ad ea quæ olim ſcripta ſunt, quomodo recte utantur præſentibus.*

43. Ac talem quidem habens animum hiſtoricus mihi detur. Quantum vero ad linguam, et eloquendi facultatem *attinet*, vehementi quidem illa atque aſpera, et periodis continua, et argumentis contorta, cæteraque vi oratoria, non admodum acutus *et inborreſcens*, ſed placide magis affectus, ad ſcribendum accedat. Ac ſententiæ quidem ſint denſæ et crebræ: dictio autem dilucida, et civilis, quæ quam clariſſime deſignet materiam.

quit *Geſnerus*, ut in Olympiorum celebritate recitatum, plauſus et victoriam auctori ſuo pararet. quod genus *Commiſſiones* vocari conſtat e *Sueton.* Calig. c. 53. ubi hoc ipſum Thucydidis ἀγώνισμα hac voce reddendum *Caſaubonus* oſtendit. Thucydides vult hiſtoriam eſſe *poſſeſſionem*, hoc eſt monumentum perpetuum, deſpicit autem fragile ſcriptum quod brevi effluat e memoria.

17 ἡ λέξις δὲ, σαφὴς καὶ πολιτικὴ.] Recte *Mycillus* vertit *dictio civilis*, ſeu politica, quali utuntur in comitiis, in concionibus in ſenatu, in judiciis, viri qui in Republica verſantur. *Seneca Contro.* 8. l. 1. *dixit rem paullo elatiorem quam preſſo et civilis oratio recipit.* Hermogenes tribuit Demoſtheni imprimis politicam dictionem, l. 1. c. 1. περὶ ἰδέων. ὁ τοίνυν Δημοσθένης, ὁ, τινὲς πολιτικὸν ἄν, τοῦ

Ὡς ἡδ τῇ γνώμῃ τῆς συγγραφέως σκοπὸν ὑποθέμεθα, παῤῥησίαν καὶ ἀλήθειαν, ὅτω δὲ καὶ τῇ φωνῇ αὐτῆς, εἰς σκοπὸς ὁ σοφὸς, σαφῶς δηλῶσαι, καὶ φανότατα ἐμφανίσαι ὃ σοφὸν, μήτε ἀπορρήτοις, καὶ ἔξω πάσης ὑπονοίας, μήτε τοῖς ἀγοραίοις τούτοις καὶ καπηλικοῖς, ἀλλ' ὡς μὲν τὰς πολλὰς συνιέναι, τὰς δὲ πεπαιδευμένας ἐπαινέσαι. καὶ μὴν καὶ σχήμασι κεκοσμήσθω ἀναπαχθέσι, καὶ ὃ ἀναπιστότατον μάλιστα ἔχουσι· ἐπεὶ τοῖς καταπεπτωκόσι τὴν ζωγραφίαν ἐοικάζει, ἀποφαίνει τοὺς λόγους.

Καὶ ἡ μὲν γνώμη κοινωνείτω, καὶ προσαπέσθω τι καὶ ποιητικῆς, παρ' ὅσον μεγαλήγορος, καὶ δραματικὴ καὶ ὀχληρά, καὶ μάλιστ' ὅταν παρατάξεσι, καὶ μάχαις, καὶ ναυμαχίαις, συμπλέκηται, δεινὴ γὰρ τότε ποιητῆς τοὺς ἀνέμους ἐπεγειάσαντος τὰ ἀκάτια, καὶ συνδιοίσοντος ὑφηλὴν, καὶ ἐπ' ἄκρων τῶν κυμάτων τὴν ναῦν. ἡ λέξις δ' ὅμως ὀπὶ γῆς βεβηκέτω, ἧς μὲν καλλιὰ καὶ τὸ μεγαθος τῶν λεγομένων συνεπαιρομένη, καὶ ὡς ἐπὶ μάλιστα ὁμοιουμένη, μὴ ξενίζουσα δὲ, μηδ' ὑπὲρ τὸ χαμερὲς ὀθυσιῶσα· κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τότε μέγιστος ἀναπεπτῶσαι, καὶ καταπεσεῖσθαι ἐς τὸν τῆς ποιητικῆς κορύβαντα. ὅστε μάλιστα πειστέον τοιαύτα τῷ χαλινῷ, καὶ σωφρονιστέον, εἰδότας, ὡς ἱππότυ-

44. Quemadmodum enim animo ſcriptoris metas poſuimus dicendi libertatem et veritatem: ita et linguæ illius *ſeu dictioni*, ſcopus unus primus, dilucide explicare, et clariſſime rem declarare, neque ſecretis, et remotis ab uſu nominibus, neque hiſce de media turba vel de caupona *ſumtis*, ſed quæ vulgus intelligat, laudent eruditi. Verum figuris quoque ornata ſit non nimium turgidis, et quæ minime videantur, quæſitæ: alioqui offis per nimia condimenta corruptis ſimilem orationem faciunt.

45. Ac mens quidem *hiſtorici* participet aliquid, adſciſcatque ſibi, poëtices, quatenus magnificis ipſa quoque verbis utitur atque elata et, eſt maxime cum aciebus, et pugnis, et navalibus præliis, implicatur. Opus enim tum erit poëtico quodam ſpiritu, qui ſecundo flatu vela impleat, celſamque per ſummos fluctus navim perferat. Dictio tamen humi incedat, quæ cum pulchritudine dicendorum et magnitudine attollatur, et quantum ejus licet, exæquetur, interim in peregrinitatem non exeat, neque ultra quam opportunum eſt, fanatico quodam ſpiritu efferatur. Tum enim maximum periculum eſt, ne extra numeros moveatur, et in poëticum furorem incidat. Itaque tum inprimis exaudiendæ ſunt habenæ, et ſobrietati

πολιτικὸν περίοδον τὸ μὲν, ὡς ἁπλῶς πάντων ἄκρον πολιτικοῦ τοῦ μίξαι. *Demoſthenes, id quod præcipuum fuit, cum accurate genus orationis politicæ excoluiſſet, omnia quoque genera exequitur; ubique ea miſcens.* de politico hoc dicendi genere multis accurate agit Hermogenes in libro ſecundo c. 10. et ſequentibus. ei opponitur σοφιστικὴ καὶ λαλογραφικὴ λέξις, *Scholaſtica* et *declamatoria dictio*; ab ea quoque Hermogenes diſtinxit ἀγωνίου καὶ πανηγυρικοῦ, *forenſe et panegyricum*, quod tamen quomodo πολιτικῷ miſceatur pulchre docet.

φία τις, καὶ ἐν λόγοις πάθος ὑ μικρὸν γίγνεται. ἄμεινον οὖν ἐφ' ἵππυ ὀχυμβύη τότε τῇ γνώμῃ, τὴν ἑρμηνείαν πεζῇ συμπαραθεῖν, ἐχομένην τῦ ἑφιππίυ, ὡς μὴ ἀπολείπειν τῆς φορᾶς.

Καὶ μὴν ἡ συνθήκη τῶν ὀνομάτων εὐκράλῳ ἡ μέσῃ χρηστέον, οὔτε ἄγαν ἀφιζάντα, καὶ ἀπαρτῶντα (τεχνῦ γὰ) ὅτι ῥυθμῷ παρ' ὀλίγον, ὡς οἱ πολλοὶ, συνάπτοντα. ὃ μὲ γὰρ ἐπαίρειν, ὃ δ' ἀκρὲς τοῖς ἀκούσι.

Τὰ δὲ τραύματα αὐτὰ, ὐχ ὡς ἔτυχε συναπτέον, ἀλλὰ φιλοπόνως καὶ ταλαιπώρως, πολλάκις δὲ τῶν αὐτῶν ἀναλείποντα, ἡ μάλιστα μὲν παρόντα, ἡ ἐφορᾶντα. εἰ δ' μὴ, τοῖς ἀδιαφθόροις ἐξηγυμένοις προσέχοντα, ἡ οἷς εἰκάσειεν ἄν τις, ἥκιστα τρὸς χάριν ἢ ἀπέχθειαν ἀφαιρήσειν, ἢ προσθήσειν τοῖς γεγονόσι. καὶνταῦθα δὴ καὶ φοβερός τις, καὶ συνθετικὸς τοῦ πιθανωτέρου ἔτω.

Καὶ ἐπειδὰν ἀθροίσῃ ἅπαντα, ἢ τὰ πλεῖστα, τρῶτα

C. 46. Cicero de Oratore l. II. habet hæc verba de ſtilo hiſtorico. "verborum autem ratio, et genus orationis fuſum atque tractum, et cum lenitate quadam æquabili profluens, ſine hac judiciali aſperitate, et ſine ſententiarum forenſium aculeis, perſequendum eſt." idem l. III. hunc locum et ſupra caput 44. mirifice explanat his verbis: "verbis uſitatis, ac proprie demonſtrantibus ea, quæ ſignificari ac declarari volemus, ſine ambiguo verbo aut ſermone, non nimis longa

ſtudendum, cogitantes eſſe ut equorum, ita etiam orationis morbum non parvum nimiam ferociam. Optimum igitur tum fuerit, uti mentem velut equo vectam, pedeſtri curſu comitetur elocutio, prehenſo ephippio, ne ab impetu *equi* deſtituatur.

46. Verum compoſitione etiam verborum temperata et media utendum, ut ea neque nimis diſtrahas et dimoveas, aſperum enim; neque rythmo pene, ut plerique, concludas: quorum hoc quidem vitioſum eſt, illud vero inſuave audientibus.

47. Res autem ipſas non temere connectere oportet, ſed cum labore et ærumnabili quadam diligentia, inſtituto ſæpius de iiſdem judicio. Et maxime quidem, quæ quis ipſe præſens inſpexit, *ſcribet*; ſin vero minus, fidem illis habeat, qui narrant incorruptius, et quos conjiciat aliquis minime ad gratiam vel odii cauſſa ſubtrahere quidquam rebus geſtis vel adjicere. Et hic jam ad conjecturam acutus ſit, et qui argumentis elicere quid ſit probabilius queat.

48. Et cum collegerit omnia aut pleraque, primo

continuatione, (*a*) non valde productis iis, quæ ſimilitudinis cauſa ex aliis rebus transferuntur, non diſcerptis ſententiis, non præpoſteris temporibus, non confuſis perſonis, non perturbato ordine."

10 ἀλλα.] ut abſoluta ſit ſententia ſubintelligendum eſt δει αὐτον, ſic: ἀλλα δει αὐτον φιλο-πονως &c. ſenſus eſt: *non temere congerendæ ſunt Res, ſed Oportet hiſtoricum de illis ſæpius interrogare eos qui adfuerunt et viderunt*; ει δε μη ſin minus, hoc eſt, *ſi nullus ſit teſtis oculatus quem poſſit interrogare, oportet eum fidem adhibere illis qui &c.*

(*a*) metaphoris et allegoriis non diu continuatis,

μὲν ὑποσύμπημά τι συνυφαινέτω αὐτῶν, ἢ σῶμα. τοιείτω ἀκριλλὲς ἔτι, καὶ ἀδιάρθρωτον. εἶτα ὀρθοῦς τὴν τάξιν, ἐπεγέτω τὸ κάλλος, καὶ χρωννύτω τῇ λέξει, ἢ χρηματιζέτω, ἢ ῥυθμιζέτω.

Καὶ ὅλως, ἐοικέτω τότε ὃ τοῦ Ὁμήρου Διΐ, ἅρπι μὲν τὴν ἱππόβοτον Θρηϊκῶν γῆν ὁρῶντι, ἄρλι δὲ τὴν Μυσῶν. ἢ ταῦτα γὰρ καὶ αὐτὸς, ἅρπι μὲν τὰ Ῥωμαίων ἰδία ὁράτω, καὶ δηλούτω ἡμῖν οἷα ἐφαίνετο αὐτῷ ἀφ' ὑψηλοῦ ὁρῶντι, ἄρλι δὲ τὰ Περσῶν, εἴτ' ἀμφότερα, εἰ μάχοιντο. ἢ ἐν αὐτῇ ἢ τῇ ὠδῇ τάξει, μὴ πᾶσι ἐν μέρεσι ὁράτω, μηδ' ἐς ἕνα ἱππέα, ἢ πεζὸν, εἰ μὴ Βρασίδας τις εἴη προπηδῶν, ἢ Δημοσθένης ἀναπόβλητον τὸν ὄκθασιν. ἐς τοὺς στρατηγοὺς μὲ τὰ πρῶτα, ἢ εἴ τι πρὸς ἐλύσαντο, κἀκεῖνο ἀκουέτω, ἢ ὅπως, καὶ ἢ τινι γνώμῃ, ἕκαστοι ἔταξαν. ἐπειδὰν δὲ ἀπαμιχθῶσι, κοινὴ ἔστω ἡ θέα, καὶ ζυγοστατείτω τότε, ὥσπερ ἐν τῳ τάλαντῳ τὰ γιγνόμενα, καὶ συνδιακέτω, καὶ συμφευγέτω.

Καὶ πᾶσι τούτοις μέτριον ἐπέστω, μὴ ἐς κόρον, μηδ' ἀπειροκάλως, μηδὲ νεαρῶς, ἀλλὰ ῥᾳδίως ἀπολυέσθω· καὶ φήσας ὀνταῦθά πῃ ταῦτα, ἐπ' ἐκεῖνα μεταβαινέτω, ἢν καιρὸς ᾖ· εἶτα ἐπανίτω λυθεὶς ὁπόταν ἐκεῖνα καλῇ· καὶ τοῖς πάντα ἀπευθέτω, καὶ ὡς δυνατὸν,

quidem commentarium quoddam illorum contexat et corpus faciat informe adhuc, et artubus ſuis nondum diſtinctum. Tum ordine adjecto pulchritudinem inducat, et dictionis colorem addat, et orationem rebus accommodet, et compoſitioni ſtudeat.

49. Et omnino tum Homerico illi Jovi ſimilis ſit, nunc quidem equeſtrium Thracum adſpicienti terram, nunc vero Myſorum. Eadem enim ratione ipſe quoque jam res Romanorum ſingulatim inſpiciat, et, quales ſibi viſæ ſint ex alto contemplanti, enarret; jam vero Perſarum: tum utraſque, ſi pugnent; et in ipſa adeo acie non ad unam partem reſpiciat, neque ad unum equitem vel peditem, niſi forte Braſidas aliquis proſiliat, aut Demoſthenes exſcenſum prohibeat: ad duces quidem primum; et, ſi quid illi imperent, illud quoque audiat, et quomodo, et qua mente, et conſilio injunxerint. Poſtquam vero ad manus ventum, commune ſit ſpectaculum, et quaſi trutina ſuſpendat quæcunque geruntur: et perſequentes comitetur, et fugientes.

50. Et modo adſit hiſce omnibus, ne ad ſatietatem, neque imperite, neque juveniliter *narret*; ſed cum facilitate ſe quadam expediat, et certo quodam loco his conſtitutis, ad illa, ſi urgeant, tranſeat: tum redeat exſolutus ubi iſta vocaverint, feſtinetque

4 χαμαιζηλα.] lege omnino χαμαιζηλα, non χαι — quod tamen omnes libri præ ſe ferunt. M. du S.

11 Βρασιδας.] Reſpicit ad Thucyd. IV. 12. ubi Lacedæmonius Braſidas exſcendere conatur in munitiones Athenienſium, ad Pylum, prohibente Demoſthene.

17 συνθετικως, και συμφερουσα.] non omittat hiſtoricus enarrare quæ perſequentibus, quæ fugientibus, acciderint.

ὁμοχρονείτω, ἢ μεταπετέσθω ἀπ' Ἀρμωνίας μὲ εἰς Μηδίαν, ἐκεῖθεν ἢ ῥοιζήματι ἑνὶ, εἰς Ἰθηείαν, εἶτα εἰς Ἰταλίαν, ὡς μηδενὸς χαιρῶ ἀπολείποιτο,

Μάλιστα δὲ κατόπιν ἐοικυῖαν ἁρμόττεσθω ἡ γάμμιν, ἀθόλῳ, καὶ γιλπνῷ, καὶ ἀκριβεῖ ὁ κέντρον· καὶ ὁποίας ἂν δέξηται τὰς μορφὰς τῶν ἔργων, τοιαῦτα καὶ δεικνύτω αὐτὰ, ἁβρότροφον ἢ, ἢ ἁρμόττεσθω, ἢ ἑτερόχημον, μηδέν· ὑ γὰρ ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι γράφουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν λεχθησόμενά ἐστι, καὶ εἰρήσεται· πέπρακται γὰρ ἤδη, δεῖ ἢ τάξαι, καὶ εἰπεῖν αὐτά· ὥστε, οὐ τί εἴπωσι ζητητέον αὐτοῖς, ἀλλ' ὅπως εἴπωσιν. ὅλως ἢ, νομιστέον τὴν ἱστορίαν συγγράφοντα, Φειδίᾳ ἢ Πραξιτέλει χρῆσθαι ἐοικέναι, ἢ Ἀλκαμένει, ἢ τῷ ἄλλῳ ἐκείνων. ὁδὲ γὰρ ὑφ' ἑκεῖνοι χρυσὸν, ἢ ἄργυρον, ἢ ἐλέφαντα, ἢ ἡ ἄλλην ὕλην ἐποίουν· ἀλλ' ἡ μὲ ὑπῆρχε, καὶ παρεσκεύαστο, Ἠλείων, ἢ Ἀθηναίων, ἢ Ἀργείων πεποιημένων. ἃ δὲ ἔπλαττον μόνον, καὶ ἔπειον τὸ ἐλέφαντα, καὶ ἔξεον, καὶ ἐκόλλων, καὶ ἐρρύθμιζον, καὶ ἐπήνθιζον ᾧ χρυσῷ. καὶ τοῦτο ἦν ἡ

1 ομοχρονειτω.] muſicorum eſt vocabulum, cum vox et cithara, ſuos quæque tonos ſervantes, concentum edunt, quem pro lubitu modos faciens edi voluit; quod fit dum utrinquè tempus ſedulo tono cuique aſſignatur, quod a διδασκάλῳ imperatum eſt, aut breve, aut longum, aut diviſum. M. du S.

5 κεντρον.] non verisimile videtur Lucianum κεντρον per ig-

ad omnia, et quantum poteſt, eodem cum ipſis temporibus veſtigio procedat, tranſvoletque ab Armenia quidem in Mediam, inde vero ſtridentibus velut alis in Iberiam, inde in Italiam, ut nullum non tempus conſequatur.

51. Maxime vero ſpeculo ſimilem præbeat animum, nihil turbido, et ſplendido et centri exacti: qualeſque acceperit operum ſpecies, tales etiam illas oſtendat: perverſum vero, aut alieni coloris, aut figuræ diverſæ, nihil. Neque enim ut eloquentiæ magiſtris ſcribunt *hiſtorici:* ſed dicenda *præſto* ſunt, et dicentur *omnino*; jam enim facta ſunt. Oportet autem ordinare illa atque dicere. Itaque non quid dicant, quærendum eis eſt, ſed quomodo dicant. In univerſum vero putandum eſt, hiſtoriæ ſcriptorem Phidiæ aut Praxiteli ſimilem eſſe debere, aut Alcameni, aut cuidam alii ex eo numero. Neque enim illi aurum, aut argentum, aut ebur, aut aliam materiam faciebant: verum illa quidem aderat, et ſubjecta illis erat, Elienſibus, aut Athenienſibus, aut Argivis ſuppeditantibus: at ipſi formabant tantum, et ſecabant ebur, poliebantque, et conglutinabant, et concinnabant, et auri velut florem inducebant: ea-

norantiam mathematicam dixiſſe. ejus enim ætate notum erat ſpecula, in quibus centrum habet accuratum locum, convexa ſcilicet et concava, imagines reddere prorſus diſſimiles, conjicio igitur per κανόνα generaliter tantum opificis ἀκρίβειαν intellexiſſe, ut *ad amuſſim, ad normam* dicimus, pro *accurate*, ſicut *Reitzius* notat.

12. Φειδ. Πραξ. Αλκα.] tres celeberrimi ſtatuarii, de quibus multa apud Pau. Plin. et Plutar. ἐλεφαντα, pro ebore. ſic Virg. *ſectoque elephanto* et Hom. non ſemel. erat Eburnea ſtatua Jovis Olympii, notat *Solanus*, et Eleenſis Uraniæ. de priori teſtatur *Plin.* XXXIV. 19.

τέχνη αὐτῶν, ἐς δέον οἰκονομήσαι τ ὕλην. τοῦτο δή τοι καὶ ὃ δὴ συγγραφέως ἔργον, εἰς καλὸν διαθέσθαι τὰ πεπραγμένα, καὶ εἰς δύναμιν ἐναργέστατα ὑποδεῖξαι αὐτά. καὶ ὅταν τις ἀκροώμενος οἴηται μὴ ταῦτα ὁρᾶν τὰ λεγόμενα, καὶ μὴ τοῦτο ἐπαινῇ, τότε δὴ τότε ἀπικρίνω, καὶ τ οἰκεῖον ἔπαινον ἀπείληφε ὃ ἔργον παρὰ τ ἱστορίας Φειδίας.

Πάντων δὲ ἤδη παρεσκευασμένων, καὶ ἀπεροιμίαστον μέν ποτε ποιήσεται τ ἀρχήν, ὅπως μὴ πάνυ καταπείγῃ ὃ πεπραγμένα, προδιοικήσασθαί τι δὲ ὧν προοιμίου· δυνάμει δ' καὶ τότε προοιμίου χρήσεται, ὧν ἀποσαφοῦντι περὶ τ λεκτέων.

Ὁπόθεν δὲ καὶ προοιμάζηται, ἀπὸ δυοῖν μάνοιν ἄρξεται, οὐχ ὥσπερ οἱ ῥήτορες ἀπὸ τριῶν, ἀλλὰ ὃ τῆς εὐνοίας παρείς, προσοχὴν ἢ εὐμάθειαν εὐποιήσῃ τοῖς ἀκούουσι. προσέξουσι μὲ γὰρ αὐτῷ, ἢν δείξῃ ὡς περὶ μεγάλων, ἢ ἀναγκαίων, ἢ οἰκείων, ἢ χρησίμων ἐρᾷ. εὐμαθῆ δὲ καὶ σαφῆ τὰ ὕστερα ποιήσῃ, τὰς αἰτίας προεκτιθέμενος, καὶ προειρίζων τὰ κεφάλαια τ γεγραμμένων.

Τοιούτοις προοιμίοις οἱ ἄριστοι τῶν συγγραφέων ἐχρήσαντο· Ἡρόδοτος μέν, "ὡς μὴ τὰ γενόμενα ἐξίτηλα ἐκ χρόνῳ γένηται, μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ἔργα, καὶ ταῦτα, τὰ μὲν Ἕλλησιν ἀποδεχθέντα, τὰ δὲ βαρβάροις ἀποφανθέντα," θυ-

que ipſa illorum ars erat, materiam, prout opus erat, diſponere. Tale igitur etiam opus hiſtorici, cum ornatu diſponere res geſtas, et quam poteſt lucidiſſime eas demonſtrare. Et ubi, qui audiit, poſtea putat ſe vidiſſe ea quæ dicuntur, et poſtea laudat, tunc ſane tunc elaboratum accurate, et propriam ſibi laudem conſecutum eſt opus hiſtorico noſtro Phidiæ.

52. Omnibus autem jam paratis, et ſine procemio nonnunquam incipiet, cum res ipſa non valde poſtulabit præſtrui quidquam in procemio. Vim quidem ipſam procemii tum quoque adhibebit, quod ea quæ dicenda ſunt declaret.

53. Quum vero utetur procemio, a duobus tantum exordietur, non ut oratores a tribus; ſed omiſſo illo quod ad benevolentiam pertinet, attentionem ac docilitatem *in* auditoribus parabit. Attendent illi, ſi oſtenderit, ſe de magnis, aut neceſſariis, aut domeſticis, aut utilibus dicturum: docilem autem, et ea quæ ſequuntur dilucida reddet, exponendis ante cauſſis, et præfiniendis rerum geſtarum *quibuſdam* capitibus.

54. Talibus procemiis optimi hiſtoricorum uſi ſunt: Herodotus quidem, *ne res geſtæ ipſo tempore evaneſcant, magnæ cum ſint atque admirabiles, æque Græcas victorias indicent, et clades barbarorum*: Thu-

17 εὐμαθῆ.] male noſter interpres refert εὐμαθῆ ad *auditorem*. manifeſtum eſt conjungi debere cum τὰ ὑπερα, et reddi, non per *docilem* ſicut facit, ſed per *intellectu facilia*. attentio enim ſeu docilitas εὐστοχία et εὐμαθεια unum et idem ſignificant, et exprimuntur ambo per εὐστοχεῖν.

κυδίδης δὲ, μέγαν τε ἑαυτὸν ἐλπίσας ἔσεσθαι, καὶ ἀξιολογώτατον, καὶ μείζω τῶν προγεγενημένων, ἐκεῖνον τὸν πόλεμον· καὶ γὰρ παθήματα ἐν αὐτῷ μεγάλα ξυνέβη γενέσθαι."

Μέγα δὲ τὸ προοίμιον ἀνάλογον τοῖς πράγμασιν, ἢ μικρυνόμενον, ἢ βραχυνόμενον. εὐαφὴς δὲ καὶ εὐάγωγος ἔστω ἡ ἐπὶ τὴν δίηγησιν μετάβασις. ἅπαν γὰρ ἀπεχνῶς τὸ λοιπὸν σῶμα τῆς ἱστορίας, διήγησις μακρά ἐστιν· ὥστε ταῖς τῆς διηγήσεως ἀρεταῖς καλλωπισθήσεται, λείως τε καὶ ὁμαλῶς προϊοῦσα, καὶ αὐτὴ ὁμοίως, ὥστε μὴ πρόχειρον, μήτε καινοπρεπὲς φαίνεσθαι. ἔπειτα τὸ σαφὲς ἐπανθείτω τῇ λέξει, ὡς ἔφην, μεμιγμένον καὶ τῇ συμπεριπλοκῇ τῶν πραγμάτων. ἀπόλυτα γὰρ καὶ ἀπέλεγκτα πάντα ποιήσει, καὶ τὸ πρᾶγμα ἐξεργασάμενος, ἐπάξει τὸ δεύτερον ἐχόμενον αὐτοῦ, καὶ ἀλύσεως τρόπῳ συμπεπλεγμένον, ὡς μὴ διακεχωρῆσθαι, μηδὲ διλήσεις πολλὰς εἶναι, ἀλλήλαις παρακειμένας· ἀλλ' ἀεὶ τὸ πρᾶγμα τῷ δευτέρῳ, μὴ γειτνιᾶν μόνον, ἀλλὰ καὶ κοινωνεῖν, καὶ ἀναπεφάνθαι κατὰ τὰ ἄκρα.

Τάχος ὅπου πᾶσι χρήσιμον, μάλιστα εἰ μὴ ἀπορία τῶν λεκτέων εἴη· καὶ τοῦτο πορίζεσθαι χρὴ μὴ τοσοῦτον ἀπὸ τῶν ὀνομάτων ἢ ῥημάτων, ὅσον ἀπὸ τῶν πραγμάτων. λέγω δὲ εἰ πρᾶγμάτοις μὲν τὰ μακρὰ καὶ πλῆθος ἀναγκαῖα, λέξεσι δ' ἰκνουμένως τὰ μεγάλα· μᾶλλον δὲ καὶ παραλειπέον πολλά. οὐδὲ γὰρ ἦν ἑστιᾶν σὺν φίλοις, καὶ πάντα ἢ παρασκευασμένα, διὰ τοῦτο ἐν μέσοις τοῖς πέμμασι, καὶ τοῖς ὀρ-

cydides, autem, *magnum et ipſe futurum ratus et memoria digniſſimum, et majus prioribus, illud bellum; etenim calamitates quoque magnas in illo contigiſſe.*

55. Magnum vero procœmium, pro rerum ipſarum portione productum aut correptum. Concinnus porro et ſequax ſit tranſitus ad narrationem. Nam omne prorſus reliquum corpus hiſtoriæ narratio longa eſt. Itaque virtutibus narrationis ornata ſit, mollique et æquabili veſtigio procedat, et undique ſibi ſimilis ſimiliter, ut neque emineat quidquam, neque recedat. Deinde perſpicuitas effloreſcat in dictione, quæ perficiatur etiam, ut dixi, rerum inter ſe complexu. Neque abſoluta omnia et conſummata faciet, et primo perfecto ſecundum illi cohærens inducet, et catenæ inſtar coagmentatum, ut nuſquam intercidatur, neque multæ ſint narrationes altera alteri adjectæ, ſed ſemper prius poſteriori non vicinum modo ſit, ſed continuum, et extremis *ſuis* permiſtum.

56. Celeritas utilis in omnibus, et maxime ſi non ſit dicendorum penuria: eaque paranda non tantum a nominibus aut verbis, quantum ab ipſis rebus: hoc autem dico, ſi percurras parva et minus neceſſaria, ſatis autem dicas de magnis. Quin multa etiam omittenda. Neque enim ſiquando convivio accipis amicos, paratis omnibus, propterea inter media bellaria, et aviculas, et tot patinas, et apros, et lepo-

νέοις, καὶ λοπάσι τοσαύταις, καὶ συσὶν ἀγρίοις, καὶ λαγωοῖς, καὶ ὑποταγρίοις, καὶ σαπέρδνοις ὀψήσεις, ἔτνος, εἴ τι καὶ κεῖνο προσθύατο· ἀμελήσεις ἢ τ' εὐτελέστερον.

Μάλιστα δὲ σωφρονητέον ἐν ταῖς τῶν ὁρῶν, ἢ τειχῶν, ἢ ποταμῶν ἐρμηνείαις, ὡς μὴ δύναμιν λόγων ἀπειροκάλως παρεπιδείκνυσθαι δοκοίης, καὶ ὃ σαυτῷ δρᾶν, παρεὶς τὴν ἰφυείαν, ἀλλ' ὀλίγον προσαψάμενος, ὃ χρησίμου καὶ σαφοῦς ἕνεκα, μεταβήσῃ, ἀφύκτων τὸν ἐξ ὧν τ' ἐν ᾧ πράγματι, καὶ τ' τοιαύτῃ ἅπαξ λιχνείαν, οἷον ὁρᾷς τι ὁ Ὅμηρος ὡς μεγαλόφρων ποιῇ· καίτοι ποιητὴς ὤν, ἀφεῖται τὸν Τάνταλον, καὶ τ' Ἰξίονα, καὶ Τιτυὸν, καὶ τοὺς ἄλλους. εἰ δὲ Παρθένιος, ἢ Εὐφορίων, ἢ Καλλίμαχος ἔλεγε, πόσοις ἂν οἴει ἔπεσι τὸ ὕδωρ ἄχει πρὸς τὸ χεῖλος ὁ Ταντάλου ἤγαγεν; εἶτα πόσοις ἂν Ἰξίονα ἐκύλισε; μᾶλλον δὲ ὁ Θουκυδίδης αὐτὸς, ὀλίγα τῷ

10 Ομηρ.] tangit hos quidem Homerus l. c. sed quam Sobrie! atqui hæc ipsa tamen notam Aristarchi effugere non potuerunt, qui notha ea pronuntiare ausus est. vid. Schol. *Pindari* ad Ol. 1. Confer Hom. Il. Λ. 575. M. du S.

11 Ταντ. ἰδ.] Tantalus, Phrigiæ rex, Agamemnonis et Menelai avus, cum Deos convivio excepisset, Pelopem filium illis epulandum apposuit, quo sciret utrum essent revera Dei. at illi, horrore percussi, illum in inferos præcipitem dejecerunt. ibi fame sitique laboranti, nec edere nec bibere licet, etsi poma et aquam labiis pene tangat.

Tantalus a labris sitiens fugientia captat
flumina. *Horat.*

ibid. Ἰξίονα.] Ixion centaurorum pater, trusus ad inferos quod junoni vim inferre tentaverit.

res, et ſumina, ſaperdam quoque appones, et fabam, ſi qua etiam parata ſit: verum viliora negliges.

57. Maxime vero ſobrie verſandum eſt in montium, aut mœnium, aut fluminum deſcriptionibus, ne imperite ac perverſe vim dicendi oſtendere videaris, et omiſſa hiſtoria tuum negotium agere: ſed ubi leviter, utilitatis perſpicuitatiſque cauſſa, attigeris, tranſito, viſcumque *veluti* illius rei, illaſque omnes delicias effugito. Quale quiddam ipſe, vides, ut magnanimus Homerus faciat. Quantumvis poëta ſit, tranſcurrit Tantalum, et Ixionem, et Tityum, et reliquos. Si vero Parthenius, aut Euphorion, aut Callimachus dixiſſet, quot, putas, verſibus aquam ad labra uſque Tantali perduxiſſet? deinde quot *aliis* circumegiſſet Ixionem? Potius vero Thucydides ip-

quid memorem Lapithas, Ixiona, Pirithoumque
quos ſuper atra ſilex jam-jam lapſura, cadentique
imminet aſſimilis.
Virg. l. 6.

ibid. Τιτυον.] hunc mole corporis pluſquam gigantæa, miſit ad orcum Apollo quod Latonam ſtuprare conatus eſſet.
Virg. l. 6.
nec non et Tityon terræ
omniparentis alumnum
cernere erat: per tota novem cui jugera corpus
porrigitur; roſtroque immanis vultur adunco
immortale jecur tundens,
fœcundaque pœnis
viſcera, rimaturque epulis,
habitatque ſub alto
pectore: nec fibris requies
datur ulla renatis.

12. Παρθενιου.] de hoc et ſequente Euphorione *Sueton.* Tib. c. 70. poeta et hiſtoricus. (v. *Voſſ.* 11. 1.) cujus liber περι ερωτικων παθηματων hodieque extat, in quo Euphorionem aliquoties laudat. M. du S.

ibid. Ευφοριων.] Chalcidenſis, de quo Suidas et *Voſſ.* de hiſt. Gr. 1. 16. erat enim et poeta et hiſtoricus. id.

ibid. Καλλιμαχος.] juniorem quemdam Callimachum hunc eſſe credit illuſtr. *Spanheim.* ad Callimach. p. 118. quia alter brevitatis amans. J. F. R.

τοιούτῳ εἶδος τοῦ λόγου χρησάμενος, σκέψαι ὅπως εὐθὺς ἀφίξαι, ἢ μηχάνημα ἐρμηνεύσας, ἢ πολιορκίας χρῆμα δηλώσας, ἀναγκαῖον καὶ χρεῶδες ὄν, ἢ ἔπι πόλεων ἆχθος, ἢ συμφορησίων λιμένα. ὅταν μὲν γὰρ τὸν λοιμὸν διηγῆται, καὶ μακρὸς εἰς δοκῇ, οὐ τὰ σφάγματα ἀπόπεσον· εἰσὶ γὰρ ὅπου τὸ τάχος, καὶ ὡς φεύγοντες ὅμως ὑπολαμβάνει αὐτῶν τὰ γεγενημένα, πολλὰ ὄντα.

Ἢν δέ ποτε καὶ λόγους ἐρῶντά τινα δεήσῃ εἰσάγειν, μάλιστα μὲν ἐοικότα τῷ προσώπῳ, καὶ τῷ σφάσματι, οἰκεῖα λεγέσθω· ἔπειτα, ὡς σαφέστατα καὶ ταῦτα· πλὴν ἐρεῖταί σοι τότε καὶ ῥητορεῦσαι, καὶ ἐπιδεῖξαι τὴν τοῦ λόγου δεινότητα.

Ἔπαινοι μὲν γὰρ ἢ ψόγοι, πάνυ πεφευσμένοι, καὶ διεσκευασμένοι, καὶ ἀσυκοφάντητοι, καὶ μὴ ἐπιδείξεως, καὶ ταχεῖς, καὶ μὴ ἄκαιροι· ἐπεὶ ἔξω τοῦ δικαστηρίου ἐκεῖνοί εἰσι, καὶ τὴν αὐτὴν Θεοπόμπῳ αἰτίαν ἔχεις, φιλαπεχθημόνως κατηγοροῦντι τοῦ πλείστων, καὶ ἀφιτιβλεῖν

C. 58. Horatius Art. Poet. docet ea quæ tibi diſcenda ſunt ſi perſonam proprie loquentem inducere velis:

qui didicit patriæ quid debeat, et quid amicis,
quo ſit amore parens, quo frater amandus et hoſpes,
quod ſit conſcripti, quod judicis officium, quæ partes in bellum miſſi ducis; ille profecto
reddere perſonæ ſcit convenientia cuique.

16 Θεοπομπ.] atqui Theopompum hunc ipſum *Athen.* 111. veritatis amantem ait fuiſſe, ejuſque perveſtigandæ ſtudio magnam pecuniæ vim in-

ſe, parce hac orationis forma uſus, vide, quam celeriter deſiſtat, ubi vel machinationem aliquam declaravit, aut obſidionis formam explicavit, neceſſariam licet et utilem, aut Epipolarum formam, aut Syracuſiorum portum. Cum enim peſtilentiam deſcribit, et longus eſſe videtur, at tu res ipſas cogita. ſic enim celeritatem intelliges, et ut fugientem *velut* tamen facta, multa quidem illa retineant ac reprehendant.

58. Siquando vero etiam verba facientem aliquem inducere oportebit; maxime quidem perſonæ convenientia, et propria negotio dicantur, deinde quam dilucidiſſime hæc quoque. Quin tum etiam permiſſum tibi eſt rhetoricari, et vim dicendi oſtendere.

59. Laudes quidem aut vituperationes, omnino moderatæ, et circumſpectæ, et a calumnia remotæ ſunto, et cum demonſtratione conjunctæ, et celeres *(breves,)* nec intempeſtivæ. Alioquin extra tribunal ſunt, idemque quod Theopompus crimen ſuſtinebis, qui inimicitiarum quodam ſtudio pleroſque accuſet,

ſumpſiſſe. *Μαθητω*, inquit, *παρα Θεοπομπου του χιου ανδρος φιλαληθους μη πολλα χρημασι κωμικωτερου τας των αλλων της ιστοριας εξεπεσειν αιτιας*, "de impenſis Theopompi, inquit, ad hunc locum *Caſaubonus*, non tacet *Dion. Hali.* in Epiſ. ad Pomp. de amore veritatis non deſunt qui obſtrepant. *Athen.* ipſe l. 6. *δυσμισησαν* appellat, parum conſtans ſibi. ſed quia ingenua libertate vitia hominum Theopompus carpſerat, multorum odia veritas illi paraverat. itaque *βασκανιαν* et aliorum virtutibus invidentem multi pronuntiarunt, quos refellit *Dion. Lucia.* &c. hinc Theopompi cum ſcribendi genus nominat *Cicero*, cum de omnibus omnia libere palam dicuntur, ad Att. 11." de Theopompi maledicendi prurigine non Lucianus ſolus, ſed multi conqueſti ſunt viri graviſſimi. Ciceronis judicium audiviſti. lege etiam *Corn. Nep.* in Alcibid. et *Plutar.* M. du S.

ποιουμένῳ τὸ πρᾶγμα, ὡς κατηγορεῖν μᾶλλον ἢ ἱστορεῖν τὰ πεπραγμένα.

Καὶ μὲν καὶ μῦθος εἴ τις παρεμπέσοι, λεκτέος μέν, ἀλλ' μὴ πιστὸς πάντως, ἀλλ' ἐν μέσῳ θετέος τοῖς ὅπως ἂν ἐθέλωσιν, εἰκάσουσι δὲ αὐτῷ. σὺ δ' ἀκίνδυνος, καὶ πρὸς ὀδύνην ὑπερπέτευς.

Τὸ δ' ὅλον, ἐκεῖνό μοι μέμνησο, (πολλάκις δ' αὐτὸ ἐρῶ) ὡς μὴ πρὸς τὸ παρὸν μόνον ὁρῶν γράφε, ὡς ὁ νῦν ἐπαινέσονταί σε, καὶ τιμήσουσιν, ἀλλὰ τῷ σύμπαντος αἰῶνος ἐτοιμασμένος, πρὸς τὰς ἔπειτα μᾶλλον σύγγραφε, καὶ παρ' ἐκείνων ἀπαίτει τὸ μισθὸν τῆς γραφῆς, ὡς λέγῃ καὶ πρὸς σέ, "ἐκεῖνος μέντοι ἐλεύθερος ἀνὴρ ἦν, καὶ παῤῥησίας μεστὸς, οὐδὲν ὑδὲ κολακευτικὸν, ὐδὲ δουλοπρεπές, ἀλλ' ἀλήθεια ὅτι πᾶσι." τοῦτ' εἰ σωφρονοίη τις, ὑπὲρ πάσας τὰς νῦν ἐλπίδας θεῖτο ἂν, οὕτως ὀλιγοχρονίους οὔσας.

Ὁρᾷς τὸν Κνίδιον ἐκεῖνον ἀρχιτέκτονα, οἷον ἐποίησεν; οἰκοδομήσας γὰρ τὸν ὅπι τῇ Φάρῳ πύργον, μέγιστον καὶ κάλλιστον ἔργων ἁπάντων, ὡς πυρσεύοιτο ἀπ' αὐτοῦ τοῖς ναυτιλλομένοις ὅτι πολὺ τῆς θαλάττης, καὶ μὴ καταφέροιντο εἰς τὴν Παραιτονίαν, παλαίλεπτον, ὡς φασιν, οὖσαν, καὶ ἄφυκτον, εἴ τις ἐμπέσοι εἰς τὰ ἕρματα· οἰκοδομήσας οὖν τὸ ἔργον, ἔνδοθεν μὲν τῷ λίθων τὸ αὐτοῦ ὄνομα

in eoque negotio diu moretur, ut accuſet potius, quam quæ facta ſunt enarret.

60. Si etiam fabula ex tranſverſo incidat, dicenda quidem, non tamen omnino aſſeveranda, ſed relinquenda in medio, ut prout quiſque voluerit, de ea exiſtimet: tu vero tutus, ac in neutram partem propenſus.

61. In univerſum autem, illud mihi memento, (ſæpius idem dicam) et non ad præſens modo ſpectans, ſcribito, ut qui nunc ſunt homines te laudent, et in honore habeant, ſed ad omnis ævi memoriam *quaſi* collineans, his potius ſcribe qui poſt erunt, et ab illis ſcriptionis mercedem repoſce, ut de te etiam dicatur, *Ille tamen liber fuit, et dicendi fiducia plenus. Nihil neque adulatorium, neque ſervile, ſed veritas in omnibus.* Hoc, ſi quis ſapiat, ſuper omnes hujus vitæ ſpes, quæ parvi adeo temporis ſunt, poſuerit.

62. Vides ne tu Cnidium illum architectum, quale quid fecerit? Cum enim ædificaſſet illam in Pharo turrim, maximum omnium operum pulcherrimumque, ut inde ſignum igne accenſo tolleretur navigantibus longe in mari, ne in Parætoniam deferrentur, difficillimam, ut aiunt, et unde effugere non poſſet, ſi quis incidiſſet in ſcopuloſa illa loca; Opere igitur exædificato, intus quidem in ipſis ſaxis ſuum nomen

18 ἐπὶ τῇ Φάρῳ πυργον.] de hac turri vidend. Scholium 55 ad *Icaromen.* c. 12. et notam cl. *Humphr. Prideaux* ad l. 1. partis poſterioris hiſtoriæ ſuæ, qua vetus teſtamentum cum novo connectit. M. du S.

21 Παραιτονιαν.] urbs Africæ cui hodie nomen *Alberton.*

ἐπέγραψεν Ἐπιχείσας ἢ πάνυ, καὶ ἐπικαλύψας, ἐπέγραψε τοῦνομα τοῦ τότε βασιλεύοντος, εἰδὼς, ὅπερ καὶ ἐγένετο, πάνυ ὀλίγῳ χρόνῳ συνεκπεσούμενον τῷ χείσματι τὰ γράμματα, ἀφαιρούμενον δὲ, "ΣΩΣΤΡΑΤΟΣ ΔΕΞΙΦΑΝΟΥΣ Κνίδιος, θεοῖς σωτῆρσιν ὑπὲρ τῶν πλωϊζομένων." ὅπως ὑδ' ἐκεῖνος εἰς τὸ τότε χαίρῃ, ὑδὲ τὸ αὐτοῦ βίον τὸν ὀλίγον ἐάσῃ. Ἀλλ' εἰς τὸ νῦν, καὶ τὸ ἀεί, ἄχρις ἂν ἑστήκῃ ὁ πύργος, καὶ μένῃ αὐτοῦ ἡ τέχνη.

Χρὴ τοίνυν καὶ τὸν ἱστορίαν ὅπως γράφεσθαι σὺν τῇ ἀληθείᾳ μᾶλλον πρὸς τὸ μέλλοντος ἐλπίδα, ἢπερ σὺν κολακείᾳ πρὸς τὸ ἡδὺ τοῖς νῦν ἐπαινουμένοις. οὕτός σοι κανὼν καὶ στάθμη ἱστορίας δικαίας. καὶ εἰ μὴ στάθμησονταί τινες αὐτῇ, εὖ ἂν ἔχοι, καὶ εἰς δέον ἡμῖν γέγραπται. εἰ δὲ μὴ, κεκύλισται ὁ λίθος ἐπὶ Κρανείᾳ.

1 Επιχεισας.] unde hæc habuerit Lucianus, incertum. Strabo enim et Plinius factam ei a Rege inscribendi proprii nominis potestatem, disertis verbis testantur; ut notat *Solanus*.

2 βασιλευοντος.] *Philadelphum* innuit, qui bibliothecam Alexandriæ condidit, et Biblia Græce vertenda jussit.

5 Θεοις σωτ.] Ptolemæum et Berenicem intelligunt viri docti bene multi. consule *Sphanh.* 415. eandem inscriptionem habet *Strabo*. l. c. M. du S.

inſcripſit. Inducta vero calce cum texiſſet, *ipſi tectorio* inſcripſit nomen Regis, qui tum erat; qui ſciret, quod etiam contigit, parvo admodum interjecto tempore futurum, ut cum tectorio exciderent literæ, in conſpectum vero prodiret *Soſtratus Dexiphanis Cnidius, Diis ſervatoribus pro his qui fluctu jactantur.* Ita neque ille ad tempus quod tum erat, neque ad ſuam vitam, brevem illam oppido, reſpexit, ſed in hoc quod nunc eſt quodque futurum omni ævo, quod diu turris ſteterit, ipſiuſque manſerit artificium.

63. Oportet igitur hiſtoriam quoque eo modo ſcribi cum veri ſtudio potius ad ſpem futuram, quam cum adulatione, ad ſuavitatem ex præſenti laude capiendam. Illa tibi regula et perpendiculum veræ hiſtoriæ, quo ſi qui dirigi ſe patiantur, bene habuerit, et recte nobis proceſſerit ſcriptio: ſin minus, at dolium volutum eſt in Craneo.

14 κιχυλίσθω ὁ τίθος τὸ Κρανεῖον.] duobus diverſis modis hic locus poteſt intelligi. 1°. *quod potui ſum enixus; pro virili meo ſum functus munere.* 2°. *operam et oleum perdidi.* quorum prior noſtro placuit interpreti, (ut videre eſt per particulam *at* quam addidit in verſione,) ſecundum autem amplector quod magis alludat ad c. 111. ſi quis in poſterum, inquit Lucianus, juxta mea præcepta condat hiſtoriam, ſimilis ſum Corinthiis, qui nihil præter quod eſſet uſui ad muniendam urbem agerent; ſin autem has regulas nihili ducant, fecero ſicut Diogenes qui multum pro nihilo ſudaverit.

LECTORI.

LECTORI.

OMNES fere commentatores conſentire videntur Lucianum, legibus hiſtoriæ in præcedenti libello poſitis, hoc opuſculum ſcripſiſſe ut ſua principia vocaret ad praxim, et formam aliquam operis ipſe proponeret. de qua quidem ſententia, etſi veriſimilitudinem quandam præ ſe ferat, me tamen parumper diſcedere fateor. quænam enim poteſt eſſe convenientia conjunctiove inter res veras, magnas, ad unumquemque ſpectantes, et congeriem fabularum adeo ridicularum ut non inſaniora ſint delirantium ſomnia? quomodo fieri poteſt ut in tali narra-

tione eluceſcant iſtæ virtutes, integritas et equitas animi, quibus fulta ſtat hiſtoriæ dignitas? qui locus iſti rerum civilium cognitioni, συνεσει πολιτικη, qua præcipue præditus eſſe debet hiſtoricus? quod ad dicendi genus attinet, ſi, ut omnibus placet, ad facta conformetur neceſſe ſit, cum ea quæ continet hic libellus tantum diſcrepent a veris, non facile crediderim quemquam hunc legendo magis idoneum fieri poſſe ad res geſtas apte conſcribendas. nihil aliud ſibi propoſuiſſe videtur noſter, cum has contexeret nugas, præter quod animum, ut ipſe ait, a ſeriis avocatum recrearet, iterumque rideret illos rerum mirabilium narratores quibus ſua ſcatuiſſe tempora videntur. ut quidam olim artifex, cui erat in animo Venerem pingere, varias pulchritudines formoſſima-

rum Græciæ puellarum in tabella collegit, ſic Luciano placuit omnes ſui temporis ineptias conglomerare, ut ita dicam, et ita conjungere ut operis ſumma plane ridicula foret. feſtivum nomen *veræ hiſtoriæ* iſti gerrarum acervo impoſuit, in quo tamen, gemma velut, elucet ſuavis Elyſii deſcriptio, Homero Virgilioque digna.

ΑΛΗΘΟΥΣ

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

VERÆ HISTORIÆ

LIBER PRIMUS.

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ΩΣΠΕΡ τοῖς ἀθληταῖς, καὶ σοφοῖς τισὶ τῶν σωμάτων ἐπιμέλειαν ἠσκημένοις, οὐ τὴν εὐεξίας μόνον, οὐδὲ τῶν γυμνασίων φροντίδα ἔθεν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν καιρῷ γινομένης ἀνέσεως, μέρος γοῦν τῆς ἀσκήσεως ὃ μέγιστον αὐτὴν ἐπολαμβάνουσιν· οὕτω δὴ καὶ τοῖς σοφοῖς λόγοις ἐπιτυδευκόσιν ἡγεμὼν προσήκει, μὴ μόνον τὸν ἀσυδαιστέραν ἀνάγνωσιν, ἀνεῖναί τι τῷ σχολάζοντι, καὶ σοφὸς ὁ ἐπιτιθεὶς κέντρον ἀκμαιοτέραν παρασκευάζειν.

Γένοιτο δ' ἂν ἐμμελὴς ἡ ἀνάπαυσις αὐτοῖς, εἰ τοῖς τοιούτοις τῶν ἀναγνωσμάτων ὁμιλοῖεν, ἃ μὴ μόνον ὅσα τὸ ἀρεῖόν τι καὶ χαρίεντος φιλῶ παρέξει τὴν ψυχαγωγίαν, ἀλλά τινα καὶ θεωρίαν σὺν ἅμα ὑποδείξεται, οἷόν τι καὶ ἐν τῷδε τῷ συγγράμματι φρονήσεως ἐπολαμβάνω. ὁ γὰρ μόνον τὸ ξένον τῆς ὑποθέσεως, ὁδὲ

1 ωσπερ τοις αθληταις] apta ingenioſaque introductio, qua cenſorum reprehenſionibus occurrit et obſtat Lucianus, cum ad animi remiſſionem tantum reſpicere hanc narrationem enunciet. "danda eſt remiſſio animis, inquit Seneca, meliores acrioreſque ſurgent requieti. ut fertilibus agris non eſt imperan-

VERÆ HISTORIÆ

LIBER PRIMUS.

QUEMADMODUM athletis, et his qui circa corporis curam exercentur, non habitus modo boni, neque exercitationum cura eſt, ſed opportunæ etiam remiſſionis, quippe quam partem exercitationis vel maximam arbitrentur: ita etiam his, qui ſtudium in literis poſuerunt, convenire arbitror, ut poſt multam ſeveriorem lectionem remittant cogitationem, et ad futuros labores alacriorem reddant.

2. Conveniens autem illis requies contingat, ſi in iis legendis verſentur, quæ non nudam modo ex urbanitate et venuſtate delectationem præbeant, ſed cognitionem etiam non ineruditam ſuppeditent, quale quid etiam de hiſce libellis ut ſentiant *lectores*, futurum exiſtimo. Neque enim ſola argumenti peregrinitas, neque quod in ipſo conſilio ve-

dum, cito enim exhauriet illos nunquam intermiſſa fœcunditas, ita animorum impetus aſſiduus labor frangit. vires recipient paulum reſoluti et remiſſi. naſcitur ex aſſiduitate laborum, animorum hebetatio quædam et langor.

ε ευ εσ̃ται] Medicis εὐεξία eſt perfecta ſanitas; ſive ut Galenus definit: τὸ ὑγιαινον αὐτου μαλιστα. vid. *Fæſii* Æcon. Hippocr. εὐεξία vero athletica aliquanto plus ſignificat: eſt enim ea quidam exceſſus ſanitatis, id eſt corpus muſculoſum, toroſum, pleniſque exhibens. de athletarum iſto *habitu* ac victu quo illum adquirebant atque conſervabant, vid. *Mercurial.* de Art. Gymnaſt. J. F. R.

τὸ χαλεπὸν τῆς προαιρέσεως ἐπαγωγὸν ἔσαι αὐτοῖς, οὐδ' ὅτι ψεύσματα ποικίλα, πιθανῶς τε καὶ σιαλήθως ἐξενηνόχαμεν, ἀλλ' ὅτι καὶ τῶν ἱστορημένων ἕκαστον οὐκ ἀκριβοῦς τοῖς πᾶσι ἡμῖν τῶν παλαιῶν ποιητῶν τε, καὶ συγγραφέων, καὶ φιλοσόφων, πολλὰ τεράστια καὶ μυθώδη συγγεγραφότας· οὓς καὶ ὀνόμασι ἀνέγραφον, εἰ μὴ καὶ ἀπορ σοι ὀκνῶ τὸ ἀναγράστως φαίνεσθαι ἔμελλε.

Κτησίας ὁ Κτησιόχου, ὁ Κνίδιος, συνέγραψε περὶ τῆς Ἰνδῶν χώρας, ἃ τ' παρ' αὐτοῖς, ἃ μήτε αὐτὸς εἶδε, μήτε ἄλλου ἀκούσαντος ἤκουσεν. ἔγραψε δὲ καὶ Ἰαμβοῦλος περὶ τῶν ἐν τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ, πολλὰ παράδοξα· γνώριμον μὲν ἅπασι τὸ ψεῦδος πλασάμενος, οὐκ ἀπερπῆ δ' ὅμως συνθεὶς τὴν ὑπόθεσιν. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τὰ αὐτὰ τούτοις προελόμενοι, συνέγραψαν ὡς δή τινας ἑαυτῶν πλάνας τε, καὶ ἀποδημίας, θηρίων τε μεγέθη ἱστορῦντες, καὶ ἀνθρώπων ὠμότητας, καὶ βίων καινότητας. ἀρχηγὸς δ' αὖθις καὶ διδάσκαλος τῆς τοιαύτης βωμολο-

3 ἀλλ' ὅτι καὶ.] desiderantur pleraque opera, immo nomina, illorum ſcriptorum quos irridendos ſibi ſumſit noſter in hoc libello: qui multo ſane jucundior et ſalſior foret ſi quos carpit et innuit non ignoraremus.

8 Κτησίας.] liber iſte Cteſiæ cum ejuſdem reliquis periit. *Photius* tamen ex eo nonnulla excerpſit, ex quibus, ſi ex aliis neſciremus, vanum ac mendacem Cteſiam fuiſſe ſatis demonſtratur, qui fabulas meras pro viſis et auditis tradat. vid. *Plut.* in Artax. M. du S.

10 συνέθ.] ne ſine exemplo, ait Jenſius, videatur narrare quæ nuſquam ſcripta vel picta extent, Cteſiæ et Iambuli exempla commemorat.

ibid. Ἰαμβούλ.] de mirificis

nuſtum eſt, ipſos alliciet, neque quod mendacia varia probabili et veriſimili oratione protulimus, ſed etiam quod eorum, quæ narrantur, unumquodque non ſine comica quadam hilaritate reſpectum occultum habent ad quoſdam veterum poëtarum, et hiſtoricorum et philoſophorum, qui portentoſa multa et fabuloſa conſcripſerunt, quos nominatim ſcripſiſſem, niſi futurum eſſet, ut tibi ipſi inter legendum appareant.

3. Scripſit Cteſias, Cteſiochi F. Cnidius, de Indorum regione, et his quæ ibi ſunt, quæ neque vidit ipſe, neque alio dicente audivit. Scripſit autem Iambulus etiam de magni maris rebus multa admirabilia, manifeſtum quidem omnibus mendacium fingens, non indelectabile tamen componens argumentum. Multi vero alii etiam eodem inſtituto ſcripſere velut ſuos quoſdam errores, et peregrinationes, ubi beſtiarum magnitudines enarrant, et hominum crudelitates, et novas victus rationes. Dux autem illis et magiſter

hominum formis in India quædam tradidiſſe, teſtis et *Tzetzes* Chil. VIII. h. 144. quando ſcripſerit, ignoratur. citatur etiam ab *Harpocratione* in Ἄσσειος. vid. *Voſſ.* l. III. adde his Megaſthenem. *Plut.* 1728. C. M. du S.

14 τὰ αὐτὰ τοῖς] *eadem atque illi*, ſic mox §. 5. τῶν αὐτῶν ἅπερ γραφόντων ἱστορεῖ, et *de Salt.* §. 2. ac ſexenties alibi. *Plutarch.* de virt. mulier. pr. οὐ τὰ αὐτὰ τοῖς Θουκυδίδου γράμμασι ἔγραψε; *Ariſtot.* hiſt. animal. I. pr. τὰ αὐτὰ ἀλλήλοις, *eadem inter ſe*, quem Græciſmum et Latini amant, dicentes, *idem facit ille*, pro *idem quod ille*. Vid. *Cort.* ad Salluſt. Catil. 20. 3. exemplorum ſatis adducentem. non monerem niſi viderem pleroſque hodie ſcribere minus probate, *idem eſt cum illo*. etſi paullo alio ſenſu non barbarum pronuntio: *eadem vobiſcum agam*; nec ſatis credo adfirmanti Cortio, Salluſtium l. c. eumdem Græciſmum adhibuiſſe, cum ſcribit: *ſimul quia vobis, eadem mihi, bona malaque intellexi*; quia dativus *mihi* ſimplicius refertur ad *mala* quam ad *eadem*, ut ſenſus ſit, quæ *mala mihi*, i. e. pro me. J. F. R.

χάτας, ἃ τῷ Ὁμήρῳ Ὀδυσσεὺς, πλᾶς ἐκεῖ τὸν Ἀλκίνοον διηγεῖτο, ἄνεμόν τε δέλεαν, καὶ μονοφθάλμους, καὶ ἀμφάγους, καὶ ἀγελαίους πλὰς ἀνθρώπους· ἔτι δὲ πολυκέφαλα ζῶα, ἃ πλὰς ὑπὸ φαρμάκων τῶν ἑταίρων μεταβολὰς, οἷα πολλὰ ἐκεῖνος τοῖς ἰδιώταις τοῦ Φαίακας ἐτεραπίσαλα.

Τούτοις οὖν ὀντυχὼν ἅπασι, τῷ ψεύσασθαι μὲν οὐ σφόδρα τὸν ἄνδρα ἐμεμψάμην, ὁρῶν ἤδη σεσυνηθες ὂν τοῦτο καὶ τοῖς φιλοσόφοις ὑπεχκεκμηκός. ἐκεῖνο δ' αὐτῷ ἐθαύμασα, εἰ ὁμήρῳ λήσειν ὄν ἀληθῆ συγγράφοντες. διόπερ καὶ αὐτὸς ὑπὸ κενοδοξίας ἀπολιπεῖν τι ἀσυνδάσας τοῖς μεθ' ἡμᾶς, ἵνα μὴ μόνος ἀμοιρος ᾖ τῆς ἐν ᾧ μυθολογεῖν ἐλευθερίας, ἐπεὶ μηδὲν ἀληθὲς ἱστορεῖν ἔχον (οὐδὲν γὰρ ἐπεπόιθειν ἀξιόλογον) ὅτι ὃ ψεῦδος ἐτεραπόμην, πολλῷ τῷ ἄλλων εὐγνωμονέστερον· καὶ ἐι γὰρ δὴ τοῦτο ἀληθεύων λέγω, ὅτι ψεύδομαι, ὅτι δ' ἂν μοι δοκῶ καὶ τῷ τοῖς τῶν ἄλλων κατηγορεῖαν ἀφυγεῖν, αὐτὸς ὁμολε-

1 Ὁμήρῳ Ὀδυσσεύς.] Ulyſſes in patriam rediturus, gravi exorta tempeſtate, primum in Ciconum littus appulſus eſt. atque inde rurſus ſolvens, ſimili tempeſtate ejectus in Aphricam, ad lothophagorum gentem pervenit: inde in Siciliam delatus eſt, ubi Cyclopi oculum eruit præuſto ſtipite. hinc in Æoliam navigans, ab Æolo ventos coactos in utrem obtinuit. poſtea ad Læſtrygonas, tum ad Circen pervenit, poſt hæc in inſulam Syrenum delatus eſt; inde Scyllam tranſiens et Charybdim, in Siciliam pervenit, tandem in Phœacenſium

ejus ſcurrilitatis, Homericus ille Ulyſſes, enarrans Alcinoo, ventorum ſervitia, et cocliten, crudivoroſque, et ſilveſtres quoſdam homines; ad hæc multorum capitum animalia, et verſos *in animalia* medicamentis quibuſdam ſocios, quod genus multa ille ad imperitos Phæaces prodigioſe enarravit.

4. In hos igitur cum incidiſſem omnes, mendaciorum cauſſa non valde reprehendi homines, qui viderem, olim ſolenne hoc eſſe his etiam, qui philoſophiam promitterent: at illud miratus ſum, ſi putarunt fieri poſſe ut lateat ſe non vera ſcripſiſſe. Quare et ego, cum gloriolæ quodam ſtudio impulſus ipſe quoque relinquere aliquid vellem poſteris, ne ſolus expers eſſem illius fingendi libertatis, quando veri nihil narrare poteram, cui nihil dignum dictu uſu venerit, ad mendacium converſus ſum, multo aliorum mendaciis rationabilius: quandoquidem vel unum hoc certe verum dico, me mentiri. Ita autem mihi videor etiam crimen circa reliqua effugere, qui ipſe

portum adnatavit. G. C.

6 ὡς Φαίηξιν.] Alcinoo Corcyræ regi, et ejus populis Phæacibus, Ulyſſes Læſtrygonas, Cyclopes et alia monſtra a ſe conficta narrabat et iis omnia vera eſſe perſuadebat: unde *Juvenal: tam vastæ turbæ ignara Phæacia gentis.* idem.

12 ταῦτα μὲν οὖν.] eadem ratione, præcedenti libello, §. 4. adductum ſe dicit ad leges hiſtoriæ docendas: ὡς μὴ μυθολογεῖν ἐμὲ ἔδει τὰ τοιαῦτα τῶν ποιητῶν. multum apud noſtrum valere videtur exemplum.

14 πεπονθέναι.] et *fuiſſe* et *paſſi* ſimul comprehendit hoc verbum, ut notat Reitzius.

γῶν μηδὲν ἀληθὲς λέγειν. γράφω τοίνυν οὔτε εἶδον οὔτε μαθὼν οὔτε παρ' ἄλλων ἐπυθόμην· ἐν δὲ μηδὲ ὄλως ὄντων, μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἡμέτερα δυναμένων. διὸ δὴ σὺν ὀρθῇ γνώμῃ μηδαμῶς πιστεύσῃς αὐτοῖς.

Ὁρμηθεὶς γάρ ποτε ἀπὸ Ἡρακλείων στηλῶν, καὶ ἀφεὶς ἐς τὸν ἑσπέριον Ὠκεανὸν, οὐρίῳ ἀνέμῳ τὸν πλοῦν ἐποιούμην. αἰτία δέ μοι τῆς ἀποδημίας, καὶ ὑποθήκης, ἡ τοῦ Μεγαλονοίας ἐπιθυμία, καὶ πραγμάτων καινῶν ἐπιθυμία· καὶ ὅ βέλεσθαι μαθεῖν ὅ, τι τὸ πέρας ἐστὶ τοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ τίνες οἱ πέραν κατοικοῦντες ἄνθρωποι. τότε γέ τοι ἔνεκα, πάμπολλα σιτία ἐναβαλόμην, ἰχθῦσι δὲ καὶ ὕδατι ἐνεδεόμην, πεντήκοντα δὲ τοὺς ἡλικιωτῶν προσεποιησάμην, τὴν αὐτὴν ἐμοὶ γνώμην ἔχοντας· ἐπὶ δὲ καὶ ὅπλων πολύ τι πλῆθος παρεσκευασάμην, καὶ κυβερνήτην τὸν ἄριστον μισθῷ μεγάλῳ πεισας, παρέλαβον, καὶ τὴν ναῦν, (ἅλκιμος δ' ἦν) ὡς πρὸς μέγαν καὶ βίαιον πλοῦν ἐκρατυνάμην.

Ἡμέραι μὲν οὖν καὶ νύκτες οὐρίῳ ἀνέμῳ πλέοντες, ἔτι τῆς γῆς ἐπιφαινομένης, οὐ σφόδρα βιαίως ἀπηλαύνομεν· τῇ ἐπιούσῃ δ' ἅμα ἡλίῳ ἀνιόντι, ὅ, τε ἄνεμος ἐπεδίδου,

3 μηδὲ ὅλως ὄντων.] simile fere quod apud *Plut.* de Homeri cum Hesiodo certamine traditur 276. A.

Μοῦσα μοι ἔνθεν ἐκεῖνα τὰ μὴν' ἐγενοῖτο παρεῖναι,
Μὴν' ἐμὲ μετοπίσθιν.

M. du S.

ibid. τὸν ἀρχὴν.] *ab initio* versum est tam in *Paris.* quam in *Benedict.* recte *Gesnerus, omnino*: ac tam saepe in hac locutione male vertenda olim erratum, ut jure *stupidum interpretum* eam vocet *Hemsterh.* monuere id quoque alii, *Jensius, Elsnerus*

veri nihil me dicere fatear. Scribo igitur, de quibus neque vidi, neque expertus ſum, neque audivi ab aliis; adhæc, quæ neque ſunt, neque fieri omnino poſſunt. Nullo modo igitur fidem adhibere illis par eſt, ſi qui lectores mihi contigerint.

5. Jam ſolvens aliquando de columnis Herculis, et in Occidentalem Oceanum delatus, ſecundo vento navigabam. Cauſſa mihi peregrinationis et inſtitutum, mentis quædam inanis ſedulitas, novarumque rerum cupido, et quod diſcere vellem, quis finis eſſet Oceani, quique in diverſo illius litore habitarent homines. Hujus igitur re cauſſa, magnam vim ciborum, et aquæ quod ſatis eſſet impoſueram. Porro æqualium quinquaginta mihi adjunxeram, qui conſilium idem haberent: ad hæc armorum magnam vim paraveram, gubernatoremque optimum magna mercede inductum adſciveram: ac navim, erat autem acatium, ut ad magnam violentamque navigationem, firmaveram.

6. Igitur diem quidem unum ac noctem ſecundo vento navigantes, adhuc apparente aliquantum tellure, non admodum violenter provecti ſumus. Aſt poſtridie ejus diei, cum ſole oriente, et ventus increſ-

&c. ſed poſterior hoc quoque ſcite addit (*ad Evang. Joan. VIII.* 25.) ab recentioribus viciſſim ſæpe peccari, quaſi ſemper *omnino* ſignificet; cum tamen et interdum ſit vertendum, *a principio*, ut ſuo loco indicabo. J. F. K.

7 *αινας δι μοι.*] inclinaret animus ut arbitrarer hunc locum *Columbo* injeciſſe ardorem novas tentandi vias ad inveſtigationem novi hemiſphærii, niſi pluſquam probabile ſit, eum, obſcuro loco natum, literis Græcis non imbutum fuiſſe.

καὶ ὁ κῦμα ἠυξάνετο, καὶ ζόφος ἐπεγίνετο, καὶ οὐκ ἔτ' οὐδὲ σεῖλαι τ' ὀθόνη δυνατὸν ἦν. ἐπιτρέψαντες οὖν τῷ πνεύματι, καὶ φερόμενοι αὐτοῦ, ἑπτακαίδεκα ἡμέρας ἐνεά, καὶ ἑβδομήκοντα. τῇ ὀγδοηκοστῇ δ', ἄφνω ἀναλάμψαντος ἡλίου, καθορῶμεν ὑπὸ πόρρω νῆσον ὑψηλὴν, καὶ δασεῖαν, ὑπὸ τραχεῖ φερομένην τῷ κύματι· καὶ δὴ ἤδη τὸ πολὺ τῆς ζάλης κατεπαύετο. προσχόντες οὖν, καὶ ἀποβάντες, ὡς ἀπὸ ὀκτὼ μακρᾶς ταλαιπωρείας πολὺν μὲν ὑπὸ τῆς γῆς χρόνον ἐκείμεθα. ἀναστάντες δὲ ὅμως, ἀπεκείναμεν ἡμῖν αὐτῶν τριάκοντα μὲν φύλακας τῶν νεῶν φυλάξειν, εἴκοσι δὲ σὺν ἐμοὶ ἀνελθεῖν ἐπὶ κατασκοπῇ τε καὶ τῇ νήσῳ.

Προελθόντες δὲ ὅσον σταδίους τρεῖς ἀπὸ τῆς θαλάττης διὰ ὕλης, ὁρῶμέν τινα στήλην χαλκῆν πεποιημένην, Ἑλληνικοῖς γράμμασι κατεγεγραμμένην, ἀμυδροῖς δὲ, καὶ ἐκτετριμμένοις, λέγουσι· "Ἀφίκοντο τούτων Ἡρακλῆς καὶ Διόνυσος." ἦν δὲ καὶ ἴχνη δύο πλησίον ὀπὲ πέτρας, ὁ μὲν, πλεθριαῖον, τὸ δ' ἔλαττον. ἐμοὶ δοκεῖν ὁ μὲν, τοῦ Διονύσου τὸ μικρότερον, θάτερον δὲ, Ἡρακλέους. προσκυνήσαντες οὖν, προήειμεν. οὕπω δὲ πολὺ παρήειμεν, καὶ ἐφιστάμενα πόθεν ποτὲ οἶνον ῥέοντι ὁμοιότατον, μάλιστα, οἷος ὁ Χιός ἐστιν. ἄφθονον δὲ ἦν ῥεῦμα, καὶ πολὺ, ὥστε σπάνιν

buit et fluctus auctus eſt, et caligo ingruit, et neque velum jam contrahi potuit. Vento igitur cum conceſſiſſemus, noſque tradidiſſemus, tempeſtate undeoctoginta dies jactati ſumus: octogeſimo vero ſubito cum ſol illuceſceret, videmus non procul inſulam eminentem atque ſilveſtrem, non aſpero fluctu circumſonantem. Etenim major tempeſtatis pars reſederat. Appulſi igitur et egreſſi, ut a longa ærumna, longo quidem tempore humi jacuimus. Sed ſurgentes tamen, delegimus e nobis ipſis triginta, qui cuſtodes navis manerent, viginti autem, qui mecum interiora, ad explorandum inſulæ ſtatum, peterent.

7. Progreſſi vero per ſilvam ſtadia circiter a mari tria, videmus columnam ex ære factam Græcis inſcriptam literis, obſcuris autem et exeſis, in hanc ſententiam: *Huc uſque Hercules et Bacchus pervenere.* Erant autem veſtigia duo prope in petra, alterum jugeri magnitudine, alterum vero minus. Ut mihi videbatur, Bacchi erat minus illud, alterum vero Herculis. Adoratis igitur, *Diis*, progredimur. Nondum autem multum progreſſi eramus, cum adſtamus fluvio, qui ſimillimus omnino eſſet vinum fluenti, maxime quale Chium eſt. Flumen erat copioſum et multum,

21 οινου ρεοντι ομοιοτατω] habent omnes, corrupte, haud dubie, neque enim ad fluvium, ſed ad vinum referri debet. lege itaque aut οινω, quæ ſolita eſt hujus verbi conſtructio, aut ομοιωτατον. at ne tunc quidem ſublata eſt omnis difficultas. mihi ultra quam dixi non liquet. *Cteſiam* autem hic ridet, qui plures ejuſmodi fontes in Indicis, teſte Photio excerptore, memorat. neque ſolus *Cteſias*, cum apud Strabonem Calanus ipſe fontes cum lacte, vino et melle fluxiſſe dicat in Oneſicriti hiſtoria XV. p. m. 489. A. M. du S.

καὶ ναυσίπορον εἶναι δύναται. ἐπεὶ οὖν ἡμῖν πολὺ μᾶλλον πιστεύειν τῷ ὀπὶ τῆς στήλης ἐπιγράμματι, ὁρῶσι τὰ σημεῖα τοῦ Διονύσου ἐπιδημίας. δόξαν δέ μοι καὶ ἄθων ἄρχεται ὁ ποταμὸς καταμανθάνειν, ἀπὸ μὲν τοῦ ῥεύματος καὶ πηγὴν μὲν εὐθυμίαν εὗρον αὐτοῦ, πολλὰς δὲ καὶ μεγάλας ἀμπέλους, πλήρεις βοτρύων. ἀπὸ δὲ τὴν ῥίζαν ἑκάστης ἀνερρὼξ φαγὼν οἴνου μεμυγῶς, ἀφ' ὧν ἐγίνετο ὁ ποταμός. ἦν δὲ καὶ ἰχθῦς οὐ πολλοὺς ἰδεῖν, οἵπερ μάλιστα καὶ τὴν χροιὰν καὶ τὴν γεῦσιν παραπλησίους. ἡμεῖς γοῦν ἀγρεύσαντες αὐτῶν τινὰς, καὶ ἐμφαγόντες, ἐμεθύσθημεν ἀμέλει, καὶ ἀπατήσαντες αὐτούς, εὐείσκομεν πεινῶντας μετ' οὐ. ὕστερον μέντοι ἐπινοήσαντες, τοὺς ἄλλους ἰχθῦς, τοὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος, καταμιγνύντες, ἐκεράσαμεν τὸ σφοδρὸν τῆς οἰνοφαγίας.

Τότε δὲ τὸν ποταμὸν περάσαντες, ἢ ἀμβατὸς ἦν, εὕρομεν ἀμπέλων χρῆμα πρᾶγμα. ὃ μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς γῆς, ὁ στέλεχος αὐτὸς εὐμεγὴς καὶ παχύς· τὸ δ' ἄνω, γυναῖκες ἦσαν, ὅσον ἐκ τῆς λαγόνων ἅπαντ' ἔχουσαι τέλεια. τοιαύτην παρ' ἡμῖν τὴν Δάφνην φασὶ τοῦ Ἀπόλλωνος καταλαμβάνοντος, ἀποδενδρωθῆναι. ἀπὸ δὲ τῶν δακτύλων ἄκρων ἐξεφύοντο αὐταῖς αἱ κλάδοι, καὶ μεσαὶ ἦσαν βοτρύων. καὶ μὴν καὶ ταῖς κεφαλαῖς ἐκόμων ἕλιξί τε, καὶ φύλλοις, καὶ βότρυσι. προσελθόντες δὲ ἡμᾶς ἠσπάζοντο καὶ ἐδεξιοῦντο, αἱ μὲν Λύδιαι, αἱ δὲ Ἰνδικαὶ, αἱ πλεῖσαι δὲ

ut quibuſdam locis etiam poſſet navigari. Subiit ergo tanto magis credere inſcriptioni columnæ cum ſigna præſentiæ Bacchi videremus. Cum autem mihi placeret diſcere, unde oriretur fluvius, adverſo itinere juxta profluentem perrexi. Ac fontem quidem illius nullum reperi, ſed multas et magnas vites, uvarum plenas. Ad radicem vero uniuſcujuſque guttatim fluebat vinum liquidum, unde colligebatur fluvius. Erat autem piſces quoque in eo videre multos, vino, quantum ad colorem et guſtum, ſimiles. Nos enim captos eorum aliquot cum devoraſſemus, inebriati ſumus: quin et reſectos invenimus fæce ac vinaceis plenos. Deinde vero illud commenti ſumus, ut aliis de aqua piſcibus admiſtis temperaremus, quod in vinoſo cibo nimium erat.

8. Tum trajecto flumine, ubi vadoſum eſt, prodigioſum vitium genus invenimus. Quod enim terræ continens eſt, truncus ipſe viridis et craſſus: ſuperius autem mulieres erant, ab ilibus inde membra omnia perfecta habentes: talem apud nos Daphnen pingunt, Apolline jam jam comprehendente in arborem mutatam. Summis autem digitis enaſcebantur illis palmites pleni uvarum. Verum capita etiam pro coma claviculas habebant, et folia et uvas. Cæterum accedentes nos ſalutabant et prenſabant, vocem partim Lydiam, partim Indicam, Græcam vero pleraque

3 δεῖσαν δὲ μὴ] loquendi ratio non infrequens pro *cum placuiſſet, cum decretum eſſet*. Sic §. 11. hujus narrationis notante Reitzio.

τ' Ἑλλάδα φωνὴν προϊέμθαι. καὶ ἐφίλει δὲ ἡμᾶς τοῖς ῥόμασιν· ὁ δὲ φιλήθεις, αὐτίκα ἐμέθυε, καὶ πρόφορος ἦν. ἀρέπεται μὲντοι ὐ παρεῖχον ὅ χαρπῷ, ἀλλὰ ἄλσει, καὶ ἐδόων, ἀποπασωμθύν· αἱ δὲ καὶ μίγνυσθ ἡμῖν ἐπεθύμει. καὶ δύο τινὲς τῶν ἑταίρων πλησιάσαντες αὐταῖς, οὐκ ἔτ' ἀπελύοντο, ἀλλ' ἐκ τ αἰδοίων ἐδέδεντο. συνεφύοντο γὰρ, καὶ συνερριζοῦντο· καὶ ἤδη αὐτοῖς κλάδοι ἦσ ⓐ δάκτυλοι, καὶ τ ἔλιξι περιπλεκόμθοι, ὅσον οὐδέπω καὶ αὐτοὶ καρποφορήσειν ἔμελλον.

Καταλιπόντες δ' αὐτὺς, ὅπι ναῦν ἐφεύγομεν, καὶ τοῖς ἀπολειφθεῖσι διηγούμθα ἐλθόντες, τά τε ἄλλα, καὶ τῶν ἑταίρων τὴν συμπλοκὴν, καὶ τ ἀμπελομιξίαν, καὶ λαβόντες ἀμφορέας πιὰς, καὶ ὑδροσαμθοί τε ἅμα, καὶ ἐκ τῦ ποταμῦ οἰνισάμθοι, καὶ αὖθ πλησίον αὐλισάμθοι, ἕωθεν ἀνήχθημεν ὐ σφόδρα βιαίῳ πνεύματι. περὶ μεσημβρίαν δὲ, ὐκ ἔτι τῆς νήσυ φαινομθης, ἄφνω τυφὼν ὑπιγνόμθος, καὶ περιδινήσας τ ναῦν, καὶ μετεωρίσας, οἷον ὅπι ζαλοις τριχλίυς, ὐκ ἔτι κατῆκεν εἰς ὃ πέλαγθ, ἀλλ' ἄνω μετέωρον ἐξηρτημθίην ἄνεμος ἐμπεσὼν τοῖς ἱστίοις, ἔφερε κολπώσας τ ὀθόνη.

8 ωσιν ωδιπω.] ex hoc loco, nonnulliſque aliis, patet ωδιπω, præcedente ωσιν, per *nondum* verti ſemper non debere, cum tali interpretationi ſenſus omnino repugnet, at autem per *mox, jamjam* &c.

emittentes. Sed nos etiam oſculabantur: at is quem oſculo contigiſſent, inebriatus ſtatim incerto veſtigio oberrabat. Vindemiare tamen de fructu ſuo non præbebant, ſed præ dolore exclamabant eo detracto. Quædam etiam miſceri nobis cupiebant: ac duo quidam ſociorum congreſſi illis, diſſolvi non amplius potuere devincti genitalibus. Coaluerunt nempe illis, et ipſis radicibus permiſti ſunt: jamque palmites qui modo digiti fuerant, et claviculis implexi, jamjam fructum et ipſi laturi videbantur.

9. Nos autem relictis illis ad navim fugere, et his qui remanſerant, narrare tum reliqua, tum illam ſociorum complexionem et commiſtionem cum vitibus. Tum ſumtis aliquot amphoris aquati cum eſſemus, vinumque petiiſſemus de fluvio, atque in ipſa illa vicinia pernoctaſſemus, mane vento non nimis vehementi ſolvimus. Circa meridiem, cum jam diſparuiſſet inſula, ſubito ingruens turbo circumactam vertigine navem ad tria millia ſtadiorum ſuſtulit, nec demiſit iterum in mare, ſed ſupra in aëre ſuſpenſam ventus in vela irruens, eaque ſinuans, abſtulit.

14 *ενοινοῦμεθα.*] minus etiam quam in aliis adſequemur in hiſce libris Luciani ſuavitatem: quod mollis et in partes omnes ſequax lingua, liberrimam illi fingendi voces poteſtatem tribuit, quam Romana refugit modeſtia. quis enim ferat nos, ſi hic preſſe ſequuti verba Græca poneremus, *aquati ſimul et ex fluvio vinati?* atqui a *ligno lignari* eſt, quidni *vinari* a *vino?* nempe Graiis præter ingenium etiam dedit ore rotundo muſa loqui: nos muſas colimus ſeveriores. Simili de cauſſa *Hippogypos*, *Hippomyrmeces*, et id genus compoſita, ſemel quidem in parentheſi interpretamur, *equivultures* et *equiformicas:* cæterum ut propriorum formam retineant, et illam peregrinitatis commendationem, Græcis ordinarie utimur J. M. G.

Ἑπτὰ δὲ ἡμέρας, καὶ τὰς ἴσας νύκτας ἀνεχόμενοι, ὀγδόῃ κατορῶμεν γῆν τινα μεγάλην ὑπὸ τῷ ἀέρι, καθάπερ νῆσον λαμπρὰν, καὶ στρογγύλην, καὶ φωτὶ μεγάλῳ κατακαιομένην. προσενεχθέντες δ' αὐτῇ καὶ ὁρμισάμενοι, ἀπέβημεν. ἐπισκοποῦντες δὲ τὴν χώραν, εὑρίσκομεν οἰκουμένην τε, καὶ γεωργουμένην· ἡμέρας μὲν οὖν, οὐδὲν αὐτόθεν κατεωρῶμεν· αὐτὰς δ' ἐπιγενομένας, ἐφαίνοντο ἡμῖν ἄλλαι νῆσοι πλησίον, αἱ μὲν μείζους, αἱ δὲ, μικρότεραι, πυρὶ τὴν χρόαν προσοικιῶσαι· καὶ ἄλλη δέ τις γῆ κάτω, ἐν πόλεις ἐν αὐτῇ, καὶ ποταμοὺς ἔχουσα, καὶ πελάγη, καὶ ὕλας, καὶ ὄρη. ταύτην οὖν τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην εἰκάζομεν.

Δόξαν δὲ ἡμῖν καὶ ἔτι πορρωτέρω προελθεῖν, ξυνελήφθημεν τοῖς Ἱππογύποις παρ' αὐτοῖς κατοικοῦσιν, ἀπαντήσαντες. οἱ δ' Ἱππόγυποι εἰσὶν, οἷον ἄνθρωποι ἐπὶ γυπῶν μεγάλων ὀχούμενοι, ἓξ καθάπερ ἵπποις τοῖς ὑπέροις χρώμενοι· μεγάλοι γὰρ οἱ γῦπες, ἐν ὡς ἐπίπαν περιφανεῖς. μάθοι δ' ἄν τις τὸ μέγεθος αὐτῶν ἐντεῦθεν· νεὼς γὰρ μεγάλης φορτίδος ἰσχύν, ἔνιοι τῶν πτερῶν μακρότερον καὶ παχύτερον φέρουσι. τούτοις δὴ τοῖς Ἱππογύποις προσπεσοῦσα ἐξαπατωμένοις ὑπὸ γῆν, εἴ τις εὐρεθείη ξένος, ἄγειν ὡς τὸν βασιλέα· ἐν δὴ ἐν ἡμᾶς ξυλλαβόντες, ἄγουσιν ὡς αὐτόν· ὁ δὲ θεασάμενος, ἐν ἀπὸ τῆς γελᾶν εἴωθεν, "Ἕλληνες

10. Septem dies et noctes totidem per aëra vecti, octavo terram videmus magnam in aëre, insulæ instar, splendidam, globosam, et multa luce illustratam. Delati ad illam atque appulsi exscendimus, exploratoque regione habitari eam colique invenimus. Ac interdiu quidem nihil inde videmus: superveniente vero nocte, aliæ in conspectum nobis veniunt in propinquo insulæ, majores, minores, colore igneo: alia autem infra terra, et urbes in se fluminaque habens, et maria, et silvas, et montes. Hanc igitur nostram esse conjecimus.

11. Cum vero placuisset nobis ultra progredi, comprehensi sumus ab his, qui Hippogypi *(Equivultures)* apud illos vocantur, in quos incideramus. Sunt autem Hippogypi viri magnis vulturibus vecti, iisque avibus utentes velut equis. Magni enim illi vultures, ut et plurimum tricipites: magnitudinem eorum inde discat aliquis, quod pennam unamquamque onerariæ magnæ navis malo majorem crassioremque habent. His igitur Hippogypis injunctum est, uti circumvolantes terram, si quis peregrinus inveniatur, deducant ad regem. Itaque nos quoque comprehensos ad eum deducunt. Ille vero, conspectis nobis conjectura ex habitu ducta, *Græci*

7 αὐτὴν αὐτοῦ κατόπιν.] ob nimiam solis vicinitatem, cujus fulgida luce oculi præstricti, incerta circumversantium corporum lumina intueri nequeant.

ἄρα, ἔφη, ὑμεῖς, ὦ ξένοι· συμφοιτῶντων δέ, πῶς οὖν ἀφίκεσθε, ἔφη, τοσοῦτον ἀέρα διελθόντες; καὶ ἡμεῖς τὸ πᾶν αὐτῷ διηγούμεθα· καὶ ὃς ἀρξάμενος τὸ καθ' ἑαυτὸν ἡμῖν διεξῄει, ὡς καὶ αὐτὸς ἄνθρωπος ὢν, τοὔνομα Ἐνδυμίων, ἀπὸ τῆς ἠμετέρας γῆς καθεύδων, ἀναρπασθείη ποτὲ, καὶ ἀφικόμενος, βασιλεύοιτο τὴν χώραν. ἐπεὶ δὲ τὰ μὲν ἐμὰ ἐκεῖνα ἔλεγε, τὰ ἡμῖν κάτω φαινόμενα Σελήνην. ἀλλὰ θαρρεῖν τε παρεκελεύετο, καὶ μηδένα κίνδυνον ὑφορᾶσθαι· πάντα γὰρ ἡμῖν παρέσεσθαι ὧν δεόμεθα.

Ἢν δὲ καὶ κατορθώσω, ἔφη, τὸν πόλεμον, ὃν ἐγὼ φέρω πρὸς τοὺς τὸν ἥλιον κατοικοῦντας, ἅπαντων εὐδαιμονέσατα πάντ' ἐμοὶ καταβιώσεσθε. καὶ ἡμεῖς ἠρόμεθα τίνες τε εἶεν οἱ πολέμιοι, καὶ τὴν αἰτίαν τῆς διαφορᾶς· ὁ δὲ, Φαέθων, φησὶν, ὁ τῷ ἐν τῷ ἡλίῳ κατοικοῦντων βασιλεύς, (οἰκεῖται γὰρ δὴ καὶ ἐκεῖνος ὥσπερ καὶ ἡ Σελήνη) πολλοῦ ἤδη πρὸς ἡμᾶς πολεμεῖ χρόνου. ἤρξατο δὲ ἐξ αἰτίας τοιαύτης· Τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τῇ ἐμῇ ποτε τοὺς ἀπορωτάτους συναγαγὼν, ἐβουλήθην ἀποικίαν ἐς τὸ ἐφεσφόρον στεῖλαι, ὅτι ἔρημον, καὶ ὑπὸ μηδενὸς κατοικούμενον· ὁ τοίνυν Φαέθων φθονήσας, ἐκώλυσε τὴν ἀποικίαν, καὶ μέσον τὸν πόρον ἐπαρυτήσας, ὅπερ τῷ Ἱπποκυρμήκῃ. τότε μὲν οὖν νικηθέντες (ἦ γὰρ ἦμεν ἀντίπαλοι τῇ παρασκευῇ) ἀνεχωρήσαμεν. νῦν δὲ, βούλομαι αὖθις ἐπενεγκεῖν τὸν πόλεμον, καὶ ἀπαγγεῖλαι τῷ ἀποικίαν.

ergo, inquit, *vos estis, hospites?* Fatentibus nobis, *Quomodo igitur*, inquit, *huc venitis tanto superato aëre?* Et nos, quidquid erat, illi narramus. Atque ille exorsus suas nobis res enarrat, *ut ipse quoque, homo qui esset, Endymion nomine, de nostra terra inter ipsum somnum sursum quondam abreptus esset, et huc delatus regioni imperitet. Esse autem terram illam dicebat eam, quæ infra nobis luna videatur. Sed bono nos animo esse jussit, et periculum suspicari nullum: præsto quippe nobis futura, quibus opus esset, omnia.*

12. *Si vero*, inquit, *bellum feliciter confecero, quod jam solis incolis infero, felicissimam apud me vitam vivetis.* Interrogantibus nobis, *quinam hostes essent, et quæ dissidiorum caussa?* ille *Phaëthon*, inquit, *Rex eorum, qui Solem incolunt (habitatur enim ille quoque non minus quam Luna) diu jam bellum adversus nos gerit. Cæpit autem ex caussa tali. Collectis aliquando tenuissimis imperii mei, coloniam mittere in Luciferum statui, desertum, et inhabitatum a nemine. At Phaëton præ invidia prohibuit coloniam, in media se via objiciens nobis in Hippomyrmecibus*, (Equiformicis.) *Igitur tum quidem superati discessimus; neque enim apparatu pares eramus. Jam vero denuo inferre bellum volo, et coloniam deducere.*

4 Ἐνδυμίων.] Pastor fuit admodum formosus, qui cum in Latmo monte obdormivisset, aliquando a Luna deosculatus est, quæ in ejus amorem ita exarserat ut fratri bigas suas agitandas dederit. *Senec.* in Hippolyt.

arsit obscura dea clara
mundi nocte deserta,
nitidosque fratri tradidit
currus alite regendos.

Ovid. Latmius Endymion non est tibi, Luna, pudori, G. C.

ἢν δὲ ἐθέλητε, καταπήσατέ μοι τὸ σόλυ, χῶπας ἢ ὑμῶν ἐγὼ πρέξω τῶ βασιλικῶν ἕνα ἑκάστῳ, καὶ τὴν ἄλλην ὅπλισιν. αὔριον δὲ ποιησόμεθα τὴν ἔξοδον. οὕτως, ἔφη ἐγώ, γενέσθω, ἐπειδή σοι δοκεῖ."

Τότε μὲν οὖν παρ' αὐτῷ ἑστιαθέντες, ἐμείναμεν· ἕωθεν δὲ ἀναστάντες, ἐταυσάμεθα· καὶ γὰρ οἱ σκοποὶ πλησίον ἦσαν τῆς παλαμύδος. τὸ μὲν οὖν πλῆθος τῆς στρατιᾶς δέκα μυριάδες ἐγένοντο, ἄνευ τῶν σκευοφόρων, καὶ τῶν μαγειροποιῶν, καὶ τῶν πεζῶν, καὶ τῶν ξένων συμμάχων. τούτων δὲ ὀκταχισμύριοι μὲν ἦσαν οἱ Ἱππόγυποι, δισμύριοι δὲ, οἱ ἐπὶ τὰ λαγχανοπτέρυγα. ὄρνεον δὲ καὶ τοῦτο ὑπὲρ μέγεθος, ἀντὶ τῶν πτερῶν λαγχάναις πάντη λάσιον· τὰ δ' ἀκύπτερα ἔχει, θειοδαλίνοις φύλλοις μάλιστα παραπλησίοις. ἐπὶ δὲ τούτων, οἱ Κεγχρεβόλοι ἐτάχατο, καὶ οἱ Σκορδομάχοι. ἦλθον δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ἄρκτου σύμμαχοι, τρισμύριοι μὲν Ψυλλοτοξόται, τετρακισμύριοι δὲ ἀνεμοδρόμοι. τούτων δὲ οἱ μὲν Ψυλλοτοξόται, ἐπὶ ψυλλῶν μελάλων ἱππάζονται, ὅθεν καὶ τὴν προσηγορίαν ἔχουσι· μέγεθος τῶν ψυλλῶν, ὅσον δώδεκα ἐλέφαντες. οἱ δ' Ἀνεμοδρόμοι, πεζοὶ μέν εἰσι, φέρονται δ' ὅμως καὶ οὗτοι ἄνευ τῶν πτερῶν. ὁ δὲ τρόπος τῆς φορᾶς τοιόσδε. χιτῶνας ποδήρεις περιζωσάμενοι, κολπώσαντες αὐτοὺς τῷ ἀνέμῳ, καθάπερ ἱστία, φέρονται ὥσπερ τὰ σκάφη. τὰ πολλὰ δ'

Quodſi ergo volueritis, in partem expeditionis meæ venite. Vultures autem vobis ego præbebo de regiis ſingulos, et armaturam reliquam. Cæterum craſtino die egrediemur. Ita ſiat, inquam ego, *quandoquidem tibi ſic videtur.*

13. At tum quidem in convivio ipſius manſimus. Poſtridie ejus diei vero mane ſurgentes, in aciem proceſſimus, cum prope eſſe hoſtem ſignificarent ſpeculatores. Numerus exercitus fuere centum millia, præter calones et machinarios, et pedites, et auxilia peregrina: nempe octuaginta millia Hippogyporum, et viginti millia qui Lachanopteris *(oleripennibus)* vehuntur. Eſt illa avis maxima, pro pennis undique hirſuta oleribus, alas habens lactucæ foliis maxime ſimiles. Juxta hos collocati in acie erant Cenchroboli *(jaculatores milii)* et Scorodomachi *(alliis pugnantes.)* Venerant etiam de ſeptentrione auxiliares, trigeſies mille Pſyllotoxotæ *(puliciſagittarii)* quinquagies mille autem Anemodromi *(venticurſores.)* Horum autem iſti magnis in pulicibus equitant, unde etiam nomen habent: magnitudo *ſingulorum* pulicum, quanta duodecim elephantorum: Anemodromi pedites illi quidem, ſed ſine alis in aëre feruntur. Ratio progreſſionis talis. Togas talares ſubſtringunt, eaſque vento velorum inſtar ſinuendas cum permiſere, navigiorum more feruntur. Plerumque hi in præliis pel-

οἱ τοιῦτοι ἐν ταῖς μάχαις πελταῖαί εἰσιν. ἐλέγοντο δὲ ἐκ τῆς ὑπὲρ τὴν Καππαδοκίαν ἀφέρων ἥξειν, Σπιρθοβάλανοι μὲν ἑπταχισμύριοι, Ἱππογέρανοι δὲ πεντακισχίλιοι. τούτους ἐγὼ οὐκ ἐθαύμασα, ὁ γὰρ ἀφίκοντο. διότερ οὐδὲ γράψαι αὐτῶν τὰς φύσεις ἐτόλμησα· τεράστια γὰρ καὶ ἄπιστα περὶ αὐτῶν ἐλέγετο.

Αὕτη μὲν ἦν Ἐνδυμίωνος ἡ δύναμις. σκιὰν ἢ πάντων ἡ αὐτή· κράτη μὲν ἀπὸ τῶν κυάμων· μεγάλοι γὰρ παρ' αὐτοῖς οἱ κύαμοι καὶ καρπεροί. θώρακες δὲ φολιδωτοὶ πάντεθέρμινοι· τὰ γὰρ λέπη τῶν θέρμων συῤῥάπτουσιν, ποιοῦνται θώρακας. ἄῤῥηκτον δ' ὄντως γίγνεται ὑπὸ θέρμυ τὸ λέπος, ὥσπερ κέρας· ἀσπίδες δὲ καὶ ξίφη, οἷα τὰ Ἑλληνικά.

Ἐπεὶ δὲ χαλεπὸς ἦν, ἐτάξαντο ὧδε· ὁ μὲν δεξιὸν κέρας εἶχον οἱ Ἱππόγυποι, καὶ ὁ βασιλεὺς τοὺς ἀρίστους περὶ αὐτὸν ἔχων· καὶ ἡμεῖς ἐν τούτοις ἦμεν· τὸ δ' εὐώνυμον οἱ Λαγχομύοπτεροι, τὸ μέσον δὲ οἱ σύμμαχοι, ὡς ἔκαστοι. τὸ δὲ πεζὸν ἦσαν μὲν ἀμφὶ τὰς ἑξακισχιλίας

4 διοπερ ουδε γεγραφα.] verisimiliter hic locus est in illos qui posteaquam fabulas ineptas et incredibiles, ut res veras, impudenter narraverunt, ridiculum modestiæ vultum induentes, nonnulla consulto affirmare recusant, scilicet ut major fides scriptis adhibeatur, cum in veritatem peccare adeo se timentes profitentur.

8 απο των κυαμων.] imitatur Homeri *Batrachomyomachiam*, quam conferat cui tantum ab rebus seriis est otii. J. F. R.

17 οι συμμαχοι ως εκαστοι.] Mi-

taſtæ ſunt. Dicebantur vero etiam de ſtellis Cappadociæ imminentibus venturi, Struthobalanorum *(paſſeriglandium)* ſeptuaginta millia, Hippogeranorumque *(equigruum)* millia quinque. Hos ego non vidi, neque enim venerunt. Ideo neque naturas illorum auſus ſum ſcribere, prodigioſa enim et incredibilia de illis dicebantur.

14. Atque hæ Endymionis copiæ. Cæterum arma omnium eadem. Galeæ de fabis: magnæ enim apud illos fabæ ac robuſtæ. Loricæ ſquamatæ omnes de lupinis; lupinorum nempe pelliculis conſutis loricas ſibi faciunt. Impenetrabilis enim ibi naſcitur lupini pellicula, cornu inſtar. Clypei et gladii Græcis ſimiles.

15. Cum vero opportunum jam eſſet, aciem formabant ejuſmodi: Dextrum cornu Hippogypi tenebant, et ipſe Rex qui circa ſe habebat quoſque fortiſſimos; in his nos quoque: ſiniſtrum Lachanopteri: mediam aciem auxiliares, ſuum ſibi agmen quique implentes. Peditum ad ſexagies mille millenos

cyllus apud *Baſilienſes* Latine reddidit: *porro inter utrumque auxilia, ut cuique magis placuit.* non ſecus ac ſi vidiſſet, quod ex Angl. notat *Beurdelotius* ως τυχοντι τρόπῳ, quomodo, ſi legitur in ſcripto libro, id factum crediderim ab homine non aſſequente ſenſum vulgatæ lectionis. *Benedictus* obſcurior *medium auxiliarii utique ſinguli.* quod quid ſibi vult? at Græca vulgata rectiſſima ſunt, notantque propriis cuneis compoſitas ſingulas auxiliorum partes, ut loquitur *Tacitus* IV. annal. 16. non diſperſas et cum aliis permixtas. in *Arriano* alibi id quoque corruptum. J. G.

18 ἑξακισχιλίους.] corruptum eſſe hunc numerum exiſtimo, et fuiſſe tantum aut ἑξ μ. aut ad ſummum ἑξακισμυρίους, ut aliquatenus reſpondeant equitatui pedites. M. du S.

μυριάδας· ἐτάχθησαν δὲ ὅτων. ἀερόχαι παρ' αὐτοῖς πολλοὶ καὶ μεγάλοι γέγονεν, πολὺ τῆ Κυκλάδων νήσου ἕκαστος μείζων. τούτοις προσέταξε δυφῶνι ἡ μονοξυὼ ἡ Σελήνης καὶ ὁ Ἑωσφόρος ἀέρα. ὡς δὲ τάξεσι διεργάσαντο, καὶ πεδίον δ' ἐποίησε, ἐπὶ τούτου παρέταξε ὁ πεζόν. ἦγεῖτο ἢ αὐτῶν Νυκτερίων ὁ Εὐδιάναξ ἐς, τρίτος αὐτός.

Τῶν δὲ πολεμίων ὁ μὲν εὐάνυμον εἶχον οἱ Ἱππομύρμηκες, καὶ οἱ αὐτοῖς ὁ Φαέθων σημεῖα δέ ἐστι μέγιστα, ὑπόπτερα, τοῖς παρ' ἡμῖν μύρμηξι προστοιχόζα, πολὺ τῷ μεγέθους. ὁ γὰρ μέγιστος αὐτῶν καὶ δίπλεθρος ἦν. ἐμάχοντο δὲ, ὁ μὲν ἐπ' αὐτῶν. ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ μάλιστα τοῖς κέρασιν· ἐλέγοντο δὲ ὅτι εἶεν περὶ τὰς πέντε μυριάδας. ἐπὶ δὲ τῷ δεξιῷ αὐτῶν ἐτάχθησαν οἱ Ἀεροκώνωπες, ὄντες καὶ οὗτοι ἀμφὶ τὰς πέντε μυριάδας, πέντε τοξόται, κάπαλοι μεγάλοις ἐποχούμενοι. μετὰ δὲ τούτους, οἱ Ἀεροχόρυκες, ψιλοί τε ὄντες καὶ πεζοὶ, πολὺ μάχιμοί γε καὶ οὗτοι· πρόρριζοι γὰρ ἐσφενδόνων ῥαφανίδας ὑπερμεγέθεις· καὶ ὃ βληθεὶς οὐδ' ἐπ' ὀλίγον ἀντέχειν ἐδύνατο· ἀπέθνησκε δὲ, δυσοσμίας τινὸς αὐτίκα τῷ τραύματι ἐπιγιγνομένης· ἐλέγοντο δὲ χεῖρας τὰ βέλη μαλάχης ἰῶ. ἐχόμενοι δ' αὐτῶν ἐτάχθησαν οἱ Καυλομύκητες, ἁπλῖται ὄντες, καὶ ἀγχέμαχοι, τὸ πλῆθος μύριοι· ὡπλίσθησαν δὲ Καυλομύκητες, ὅπλα ἀσπίδα μὲν μανιτίνους

ita collocati. Araneæ apud eos multæ magnæque naſcuntur, Cycladum inſularum ſingulis ſingulæ multo majores. His obtexere imperavit interjectum Lunam inter et Phoſphorum æra. Hoc celeriter perfecto, paratoque ſic campo, in eo inſtruxit pedeſtrem aciem, quam ducebat Nycterion Eudianactis (*Nocturnus Sereni regis*) filius, cum tertio collega.

16. At hoſtium ſiniſtrum cornu tenebant Hippomyrmeces, atque in illis Phaëthon. Animalia autem ſunt maxima, volucria, formicis noſtris ſimilia a magnitudine ſi diſceſſeris: maximum enim illorum vel duorum jugerum erat. Pugnabant autem non ſeſſores modo, ſed et ipſa maxime, cornibus: dicebanturque eſſe quinquaginta circiter millia. In dextro cornu collocati erant Aëroconopes, quinquies mille circiter et ipſi, ſagittarii omnes magnis culicibus inequitantes. Poſt hos vero Aërocoraces, levis armaturæ pedites, ſed pugnaces ipſi quoque: E longinquo enim fundis jaculabantur raphanos ſupra modum magnos, quibus percuſſus ne paullum quidem durare poterat, moriebaturque fœdo ſtatim odore ſuperveniente vulneri: ducebantur autem ungere tela veneno malvæ. Continuo poſt illos ſtare juſſi Caulomycetes (*Caulifungi*) gravis armaturæ milites cominus pugnantes, decies mille, appellationem inde nacti, quod ſcutis quidem e fungis, haſtis

ἐχρῶντο, Μόεσοι δὲ καυλίνοις, τοῖς ἀπὸ τῆ καταράξεως· πλησίον δὲ αὐτῶν, οἱ Κωνοβάλαροι ἔσης, ὃς ἐπεμψαν αὐτῷ ⓐ τὸ Σείριον κατοικοῦντες, πενταχιλίλιοι, ἢ ὅτοι ἄνδρες κωνοπρόσωποι, ἐπὶ βαλάνων πέρωτῶν μαχόμενοι. ἐλέγοντο δὲ καὶ κείνων ὑπερέχειν τῆ συμμάχων, ὃς τι ἀπὸ τῦ Γαλαξίου μετεπέμποντο σφενδονήτας, καὶ ⓑ Νεφελοκένταυροι. Ἀλλ' ὀκεῖνοι μὲ, τῆς μάχης ἤδη κεκριμένης, ἀφίκοντο, ὡς μή ποτε ὄφελον. οἱ σφενδονῆται δὲ, ὑφ' ὅλως πεφεύγοντο. διόπερ φασὶν αὐτοῖς ὕστερον ὀργισθέντα τὸν Φαέθοντα, πυρπολῆσαι τὴν χώραν. τοιαύτη μὲ καὶ Φαέθων ἐπήγετο παρασκευή.

Συμμίξαντες δὲ, ἐπειδὴ τὰ σημεῖα ἤρθη, ἢ ἐκπέσαντο ἑκατέρων οἱ ὄνοι, (τούτοις γὰρ ἀντὶ σαλπίγγων χρῶνται) ἐμάχοντο· καὶ τὸ μὲ εὐώνυμοι τῆ Ἡλιωτῶν αὐτίκα ἔφυγεν, ὑφ' ἑς χεῖρας δεξάμενοι τὸν Ἱππογύπην, καὶ ἡμᾶς εἰπόμενα κλείοντες· ὃ δεξιὸν δ' αὐτῶν ἐκράτει τῆ ἐπὶ ᾧ ἡμετέρῳ εὐωνύμῳ· καὶ ἐπεξῆλθον οἱ Ἀεροκόωπες διώκοντες, ἄχρι τῶν τειχῶν. ὀπταῦθα δὲ καὶ εἶναι ὑποβοηθούντων, ἔφυγον ἐπικλίναντες, καὶ μάλιστα ἐπεὶ ἤθοντο τὺς ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ σφῶν νενικημένους. τῆς δὲ τροπῆς λαμπρᾶς ἡμερώσης, πολλοὶ μὲ ζῶντες ἁλίσκοντο, πολλοὶ δὲ καὶ ἀνῃροῦντο, καὶ ὃ αἷμα ἐῤῥεῖ πολὺ μὲ ἐπὶ τῆ νεφῶν, ὥστε αὐτὰ βάπτεσθαι, καὶ ἐρυθρὰ φαί-

autem uterentur e caulibus aſparagorum. Prope hos collocati Cynobalani *(Caniglandarii)* quos ſubmiſerant, qui habitant Sirium, quinquies mille. Hi caninis capitibus viri, in alatis glandibus pugnantes. Dicebantur autem de illorum quoque auxiliis quidam abeſſe, tum quos de Lactea via arceſſiverat funditores, tum Nephelocentauri *(Nubicentauri.)* Verum illi acie jam inclinata venerunt, et utinam nunquam veniſſent! funditores autem plane non venerunt, propterea aiunt iratum deinde illis Phaëthontem, regionem illorum igni vaſtaſſe. Hoc quidem apparatu Phaëthon inibat prælium.

17. Cum vero commiſſa eſſet pugna, ſublatis ſignis, rudituque ab aſinis utrinque edito, his enim utuntur loco tubicinum, certabant. Ac ſiniſtrum Heliotarum cornu ſtatim fugere, cum nec ad manus admiſiſſet Hippogypos, et nos inſequi cædibus: dextrum vero illorum cornu ſiniſtram noſtram aciem ſuperavit, impetuque facto perſecuti Aëroconopes ad pedites uſque pervenerunt. Hic vero et illis ſubſidio venientibus, inclinata acie fugerunt, et maxime cum ſentirent, ſuos in ſiniſtro cornu victos. Cum effuſe jam fugerent, multi quidem vivi capti ſunt, multi vero etiam interfecti, copioſuſque tum per nubes ſanguis fluxit, ut tinctæ illo, rubicundæ viderentur, quales apud nos occidente ſole apparent; tum ſtil-

4 *κυνοπρωνῆσι*] Cteſiæ *κυνοκεφάλους* hic tangit; de quibus ille multa blateravit. vid. *Photii* excerpta. M. du S.

νεσθαι, οἷα παρ' ἡμῖν δυομθύσ τῦ ἡλίυ φαίνονται· πολὺ γὰ μᾶλλον εἰς τὴν γῆν κατέσαζεν, ὅσῳ με εἰκάζειν, μὴ ἄρα τοιύτυ τινὸς ἡμῶν πάλαι ἄνω δυομθύσ, Ὅμηρος ὑπέλαβεν αἵματι ῦσαι τὸν Δία ἐπὶ τῷ τῦ Σαρπηδόνος θανάτῳ.

Ἀναστρέφομεν δὲ ἀπὸ τῆς δύξεως, δύο πρόπαια ἑστήσαμεν, ὃ μὲν ἐπὶ τῦ ἀερόχειων τῆς πεζομαχίας· τὸ δὲ τῆς ἀερομαχίας, ἐπὶ τῶν νεφῶν. ἄρτι δὲ τούτων γινομθύων, ἠγγέλλοντο ὑπὸ τῶν σκοπῶν οἱ Νεφελοκένταυροι πεποτελαύνοντες, ὡς ἐοικὸς μετὰ τῆς μάχης ἐλθεῖν τῷ Φαέθοντι. καὶ δὴ ἐφαίνοντο πετόμενοι, θέαμα παραδοξόταθον, ἐξ ἵππων πτερωτῶν καὶ ἀνθρώπων συγκείμενοι. μέγεθος δὲ, τῦ μὲν ἀνθρώπων, ὅσον τῦ Ῥοδίυ κολοσσὸ ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ ἄνω, τῦ δ' ἵππων, ὅσον νεὼς μεγάλης φορτίδος. ὃ μθύτοι πλῆθος αὐτῶν οὐκ ἀνέγραψα, μὴ τὸ καὶ ἄπιστον δόξῃ, τοσῦτον ἦν. ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν ὁ ἐκ τῦ Ζωδιακῦ τοξότης. ἐπεὶ δὲ ἤσθοντο οἱ φίλοι νενικημένους, ἐπὶ μὲν τὸν Φαέθοντα ἔπεμπον ἀγγελίαν, αὖθις ἐπιόντας· αὐτοὶ δὲ ἀναζαξάμθυοι, πεφραγμθύοις ἐμπίπλυσι τοῖς Σεληνίταις, ἀτάκτοις περὶ τὴν δίωξιν, καὶ τὰ λάφυρα διεσκεδασμένοις, καὶ πάνυ μὲν πρέπυσιν, αὐτὸν δὲ τὸν βασιλέα καταδιώκυσι πρὸς τὴν πόλιν, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ὀρνέων αὐτῷ κτείνυσιν· ἀνέσπασε δὲ καὶ τὰ τρόπαια, καὶ κατέδραμον ἅπαν τὸ ὑπὸ τῶ

lavit in terram, adeo quidem ut conjicerem ego, numquid forte tale quid olim apud ſuperos factum, cum eſſet, Homerus putaverit, ſanguine pluiſſe Jovem ob mortem Sarpedonis.

18. A perſequendis hoſtibus reverſi tropæa duo ſtatuimus, alterum de pedeſtri prælio, in aranearum tela; alterum vero pugnæ in aëre commiſſæ, in nubibus. Commodum iſta gerebantur, cum nuntiantur a ſpeculatoribus adventare Nephelocentauri, quos ante pugnam venire Phaëthonti oportebat. Et ſane apparebat cum accederent admirabile in primis ſpectaculum, ex alatis equis et hominibus compoſiti: hominum magnitudo, quanta eſt qua ſuperiorem partem dimidiam Coloſſi Rhodiorum; equorum, quanta magnæ navis onerariæ. Numerum eorum non adſcripſi, ne cui incredibilis videretur, adeo ingens erat. Dux illorum ille de Zodiaco Sagittarius. Cum vero victos amicos ſuos eſſe ſenſiſſent, Phaëthontem miſſo nuncio in prælium revocarunt: ipſi vero inſtructa acie in Selenitas irruunt perturbatos, palantes, et in perſequendis hoſtibus prædaque legenda diſperſos. In fugam vertunt omnes, ipſumque regem ad urbem uſque perſequuntur, pleriſque volucrium ipſius inferfectis: tropæa revellunt, totumque campum ab araneis tex-

10 Ῥοδίων κολοσσῶν.] vid. ſupra *de conſcr. hiſt.* notam ad c. 23.

ἀεραχιῶν πεδίον ὑφασμένον· ἐμὲ ἦ, ἡ δύο παῖς ἔ ἑταίρων, ἐζώγρησε. ἤδη δὲ παρῆν καὶ ὁ Φαέθων, καὶ αὖθις ἄλλα τρόπαια ὑπ' ἐκείνων ἵσαμεν. ἡμεῖς μὲ οὖν ἀπηγόμεθα ἐς ⟨Ν⟩ ἥλιον αὐθημερόν, τῷ χεῖρε ὀπίσω δεδεντες ἀεραχιῶν ἀποκόμματι.

Οἱ ἦ πολιορκεῖν μὲ δὴ ἔγνως τ' πόλιν· ἀναστρέψαντες δὲ, τὸ μεταξὺ τῦ ἀέρ⟨ος⟩ ἀπετείχιζον, ὥστε μηκέτι τὰς αὐγὰς ἀπὸ ἧ ἡλίυ θεὸς τὴν σελήνην δύπειν. ὃ δὲ τεῖχ⟨ος⟩ ἦν διπλῦν, νεφελωτόν· ὥστε σαφὴς ἔκλειψις τῆς Σελήνης ἐγεγόνη· καὶ νυκτὶ διεκεῖ πᾶσα κατετείχε. πιεζόμενος δὲ τύτοις ὁ Ἐνδυμίων, πέμψας ἱκέτευε χαρίσασθαι τὸ αἰχρόδημμα. καὶ μὴ σφᾶς ἐξιορᾶν ἐν σκότῳ βιοτεύοντας· ὑπισχνεῖτο δὲ καὶ φόρους τελέσειν, καὶ σύμμαχος ἕσεσθαι, ἡ μηκέτι πολεμήσειν ἡ ἁμήρους ὑπὲρ τύτοις δῦναι ἤθελεν. ⟨Ο⟩ Ν δὲ τ Φαέθοντα, ἀχθομένης δὶς ἐκκλησίας, τῇ φρονιμίᾳ μὲ ὀδὲν παρέλυσαι τ ὀργῆς, τῇ ὑβρεϊσία ἦ, μετέγνως, ἡ ἐγένετο ἡ εἰρήνη ὑπὲ τύτοις.

"Καθ' ἁδὲ συνθήκας ἐποιήσαντο οἱ Ἠλιῶται καὶ οἱ σύμμαχοι θεὸς Σελήνῃ καὶ τὺς συμμάχυς, ἐπὶ τῷ καταλῦσαι μὲ τὺς Ἠλιώτας τὸ ἀφιτείχισμα, καὶ μηκέτι ἐς τὴν Σελήνην ἐσβάλλειν, ἀποδῦναι δὲ καὶ τὺς αἰχμαλώτυς, ῥητῷ ἕκαστον χρημάτων. τὺς δὲ Σεληνίτας, ἀφεῖναι μὲ αὐτονόμυς τύς γε ἄλλυς ἀγέρας, ὅπλα

tum percurrunt: me vero et ſociorum duos vivos capiunt. Jamque Phaëthon adeſt, et rurſus alia ab illis tropæa ſtatuuntur. Nos quidem igitur eodem adhuc die ad Solem abducimur, manibus ad terga revinctis filo de araneæ tela abſciſſo.

19. Atque oppugnare quidem urbem non ſtatuunt, reverſi autem quod interjectum eſt aëris muro interpoſito abſciderunt, ut ſplendor a ſole non jam pervenire ad Lunam poſſet. jam murus ille duplex erat nubibus conſtans. Itaque aperta Lunæ eclipſis efficiebatur, ut perpetua nocte univerſa tegeretur. His cum urgeretur malis Endymion, legatione miſſa ſupplicavit ut demoliretur illam munitionem, nec rejiceret ſe degentes in tenebris: promiſitque tributa pendere, ac mittere auxilia, nec amplius rebellare, obſideſque harum rerum cauſſa obtulit. Phaëthon autem cum ſuis, concilio bis habito, priori quidem irarum nihil remiſere, ſed poſteriore ſententiam mutarunt. Convenit autem pax his legibus:

20. *In has conditiones fœdus fecere Heliotæ ipſorumque ſocii, cum Selenitis ac ſociis illorum, ut Heliotæ quidem demoliantur munitionem interpoſitam, nec amplius irruptionem in Lunam faciant, reddantque captivos pretio, de quo inter ſingulos convenerit. Selenitæ autem uti liberos et ſui juris eſſe patiantur ſtellas reliquas; neque*

ἢ μὴ ὑπιφέρειν τοῖς Ἡλιώταις, συμμαχεῖν δὲ τῇ ἀλλήλων ἤν τις ἐπίῃ· φόρον δὲ ὑποτελεῖν ἑκάστου ἔτους τὸν βασιλέα τῶν Σελληνιτῶν τῷ βασιλεῖ τῶν Ἡλιωτῶν, δισσὰς ἀμφορέας μυρίας, καὶ ὁμήρους δὲ σφῶν αὐτῶν δέκα μυρίους, τὸν δ' ἐποικίαν τὴν ἐς τὴν ἐσωφόρον κοινὴν ποιεῖσθαι, καὶ μετέχειν τῶν ἄλλων τὸν βουλόμενον. ἐγγράψαι δὲ τὰς συνθήκας στήλῃ ἠλεκτρίνῃ, καὶ ἀναθῆναι ἐν μέσῳ τῷ ἀέρι ἐπὶ τοῖς μεθορίοις. ἄρχοντα δὲ Ἡλιωτῶν μέν, Πυρωνίδης καὶ Θερίτης, καὶ Φλόγιος· Σελληνιτῶν δὲ, Νύκτωρ, καὶ Μήνιος, καὶ Πολυλαμπής.

Τοιαύτη μὲν ἡ εἰρήνη ἐγένετο· εὐθὺς δὲ τὸ τεῖχος καθῃρεῖτο, καὶ ἡμᾶς τοὺς αἰχμαλώτους ἀπέδοσαν. ἐπεὶ δὲ ἀφικόμεθα ἐς τὴν Σελήνην, ὑπεδέχοντο ἡμᾶς, καὶ ἀσπάζοντο μὴ δακρύοντες, οἵ τε ἑταῖροι, καὶ ὁ Ἐνδυμίων αὐτός. καὶ ὁ μέν, ἠξίου μεῖναί τε παρ' αὐτῷ, καὶ κοινωνεῖν τῆς ἀποικίας, ὑπισχνούμενος δώσειν τῶν γάμων τὴν ἑαυτοῦ παῖδα· γυναῖκες γὰρ οὐκ εἰσὶ παρ' αὐτοῖς. ἐγὼ δὲ οὐδαμῶς ἐπειθόμην, ἀλλ' ἠξίουν ἀποπεμφθῆναι κἀτω εἰς τὴν θάλατταν. ὡς δὲ ἔγνω ἀδύνατον ὂν πείθειν, ἀποπέμπει ἡμᾶς, ἑστιάσας ἐπὶ ἡμέρας.

Ἃ δ' ἐν μεταξὺ διατελέων ἐν τῇ Σελήνῃ κατειδόμην καινὰ, καὶ παράδοξα, ταῦτα βούλομαι εἰπεῖν. Πρῶτα μὲν τὸ μὴ ἐκ γυναικῶν γεγράφθαι αὐτούς, ἀλλ'

bellum inferant Heliotis, ſed auxilia potius mittant invicem, ſi quis illos invadat, tributumque pendat quotannis Heliotarum regi rex Selenitarum, roris amphoras decies mille, ejuſque rei obſides det decies mille; coloniam autem in Lucifërum communiter mittant, et in partem ejus veniat aliorum etiam quiſquis voluerit; inſcribantque fœdus hoc columnæ ex electro, eamque ſtatuant in medio aëre, ipſiſque in finibus. Jurarunt in hoc fœdus Heliotarum Pyronides (Igneus) *et Therites* (Æſtivus) *et Phlogius*; (Flammeus) *Selenitarum vero Nyctor* (Nocturnus) *et Menius* (Menſtruus) *et Polylampes* (Multilucius.)

21. Hæc talis igitur pax facta eſt. Statimque munitio dejecta, noſque captivos reddiderunt. Cum autem rediiſſemus in Lunam, occurrerunt nobis et cum lacrumis complexi ſunt tum ſocii, tum ipſe Endymion. Et hic quidem rogabat, maneremus apud ſe, et coloniæ nos adſcribi pateremur, pollicitus ſe nuptui daturum mihi puerum ſuum: mulieres enim apud illos non ſunt. At ego nullo modo perſuaderi mihi paſſus ſum, ſed demitti in mare petii. Cum vero videret, perſuaderi mihi non poſſe, poſt ſeptem nos dierum epulas dimittit.

22. Quæ autem toto hoc, quo in Luna commoratus ſum tempore nova atque admiranda animadverterim, ea dicere jam volo: ac primum illud, non

ἀπὸ τ ἀῤῥένων· γάμοις γὰ τοῖς ἄῤῥεσι χρῶνται, ἢ ὑπ' ὄνομα γυναικὸς ὅλως ἴασι. μέχει μὲν οὖν πέντε καὶ εἴκοσιν ἐτῶν, γαμέῖται ἔκας@· ἀπὸ δὲ τούτων, γαμεῖ αὐτός· κύουσι δὲ οὐκ ἐν τῇ ὑδρίᾳ, ἀλλ' ἐν ταῖς γαστροκνημίαις· ἐπειδὰν γὰ συλλάβῃ τὸ ἔμβρυον, παχύνεται ἡ κνήμη, ἐ χρόνῳ ὕστερον ἀνατεμόντες, ἐξάγουσι νεκρά. ἐκθέντες δὲ αὐτὰ πρὸς τ ἀνέμων κεχνιότα, ζωοποιοῦσι. δοκεῖ δέ μοι καὶ ἐς τοὺς Ἕλληνας ἐκεῖθεν ἥκειν τ γαστροκνημίας τὄνομα, ὅτι παρ' ἐκείνοις ἀντὶ γαστρὸς κυοφορεῖ. μεῖζον δὲ τούτου ἄλλο διηγήσομαι. Γένος ἐστὶ πρὸ αὐτοῖς ἀνθρώπων, οἱ καλοῦνται Δενδρῖται· γίνε@ δὲ τ τρόπον τοῦτον· ὄρχιν ἀνθρώπου τ δεξιὸν ἀποτεμόντες, ἐν γῇ φυτεύουσιν, ἐκ δ' αὐτοῦ δένδρον ἀναφύεται μέγιστον, σάρκινον, οἷον φαλλός· ἔχει δὲ καὶ κλάδους, καὶ φύλλα, ὁ δὲ καρπὸς ἐστὶ βάλανοι πυκναῖοι ὁ μέγαθ@. ἐπειδὰν οὖν πεπανθῶσι, τρυγήσαντες αὐτὰς ἐκκολάπτουσι τοὺς ἀνθρώπους. αἰδοῖα μοῦνοι τραθετὰ ἔχουσιν, οἱ μὲ ἐλεφάντινα, οἱ δὲ πέπτες αὐτῶν, ξύλινα, καὶ ἀφ' τούτων ὀχεύουσι, καὶ πλησιάζουσι ταῖς γαμεταῖς αὐτῶν.

Ἐπειδὰν δὲ γηράσῃ ὁ ἄνθρωπος, οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' ὥσπερ καπνὸς ἀφανιόμ@, ἀὴρ γίνε@. τροφὴ δὲ πᾶσιν ἡ αὐτή. ἐπειδὰν γὰρ πῦρ ἀνακαύσωσι, βα-

naſci illos ex mulieribus, ſed e viris. Maſculis enim nuptiis utuntur, mulieriſque plane nomen ignorant. Ad quinque igitur et viginti annos nubit eorum unuſquiſque, ab eo inde tempore alium ipſe ducit. Fœtum gerunt non in utero, ſed in ſuris: cum enim conceptus eſt embryo, craſſeſcit ſura: atque aliquando poſt educunt mortuos, expoſitiſque hianti ore ad ventum vitam conciliant. Videtur autem inde ad Græcos deſcendiſſe ſuræ nomen, quam *ſuræ ventrem* appellant, quod ea apud illos pro ventre gravida eſt. Sed hoc majus etiam aliud enarrabo. Genus eſt apud illos hominum Dendritæ, *(Arborei)* quod hunc in modum naſcitur. Teſticulum hominis dextrum reſectum in terra deponunt. Ex illo deinde arbor enaſcitur maxima, carnea, phalli inſtar. Habet vero etiam ramos et folia. Fructus illius glandes cubitales. Has, ubi maturuere, decerpunt, homineſque inde excudunt. Pudenda habent adſciticia, eburnea alii, lignea vero pauperes, iiſque coëunt, ſuoſque nuptos ſubigunt.

23. Cum conſenuit homo, non moritur, ſed fumi inſtar in aërem diſſolvitur. Cibus omnibus unus eſt. Accenſo enim igne ranas in prunis aſſant: ſunt

4 ἀλλ' ἐν χαφοκτημίαις.] *Joſephus Acoſta* hiſtoriæ Indicæ cap. 39. lib. 4. Th. M.

6 ἀναπηρίαις.] cur hoc verbum latine reddere neglexerit alias fidus interpres non video. vertere debuit: *et exacto tandem tempore* eam *inſecantes educunt mortuos.*

ibid. νεκρόν.] tacite reſpicitur ad plural. τρόφια, licet ſingularis tantum præcedat; ut infra inverſo ordine, præmiſſo plurali ſequitur ſingularis. vide quæ notamus ad l. 2. ver. hiſt. c. 37. J. F. R.

πρόχυς ὀπίσω ὀδὶ τῶν ἀνθράκων, πολλοὶ δὲ παρ' αὐτοῖς εἰσιν οἱ πρὸ ἀέρος πετόμενοι· ὀπλομάχων δὲ ἐξηκισχιλίους, ὥσπερ δὴ καὶ πρόπαλαι, λόφοις τε ἀναδουμένους καὶ ἐνωμότας. σίτῳ μὲν δὴ τρέφονται παντί. ποτὸν δὲ αὐτοῖς ὄξος ἀπὸ ἀμπελιζόμενον εἰς χύλικας, ἢ ὑγρὸν ἀμεὶς ὥσπερ δρόσον· ὃ μὴν ἀπυρῶσί γε, καὶ ἀφοδεύουσιν, ἀλλ' οὐδὲ τέτρωται ἥπερ ἡμεῖς· ἀλλ' οὐδὲ τιμὴ συμφορᾶς οἱ παῖδες οἱ παῖς πυγαῖς παρέχουσιν, ἀλλ' οἱ ταῖς ἰγκύσιν, ὥσπερ ἡ γαστροκνημίδων· ὀκεῖ γὰρ εἰσι τετρημένοι. καλὸς δὲ νομίζεται παρ' αὐτοῖς, ἢν που τις φαλακρὸς καὶ ἄκομος ᾖ, τοὺς δὲ κομήτας καὶ μυσάττονται. ὅτι δὲ τῶν κομητῶν ἀφέρουσι, τὸ γυμνητίου, τοὺς κομήτας καλοὺς νομίζουσιν· ἐπεδήμουν γάρ τινες, οἱ καὶ τρὶξ ἐκείνων διηγοῦντο. καὶ μιλὺ καὶ γένεια φύουσι, μικρὸν ὑπὲρ τὰ γόνατα. καὶ ὄνυχας οὐ τοῖς ποσὶν ὀκ ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντες εἰσὶ μονοδάκτυλοι. ὥσπερ δὲ τὰς πυγὰς ἑκάστῳ αὐτῶν κριὸς ἐκπέφυκε μακρὰ, ὥσπερ οὐρὰ, θάλλουσα ἐς ἀεὶ, καὶ ὑπλίσι ἀναπίπτοντος, ὃ καταχλωμύει.

Ἀπομύττονται δὲ μέλι δεμιζάτον· καὶ πειδὰν ἢ πονῶσιν, ἢ γυμνάζωνται, γάλακτι πᾶν τὸ σῶμα ἰδροῦσιν, ὥστε καὶ τυρὸν ἀπ' αὐτῆς πήγνυσθαι, ὀλίγον τοῦ μέλιτος ὑπιεμένης. ἔλαιον δὲ σπανίως ἀπὸ τῶν χρομμύων πάνυ

autem apud ipſos multæ volantes in aëre. Aſſidentes vero circa eum in quo aſſantur focum, ſurgentemque inde nitorem ore captantes, epulantur. Ac cibo quidem nutriuntur ejuſmodi. Potus vero illis eſt expreſſus aër in calicem, ubi liquidum quiddam roris inſtar dimittit. Verumtamen neque urinam emittunt, neque alterius rei cauſſa ſecedunt: quin neque iiſdem quibus nos locis perforati ſunt. Sed neque præbent quod pueri noſtri amatoribus, ſed ſupra ſuram poplites, ibi enim perforati ſunt. Pulcher autem apud illos habetur, ſi quis calvus et ſine comis ſit: comatos vero etiam abominantur. Contra ea in Cometis *(ſtellis comatis)* comatos pro pulchris habent: peregrini enim inde quidam aderant, qui de illis etiam narrarent. Barbas tamen habent paullum ſupra genua. Ungues in pedibus non habent, ſed unum modo omnes *ibi* digitum. Supra podicem braſſica unicuique enata eſt magna, caudæ inſtar, virens ſemper, quæ nec frangitur, ſi quis ſupinus cadat.

24. Emungunt mel acerrimum, et cum aut laborant aut exercentur, lacte totum corpus diffluunt, adeo ut caſeos etiam inde, exiguo inſtillato melle, efficiant. Oleum ſibi parant de cepis pingue admo-

6 ὑ μεν —— αφοδ.] hæc et ſequentia ideo finxit Lucianus, ut Cteſiæ ſimiles prorſus fabulas derideret, quæ hodieque in excerptis Photii leguntur, quem adi. M. du S.

20 Μολ.] Antiphraſin igitur dixeris, ait Reitzius, vel potius ironiam, quia antiphraſis non admittitur a viris doctis. ſic Æthiopem *Cygnum* vocat Juvenal. Sat. III. Sic Ptolemæus a *Juſtin.* vocatus *Philopator*, qui patrem ac matrem interfecerit. Eodem quoque modo *Parcæ* ſuum ſortitæ ſunt nomen, quod minime parcunt.

λιπαρόν τε, καὶ εὐῶδες, ὥσπερ μύρον. ἀμπέλους δὲ πολλὰς ἔχουσιν εὐφόρους. αἱ γὰρ ῥᾶγες τῶν βοτρύων εἰσὶν ὥσπερ χάλαζα. καί μοι δοκεῖ, ἐπειδὰν ἐμπέσῃ ἄνεμος ζέφυρος, τὰς ἀμπέλους ἐκείνας τότε τοῖς ἡμᾶς καταπίπτει ἡ χάλαζα, ζεφυρωμένων τῶν βοτρύων. τῇ μὲν οὖν χαρὰ, ὅσα πώρα χρῶνται, πιθέντες ἐν αὐτῇ ὅσων δέονται. ἀνοικτὴ γὰρ αὐτοῖς αὕτη, καὶ πάλιν κλειστή ἐστιν· ἔντεχνον δὲ ἐν αὐτῇ οὐδὲν ἔοικεν φαίνεται, ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι δασεῖα ἔνδοθέν ἐστιν, καὶ λάσιός ἐστιν, ὥστε καὶ τὰ νεογνὰ, ἐπειδὰν ῥιγῶσιν, ἐς ταύτην ὑποδύεται.

Ἔθος δὲ τοῖς μὲν πλουσίοις, ὑαλίνη, μαλθακὴ· τοῖς πένησι δὲ, χαλκῆ ὑφαντή· πολύχαλκα γὰρ τὰ ἐκεῖ χωρία, καὶ ἐργάζονται τὸ χαλκὸν ὕδατι ὑποβρέξαντες, ὥσπερ τὰ ἔρια. τοῖς μὲν οὖν τῶν ὀφθαλμῶν, οἵοις ἔχουσιν, οὐκ ἂν εἰπεῖν, μή τις με νομίσῃ ψεύδεσθαι ἀφ' ὧν ἄπιστον τὸν λόγον, ὅμως δὲ καὶ τοῦτο ἐρῶ· τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀφαιρετοὺς ἔχουσι· καὶ ὁ βουλόμενος, ἐξελὼν τοὺς αὐτοῦ, φυλάττει ἕως ἂν δεηθῇ ἰδεῖν. ὅτου δὲ ἐπιθυμοῦσι, ὁρᾷ· καὶ πολλοὶ τοὺς σφετέρους ἀπολέσαντες, παρ' ἄλλων χρησάμενοι ὁρῶσιν. εἰσὶ δ' οἳ καὶ πολλοὺς ἀποθέτους ἔχουσιν, οἱ πλούσιοι. τὰ ὦτα δὲ, πλατάνων φύλλα ἐστὶν αὐτοῖς, πλὴν γε τοῖς ἀπὸ τῶν βαλάνων· ἐκεῖνοι γὰρ μόνοι ξύλινα ἔχουσι.

dum et unguenti inſtar fragrans. Vites habent multas aquæ feraces, acinis uvarum grandini ſimilibus: et, ut mihi videtur, cum ventus ingruens illas vites commovet, tum ruptis uvis decidit apud nos grando. Ventre utuntur pro pera, in qua reponant, quibus opus eſt, aperiri enim ille poteſt et rurſus claudi. Inteſtinum autem in eo *nullum* neque hepar apparet, niſi hoc ſolum, quod hirſutus intus et villoſus eſt, adeo ut etiam recens nati, cum frigent, in eum irrepant.

25. Veſtis divitibus ex vitro mollis; pauperibus textilis ex ære: æris enim feraces illæ regiones, tractantque illud, affuſa paucula aqua, tanquam lanam. Verum de oculis, quales habeant, piget dicere, ne quis mentiri me putet, adeo fide abhorret oratio. Tamen hoc etiam dicam. Habent igitur oculos exemtiles, et qui vult exemtos ſuos ſervat, dum opus ſit videre aliquid, ubi impoſito ſibi oculo videt: ac multi cum ſuos perdidere, commodato acceptis aliorum oculis cernunt. Sunt autem divites, qui repoſitos ſervent plures. Aures ipſis ſunt folia platanorum, præterquam his, quos e glandibus naſci diximus: ligneas enim ſoli habent.

3 *καὶ μοι δοκεῖ.*] hoc, ſine dubio, ſpectat ad aliquem philoſophum, qui neſciens grandinem nihil aliud eſſe præter aquam aëris frigore concretam; mirabilem quandam illius originem excogitaverit.

5 *τὴ μεσογείου χαράν.*] ridet Lucianus hiſtoricum, qui talia animalcula dari tradidiſſet; ſed immerito: nuper enim poſt noſtrorum hominum ad Indias utraſque navigationes compertum eſt, exiſtere genus quadrupedis, cui ſub ventre pera quaſi eſt, in quam ſe pulli recondunt. cujuſmodi Cantabrigiæ anno MDCC. vivam circumlatam earum rerum curioſi omnes viderunt. adi etiam *Ælian.* de Animal. l. 17. M. du S.

Καὶ μὲν κ᾽ ἄλλο θαῦμα ὀ τοῖς βασιλείοις ἐθεασάμην· κάθοπλεν μέγιστον κεῖται ὑπὲρ φρέατος, ὑ πάνυ βαθύς. ἂν μ᾽ ὅτι εἰς τὸ φρέαρ καταβῇ τις, ακούει πάντων τ παρ᾽ ἡμῖν ὀ τῇ γῇ λεγομένων· ἐὰν δὲ εἰς ὃ κάτοπτρον ἀποβλέψῃ, πάσας μὲν πόλεις, πάντα δὲ ἔθνη ὁρᾷ, ὥσπερ ἐφεξῆς ἐκάστοις. τότε κ᾽ τοὺς οἰκείους ἐγὼ ἐθεασάμην, καὶ πᾶσαν τ πατρίδα· εἰ δὲ κἀκεῖνοί με ἑώρων, ὐκ ἔτι ἔχω τὸ ἀσφαλὲς εἰπεῖν. ὅστις δὲ μὴ πιστεύει ταῦτα ὕπως ἔχειν, ἂν πότε κ᾽ αὐτὸς ἀφίκηται, εἰσεται ὡς ἀληθῆ λέγω.

Τότε δ᾽ οὖν ἀασασάμενοι τ βασιλέα, τ τὰς ἀμφ᾽ αὐτὸν, ἐμβάντες ἀπήχθημεν· ἐμοὶ δὲ κ᾽ δῶρα ἔδωκεν ὁ Ἐνδυμίων, δύο μὲ τῶν ὑαλίνων χυτρῶν, πέντε δ᾽ χαλκᾶς, κ᾽ πανοπλίαν θερμήν· ἃ πάντα ὀ φ κεῖται κατέλιπον. συνέπεμπε δὲ ἡμῖν κ᾽ Ἱππογύπους χιλίους, ὡς διαπεμψόμενοι ἄχρι γαδίων τριακοσίων.

Ἐν δὲ φ διέπλω, πολλὰς μὲ καὶ ἄλλας χώρας παρημείψαμεν, προσέχομεν δὲ τ τῷ ἐπισφόρῳ ἄρτι συνοικιζομένῃ, καὶ ἀποβάντες, ὑδρευσάμενα. ἐμβάντες δὲ εἰς τ Ζωδιακὸν, ὀ ἀειτερᾷ προείχομεν τ ἥλιον, ὀ χρῷ τ χιῶ διαπλέοντες· ὑ γὰ ἀπέβημεν, καίτοι πολλὰ τῶν ἑταίρων ἐπιθυμούντων, ἀλλ᾽ ὁ ἄνεμος ὐκ ἀφῆκεν. ἐθεάμεθα μέντοι τὴν χώραν εὐθαλῆ τε, καὶ ποίαν, καὶ

26. Vidi etiam aliud in regiâ miraculum, ſpeculum impoſitum eſt maximum puteo non adeo profundo. Si quis igitur deſcendat in puteum, audit, quæ in terra noſtra dicuntur, omnia: ſi vero in ſpeculum inſpiciat, urbes omnes atque gentes non minus videt, quam ſi adſtaret ſingulis. Tum familiares ego quoque vidi, univerſamque patriam. Utrum vero illi me quoque viderint, nondum habeo certo dicere. Quiſquis vero non credit ita rem habere, ſi quando et ipſe eo delatus fuerit, vera a me dici intelliget.

27. Tum igitur ſalutato Rege et ipſius amicis, conſcenſa navi ſolvimus. Dedit mihi etiam dona Endymion, duas quidem togas vitreas, æneas autem quinque, et de lupinis armaturam integram, quæ in ceto reliqui omnia. Miſit etiam nobiſcum Hippogypos mille, qui ad quingenta nos ſtadia deducerent.

28. Inter navigandum multas alias prætervecti terras, appulimus etiam Luciferæ colonis nuper auctæ, egreſſique aquatum ſumus. Invecti deinde in Zodiacum, ſiniſtrum ſolem præterivimus, proxime terram *illam* præternavigantes: neque enim exſcendimus, multum licet cupientibus ſociis; ſed non ſinebat ventus. Vidimus tamen regionem virentem,

εὔυδρον, καὶ πολλῶν ἀγαθῶν μεστήν. ἰδόντες δὲ ἡμᾶς οἱ Νεφελοκένταυροι, μαθοφορᾶντες παρὰ τῦ Φαέθοντι, ἐπέπτησάν τε τὴν ναῦν, καὶ μαθόντες σκαπανέας ἀπεχώρησαν.

Ἤδη δὲ καὶ οἱ Ἱππόγυποι ἀπελελύθεσαν. πλεύσαντες δὲ τ' ὀπίσω ἡμέρας, καὶ ἡμέρας, εἰς ἑωσφόρα ἀφικόμεθα ἐς τ' Λυχνόπολιν καλουμένην, ἤδη τ' κάτω πολῶν διώκοντες. ἡ δὲ πόλις αὕτη κεῖται μεταξὺ τῦ Πλειάδων, καὶ τῦ Ὑάδων ἀέρος, ταπεινοτέρα μέντοι τῦ Ζωδιακῦ. ἀποβάντες δὲ, ἄνθρωπον οὐδένα μὲν εὕρομεν, λύχνους δὲ πολλοὺς περιθέοντας, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ περὶ τ' λίμνην περιπολοῦντας, τοὺς μὲν μικροὺς, καὶ ὥσπερ εἰπεῖν, πένητας· ὀλίγους δὲ, τῶν μεγάλων καὶ δυνατῶν, πάνυ λαμπροὺς καὶ περιφανεῖς. οἰκήσεις δ' αὐτοῖς καὶ λυχνεῶνες ἰδίᾳ ἑκάστῳ πεποίηντο, καὶ αὐτοὶ ὀνόματα εἶχον, ὥσπερ οἱ ἄνθρωποι, καὶ φωνὴν προϊεμένων ἠκούομεν, καὶ οὐδὲν ἡμᾶς ἠδίκουν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ ξενίᾳ ἐκάλουν. ἡμεῖς δὲ ὅμως ἐφοβούμεθα· καὶ ὅτε δειπνοῦμεν, ὅτε ὑπνῶμέν τις ἡμῶν ἐτόλμησεν. ἀρχεῖα δ' αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ πόλει πεποίηται, ἔνθα ὁ ἄρχων αὐτῶν, δι' ὅλης νυκτὸς καθηται, ὀνόματι καλῶν ἕκαστον. ὃς δ' ἂν μὴ ὑπακούσῃ, καταδικάζεται ἀποθανεῖν, ὡς λιπὼν τὴν τάξιν· ὁ δὲ θάνατος ἐστὶ σβεσθῆναι. πρεσβῦται δὲ καὶ ἡμεῖς, ἐωρῶμεν τὰ γινόμενα, καὶ ἠκούομεν ἅμα τῶν λύχνων

pinguem, irriguam, et bonis multis plenam. Sed cum viderent nos Nephelocentauri, qui mercede apud Phaëthontem militant, involarunt in navim, cognitoque, fœdere nos comprehendi, receſſerunt.

29. Jamque Hippogypi etiam diſceſſerant. Navigaveramus noctem proximam et diem, curſum deorſum perſequuti, cum verſus verperam delati ſumus in eam quæ Lychnopolis vocatur. Jacet urbs inter aërem qui Pleiades ambit, et qui Hyades, humilior tamen Zodiaco. Exſcenſione facta hominem vidimus neminem; lychnos vero multos circumcurrentes, et in foro atque circa portum verſantes, parvos alios et, ut ita loquar, pauperes, paucos vero, de magnorum et potentium numero, claros omnino atque illuſtres. Habitationes illis et lucernaria ſuum unicuique facta erant: ac nomina habebant velut homines. Audivimus etiam voces emittere; neque ulla nos affecerunt injuria, ſed ad hoſpitium nos invitarunt. Nos vero nihilo ſecius timere, neque cibum capere, neque ſomnum quiſquam noſtrum audere. Principis aula in media urbe exſtructa eſt. Hic princeps illorum tota nocte ſedet, nominatim unumquemque vocans: qui non obedierit, morte damnatur, ut ſtationis ſuæ deſertor. Mors autem eſt exſtingui. Adſtantes nos etiam ſimul audivimus

22. σβεσθηναι.] videtur hoc commento ridere philoſophos, qui animas eſſe naturæ igneæ ſtatuere, ut ex fabula Promethei notum, et ex *Cic.* Somn. Scip. c. 3. ubi commentatores vide. unde quibuſdam opinio ſedebat, aquis ſuffocari mortis eſſe genus omnium peſſimum, quod anima ſic penitus extingueretur. J. F. R.

ἀπολογουμένων, καὶ τὰς αἰτίας λεγόντων, δι' ἃς ἐβρέχθημεν. ἔνθα γὰρ ἡμέτερον λύχνον ἐκρύσαμεν, καὶ προσεπτὰν αὐτὸν, ἀεὶ τῷ κατ' οἶκον ἐπιφθανόμενον ὅπως ἔχομεν, ὁ δέ μοι πρῶτα διηγήσατο. τὰ μὲν οὖν πρῶτα ἐκείνην, αὐτῷ ἐμείναμεν· τῇ ὑστεραίᾳ δὲ, ἄρασιες, ἐπλέομεν πλησίον τὸν νεφῶν. ἔνθα δὴ καὶ τὴν Νεφελοκοκκυγίαν πόλιν ἰδόντες, ἐθαυμάσαμεν. ὑ μὴν ἐπέβημεν αὐτῆς· ὑ γὰρ εἶα τὸ πνεῦμα. βασιλεύει μὴν αὐτῶν Κορωνὸς ὁ Κενταυρίωνος. καὶ ἐγὼ ἐμνήσθην Αἰσχυλίου τοῦ ποιητοῦ, ἀνδρὸς σοφοῦ, καὶ ἀληθοῦς, καὶ μάτην ἐφ' οἷς ἔγραψεν ἀπιστουμένου. τρίτην δ' ἀπὸ ταύτης ἡμέραν, τὴν Ὠκεανὸν ἤδη σαφῶς ἐωρῶμεν. γῆ δὲ ὐδαμοῦ, πλὴν γε τοῦ ὁρᾶν ἀεί. καὶ αὐταὶ δὲ, πυρωσίδεις ἤδη, καὶ ὑπόφαυγεῖς ἐφαντάζοντο. τῇ τετάρτῃ δὲ περὶ μεσημβρίαν, μαλακῶς ὑπιδόντος τοῦ πνεύματος, καὶ συνιζάνοντος, ὀλίγον ἀπὸ θαλάττης κατετέθημεν.

Ὡς δὲ ὕδατος ἐφαύσαμεν, θαυμάσιον ὡς ὑπεδρήμεθα, καὶ ὑπερεχαίρομεν· καὶ δεῖπνον πᾶσιν ἐκ τῶν παρόντων ἐποιούμεθα, καὶ ὑπερρίπτοντες, ὑπεκρούομεθα. καὶ γὰρ ἔτυχε γαλήνη οὖσα, καὶ εὐσταθὴς ὁ πέλαγος. Ἔοικε δὲ ἀρχὴ κακῶν μεγίστων γίγνεσθαι σταλλάττειν ἢ περὶ τὸ βέλτιον μεταβολήν· καὶ γὰρ ἡμεῖς δύο μόνας ἡμέρας ὑπὲρ ὕδατος πλεύσαντες, τῇ τρίτῃ ὑποφαινούσης, περὶ ἀπ-

cauſſas lychnorum, quas tarditatis ſuæ dicerent. Hic noſtrum etiam lychnum agnovi, eumque allocutus, quomodo domi ſe res haberent, interrogavi: iſque enarravit mihi omnia. Noctem igitur illam ibi manſimus; ſed poſtridie ſolventes prope nubes navigavimus: ibi etiam Nephelococcygia *(Nubicuculia)* urbe conſpecta admirati ſumus. Nec tamen in illam ingreſſi ſumus, vento non permittente. Cæterum regnat apud illos Coronus Cottyphionis F. *(Cornix Merulæ.)* Ac recordatus ſum Ariſtophanis poëtæ, viri ſapientis ac veracis, cujus ſcriptis fidem fruſtra negant. Tertio inde die Oceanum ſatis jam clare videbamus. Terra vero nuſquam, præter eas, quæ in aëre *pendent*, atque ipſæ quoque jam igneæ et ſupra modum fulgentes nobis videbantur. Quarto die circa meridiem, molliter cedente vento, ſubſidenteque in mare depoſiti ſumus.

30. Cum vero tangeremus jam aquam, mirum quam ſupra modum delectati et gavīſi ſimus: cœnamque omnibus pro præſenti copia præbuimus, et *in mare* nos abjicientes natavimus, forte enim ſerenitas erat, et tranquillum mare. Videtur vero majorum ſæpe malorum initium eſſe mutatio in melius. Etenim nos ſolos duo dies in mari cum navigaſſemus, illuceſcente tertio, ad orientem ſolem ſubito vide-

6 Νεφελοκοκκυγίαν.] ex Ariſtophanis avibus ſumpta urbs ſicut notat *Solanus*: at Κορυφίωνος, Regis pater, Κορυφίωνος ſcribi debere putat *Geſnerus*, Ridicule formata voce a κορυξ et κοκκυζω.

19 ἀπορρίψαντες, ἐνηχόμεθα.] elliptice pro ἀπορρίψαντες ἑαυτοὺς εἰς τὴν θάλασσαν, ἐνηχόμεθα. pariter *Lucas* in Act. Apoſt. XXVII. 43. L. B.

χοντα τ' ἥλιον ἄφνω ὁρῶμεν θηρία καὶ κήτη, πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα, ἓν δὲ μέγιστον ἁπάντων, ὅσον σταδίων χιλίων καὶ πεντακοσίων ὃ μέγεθος· ἐπῆλθε δὲ λευκηνός, καὶ πρὸ πολλοῦ παρήτησεν τ' θάλατταν, ἀφρῷ τε ἐκκλυζόμενον, καὶ τὰς ὀδόντας ἐκφαίνον, πολὺ τ' ἀπ' ἡμῶν φαλλῶν ὑψηλοτέρους, ὀξεῖς δὲ πάντας ὥσπερ σκόλοπας, καὶ λευκοὺς ὥσπερ ἐλεφαντίνους. ἡμεῖς μὲν οὖν ὃ ὕστατον ἀλλήλους προσεπόντες καὶ προσβάλλοντες, ἐμίμνομεν· τὸ δὲ ἤδη παρῆν, καὶ ἀναῤῥοφῆσαν ἡμᾶς, αὐτῇ νηὶ κατέπιεν. οὐ μὴν οἵτοι ἔφθη συναῤῥάξαι τοῖς ὀδοῦσιν, ἀλλὰ διὰ τῶν ἀρμάτων ἡ ναῦς εἰς τὸ εἴσω διεξέπεσεν.

Ἐπεὶ δὲ ἔνδον ἦμεν, τὸ μὲν πρῶτον, σκότος ἦν, καὶ οὐδὲν ἑωρῶμεν· ὕστερον δὲ αὐγῆς ἀναλαμπούσης, εἴδομεν κῆτος μέγα, καὶ πάντη πλατύ, καὶ ὑψηλόν, ἰχθύϊ μυελάνδρῳ πολὺ ὁμοιότατον. ἔκειντο δ' ἐν μέσῳ καὶ μικροὶ ἰχθύες, καὶ ἄλλα πολλὰ θηρία συγκεκομμένα, καὶ πλοίων ἱστία καὶ ἄγκυραι, καὶ ἀνθρώπων ὀστέα, καὶ φορτία. κατὰ μέσον δὲ, καὶ γῆ, καὶ λόφοι ἦσαν, ἐμοὶ δοκεῖν, ἐκ τ' ἰλύος ἣν κατέπινε συναιζάντα. ὕλη οὖν ἐπ' αὐτοῖς, καὶ δένδρα παντοῖα ἐπεφύκει, καὶ λάχανα ἐβεβλάστηκει, καὶ ἐφύκει πάντα ἠρτημένοις· περίμετρος δὲ τ γῆς σταδίοι διακόσιοι ἐγένοντο. ἦν δὲ ἰδεῖν καὶ ὄρεα τὰ θαλάττια, λάρυγξ, καὶ Ἀλκυόνας, ὅθι τ δένδρων νεοττεύουσα.

mus belluas ac cetos, multos quidem etiam alios, unum vero omnium maximum mille et quingentorum ſtadiorum magnitudine, contra nos autem veniebat hians et longe ante ſe mare perturbans, ſpuma undique alludente, dentes exſerens, multum phallis apud nos excelſiores, palorum inſtar omnes acutos, et eboris in modum candidos. Nos igitur ultimum allocuti et complexi nos invicem, expectare: at ille jam adeſt, et reſorbens ipſa nos cum navi haurit. Neque tamen dentibus nos ſtatim comminuit, ſed per interſtitia eorum navis illapſa eſt.

31. Cum vero intus jam eſſemus, primo tenebræ, neque videbamus quidquam. Poſtea illo hiante, videmus cetum magnum, *(ſpecum alvi)* et latum undique et altum, ſatis capacem, ut decies mille hominum in eo urbs habitaretur. Projecti in medio et piſces minores, et animalia multa alia conciſa, et navigiorum vela atque ancoræ, et hominum oſſa et ſarcinæ. In medio et terra et colles erant, ut mihi videbatur, de limo quem glutiebat conſidentes. Igitur ſilva in illis et omnigenæ arbores naſcebantur, et olera germinaverant, cultiſque omnia ſimilia. Ambitus terræ illius ſtadia ducenta quadraginta. Videre autem erat marinas aves, laros, Halcyones, quæ pullos in arboribus educerent.

5 φαλλων.] ιν τω αβει της Συρειης δια λογω μεμηνται των φαλλων τυδων, ιφ' ων και αναβαινουσι λογω ασκησεως. ουτι δε οι φαλλοι υδοι τριακοσιων οργυιων το υψος.

7 κυτος] κυτος omnino, non κητος, legendum. ſenſus enim refragatur cetum in ceto eſſe; et ſequentia confirmant κυτος μεγα *magnam cavitatem*, veram eſſe lectionem. *cetum* igitur ex interpretatione debuit expungi, quod quidem feciſſet cl. Reitzius, niſi, ut ipſe modeſte ait, ne ſibi nimis ſumſiſſe diceretur, timuiſſet.

Τότε μὲν οὖν ὅλη πολὺ ἐδακρύομεν. ὕστερον δὲ ἀναζήσας τὰς ἐλπίδας, ἢ μὲν ναῦν ἐπεσκεύαζεν· αὐτοὶ δὲ τὰ πήρεια συνελέγαμεν, καὶ ἀνακαύσαντες, δεῖπνον ὃ τι τ παρόντων ἐποιούμεθα. ἔφερε δὲ ἄρτους καὶ παστὰ λαπὶ κρέα τ ἰχθύων, καὶ ὕδωρ ἔτι ὀλίγον τῆς εὐσταθείας εἴχομεν. τῇ ὑστέρᾳ δὲ ἀφικνούμεθα εἴ πού τε ἀναχάσει τὸ κῦτος, ἐωρῶμεν ἄλλοτε μὲν ὄρη, ἄλλοτε δὲ μόνον τὸν οὐρανὸν, πολλάκις δὲ καὶ νήσους. ἐφ' ἃς ἀποτεινόμεθα, φερομένου αὐτῶν ὀξέως πρὸς πᾶν μέρος τῆς θαλάττης. ἐπειδὴ δὲ ἐθάλης τῇ ἀφετερᾳ ἐγγυτέρω ἐγινόμεθα, λαβὼν ἐπὶ σχεδίαν ἑταίρων, ἐβάδιζον ἐς τ ὕλιν, βουλόμενος τὰ πάντα διασκέψασθαι. ὅπου δὲ ὅλους πέντε διελθὼν σταδίους, εὗρον ἱερὸν Ποσειδῶνος, ὡς ἐδήλου ἡ ἐπιγραφὴ, ἐν μετ' ὀλίγον, καὶ πόρους πολλοὺς, ἐν σπήλαις ἐπ' αὐτῶν, πλησίον τε, πηγὴν ὕδατος διαυγοῦς. ἔτι δὲ ἐν κύκλῳ ὕλην ἠκούομεν, καὶ κορυφὴν ἐφαίνετο πύργωθεν, καὶ πύλας καὶ ἔπαυλιν εἰκάζομεν.

Σπουδῇ δὴ βαδίζοντες, ἐφιέμενοι προσβολῆς ἐν νεανίσκῳ, μάλα προθύμως θεσπιάν τινα ἐργαζομένοις, καὶ ὕδωρ ἀπὸ τ πηγῆς ἐπ' αὐτὴν διοχετεύουσιν. ἰδόντες δὲ ἅμα, ἐν φοβηθέντες ἔστημεν· καὶ κεῖνοι ἐν ταυτὸν ἡμῖν, ὡς ὃ εἰκὸς, παθόντες, ἄναυδοι παρεσχέθησαν. χρόνῳ δὲ ὁ προσβύτης ἔφη, τίνες ὑμεῖς ἄρα ἐστὲ ὦ ξένοι; πότερον, ἔφη, τῶν

32. Tunc quidem igitur abunde ploravimus. Deinde vero, excitatis a me ſociis, navem firmavimus, atque igni ſilicibus excuſſo, cœnam de his, quæ ad manum eſſent, paravimus: jacebant autem copioſæ et omnis generis carnes piſcium: aquam vero de Lucifera adhuc habebamus. Poſtridie cum ſurrexiſſemus, quoties hiaret cetus, vidimus alias quidem montes, alias cælum ſolum, ſæpe etiam inſulas; ſenſimuſque adeo, ferri illum celeriter in omnes maris partes. Cum jam hujus commorationis conſuetudinem quandam contraxiſſemus, aſſumtis ſeptem ſociis, in ſilvam ingreſſus ſum, perſpecturus omnia. Quinque nondum integra ſtadia progreſſus, Neptuni templum inveni, ut indicabat inſcriptio: neque multo poſt ſepulcra etiam multa, et in iis columellas, atque in proximo fontem aquæ pellucidæ. Adhæc canis latratum audivimus, et fumus apparuit e longinquo. Habitationem etiam conjicere quandam potuimus.

33. Diligenter igitur progreſſi, ſeniori cuidam et juveni adſtitimus, ſtudioſe exercentibus hortum olitorium, atque de fonte aquam in eum derivantibus. Delectati ſimul et territi conſtitimus: et illi quoque eadem qua nos ratione, ut facile eſt ad exiſtimandum, affecti, voce intercluſa ſtabant. Poſt moram aliquam ſenex, *Qui vos igitur eſtis*, inquit, *hoſpites?*

σαλίων δαιμόνων, ἢ ἀνθρωποι δυσχεῖς, ἡμῖν προσπλήσιοι; καὶ γὰρ ἡμεῖς ἄνθρωποι ὄντες, καὶ ἐν γῇ τραφέντες, νεῶ θαλάττιοι χαίρομεν, καὶ συνηχόμεθα τῷ ἐπέχοντι τούτῳ θεῷ, ὃν ὁ πάχομεν ἀκριβῶς οἰδόλες. πλησίαι γὰρ οἰκοῦμεν, ζῶμεν ἢ πνεόμεν. πρὸς ταῦτ' ἐγὼ εἶπον, καὶ ἡμεῖς τοι ἄνθρωποι πέλυδες, ὦ πάτερ, ἐσμὲν, ἀπὸ σκάφη τοῦτο καταπλέοντες. βουλόμεθα ἢ νεῶ, βυλόμενοι μαθεῖν τὰ ἐν τῇ ὕλῃ ὡς ἔχει. πολλὴ γάρ τις καὶ λάσιος ἐφαίνετο. δαίμων δέ τις ὡς ἔοικεν ἡμᾶς ἤγαγε, σέ τε ὀφθεντας, ἢ εἰσορμίσασθαι μὴ μόνοι ἐν τῷδε καθειργμένα ἢ θεῷ. ἀλλὰ φράσον ἡμῖν ἢ σεαυτῷ τύχην, ὅστις ὢν, καὶ ὅπως δεῦρο εἰσῆλθες· ὁ ἢ, ὃ πρότερον, ἔφη, ἐρεῖν οὐδὲ πεύσεσθαι παρ' ἡμῶν, τὴν ξενίων τῶν παρόντων μεταδοῦναι· καὶ λαβὼν ἡμᾶς ἦγεν ὅπῃ ἡ οἰκίσις, ἐπεποίητο δὲ εὐπαρόχθ, καὶ στέγαις εὐρυχοδόμητο, καὶ τἆλλα ἐξήρτιτο. ὡς δὲ εἰσῆλθεν ἡμῶν λάχνη τε, καὶ ἀκρόδρυα, ἢ ἰχθύς, ἔτι δὲ καὶ οἶνον ἐγχέας, ἐπειδὴ ἰχθύων ἐπεθυμήσαμεν, ἐπεπυθάνετο δὲ ἐπιποθεῖμεν· καὶ γὰρ πάντα ἐξῆς διηπορούμεθα, τόν τε χειμῶνα, ἢ τὰ ἐν τῇ νήσῳ, καὶ τὸ ἐν ᾧ ἔπεσε πλοῖον, τ' ἢ πόλεμον, καὶ τἆλλα, μέχρι τῆς εἰς τὸ κῆτος καταδύσεως.

Ὁ δ' ὑποθαυμάσας, καὶ αὐτὸς ἐν μέρει τὰ καθ'

Utrum marini quidam dæmones, an homines infelices, nobis ſimiles? Etenim nos quoque homines nati, et in terra nutriti, marini jam facti ſumus, et cum bellua hac, quæ nos continet, natamus, nec accurate, quid de nobis fiat, ſcientes: mortuos enim nos eſſe conjicimus, vivere tamen credimus. Ad hæc ego, *Et nos ſane*, inquam, *homines novi advenæ ſumus, pater, ipſa cum navi nudius tertius hauſti. Modo vero progreſſi ſumus, exploraturi hæc ſe ſilva quomodo habeat: multa enim et prolixa videbatur. Duxit autem nos genius aliquis, te ut videremus, diſceremuſque, non ſolos nos in hac includi bellua. Sed enarra tuam nobis fortunam, qui ſis, et qua ratione huc intraveris.* Ille vero negavit, ſe prius vel dicturum nobis, vel quidquam a nobis quæſiturum, quam hoſpitali nos munere, prout copia jam eſſet, impertiiſſet, aſſumtoſque nos in domum deduxit, quam ſibi fecerat uſibus ſatis commodam, et lectos in ea ſtruxerat, paraveratque reliqua. Hic cum appoſuiſſet nobis olera et arboreos fructus, et piſces, vinumque miniſtraſſet, ſatiatos interrogavit, quid nobis accidiſſet. Hic ego ordine enarravi omnia, tempeſtatem, et quæ in inſula contigerant, et navigationem per aëra, et bellum, et reliqua ad deſcenſum uſque in piſcem.

34. Ille vero admiratus ſupra modum, viciſſim

6 καὶ.] quid hæc particula, ſæpe in oratione quaſi ſupervacanea, valeat, tamen non ignoro. at hoc quidem in hoc loco legendum cenſeo, ου.
M. du S.

9 ὡς τοικεν.] *ut videtur, ut veriſimile eſt.* typographorum incuria, ut opinor, in interpretatione omiſſum.

αὐτὸν διεξήει, λέγων, Τὸ μὲν γένος εἰμὶ, ὦ ξένοι, Κύπριος· ὁρμηθεὶς δὲ κατ' ἐμπορίαν ἀπὸ τῆς πατρίδος μετὰ παιδὸς, ὃν ὁρᾶτε, καὶ ἄλλων πολλῶν οἰκετῶν, ἔπλεον εἰς Ἰταλίαν, ποικίλον φορτίον κομίζων ἐπὶ νεὼς μεγάλης, ἣν ὀπίσω ὁμαπι τῷ κήτει ἀμφελελυμμένην ἴσως ἑωράκατε. μέχρι μὲν οὖν Σικελίας, εὐτυχῶς διεπλεύσαμεν. ἐκεῖθεν δὲ ἀρπασθέντες ἀνέμῳ σφοδρῷ, τριταῖοι ἐς τὸν Ὠκεανὸν ἀπήχθημεν, ἔνθα δὴ κήτει περιτυχόντες, καὶ ἀνταυδροι καταποθέντες, δύο ἡμεῖς, τῶν ἄλλων ἀποθανόντων, ἐσώθημεν. θάψαντες δὲ τοὺς ἑταίρους, καὶ ναὸν τῷ Ποσειδῶνι δειμάμενοι, τουτονὶ τὸν βίον ζῶμεν, λάχανα μὲν κηπεύοντες, ἰχθῦς δὲ σιτούμενοι καὶ ἀκρόδρυα. πολλὴ δὲ ὡς ὁρᾶτε ἡ ὕλη, καὶ μέλι καὶ ἀμπέλους ἔχει πολλὰς, ἀφ' ὧν ἥδιστος οἶνος γίγνεται· καὶ τὸν πηγὸν δὲ ἴσμεν εἰδέναι κρείττω καὶ ψυχροτάτου ὕδατος. οἰκοῦμεν δὲ ἀπὸ τῶν φύλλων ποιούμενα, καὶ πῦρ ἄφθονον καίομεν, καὶ ὄρνεα δὲ θηρεύομεν τὰ εἰσπετόμενα, καὶ ζώντας ἰχθῦς ἁλιεύομεν ἐξιόντες ὁπόταν τὰ βαγχία τῶν θηρίων, ἔνθα καὶ λυόμεθα, ὁπόταν ἐπιθυμήσωμεν· καὶ μέλι καὶ λίμνη ὑπόρρυον ὀπὶ ἁλμυρά, σταδίων εἴκοσι τὸν περίμετρον, ἰχθῦς ἔχουσα παντοδαπούς. ἐν ᾗ καὶ νηχόμεθα, καὶ πλέομεν, ἐπὶ σκάφους μικροῦ, ὃ ἐγὼ συναπηγασάμην· ἔτη δὲ ἡμῖν ὀπὶ τῆς καταπόσεως ταῦτα ἑπτὰ καὶ εἴκοσι.

ipſe ſuas res enarravit, ſic exorſus: *Genere, Hoſpites, ſum Cyprius. Mercaturæ cauſſa patria egreſſus cum filio, quem videtis, et ſervis multis aliis, in Italiam navigavi, onera varia magna navi vehens, quam in ore ceti ſolutam forte vidiſtis. Ac ad Siciliam uſque feliciter navigavimus. Inde vero valido vento abrepti, tertio die in Oceanum delati ſumus. Hic incidentes in cetum et viri cum nave glutiti, duo nos, mortuis reliquis, ſervati ſumus. Sepultis vero ſociis, atque æde Neptuno ædificata, hanc vitam vivimus, olera in horto colentes, in reliquo cibo piſcibus utentes et arborum fructibus. Sylva autem, ut videtis, prolixa, vites etiam habet multas, de quibus vinum fit ſuaviſſimum. Et fontem forte vidiſtis pulcherrimæ aquæ et frigidiſſimæ. Cubilia facimus de foliis, et igne utimnr copioſo, et aves aucupio capimus involantes, et vivos piſcamur piſces, exeuntes in branchia beluæ, ibi etiam ubi volumus lavamus: nam et lacus non porro eſt ſalſus, viginti ſtadiorum ambitu, piſces alens omnigenos, in quo natamus etiam, et in parva ſcapha navigamus, quam ego fabricatus ſum. Anni nobis proceſſerunt, a quo hauſti ſumus, ſeptem et viginti.*

Καὶ τὰ μὲ ἄλλα ἴσως φέρειν δυνάμεθα. οἱ δὲ γείτονες ἡμῖν, καὶ πάροικοι, σφόδρα χαλεποὶ, καὶ βαρεῖς εἰσιν, ἄμικτοί τε ὄντες, καὶ ἄγριοι. ἦ γὰρ, ἔφην ἐγὼ, καὶ ἄλλοι τινές εἰσιν ἐν τῷ κήτει; πολλοὶ μὲν οὖν, ἔφη, καὶ ἄξενοι, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτοι. τὰ μὲν γὰρ ἐσθιόμενα καὶ ὑγιᾶ τῆς ὕλης, Ταριχᾶνες οἰκοῦσιν, ἔθνος ἐγχελυωπὸν, καὶ καραβοπρόσωπον, μάχιμον, καὶ θρασύ, καὶ ὠμοφάγον. τὰ δὲ τῆς ἑτέρας πλευρᾶς, τῆς ἀριστερᾶς τοῖχον, Τευτωμιδῆται, τὰ μὲν ἄνω, ἀνθρώποις ἐοικότες, τὰ δὲ κάτω, τοῖς χαλεώταις. ἦσαν μοῦνοι ἄδικοί εἰσι τῶν ἄλλων. τὰ λοιπὰ δὲ, Καρκινόχειρες, καὶ Θυννοκέφαλοι, συμμαχίαν τε καὶ φιλίαν πρὸς ἑαυτοὺς πεποιημένοι. πρὸς δὲ μεσόγειον νέμονται Παγουρίδαι, καὶ Ψιττόποδες, ἔθνος μάχιμον, καὶ ἁρπαμικώτατον. καὶ ἔσω δὲ πρὸς αὐτῷ τῷ φώματι, τοὶ πολλὰ μὲν, ἔρημά ἐστι, σφαιριζόμενα τῇ θαλάττῃ. ὅμως δὲ καὶ ταῦτα ἐγὼ ἔχω, φόρον Ψιττόποδας Ὀστρακοπλῶν ἑκάστου ἔτους, ὄστρεα πεμπομένους.

Τοιαῦτα μὲν ἡ χώρα ἐστὶν· ἡμᾶς δὲ χρὴ ὁρᾶν ὅπως δυνησόμεθα τοσούτοις ἔθνεσι μάχεσθαι, καὶ ὅπως βιοτεύσομεν. πόσοι δ', ἔφην ἐγὼ, ἅπαντες εἰσί; πλείους, ἔφη, τῶν χιλίων. ὅπλα δὲ τίνα εἰσὶν αὐτοῖς; ὀδόντες, ἔφη, πολλοὶ ὀξεῖς τε ἰχθύων. ἀκοῦσον, ἔφην ἐγὼ, ἄρα τοι ἔχει μὴ μάχης ἐλθεῖν αὐτοῖς, ἅτε ὄντων ἀνόπλοις, αὐτούς γε

35. *Ac reliqua ferre forte poſſumus: aſt vicini noſtri, qui juxta habitant, difficiles admodum et graves ſunt, inſociabiles atque feri. Ecquid enim,* inquam, *alii quoque ſunt in cetó? Multi vero,* inquit, *iique inhoſpitales, et figura horribili. Occidentales enim partes ſilvæ et verſus caudam ſitas, Tarichanes* (Salſamentarii) *habitant, gens anguillinis oculis, et vultu cancrino, pugnax, audax, cruđivora. Alterum vero latus, ad parietem dextrum, Tritonomendetes tenent, ſuperiori parte hominibus ſimiles, inferiore autem muſtelis. Minus tamen hi injuſti ſunt reliquis. Siniſtra vero Carcinochires,* (cancrimani) *et Thynnocephali* (canicipites) *qui belli ſocietatem atque amicitiam inter ſe fecere. Mediterranea habitant Paguradæ et Pſittopodes, bellicoſum genus et curſu valens maxime. Orientales vero et vicinæ ori partes, deſertæ ſunt majorem partem, quod mari alluuntur. Tamen hæc ego habeo Pſittopodibus vectigal pendens quingenta quotannis oſtrea.*

36. *Ac talis quidem eſt regio. Nobis vero videndum eſt quomodo poſſimus tot contra gentes pugnare, et victum quomodo quæramus. Quot vero,* inquam, *hi omnes ſunt? Mille,* inquit, *amplius. Quæ ſunt illis arma? Nulla,* inquit, *præter ſpinas piſcium. Igitur optimum,* inquam, *fuerit pugnatum illis congredi, inermibus nempe, nos qui*

14 Ταυροκεφάλοι.] de hujus, aliorumque ceti incolarum vero nomine, variant et inter ſe diſcrepant interpretes, dum alii ὄνοι. alii κύνες. legendum exiſtimant: quorum opiniones et argumenta quærant otioſi, ego quidem ut difficiles nugas prætermitto.

ὡπλισμένους. εἰ γὰρ κρατήσομεν αὐτῶν, ἀδεῶς τοὐντεῦθεν οἰκήσομεν. ἔδοξε ταῦτα. καὶ ἀπελθόντες ὅπῃ ναῦν παρεσκευαζόμεθα. αἰτία δὲ τῷ πολέμῳ ἔμελλεν ἔσεσθαι, ὃ φόρου ἡ οὐκ ἀπόδοσις, ἤδη τε προθυμίας ἐνεφύσησε. καὶ δὴ οἱ μὲν ἔπεμπον, τὰ δασμὰ, ἀπαιτοῦντες· ὁ δὲ, ὑπερφυῶς ἀποκεκόμψος, ἀπεδίωξε τοὺς ἀγγέλους. ἦσαν δὲ οἱ Ψιττάκοδες, καὶ οἱ Παγγράδαι, χαλεπαίνοντες τῷ Σκυθάρᾳ (τοῦτο γὰρ ἐκαλεῖτο) μὴ πολλῷ θορύβῳ ἐπὶ σφᾶς.

Ἡμεῖς δὲ, τὰ ἔφοδον ἐποιούμεθα, ἐξαυλισάμενοι, ἀνεμῶμεν, λόχον πρὸ προτάξαντες ἀνδρῶν πέντε καὶ εἴκοσιν. εἴρητο δὲ αὐτοῖς ὑπὸ τὴν ἑσπέραν, ἐπειδὰν ἴδωσι πρελλυθόντας τοὺς πολεμίους, ἐπαίειν· καὶ οὕτως ἐποίησαν. ἐπαναζάντες γὰρ, κατόπιν ἕκοπτον αὐτούς. καὶ ἡμεῖς δὲ οἱ αὐτοὶ, πέντε καὶ ἕξοντα τὰ ἀριθμὸν ὄντες, καὶ γὰρ καὶ ὁ Σκύθαρος, καὶ ὁ παῖς αὐτοῦ, συνεστρατεύοντο, ἐπεπάζομεν, καὶ συμμίξαντες θυμῷ καὶ ῥώμῃ διεκινδυνεύομεν. τέλος δὲ, τροπὴν αὐτῶν ποιησάμενοι, κατεδιώξαμεν, ἄχρι περὶ τὰς φωλεούς. ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν πολεμίων, ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν, ἡμῶν δὲ, εἷς, καὶ ὁ κυβερνήτης τέτλης πληγὰς λαβὼν παρεὶς ὃ μετάφρενον.

Ἐκείνην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν, καὶ τὴν νύκτα, ἐπηυλισάμεθα τῇ μάχῃ, καὶ τρόπαιον ἐστήσαμεν, ῥάχιν ξηρὰν δελφινος ἀναπήξαντες. τῇ ὑστεραίᾳ δὲ καὶ ⓐ ἄλλοι

arma habemus. Illos enim ſi vicerimus, ſine metu deinde vivemus. Sic placuit: digreſſique ad navem, nos paravimus. Cauſſa belli futuri erat, vectigal non ſolutum, cujus jam dies inſtaret. Atque illi quidem miſere tributum poſcentes. Ille vero ſuperbo cum reſponſo nuntios repulit. Primum ergo Pſittopodes et Paguradæ irati, Scintharum (hoc enim nomen viro) magno tumultu invaſerunt.

37. Nos vero ſuſpicati invaſionem, egreſſi domo expectamus, agmine præmiſſo virorum quinque et viginti, quibus præceptum erat, ex inſidiis, cum prætergreſſos viderent hoſtes, inſurgerent. Et ſic fecere. Inſurgentes enim a tergo illos ceciderunt. Nos vero quinque et viginti numero et ipſi, cum Scintharus ipſiuſque filius una pugnarent, occurrimus, animoſeque et fortiter confligentes non ſine periculo pugnavimus. Tandem vero in fugam verſos perſecuti ſumus ad foveas ſuas uſque. Ceciderunt hoſtium quidem centum et ſeptuaginta: de noſtris vero unus, et gubernator, coſta triglæ trajectus a tergo.

38. Illo igitur die ac nocte in pugnæ loco manſimus, tropæumque ſtatuimus, ſpina dorſi arida delphini erecta. Poſtridie vero etiam alii, cognita re

αἰθάμβοι παρῆν, ὃ μὲ δεξιὸν κέρας ἔχοντες Ⓐ Ταριχᾶνες, ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Πήλαμυς, ὃ δ' εὐώνυμον, Ⓐ Θυννοκέφαλοι, τὸ μέσον δὲ, Ⓐ Καρκινόχειρες. οἱ γὰρ Τετταρομβώλιτες τ ἡσυχίαν ἦγον, ὁδετέροις συμμαχεῖν προαιρούμενοι. ἡμεῖς δὲ προαπαντήσαντες αὐτοῖς ἐπὶ τὸ Ποσειδώνιον, προσεμίξαμεν, πολλῇ βοῇ χρώμενοι. ἀντήχει δὲ ὁ κῆτος ὥσπερ τὰ σάλπιγγα. περιφάμενοι δὲ αὐτὸν, ἅτε γυμνῆτας, ἐς τ ὕλην, τοῦ λοιποῦ ἐπεκρατοῦμεν τ γῆς.

Καὶ μετ' ὀ πολὺ κήρυκας ἀπεστείλαντες, νεκρούς τε ἀπῃτοῦντο, καὶ περὶ φιλίας διελέγοντο· ἡμῖν δὲ οὐκ ἐδόκει ἀσπόνδους. ἀλλὰ τῇ ὑστεραίᾳ χωρήσαντες ἐπ' αὐτὸν, πάντας ἄρδην ἐξεκόψαμεν, πλὴν τ Τετταρομβωλιτῶν. οἳ δὲ ὡς εἶδον τὰ γιγνόμενα, ἀφορμήσαντες ἐκ τ βραγχίων, ἀφῆκαν αὐτὸν εἰς τ θάλατταν. ἡμεῖς δὲ τ χώραν ἐπελθόντες, ἔρημον ἤδη οὖσαν τῶν πολεμίων, ὃ λοιπὸν ἀδεῶς κατῳκοῦμεν, τὰ πολλὰ γυμνασίοις τε καὶ κυνηγεσίοις χρώμενοι, καὶ ἀμπελουργοῦντες, καὶ τὸν καρπὸν συλλεγόμενοι τ ἐκ τ δένδρων. καὶ ὅλως, ἐῴκειμεν τοῖς ἐν δεσμωτηρίῳ μεθάλῳ καὶ ἀφύκτῳ πεφυκόσι, καὶ λελυμένοις. ἐναυτοὶ μὲ ὄν, καὶ μῆκος ὁκτὼ τῶν ὀργυιῶν διήκομεν τ πόντου.

Τῷ δ' ὀγδόῳ μηνὶ, πέμπτῃ ἰσταμένου, περὶ τ δευτέραν ὥραν τοῦ ἡμέρου ἄνοιξιν (ἅπαξ γὰρ δὴ τοῦτο ἐν τῷ

adſunt, dextrum cornu tenentes Tarichanes duce Pelamo, ſiniſtram vero Thynnocephali, medium Carcinochires. Tritonomendetes enim quieſcebant, neutris auxiliari volentes. Nos vero occurrentes illis circa Neptuni ædem, ad manus venimus, clamore utentes multo: reſonuit autem ſpeluncarum inſtar cetus. Illos autem in fugam verſos utpote nudos perſecuti in ſilvam, campum obtinuimus.

39. Neque multo poſt caduceatoribus miſſis et mortuos tollunt et agunt de amicitia. Sed nobis non placuit fedus: quin poſtridie ejus diei contra illos profecti confertim omnes delevimus, præter Tritonomendetas. Hi enim quid fieret animadverſo, curſu petitis branchiis in mare inde deſilierunt. Nos vero tota luſtrata regione, quæ jam vacua eſſet hoſtibus, reliquo tempore metus expertes habitabamus, exercitationibus multum utentes et venatu, vineaſque colentes, et fructum comportantes ex arboribus; et in univerſum ſimiles videbamur hominibus in magno quodam carcere, unde fuga non eſt, delicate viventibus, ac ſolutis. Annum igitur et menſes octo ad hunc modum vixeramus.

40. Sed noni menſis die quinto, circa ſecundam oris apertionem (ſemel enim in ſingulas ho-

ὥραν ἐκάστην ἐπύει τὸ κῦτος, ἅτε ἡμᾶς τοῦ τὰς ἀνοίξεις τεκμαίρεσθαι τὰς ὥρας) τοῦ οὖν τοῦ δευτέρου, ὡς ἔφην, ἀνοιξιν, ἄφνω βοή τε πολλὴ, καὶ θόρυβος ἠκούετο, ὥσπερ κελευσμάτων, καὶ εἰρεσίας. τεταραχθέντες οὖν, ἀνεπηδήσαμεν ἐπ' αὐτὸ τὸ χεῖλος τοῦ πρῴρου, καὶ ἅμα τοῖς ὀδοῦσιν καθεωρῶμεν ἅπαντα ὧν ἐγὼ εἶδον θαυμάτων παραδοξότατον, ἄνδρας μεγάλους ὅσον ἡμιπεδιαίους τὰς ἡλικίας, ὅτι πόσον μεγάλων τετραπλέονται, ὥσπερ ὅτι τετραπῆχυς. οἶδα μὲν ἀπίστως ἴσως ἐοικότα ἐρήσουσιν, λέξω δ' ὅμως. Νῆσοι ἦσαν ὑπερμεγέθεις μάλα, ὑπὸ πάνυ δὲ ὑψηλαί, ὅσον ἑκατὸν σταδίων ἐκάστην τὸ περίμετρον. ὅτι δ' αὐτῆς ἔπλεον τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἀμφὶ σὺν εἴκοσι καὶ ὀκτώ. τούτων δὲ οἱ μὲν πρὸ ἑκάτερα τῆς νεὼς καθήμενοι, ἐφέζης ἐκωπηλάτουν, κυπαρίσσοις αὐτοκλάδοις μεγάλαις, καὶ αὐτοκόμοις, ὥσπερ ἐρεμοῖς. κατόπιν ἦν ὅτι τῆς πρύμνης, ὡς ἐδόκει, κυβερνήτης ὅτι λόφον ὑψηλὸν εἰστήκει, χαλκοῦν ἔχων πηδάλιον, σταδιαῖον τὸ μῆκος. ὅτι δὲ τῆς πρῴρας, ὅταν πλησιάζομεν ὡπλισμένοι αὐτῆς ἐμάχοντο, πάντα ἐοικότες ἀνθρώποις, πλὴν τῆς κόμης. αὕτη δὲ πῦρ ἦν, καὶ ἐκαίετο, ὥστε καὶ κορύθων ἐδέοντο. ἀντὶ δὲ ἱστίων, ἄνεμος ἐμπίπλων τὴν ὕλην, πολλὴ ἐνῆσαν ἐν ἑκάστῃ, σκόλοπές τε αὐτῇσι, καὶ ἔφερε τὴν νῆσον, ἢ ἐθέ-

ras hoc faciebat cetus, ut illis hiatibus ſignare horas poſſemus) circa ſecundum ergo, ut dicebam, hiatum multus ſubito clamor, tumultuſque exauditur, qualis celeuſmatum atque remorum. Perturbati ergo erepſimus in ipſum os beſtiæ, ſtanteſque intrà dentes ſpectamus omnia: ſpectaculum nempe omnium, quæ vidi ego, maxime admirabile, homines magnos quantum eſt dimidium ſtadium, magnis in inſulis tanquam triremibus adnavigantes. (Novi me incredibilibus ſimilia referre, dicam tamen.) Inſulæ erant longæ illæ quidem, ſed non vehementer altæ, ſtadiorum circiter centum ambitu. In his navigabant virorum illorum ad duodetriginta. Horum porro alii ad utrumque inſulæ latus deinceps aſſidentes ut remos trahebant cupreſſos magnas ipſis cum ramis atque foliis. In poſteriori vero parte, in puppi, ut videbatur, gubernator excelſo in colle ſtabat, æneum tractans gubernaculum ſtadii longitudine. In prora autem eorum quadraginta circiter armati pugnabant, ſimiles uſquequaque hominibus præterquam comis, pro his enim ignis erat, iſque ardens. Itaque galeis opus non habebant. Pro velis vero irruens in ſilvam, quæ multa in unaquaque erat, ventus, ſinuabat illam, impellebatque quo vel-

12 ἀνδρῶν τε ἑκατόν.] atqui mox, præter remiges, quadraginta armatos audies. audis etiam hic ſtatim poſt numerum prolatum τετταρα δὲ &c. ut neceſſe ſit majorem a Luciano fuiſſe ſcriptum: quem LXX fuiſſe exiſtimo. ſed res nihili eſt in tali libro. M. du S.

20 αὐτὴν δὲ νηὸς π.] alludit, ſicut monet Solanus, ad hunc Homeri verſum Il. E. 4.

Δαῖε δὲ οἱ ἐκ κορυθὸς τε καὶ ἀσπίδος ἀκαμαντὸν νῶτον,

accendebat ei ex galeaque et clypeo indefeſſum ignem

quem locum immerito carpſerat Zoilus.

λὴ ὁ κυβερνήτης. κελευσὴς δ' ἐφειςήκη αὐτοῖς, ἡ πρὸς τὴν εἰρεσίαν ὀξέως ἐκινοῦντο, ὥσπερ τὰ μακρὰ τῶν πλοίων.

Τὸ μὲ οὖν πρῶτον δύο ἢ τρεῖς ἐωρῶμεν. ὕστερον δ' ἐφάνησαν ὅσον ἑξακόσιοι. ἡ ἀφιςάντες, ἐπολέμουν, καὶ ἐναυμάχουν. πολλαὶ μὲν οὖν ἀντίπρωροι συνεπέπτοντο ἀλλήλαις, πολλαὶ δὲ καὶ ἐκβληθεῖσαι κατεδύοντο. αἱ δὲ συμπλεκόμεναι, καρτερῶς διηγωνίζοντο, καὶ ὑ ῥᾳδίως ἀπελύοντο. οἱ γὰρ ὅπλ τὰ πρῶρας τεταγμένοι, πᾶσαν ἐπεδείκνυντο προθυμίαν, ἐπεμβαίνοντες, καὶ ἀναιρῶντες. ἐζώγρη δὲ οὐδείς. ἀντὶ δὲ χειρῶν σιδηρᾶν, πολύποδας μεγάλους ἐκδεδεμένους ἀλλήλοις ἐπερρίπτουν. οἱ ἢ πλεκόμενοι τῇ ὕλῃ, κατεῖχον τὴ ναῦν. ἔβαλλον μὴν καὶ ἐτίτρωσκον ὀςρέοις τε ἁμαξοπλήθεσι, καὶ ἀσβόλοις πλεθριαίοις.

Ἡγεῖτο δὲ τῆ μὲ, Αἰολοκέρταυρος, τῆ δὲ, Θαλασσοπότης· καὶ μάχη αὐτοῖς ἐγένητο, ὡς ἐδόκη, λείας ἕνεκα· ἐλέγετο γὰρ ὁ Θαλασσοπότης πολλὰς ἀγέλας δελφίνων τοῦ Αἰολοκενταύρου ἐμπλακέναι, ὡς ἰὼν ἀγέειν ὑπεκαλέσατον ἀλλήλοις, καὶ τὰ ὀνόματα τῆ βασιλέων ἐπεβοωμένων. τέλος δὲ, νικῶσιν οἱ τῦ Αἰολοκενταύρυ. καὶ νήσυς τε τῆ πολεμίων καταδύσασιν ἀμφὶ τὰς πεντήκοντα, καὶ ἑκατόν· καὶ ἄλλας τρεῖς λαμβάνουσιν

let gubernator, inſulam. Hortator autem illis ſtabat, atque inſulæ, velut naves longæ, ad remigium celeriter movebantur.

41. Ac primo duas aut tres videbamus, deinde apparuere vel ſexcentæ, quæ intervallo captò prælium committerent, et pugnarent claſſibus. Multæ igitur adverſis proris concurrebant, multæ ab impulſu vehementi ſubmergebantur: aliæ ſibi implicitæ pugnabant fortiter, nec facile exſolvebantur. Conſtituti enim in prora alacritatem oſtendebant maximam, tranſilientes in naves alienas, et cædem ibi edentes, captivum quidem duxit nemo. Pro ferreis manibus polypodas magnos, revinctos ſibi invicem injiciebant, qui ſilvam complexi retinerent inſulam. Jactabant vero oſtrea quæ ſingula plauſtrum implerent, et jugeri magnitudine ſpongias, iiſque ſe invicem vulnerabant.

42. Dux erat alterius claſſis Æolocentaurus, alterius Thalaſſopotes. *(Maris potor)* pugna inter illos exorta, ut videtur, fuerat de præda. Dicebatur enim Thalaſſopotes greges multos delphinorum Æolocentauri abegiſſe, quantum audire dabatur cum inclamarent ſibi invicem, et regum nomina appellarent. Tandem vincunt Æolocentauri *milites*, atque inſulas hoſtium demergunt centum circiter et quinquaginta, tres alias cum ipſis viris capiunt: reliquæ remis

αὐτοῖς ἀνδράσιν. αἱ δὲ λοιπαὶ, τριήρεις χρυσαμβυκι, ἔφθησαν. οἱ δὲ, μέχρι τινὸς διώξαντες, ἐπειδὴ ἐσπέρα ἦν, παραπόμποι τοῖς τὰ ναυάγια, τὰ πλείστων ἐπεκράτησαν, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἀνείλοντο. καὶ δὴ ἐκείνων κατέδυς νῆσοι οὐκ ἐλάττους τῶν ὀγδοήκοντα. ἔστι δὲ καὶ τρόπαιον τῆς νησομαχίας, ὅπου τῇ κεφαλῇ τοῦ κήτους μίαν τῶν πολεμίων νῆσον ἀναστηράσαντες. ἐκείνην μὲν οὖν τὴν νίκην περὶ τὸ ἱερὸν ἱκλίσαντο· ἔξάψαντες δὲ τὰ ἱστία, καὶ ἐπ' ἀγκύρων σκηνὰς ὁρμισάμενοι. καὶ δὴ ἀγκύρας ἐχρῶντο μεγάλαις, ὑαλίναις, καρπίναις. τῇ ὑστεραίᾳ δὲ θύσαντες ἐπὶ μὲν κήτους, καὶ τοὺς οἰκείους θάψαντες ἐπ' αὐτῷ, ἀπέπλεον ᾄδοντες, καὶ ὥσπερ Παιᾶνας ᾄδοντες. ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὴν νησομαχίαν γενόμενα.

inhibentes fugiunt. Hi vero aliquo uſque eos perſecuti, ſub veſperam converſi ad naufragia, pleraque in ſuam poteſtatem redegerunt, et receperunt ſua, nam ipſorum quoque inſulæ octoginta non minus ſubmerſæ fuerant. Statuerunt vero tropæum pugnæ inſularis, una inſularum hoſtilium in capite ceti ſuſpenſa. Illam igitur noctem circa beluam, revinctis ab ea retinaculis, et jactis circa ancoris, tranſegere: nam ancoris quoque utebantur magnis, vitreis, validis. Poſtridie vero re ſacra in ceto peracta, ſepultiſque in eo ſuis, ſolverunt læti, et velut pæanas canentes. Iſta ſunt circa inſularem pugnam geſta.

1 ἀντιμῦσαν κωπηρέσιαις.] ἀντιμῦσαι κώπαις idem eſt Græcis, ac *remis inhibere* Latinis. cum olim fugam molirentur in pugnis navalibus non converſa navi fugiebant, ſed paullatim euntes ceſſim, et remis inhibentes, curſum navis retro navigabant, ut erudite docuit ex *πυξ* J. *Frid. Gronovius* lib. IV. obſervat. cap. ultim, notante *Geſn.*

4 κεκτόνασιν.] paſſive accipias neceſſe eſt; nam numerus non patitur ut de hoſtium inſulis intelligatur, quod priores interpretes non animadverterant. ſic *Polyæn.* I. p. 77. et paſſim. M. du. S.

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

VERÆ HISTORIÆ

LIBER SECUNDUS.

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Το δ' ἀπὸ τούτου μηκέτι φέρων ἐγὼ τλῶ σὺν τῷ κήτει δίαιταν, ἀχθόμενός τε τῇ μονῇ, μηχανήν τινα ἐζήτουν, δι' ἧς ἂν ἐξελθεῖν ἡμῖν. καὶ ὃ μὲ θορῦβον, ἔδοξεν ἡμῖν διορύξασι κατὰ τὰ δεξιὸν τοῖχον, ἀποδρᾶναι· καὶ ἀρξάμενοι διεκόπτομεν. ἐπειδὴ δὲ προελθόντες ὅσον πέντε ςαδίους, ἀνέπνεομεν, καὶ ῥύγμαλος ἐπαυσάμεθα. ἦν δὲ ὕλιμον καὶ σῆπος διέγνωμεν. ὅπου γὰρ ἂν ὁ κῆτος ἀποθανεῖν. εἰ δὲ τοῦτο ἦν, ῥᾴδια ἔμελλεν ἡμῖν ἔσεσθαι ἡ ἔξοδος. ἀρξάμενοι οὖν ἀπὸ τῆς ὑραίας, ἐκαίομεν· καὶ ἡμέρας μὲ ἑπτὰ καὶ νύκτας, ἴσας ἀναισθήτως εἶχε τοῦ καύματος· ἐγγὺς δὲ καὶ ἑνάτῃ συνίεμεν αὐτῆς νοσούσης· ἀργότερον γοῦν ἀνέχασκε· καὶ εἴποτε ἀναχάνοι, ταχὺ συνέμυε. δεκάτῃ δὲ καὶ ἑνδεκάτῃ τέλεον ἀπενεκρώθη, καὶ δυσῳδὲς λίαν. τῇ δωδεκάτῃ δὲ μόγις ἐνοήσαμεν ὡς, εἰ μή τις χαρίεντος αὐτῷ ἐπαντιρίζειε τὰς γομφίους, ὅπως μηκέτι συγκλεῖσαι, κινδυνεύσομεν καταπλειωθέντες ἐν νεκρῷ αὐτῷ ἀπολέσθαι· ὅπου δὴ τὸ στόμα μεγάλαις δοκοῖς διερείσαν-

VERÆ HISTORIÆ

LIBER SECUNDUS.

A hoc inde tempore cum non amplius ferrem illam in cœto vivendi rationem, et commoratione illa gravarer, exeundi aliquam rationem machinabar. Ac primo quidem placuit dextro pariete perfosso aufugere, jamque excidere illud cœperamus. Cum vero ad quinque fere dia progressi nihil efficeremus, fodiendi consilio abjecto, incendere silvam statuimus, ita quippe morituram beluam, quo facto facilem nobis futurum exitum. A caudinis igitur partibus initio facto eam incendimus: ac septem dies totidemque noctes non sensit ardorem, octavo autem nonoque ægrotare cum intellexinus: hiabat enim tardius, et si hiaret, statim os claudebat. Decimo undecimoque plane jam ad mortem spectabat, atque olebat male. Duodecimo vix tandem animadvertimus, nisi quis illo hiante discunearet maxillares, quominus claudere illos posset, periculum esse, ne inclusi in cadavere una periremus. Itaque ore il-

τες, ἢ ναῦν ἐπεσκευάζομεν, ὕδωρ τι ὡς ὄπι πλεῖσον ἐμβαλλόμενοι, καὶ τἄλλα ὀπιτήδεια. κυβερνήσειν δ' ἔμελλεν ὁ Σκίνθαρος· τῇ δ' ὀπίσῃ, ὃ μὴ ἤδη τεθνηκώς.

Ἡμεῖς δ' ἀνελκύσαντες τὸ πλοῖον, καὶ ἀφ' τῶν ἀρμαμάτων ἀφαγαγόντες, ἐκ τῶν ὀδόντων ἐξάψαντες, ἤρέμα κατήκαμεν ἐς ἢ θάλατταν. ὀπιβάντες δ' ὀπὶ τὰ νῶτα, καὶ θύσαντες ᾧ Ποσειδῶνι, αὐτῷ τῷ καὶ ὃ τέταιον, ἡμέρας πρεῖς ἐπαυλισάμθοι, (πτερία γὰρ λιῶ) τῇ τετάρτῃ ἀπεπλεύσαμεν. ἔνθα δὴ πολλοῖς τ' ἐκ τῆς ναυμαχίας νεκροῖς ἀπλωτῶμεν, καὶ προσκέλλομεν, καὶ τὰ σώματα καταμετρωῦντες, ἐθαυμάζομεν. καὶ ἡμέρας μὲν τρεις ἐπλέομεν, εὐκράτῳ ἀέρι χρώμθοι· ἔπειτα βορέης σφοδρῶς πνεύσαντος, μέγα κρύος ἐγένετο, ὑ ὑπ' αὐτοῦ πᾶν ἐπάγη τὸ πέλαγος, ὥστ' ἐξεπιπολῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐς βάθος, ὅσον ἐς πεντήκοντα ὀργυίας· ὥστε καὶ ἀποβάντας, ἀφθῆναι ὀπὶ ὑ κρυστάλλου. ὀπιθύοντος οὖν ὑ πνεύματος φέρειν ὑ δυνάμενοι, τοιόνδέ τι ἐπενοήσαμεν. (ὁ δὲ τὸν γνώμονα ἀποφηνάμενος, ἦν ὁ Σκίνθαρος) σπάσαντες γὰρ ὁ τῷ ὕδατι ἀσπίδιον μέγιστον, ὁ τούτῳ ἐμείναμεν ἡμέρας τριάκοντα, πῦρ ἀναχαίοντες, ὑ σιτούμενοι τοὺ ἰχθῦς· εὑρίσκομεν γὰ ἀνορύττοντες. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐπέλιπε τὰ ὀπιτήδεια, προσελθόντες, καὶ τὸν ναῦν πεπηγῖαν ἀναπάσαντες, καὶ πετάσαντες ἢ ὀθόνη,

lius magnis trabibus diſcuneato, navem paravimus, et aqua quam plurima impoſita, et neceſſariis reliquis: gubernaturus autem erat Scintharus. Proxima luce cetus quidem jam erat mortuus.

2. Nos vero extractum navigium, et per dentium interſtitia traductum, ſuſpenſumque e dentibus placide in mare demiſimus. Tum tergo conſcenſo, ſacraque re Neptuno facta, ibidem prope tropæum commorati triduo, quod malacia eſſet, quarto ſolvimus. Hic in multos de navali illo prælio mortuos incidimus, offendimuſque, ac dimenſi corpora cum admiratione ſumus. Ac dies quidem aliquot navigavimus aëre temperato uſi: deinde borea flante vehementi, frigus magnum oritur, a quo totum mare congelatur, non in extremitate modo, ſed in profundum etiam ad trecentos circiter paſſus: ita ut egreſſi per glaciem diſcurreremus. Durante autem vento, cum ferre non poſſemus, tale quid excogitamus, conſilii auctore Scintharo. Effoſſo intra aquam ſpecu maximo, triginta in hoc dies manſimus, accenſo igni, in cibo utentes piſcibus, quos inter fodiendum inveniebamus. Deficientibus vero jam neceſſariis, agreſſi navem gelu firmatam extrahimus, paſſoque velo,

ἐπεχέοντο ὅσον πλέοντες λείας καὶ ἀφορμῆς. ἔνθα καὶ πάγου διολισθαίνοντες. ἡμέρᾳ δὲ πέμπτῃ ἀλλάξαντες, ἐν ᾧ ὁ πάγος ἐλύετο, ἐς ὕδωρ πάντα αὖθις ἐτίγνετο.

Πλεύσαντες δὲ ὅσον τριακοσίους σταδίους, νήσῳ μικρᾷ καὶ ἐρήμῃ προσπέσομεν, ἀφ' ἧς ὕδωρ λαβόντες (ἐπιλελοίπει γὰρ ἤδη) ἐς δύο ταύροις ἀγρίοις καταδραμόντες, ἀπεπλεύσαμεν. οἱ δὲ ταῦροι οὗτοι, τὰ κέρατα μὲν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς εἶχον, ἀλλ' ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν, ὥσπερ ὁ Μῶμος ἐξέφυ. μετὰ δὲ πολὺ δὲ εἰς πέλαγος ἐμβαίνομεν, ὑπὸ ἄνεμος, ἀλλὰ γαλήνη. ἐς ἧσος ὡς αὐτῇ ἐφαίνετο λευκή, πλήρης ἀμπέλων. ἦν δὲ ἡ ἧσος, τοῦ μέγεθος, πάνυ συμπεπτωκὸς, ὡς ὕστερον ἐμφανέντες ἐμάθομεν, σταδίων εἰκοσιπέντε τὸ μέγεθος· αἱ δ' ἄμπελοι, βοτρύων πλήρεις· ὑ μόνοι εἶνον, ἀλλὰ γάλα ἐξ αὐτῶν ἀπεδλίβομεν. ἱερὸν δ' ἐν μέσῃ τῇ νήσῳ ἀνῳκοδόμητο, Γαλατείας τῆ Νηρηΐδος, ὡς ἐδήλου ὁ ἐπιγραμμα. ὅσον οὖν χρόνον ἐκεῖ ἐμείναμεν, ἄφθονον τὸ ἡμῖν καὶ σιτίον ἡ γῆ παρεῖχε, ποτὸν δὲ τὸ ἐκ τῶν βοτρύων γάλα. βασιλεύει δὲ τούτων τῆς χωρίων ἐλέγετο Τυρὼ ἡ Σαλμωνέως, μιᾷ τινὶ ἐντεῦθεν ἀπαλλαγεῖσα, ταύτην δὲ τὴν Ποσειδῶνος λαβοῦσα τὴν τιμήν.

Μείναντες δ' ἡμέρας ἐν τῇ νήσῳ πέντε, τῇ ἕκτῃ ἐξωρμήσαμεν, αὔρας μὲν τινος παραπεμπούσης, λειοκύμονος δὲ

vehimur quaſi navigantes levi blandoque motu labentes per glaciem. Quinto inde dei æſtus fit, ſolvitur glacies, in aquam redeunt omnia.

3. Trecenta ferme ſtadia navigaveramus cum delati ſumus ad inſulam parvam ac deſertam. Hic aqua hauſta, jam enim defecerat, confectiſque ſagittarum ope ſilveſtribus duobus bubus, rurſum navigavimus. Hi vero tauri non in capite habebant cornua, ſed, quod Momus cenſebat, ſub oculis. Non ita multo poſt in pelagus intramus non aquæ illud, ſed lactis. Inſula in eo conſpiciebatur, plena vitibus. Erat autem hæc inſula, caſeus maximus plane compactus, uti poſtea edendo experti ſumus, ſtadiorum quinque et viginti magnitudine: vites porro uvis indutæ. verum non vinum inde, ſed lac expreſſimus. Ædes in media inſula exſtructa erat Galateæ *(Lacteæ)* Nereidis, quod indicabat inſcriptio. Quamdiu igitur ibi manſimus, cibum pariter atque opſonia terra nobis præbuit, potum vero lac de uvis. Regnare his regionibus dicebatur Tyro *(Caſea)* Salmonei filia, hunc ſibi honorem, poſtquam hinc diſceſſit, nacta.

4. Morati in inſula dies quinque, ſexto ſolvimus, aura quidem nos quadam proſequente, non niſi levi-

9 ωστις ὁ Μωμος.] Lucianus hic alludere videtur ad id quod de Momo ſcripſit Ariſtoteles de partibus animal. lib. III. eum naturam incuſaſſe, quod bobus cornua in capite, non in armis potius addiderit; videlicet quod vehementius poſſent ferire. G. C.

ὕσης τ᾽ θαλάττης. τῇ ὀγδόῃ δ᾽ ἡμέρᾳ πλέοντες, οὐκ ἐπὶ θεᾷ τοῦ γάλακτος, ἀλλ᾽ ἤδη ἐν ἁλμυρῷ καὶ κυανῷ ὕδατι, καθορῶμεν ἀνθρώπους πολλοὺς, ὅτι τῶν πελάγους βαθέοντας, ἅπαντα ἡμῖν τετραποδίζοντας, καὶ τὰ σώματα, καὶ τὰ μεγέθη, πλὴν μόνων τ᾽ ποδῶν· ταῦτα γὰρ φέλλινα εἶχον· ἀφ᾽ ὧν δὴ, οἶμαι, καὶ ἐκαλοῦντο Φελλόποδες. ἐθαυμάζομεν οὖν ἰδόντες ὑ βαπτιζομένους, ἀλλ᾽ ἐπιφερομένους τ᾽ κυμάτων, ὑ ἀβλαβῶς ὁδοιπορέοντας. οἱ δ᾽ ὑ προσῄεσαν, καὶ ἠσπάζοντο ἡμᾶς Ἑλληνικῇ φωνῇ, ἔλεγόν τε εἰς Φελλὼ τ᾽ αὐτῶν πατρίδα ἐπείγεσθαι. μέχρι μὲν δή τινος συνωδοιπόρουν ἡμῖν βαθέοντες· εἶτα ὑποτραπόμενοι τ᾽ ὁδοῦ, ἐβάδιζον, εὐπλοΐαν ἡμῖν ἐπευξάμενοι. μετ᾽ ὀλίγον δὲ, πολλαὶ νῆσοι ἐφαίνοντο· πλησίον μὲν ἐξ ἀριστερᾶς ἡ Φελλὼ, ἐς ἣν ἐκεῖνοι ἔσπευδον, πόλις ὅτι μεγάλη καὶ εὐρυχώρου Φελλῶν κατοικουμένη. πόρρωθεν δὲ, καὶ μᾶλλον ἐν δεξιᾷ πέντε μείζους καὶ ὑψηλοτάτας, καὶ πῦρ πολὺ ἀνεκαίετο.

Κατὰ δὲ τὴν θέραν, μία πλατεῖα, καὶ ταπεινὴ, ζαδίους ἀπέχουσα οὐκ ἐλάττους πεντακοσίων. ἤδη δὲ πλησίον τε ἦμεν, καὶ ζαυμαστή τις αὔρα ἐξέπεσεν ἡμᾶς. ἡδεῖα, καὶ εὐώδης, οἵαν φησὶν ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος, ὀσφραίνεσθαι τ᾽ εὐδαίμονος Ἀραβίας. οἷον γὰρ ἀπὸ ῥόδου, καὶ ναρκίσσου, καὶ ὑακίνθου, καὶ κρίνων, καὶ

bus tamen fluctibus moto mari. Octavo die, non lacteo navigantes, ſed ſalſo mari et cæruleo, videmus homines multos per mare currentes, omni ex parte nobis ſimiles, corporibus et ſtatura, pedibus ſolum exceptis; hos enim habent ex ſubere, a quo nempe etiam appellantur puto Phellopodes (*ſuberipedes.*) Miramur igitur cum videmus, illos non mergi, ſed eminentes ſuper fluctus, ac ſine metu viam facientes. Atque adeunt nos etiam et Græca lingua ſalutant, dicuntque, in ſuam ſe patriam Phello (*ſuberiam*) contendere. Et aliquouſque juxta currentes nobiſcum iter faciunt: deinde diverſi abeunt felicem nobis navigationem precati. Poſt paullo inſulæ apparent multæ: in proximo ad ſiniſtram Phello, in quam illi feſtinabant, urbs in magno et rotundo ſubere ædificata: at e longinquo et dextrorſum magis quinque maximæ atque altiſſimæ, in quibus ignis ardebat multus.

5. Verſus proram lata una et humilis, ſtadiis diſtans non minus quingentis. Jam vero prope eramus, et aura circa nos ſpirabat admirabilis, ſuavis, et odora, qualem Herodotus hiſtoricus ſpirare ait a felici Arabia. Quale enim a roſa, et narciſſo, et hyacintho,

14 Φιλλω.] nota etiam eſt Φιλλο Pamphyliæ urbs, itemque φιλλινος mons Atticæ.

18 χρυσα δι νησω ανθρωπων.] proditum eſt a veteribus poëtis, eſſe quaſdam in oceano inſulas ad quas poſt mortem deferuntur eorum animæ, qui ſancte religioſeque vixerint, *Homer. Lucian.* de luctu. G. C.

22 Ηροδοτος.] *Herodot.* III. p. 123. M. du S.

ἴων, ἔπι δὲ μυροίνης, καὶ δάφνης, ᾗ ἀμπελάκιδος, τοιοῦτοι ἡμῖν τὸ ἡδὺ προσέβαλλεν. ἡσθέντες δὲ τῇ ὀδμῇ, καὶ χρηστὰ ἐκ μακρῶν πόνων ἐλπίσαντες, κατ' ὀλίγον ἤδη πλησίον τῆς νήσου ἐγιγνόμεθα. ἔνθα δὴ ᾗ καθεωρῶμεν λιμένας τε πολλοὺς καὶ παῤ αὐλύτους καὶ μεγάλους, ποταμούς τε ἀμογεῖς ἐξιόντας, ἠρέμα εἰς τὴν θάλατταν· ἔτι δὲ λειμῶνας, καὶ ὕλας, ᾗ ὄρεα μυόπτα τὰ μὲν ὑπὲρ τῶν ἠιόνων ἀδοντα, πολλὰ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν κλάδων. ἀὴρ δὲ κῦφος καὶ εὔπνους περιεκέχυτο τὴν χώραν· ᾗ αὖραι δέ τινες ἡδεῖαι διαπνέουσαι, ἠρέμα τὴν ὕλην διεσάλευον. ὥστε ᾗ ἀπὸ τῶν κλάδων κινουμένων, τερπνὰ καὶ συνεχῆ μέλη ἀπεπυρίζετο, ἐοικότα τοῖς ἐπ' ἐρημίας αὐλήμασι τῶν παλαιῶν αὐλῶν. καὶ μὴν ᾗ βοὴ σύμμικτος ἠκούετο, ᾗ θορυβώδης, ἀλλ' οἵα φήσειτ' ἂν εἰ συμποσίῳ, τῶν μὲν αὐλούντων, ἄλλων δὲ ἐπαινούντων, εἰσὶν δὲ κεχηνότων πρὸς αὐλὸν, ἢ κιθάραν.

Τούτοις ἅπασι κηλούμενοι, κατήχθημεν· ὁρμισάμενοι δὲ τὴν ναῦν ἀπεβαίνομεν, τὴν Σκάνδαγδι εἰς αὐτὴν, καὶ δύο τῶν ἑταίρων ἀπολιπόντες. προϊόντες δὲ μικρὰ λειμῶνος εὐανθεστάτου, ἐντυγχάνομεν τοῖς φρουροῖς καὶ πρεσβύταις· οἱ δὴ δήσαντες ἡμᾶς ῥοδίνοις στεφάνοις, ὅτι μὲν μέγιστος πρὸ αὐτοῖς δεσμὸς ὄσιν, ἀνήγον ὡς τὴν ἀρχοντα· παρ' ὃν δὴ καθ' ὁδὸν ἠκούσαμεν, ὡς ἡ μὲν νῆσος εἴη τοῦ Μακάρων

et liliis, et violis, myrto præterea et lauro, atque vitis flore, tam ſuave quiddam *ad nares* nobis accidit. Delectati odore et optima quæque poſt longos labores dum ſperamus, breviſſimo jam intervallo abſumus ab inſula. Hic et portus videmus multos circum circa tutos a fluctibus et ſpatioſos, fluminaque pellucida placide exeuntia in mare: ad hæc prata, et ſilvas, et cantrices aves, tum in litoribus canentes, tum multas in ramis. Aër porro levis et molliter ſpirans circumfuſus regioni erat, atque auræ quædam ſuaves leni flatu ſilvam motabant. Itaque et a ramis motis, jucunda perpetuaque cantica ſibilabant, ſimília cantibus qui ab obliquis fiſtulis in loco deſerto redduntur. Sed clamor etiam miſtus exaudiebatur, non ille tumultuoſus; ſed qualis oriatur in convivio, inflantibus aliis tibias, aliis laudantibus, plaudentibus ad tibiam citharamve aliis.

6. Hiſce omnibus dum demulcemur allabimur, firmataque in portu navi, exſcendimus, relectis in ea Scintharo cum duobus ſociis. Progreſſi per pratum floridum, in præſidiarios litoriſque cuſtodes incidimus, qui roſeis nos coronis vinctos, duriſſimum hoc apud illos vinculum eſt, ad principem abduxere, a quibus in via audivimus, hanc eſſe beatorum qui

προσαγορευομένων, ἄρχει δὲ ὁ Κρὴς Ῥαδάμανθυς. ἢ δὴ ἀναχθέντες ὡς αὐτὸν, εἰ τάξῃ τῶν δικαζομένων ἕκτημεν τεταρτοι.

Ἡ δὲ ἡ μὲν πρώτη δίκη, πρὸς Αἴαντος τοῦ Τελαμῶνος, εἴτε χρὴ αὐτὸν συνεῖναι τοῖς ἥρωσιν, εἴτε ἢ μή· κατηγορεῖτο δὲ αὐτῶ, ὅτι μεμήνοι, καὶ ἑαυτὸν ἀπεκτόνοι. τέλος δὲ, πολλῶν ῥηθέντων, ὁ Ῥαδάμανθυς ἀπεφαίνετο, τοῦ μὲ αὐτὸν πίομθρον τοῦ ἐλλεβόρου, πρὸς δὲ Ἱπποκράτη τῶ Κῴω ἰατρῶ, ὕστερον δὲ σωφρονήσαντα, μετέχειν τοῦ συμποσίου.

Δευτέρα δὲ τῶν κρίσεων ἐρωτικὴ, Θησέως καὶ Μενελάου πρὸς τῆς Ἑλένης ἀμφισβητουμένων, ποτέρῳ αὐτῶν χρὴ συνοικεῖν. καὶ ὁ Ῥαδάμανθυς, ἐδίκασεν Μενελάῳ συνεῖναι αὐτὴν, ἅτε καὶ τοιαῦτα πονήσαντι, καὶ κινδυνεύσαντι τοῦ γάμου ἕνεκεν· καὶ γὰρ αὐτῷ Θησεῖ καὶ ἄλλας εἶναι γυναῖκας, τήν τε Ἀμαζόνα, καὶ τὰς τοῦ Μίνωος θυγατέρας.

Τρίτη δ' ἐδικάσθη πρὸς Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου, καὶ Ἀπίδα τοῦ Καρχηδονίου. καὶ ἔδοξε πρωτεύειν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ θρόνος αὐτῷ ἐτέθη πρὸς Κύρου τοῦ Πέρσου, τοῦ πρώτου.

vocantur insulam, imperitare in ea Rhadamanthum. Jam deducti ad illum, quarti stetimus in serie eorum qui judicandi erant.

7. Primum judicium erat, de Telamonio Ajace, utrum par sit eum versari cum Heroibus nec ne? Accusabatur autem hoc nomine, quod furiosus fuisset, atque ipse manus sibi intulisset. Tandem cum multa *utrinque* dicta essent, pronunciavit Radamanthus, *Jam quidem belleboro poto traderetur Hippocrati Coo Medico, in posterum ubi resipuisset, convivio adhiberetur.*

8. Alterum erat amatorium judicium, Theseo et Menelao de Helena contendentibus, cum utro ea habitare deberet? judicavitque Rhadamanthus, *Illam esse cum Menelao, qui nuptiarum illius caussa tot labores, pericula tot, subiisset. Etenim Theseo alias esse mulieres, Amazonem illam, et Minoris filias,*

9. Tertia caussa judicata est de loco antiquiore inter Alexandrum Philippi et Hannibalem Carthaginiensem, et primas deberi, visum est, Alexandro, ac sella ei posita juxta Cyrum majorem Persam.

1 ὁ Κρὴς Ῥαδάμανθυς.] Rhadamanthus Lyciæ Rex, filius Jovis ex Europa, Minoris et Æaci frater, vir justissimus.

Gnossius hæc Rhadamanthus habet durissima regna, castigatque, auditque dolos; Virg. l. VI. *monente* Cogn.

4 Αἴαντα.] occubuit ad Trojam, ut scribunt *Sophocles* in Ajac. et *Dictys* Cretens. in histor. G. C.

6 κατηγόρουν.] *Solanus* cum *Græcio* ἐκατηγόρουν legendum non dubitat affirmare. at Clariss. *Reitzius* urbaniter admodum monet, verba composita augmentum in medio potius recipere, quamvis interdum etiam initio, immo utrobique interdum augeantur: et plurimis exemplis, ut plurimum a Thucydide depromptis, suam fulcit sententiam.

Τέταρτοι δ' ἡμεῖς προσηυξάμεθα, καὶ ὁ Ἅρπετος, τί παθόντες, ἔτι ζῶντες ἱεροῦ χωρίου ἐβαδίζομεν· ἡμεῖς δὲ πάντα ἐξῆς διηπορήμεθα. ἔπει δὲ μεθυστεραίαν ἡμᾶς, ὅτι πολλὴ χρεία ἐσκέπτετο, καὶ τοῖς συνέδροις ἐκοινοῦτο περὶ ἡμῶν. συνήδρευον δὲ ἄλλοι τε πολλοὶ, καὶ Ἀμφείδης ὁ δίκαιος, ὁ Ἀθηναῖος. ὡς δ' ἔδοξεν αὐτοῖς, ἀπεφήναντο, τῆς μὲν πολυπραγμοσύνης καὶ τῆς ἀποδημίας, ἐπειδὴ ἀποθάνωμεν, δίκας τὰς εὐθύνας, τὸ δὲ πρῶτον χρόνον μείναντας ἐν τῇ νήσῳ, καὶ συνδιαιτηθέντας τοῖς ἥρωσι, ἀπελθεῖν. ἔταξε δὲ καὶ ὁ προφήτης ἡμέρας ὀκτώ, καὶ πλοῖον μίαν ἑτοιμάσαι.

Τὰντεῦθεν αὐτομάτων ἡμῖν τῶν τροφίμων ἐπιῤῥεόντων, ἐλελύμεθα, καὶ εἰς τὴν πόλιν ἠρέμεμεν, εἰς ἣν ὁ Μακάρων συμπόσιον. αὕτη μὲν οὖν ἡ πόλις πᾶσα χρυσῆ, τὸ δὲ τεῖχος ἐξ ἐκείνου σμαραγδίνου. πύλαι δέ εἰσιν ἑπτὰ πᾶσαι μονόξυλοι κιννάμωμοι. τὸ μὲν οὖν ἔδαφος τῆς πόλεως, καὶ ἡ ὀροφὴ τοῦ τείχους γῆ, ἐλεφαντίνη. καὶ οἱ δὲ πάντων θεῶν βωμοὶ λίθου ὑακινθμιμένου, καὶ βωμοὶ ἐπ' αὐτοῖς μέγιστοι, μονόλιθοι, ἀμεθύστινοι, ἐφ' ὧν ποιοῦσι τὰς ἑκατόμβας. ἐξ ἧς δὲ πάλιν, ῥοὴ πολυτελὴς μύρου τοῦ καλλίστου, τὸ πλάτος πηχέων ἑκατὸν βασιλικῶν, βάθος ἓξ, ὥστε νῆν εὐμαρῶς. λουτρὰ δέ ἐστιν αὐτοῖς, οἶκοι μεγάλοι, ὑάλινοι, ἐν κιννάμωμῳ ἐγκαιόμενοι. ἀντὶ μὲν τοι τοῦ ὕδατος, ἐν πυέλοις δρόσος θερμή ἐστιν.

10. Quarti nos admoti ſumus. Atque ille quidem interrogat, *Qua re impulſi, vivi adhuc ſacram regionem ingreſſi eſſemus?* Nos vero omnia deinceps enarramus. Sic vero nobis ſecedere aliquantum juſſis, diu conſiderat, ſuiſque cum aſſeſſoribus de nobis communicat. Aderant autem illi in conſilio tum alii plures, tum Ariſtides juſtus Athenienſis. Cum vero viſum ipſi eſſet, pronunciavit, *Curioſitatis quidem et profectionis pœnas nos, ubi mortui fuiſſemus, daturos: jam vero dicto tempore in inſula morati, et convictu Heroum uſi, abiremus.* Conſtituit autem etiam diem commorationis, ne plus ſeptem menſibus *maneremus.*

11. Hinc ſua ſponte defluentibus coronis liberati in urbem introducti ſumus, ad beatorum convivium. Hæc urbs tota aurea: mœnia circumpoſita Smaragdina: portæ ſeptem ex uno ſingulæ trunco elaboratæ cinnamominæ: ſolum urbis, quodque intra muros terræ eſt, eburneum: templa omnium deorum e beryllo gemma ædificata, et altaria in iis maxima, ex una gemma amethyſtina, in quibus hecatombas faciunt. Circum urbem fluit amnis unguenti pulcherrimi, cujus latitudo centum cubitorum Regiorum; profunditas ea, ut facile ſit natare. Balnea ſunt illis ædes magnæ, vitreæ, cinnamomo vapotatæ. Verum pro aqua in ſoliis ros calidus.

Ἐσθῆτι δὲ χρῶνται ἀραχνίοις λεπτοῖς, πορφυρέοις. αὐτοὶ μὲν σώματα μὲν οὐκ ἔχουσιν, ἀλλ' ἀναφεῖς καὶ ἄσαρκοί εἰσι, μορφὴν δὲ καὶ ἰδέαν μόνον ἐμφαίνουσι. καὶ ἀσώματοι ὄντες, ὅμως οὖν ἐσθίουσι, καὶ πίνουσι, καὶ φωνῆσι, καὶ φωνὴν ἀφιᾶσι. καὶ ὅλως ἔοικε γυμνή τις ἡ ψυχὴ αὐτῶν περιπολεῖν, τὴν τοῦ σώματος ὁμοιότητα περικειμένη. εἰ γοῦν μή ἅψαιτό τις, οὐκ ἂν ἐλέγξειε μὴ εἶναι σῶμα τὸ ὁρώμενον. εἰσὶ γὰρ ὥσπερ σκιαὶ ὀρθαί, καὶ μέλαιναι· γραώδεις μὲν οὐδεὶς, ἀλλ' ἐφ' ἥβης ἂν ἡλικίας ἔλθῃ, παρθενικῇ. καὶ μὴν οὐδὲ νὺξ παρ' αὐτοῖς γίγνεται, οὐδ' ἡμέρα πάνυ λάμπρά· ἀλλὰ καθάπερ τὸ λυκαυγὲς ἤδη πρὸς ἕω, μηδέπω ἀνατείλαντος ἡλίου, τοιοῦτον φῶς ἐπέχει τὸν χῶρον. καὶ μὴν καὶ ὥρων μίαν ἴσασι τοῦ ἔτους· ἀεὶ γὰρ παρ' αὐτοῖς ἔαρ ἐστὶ, καὶ εἷς ἄνεμος πνεῖ ὁ Ζέφυρος.

Ἡ δὲ χώρα, πᾶσι μὲν ἄνθεσι, πᾶσι δὲ φυτοῖς ἡμέροις τε καὶ σικεροῖς τέθηλεν· αἱ μὲν γὰρ ἄμπελοι δωδεκάφοροί εἰσι, καὶ κατὰ μῆνα ἕκαστον καρποφοροῦσι· τὰς δὲ ῥοιὰς, καὶ τὰς μηλέας, καὶ τὰ ἄλλα ὀπώρας, ἔλεγον μὲν δὴ καὶ τεσσαρεσκαιδεκάφορον· ἑνὸς γὰρ μηνὸς τοῦ παρ' αὐτοῖς Μινώου, δὶς καρποφορεῖν. ἀντὶ δὲ πυρῶν, ἢ ζεῖαι ἄρτους ἑτοίμους ἐπ' ἄκρων φύουσιν, ὥσπερ μύκητας. πηγαὶ δὲ διὰ πόλεως ὕδατος μὲν πέντε καὶ ἑξήκοντα, καὶ τριακόσιοι, μέλιτος δὲ ἄλλαι τοσαῦται, μύρου δὲ πεντακό-

12. In veſtitu utuntur areanarum telis tenuibus, purpureis. Corpora ipſi non habent, ſed tactum effugiunt, carnis expertes, figuram ſolam et ſpeciem oſtendunt, ac licet corpora non habeant, tamen ſtant, moventur, ſapiunt, vocem emittunt. Et omnino videtur nuda quodammodo anima illorum obverſari, ſimilitudinem quandam induta corporis. Niſi enim tetigerit aliquis, non convincatur, corpus non eſſe id quod videt: ſunt enim quaſi umbræ erectæ non nigræ. Seneſcit nemo, ſed qua ætate huc venerit, ea manet. Verum neque nox apud illos eſt, neque dies plane clara. Sed quale eſt mane diluculum ſole nondum exorto, talis lux terram obtinet. Unam etiam modo anni tempeſtatem norunt. Semper enim apud illos ver eſt, et unus flat ventus, Zephyrus.

13. Regio floribus omnibus, plantiſque tum manſuetis tum umbroſis viret. Vites quidem duodecies fecaces, menſibus ſingulis fructum ferunt. Punicas vero arbores, et malos, et reliquas autumni copias, dicebant etiam ter et decies ferre, bis nempe uno menſe, qui Minous apud illos eſt. Pro tritico ſpicæ panes jam paratos in ſummo producunt, velut fungos. Fontes circa urbem aquæ quinque et ſexaginta ſupra trecentos,

8 σκιαι ὀφθαι.] umbræ aliæ in libero loco ſtantis hominis humi jacere ac trahi videntur: hæ, inſtar hominis ipſius, erectæ. aliæ defectu lucis, h. e. natura ſua nigræ; hæ coloratæ tum carnis colore tum veſtium. cæterum ita recte me interpretatum poſt alios hunc locum arbitror, licet aliter ſummo viro videatur. J. M. G.

σιαι, μειρόπεραι μὲν τὸν αὐτὰν καὶ πολυμοὶ γάλακτος ἑτὰ, καὶ οἶνος ὀκτώ.

Τὸ δὲ συμπόσιον, ἔξω τῆς πόλεως ἐστιώντο, ἐν τῷ Ἠλυσίῳ καλουμένῳ πεδίῳ· λειμὼν δέ ἐστι καλλιστος, ἐν τῷδε αὐτοὶ ὕλη παντοία, πυκνὴ, ἐπισκιάζουσα τὸν χαραχαιμένους, καὶ τερπνὴν μὲν ὀσμὴν τῶν ἀνθέων ὑποβάλλει, ἀφαιρεῖται δὲ καὶ ἀφαφάσιν ἥκιστα οἱ ἄνεμοι, πλὴν γε τοῦ οἰνοχοεῖν. τότε γὰρ ἐστὶν ἀΐσσει, ἀλλ' ἔστι δένδρα τῷδε ὁ συμπόσιον ὑάλινα, μεγάλα, τῆς ἀφυγραίτης ὑάλου· ὁ καρπὸς δ' ἔστι τούτων τῶν δένδρων, ποτήρια ποδητοῖα καὶ τὰς κατασκευὰς, καὶ τὰ μεγέθη. ἐπειδὰν οὖν τις εἰς τὸ συμπόσιον, τρυγήσας ἢ ἢ καὶ δύο τῶν ὀχημάτων ἀφικνῆται, τὰ δὲ αὐτόθεν οἶνου πλήρη γίγνεται· ὅτω μὴ πίνοσιν. ἀντὶ δὲ τῶν φαίνων, αἱ ἀηδόνες, καὶ τἄλλα τὰ μουσικὰ ὄρνεα, ὁκ ἔτι πλησίον λειμώνων τοῖς ὄρεσιν ἀνθολογοῦντα, κατακόρη αὐτοὺς μετ' ᾠδῆς ἐκπετόμενα. καὶ μὴν καὶ μυρίζονται ἁβδὶ· νεφέλαι πυκναὶ ἀναστήσασαι μύρων ὁκ τῶν πηγῶν, καὶ δὴ σταλαγμῷ, καὶ ἐπιζᾶσαι ἐπ' ὁ συμπόσιον, ἠρέμα τῶν ἀνέμων ἐκπνεόντων, ὕδασι λεπτοῖς, ὥσπερ δρόσοις.

Ἐπὶ δὴ τῷ δείπνῳ, μουσικὴ τε καὶ ᾠδαῖς ἐπολάζουσιν· ἆθλα δὲ αὐτοῖς τὰ Ὁμήρου ἔπη μάλιστα, καὶ αὐτὸς ἦν πάρεστι, καὶ συνδιαγωνίζεται αὐτοῖς, ὑπὲρ τοῦ Ὀδυσσέα

mellis totidem alii, unguenti autem quingenti, hi tamen minores; fluvii lactis ſeptem, et octo vini.

14. Cœnatio extra urbem ſtructa eſt, in eo qui vocatur campus Elyſius. Eſt autem pratum pulcherrimum, et circa illud ſilva varia, denſa, accumbentibus umbram faciens: ſtragula de floribus ſubjecta habent: miniſtrant omnia, et huc illuc ferunt venti, præterquam quod vinum non infundunt: hoc enim nihil opus eſt; ſed ſunt arbores circa cœnationem vitreæ, magnæ, de vitro pellucidiſſimo. Porro fructus harum arborum ſunt pocula varia figuris et magnitudinibus. Cum igitur advenit aliquis in cœnationem, decerptum unum alterumque poculum ſibi apponit: at illa ſtatim vini plena fiunt, et ſic bibunt. Pro coronis, luſciniæ et aves aliæ cantrices, ex vicinis pratis flores roſtris lectos, inſtar nivis in eos ſpargunt cum cantu ſupervolantes. Unguentis perfunduntur hunc in modum: Denſæ nubes bibunt e fontibus ac fluvio unguentum, deinde imminentes cœnationi, placide urgentibus ventis, tanquam tenuem rorem demittunt,

15. In cœna muſicæ vacant et cantibus. Canuntur ipſis Homeri maxime carmina. Et adeſt ipſe quoque et cum illis epulatur, accumbens ſupra Ulyſſem.

καθεκόμην. οἱ μὲν οὖν χοροὶ ἐκ παίδων εἰσὶ, καὶ παρθένων· ἐξάρχουσι δὲ, καὶ συνᾴδουσιν, Εὔπομός τε ὁ Λοκρὸς, καὶ Ἀλκμὰν ὁ Λέσβιος, καὶ Ἀνακρέων, καὶ Στησίχορος· καὶ γὰρ καὶ τοῦτοι παρ' αὐτοῖς ἐθεασάμην, ἤδη τῆς Ἑλένης αὐτῷ διηλλαγμένης. ἐπειδὰν δὲ ὕμνοι παύσωνται ᾀδόντες, δεύτερος χορὸς παρέρχεται ἐκ κύκλων, καὶ χελιδόνων, καὶ ἀηδόνων· ἐπειδὰν δὲ καὶ οὗτοι ἄσωσι, τότε δὴ πᾶσα ἡ ὕλη ἐπαυλεῖ, τῶν ἀνέμων καταρχόντων.

Μέγιστον δὲ δὴ τοῖς εὐφροσύνης ἐκεῖνο ἔχουσι· πηγαί εἰσι δύο παρὰ τὸ συμπόσιον, ἡ μὲν, γέλωτος, ἡ δὲ, ἡδονῆς· ἐκ τούτων ἑκατέρας, πάντες οἱ ἀρχὴν τῆς εὐωχίας ποίνουσι, καὶ τὸ λοιπὸν ἡδόμενοι, καὶ γελῶντες διάγουσι.

Βούλομαι δὲ εἰπεῖν καὶ τῶν ἐπισήμων ὧν τινας παρ' αὐτοῖς ἐθεασάμην· πολίτας μὲν τοὺς ἡμιθέους, καὶ τοὺς ὑπὸ Ἴλιον στρατεύσαντας, πλεῖόν γε δὴ τοῦ Λοκροῦ Αἴαντος. ἐκεῖνοι δὲ μόνοι ἔφασκον οἱ ἐν τῷ ἀσεβῶν χώρῳ κολάζεσθαι· βαρβάρων δὲ, Κύρου τε ἀμφοτέρου, καὶ τὸν Σκύθην Ἀνάχαρσιν, καὶ τὸν Θρᾷκα Ζάμολξιν, καὶ Νουμᾶν τὸν Ἰταλιώτην, καὶ μετὰ καὶ Λυκοῦργον τὸν Λακεδαιμόνιον, καὶ Φωκίωνα, καὶ Τέλλον, τοὺς Ἀθηναίους, καὶ τοὺς σοφοὺς, ἅπαν Πεισάνδρου. εἶδον δὲ καὶ Σωκράτην τὸν Σωφρονίσκου

Chori puerorum ſunt et virginum. Ducunt eos concinuntque Eunomus Locrus, et Leſbius Arion, et Anacreon, et Steſichorus. Etenim hunc quoque apud illos vidi, jam reconciliata illi Helena. Hi vero cum canere deſierunt, alter chorus procedit cycnorum, hirundinum, ac luſciniarum: et ubi hi quoque cecinerunt, tum ſane ſilva tota fiſtulis quaſi ſuccinit, ventis ducibus.

16. Maximum et illud ad hilaritatem *adjumentum* habent, *quod* fontes ſunt duo, circa cœnationem, riſus alter, alter vero voluptatis, e quorum altero in ipſo convivii principio bibunt, et quod ſupereſt jucunde et cum riſu agunt.

17. Dicere jam volo, nobilium hominum quos apud illos viderim. Semideos quidem omnes, et qui ad Ilium pugnarunt, præter Locrum Ajacem: illum ſolum dicebant in loco impiorum dare pœnas. Barbarorum vero Cyrum utrumqne, et Scytham Anacharſin, et Zamolxin Thracem, et Numam Italum: ac præter hos Lycurgum Lacedæmonium, et Phocionem ac Tellum Athenienſes, et Sapientes, Periando accepto. Vidi etiam Socratem Sophroniſci F.

2 Ευνομ⊕.] muſicus is clarus cujus hiſtoriolam lege, quam narrat in Περὶ ῥ. *Clemens Alexand.* ſub ipſum initium, de cicada chordæ fractæ vicem ſubeunte. M. du S.

3 Στησιχο⊕.] poëta propter Helenæ vituperationem oculis captus, non prius niſi placato palinodia oblæſo numine videre potuit. *Lucian.* Macrob. G. C.

16 Λοκρὸς Αἴαντ⊕.] ob violatam ab eo Caſſandram. M. du S.

22 τὸν Περιανδρ⊕.] quod tyrannus eſſet et oppreſſam ſervitute Corinthum teneret, ait *Geſn.* aut potius, ait *Solan.* quia calamitates domeſticas tam inique tulit, ut, ægritudine inde contracta deceſſerit; quod ſapientis non eſt.

ἀδολεσχῆνται μᾶ Νέστορος ἢ Παλαμήδους· ἐπεὶ ἦ αὐτὸν ἦ Ὑάκινθός τε ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ ὁ Θεσπιεὺς Νάρκισσος, καὶ Ὕλλας, καὶ ἄλλοι πολλοί. καὶ μοι ἐδόκει ἐρᾶν τὸν Ὑακίνθου· τὰ πολλὰ δ' οὖν ἐκεῖνον διελέγχειν. ἐλέγετο δὲ χαλεπαίνειν αὐτῷ ὁ Ῥαδάμανθυς, καὶ ἐπειλημένον πολλάκις ἐκβαλεῖν αὐτὸν ἐκ τῆς νήσου, ἢν φλυαρῇ, καὶ μὴ θέλῃ ἀφεὶς τὴν εἰρωνείαν εὐσχέμονα· Πλάτων δὲ μόνῳ οἱ παρῆν, ἀλλ' ἐλέγετο καὶ αὐτὸς ἐν τῇ ἐκ' αὐτοῦ διαπλασθείσῃ πόλει εἶναι, χρώμενος τῇ πολιτείᾳ, καὶ τοῖς νόμοις οἷς συνέγραψε, πολιτεύεσθαι.

Οἱ μῦθοι ἀμφ' Αἰσώπου τε καὶ Ἐπικούρου τὰ πολλὰ παρ' αὐτοῖς ἐφέροντο, ἡδεῖς τε ὄντες, καὶ κεχαρισμένοι, καὶ συμποτικώτατοι. παρῆν δὲ καὶ Αἴσωπος ὁ Φρύξ. τούτῳ δὲ ὅσα καὶ γελωτοποιῷ χρᾶται. Διογένης μέν γε ὁ Σινωπεὺς, τοσοῦτον μετέβαλε τοῦ τρόπου, ὥστε γῆμαι Λαΐδα τὴν ἑταίραν, ὀρχεῖσθαί τε ἐπὶ μέθης πολλάκις ἀνιζάμενον, καὶ ποιεῖν. τὸν δὲ Στωϊκῶν, οὐδεὶς παρῆν· ἔπι γὰρ ἐλέγοντο ἀναβαίνειν ἐπὶ τὴν ἀρετῆς ὄρθιον λόφον. ἠκούομεν δὲ καὶ τοῦ Χρυσίππου, ὅτι οὐ πρόσεισιν αὐτῷ ὀπτασία τῆς νήσου θέμις, πρὶν ὃ τέλαρτον ἑαυτὸν ἐλλεβορίσῃ· τὸν γὰρ Ἀκαδημαϊκὸν ἔλεγον ἐθέλειν μὲν ἐλθεῖν, ἐπέχειν δ' ἔτι, ἢ μεταπίπτεσθαι· μηδὲ γὰρ αὐτὸ τοῦτό πως καταλαμβάνειν, εἰ ἢ νῆσός τις τοι-

ſermones cædentem cum Neſtore et Palamede. Circa illum erant Hyacinthus Lacedæmonius, et Theſpienſis Narciſſus, et Hylas, et pulchri alii. Et videbatur mihi amare Hyacinthum: multa ſane illum redarguebant. Dicebatur autem iratus illi Rhadamanthus, et ſæpe minatus eſſe, de inſula ſe illum ejecturum, ſi nugas agere pergeret, et nollet diſſimulatione omiſſa convivari. Plato ſolus non aderat, ſed dicebatur ipſe quoque civitatem habitare a ſe confictam, eaque forma reipublicæ, eiſque, quas ſcripſiſſet, legibus uti.

18. Ariſtippus quidem et Epicurus, primas hic ferebant, ſuaves homines, et gratioſi, et convivæ commodi. Aderat etiam Æſophus Phryx, quo ut ſcurra ridiculario utuntur. Verum Sinopenſis Diogenes ita mutavit mores, ut Laida duxerit meretricem, ebriuſque ſæpe ad ſaltandum conſurgat, et violentas nugas agat. Stoicorum aderat nemo: dicebantur enim adhuc adſcendere arduum illum virtutis collem. Audiebamus etiam de Chryſippo, non prius illi fas eſſe inſulam ingredi, quam elleboro quartum uſus eſſet. Academicos vero dicebant velle quidem venire, ſed ſuſtinere ſe adhuc, et conſiderare: neque enim hoc ipſum illos percipere, an inſula

1 ἀλλὰ συγγενόμενα μετὰ Νέστορος.] quod optabat in ultimis ſermonibus ſuis, a Platone in Apologia et Xenophonte ſervatis. J. M. G.

11 Αἱρέσεων τε καὶ Ἐπιτηδευμάτων.] de variis philoſophiæ ſectis, de vita ſententiiſque philoſophorum quos hic inducit Lucianus, adi parvulum librum, ex omnibus Ciceronis operibus excerptum, apte vero eleganterque compoſitum a *Deſider. Jacotio de Doctrina Philoſophorum.*

αὐτη ὀξίν. ἄλλως τε, καὶ τὸν ὅτι ὃ Ῥαδαμάνθυος, οἶμαι, κείσει ἐδεδοίκεις, ἅτε καὶ ὁ κριτήριον αὐτοὶ ἀμφικόλες. πολλὰς γὰρ αὐτὸν ἔφασκον ὁρμηθέντας ἀκολουθεῖν τοῖς ἀφικνουμένοις, ὑπὸ νωθείας δὲ ἀπολείπεσθαι, μὴ καταλαμβάνοντας, καὶ ἀναφέρειν ἐκ μέσης τὴν ὁδόν.

Οὗτοι μὲν οὖν ἦσαν ἀξιολογώτατοι τῶν παρόντων. τιμῶσι δὲ μάλιστα τὴν Ἀχιλλέα, καὶ μετὰ τοῦτον, Θησέα. περὶ γὰρ συνουσίας καὶ ἀφροδισίων ὧδε φρονοῦσι· μίσγονται μὲν ἀναφανδὸν πάντων ὁρώντων, καὶ γυναιξὶ, καὶ ἄρσεσι, καὶ ὁδαμῶς τοῦτο αἰσχρὸν αὐτοῖς δοκεῖ· μόνος δὲ Σωκράτης διώμνυτο, ἢ μὴν καθαρῶς πλησιάζειν τοῖς νέοις· καὶ μέντοι πάντες αὖ ἐπιορκεῖν καταγίγνωσκον. πολλάκις γοῦν ὁ μὲν Ὑάκινθος, ἢ ὁ Νάρκισσος, ὠμολόγουν, ἐκεῖνος δὲ ἠρνεῖτο. αἱ δὲ γυναῖκες εἰσὶ πᾶσαι κοιναὶ, καὶ οὐδεὶς φθονεῖ τῷ πλησίον, ἀλλ' εἰσὶ τοῦτο μάλιστα Πλατωνικώτατοι. καὶ αἱ παῖδες δὲ παρέχουσι, τοῖς βουλομένοις, οὐδὲν ἀντιλέγοντες.

Οὕτω δὲ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας διεληλύθεις, καὶ προσελθὼν εἶπον Ὁμήρῳ τῷ ποιητῇ, χολῆς οὔσης ἀμφοῖν, τάττε ἄλλα ἐπωφελούμην, καὶ ὅθεν εἴη, λέγων τοῦτο μάλιστα παρ' ἡμῶν εἰδέναι πιθανῶς ζητεῖας· ὁ δὲ αὐτὸς μὲν ἀγνοεῖν ἔφασκεν· οἱ μὲν γὰρ, Χῖον, οἱ δὲ Σμυρναῖον, πολλοὶ δὲ Κολοφώνιον αὐτὸν νομίζουσιν. εἰ δὲ μύθοις ἔλεγε Βαβυλώνιος,

talis ſit. Alioquin etiam Rhadamanthi, puto, judicium metuunt, qui ipſum judicandi inſtrumentum ſuſtulerint. Multos vero illorum, narrabant, impetu capto ſequi eos qui veniant *in inſulam*, ſed ignavia quadam deficere ante quam aſſequantur, et de media via reverti.

19. Hi quidem igitur eorum qui aderant maxime commemorabiles. Maximo autem in honore habent Achillem, et poſt hunc, Theſeum. De coitu et rebus venereis ita ſentiunt. Miſcent corpora publice, et in conſpectu omnium, cum mulieribus pariter et cum maribus, et nequaquam malum hoc illis videtur. Solus Socrates dejerabat, ſe caſte accedere ad juvenes: ſed omnes peierare illum judicabant. Sæpe enim Hyacinthus aut Narciſſus fatebantur; at ipſe negabat. Mulieres vero communes, neque invidet quiſquam viro alteri, ſed hac in re maxime ſunt Platonici. Præbent etiam pueri volentibus nihil repugnantes.

20. Duo nondum aut tres dies præterierant, et accedens ad Homerum poëtam cum ambobus eſſet otium, tum reliqua ex eo quæſivi, tum unde eſſet? dicens illud maxime apud nos in hunc diem diſputari. At ille aiebat, *illos ignorare, cum hi Chium, Smyrnæum alii, multi Colophonium putent: ſe vero*, dicebat *Babylo-*

καὶ ὧδά γε τοῖς πολίταις, ὦ χ' Ὅμηρε, ἀλλὰ Τιγράνης καλεῖσθαι, ὕστερον δὲ ὁμηρεύσας ὧδὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλάξας τ' ὄνομα. ἔτι δὲ καὶ ὧδὶ τὸν ἀθετημένων τίχων ἐπιπράτων, εἰ ὑπ' ἐκείνου εἰσὶ γεγραμμένοι· καὶ ὃς ἔφασκε ποιῆσαι, αὐτῷ εἶη. κατεγέλασαν οὖν τ' ἀμφὶ Ⓐ Ζηνόδοτον καὶ Ἀρίσταρχον γραμματικῶν πολλὴν τ' ψυχρολογίαν. ἐπεὶ δὲ ταῦθ' ἱκανῶς ἀπεκέκλιτο, πάλιν αὐτὸν ἠρώτων, τί δήποτε ἀπὸ τ' μηνίδος τ' ἀρχὴν ἐποιήσατο, καὶ εἶπεν ὅς, οὕτως ἐπελθεῖν αὐτῷ, μηδὲν ἐπιτηδεύσαντι. καὶ μὴν καὶ κἀκεῖνο ἐπεθύμουν εἰδέναι, εἰ πρότερον ἔγραψε τ' Ὀδύσσειαν τ' Ἰλιάδος, ὡς πολλοί φασιν· ὁ δὲ ἠρνεῖτο· ὅτι μὲν γὰρ οὐδὲ τυφλὸς ἦν, ὃ καὶ αὐτὸ πρὸς αὐτοῦ λέγουσιν, αὐτίκα ἠπιστάμην, ἑώρα γὰρ, ὥστε οὐδὲ πανυδαίως ἐδεόμην· πολλάκις δὲ ἂν ἄλλοτε τοῦτο ἐπόθουν, εἴ πού τις αὐτὸν σχολὴν ἄγοντα ἑώρων. προσιὼν γὰρ ἄν τι ἐπανυσανόμην αὐτοῦ, καὶ ὃς προθύμως πάντα ἀπεκρίνετο, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῷ λίχνῳ, ἐπειδὴ ἐκράτησεν· ἦν γάρ τις γραφὴ καθ' αὐτοῦ ἀπενηνεγμένη ὕβρεως ὑπὸ Θερσίτου, ἐφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ ποιήσει

6 Ζηνόδοτον.] Aristarchus notissimus, *Zenodotus* Bibliothecæ Alexandrinæ primus præfuit. *Suid.* M. du S.

8 Μηνίδα.] immerito hic Homerum sugillat quod *iram Achillis* initium suo poëmati fecerit: palam enim est Iliada legenti, eam rem in toto poëmate agi, ut rectissime ad *argumentum* esse dixeris. quod non intelligentes a nostris qui-

nium esse, et apud cives non Homerum vocari, sed Tigranem: deinde cum obses (Homerus) *apud Græcos esset, nomen mutasse.* Ad hæc de versibus illius rejectis interrogabam, num scripti ab ipso essent? atque ille suos esse omnes confirmavit. Damnabam itaque Zenodoti et Aristarchi Grammaticorum frigidas disputationes. Ad hæc cum satis respondisset, rursus interrogavi, *cur tandem ab ira* Achillis *initium* carminis *feciſſet?* Et ille, *ita sibi temere in mentem veniſſe.* Etiam illud scire volebam, prioremne scripsisset Ulyssëam Iliade, ut multi referunt? negabat. Cæcum enim non fuisse, quod ipsum quoque de illo narrant, statim sciebam. Utebatur enim oculis: ut nec interrogatione opus esset. Sæpe etiam alias hoc faciebam, si quando otiosum illum viderem, ut accedens ipsum interrogarem aliquid: atque ipse promte ad omnia respondebat, in primis secundum judicium cum vicisset. Erat enim dica illi scripta injuriæ, a Thersite,

dam imperiti et barbari prorsus homines, *Rhapsodias* cum audiunt antiquis dicta Homeri poëmata, nec quid ea vox sit, nisi ex vernaculo idiomate assequi valentes, varia sibi fingunt et dissoluta carmina, nullo consilio judiciove a cæco mendicabulo temere effusa, in unum tandem corpus consarcinata, aut potius a fatuis hominibus et prorsus rudibus collecta, *Peëma heroicum* nunc audire. qui, si cum Luciano hæc ludentes effutirent, venia forsan digni putandi sint. at serio id agant, ut quæ ipsi præ imperitia, nisi Latine versa, intelligere non possunt, aliis contemptui sint et ridiculo. horum ego temeritatem audaciamque et pulcherrimarum rerum ignorationem summam, cum *sui sæculi* suarumque rerum admiratione conjunctam Boilæis compescendam exagitandamque relinquo. M. du S.

11 ει αθετηται.] hac de controversia acutissimum vide *Longini* judicium c. VIII. αξι υψους. M. du S.

19 Θερσιτης] Homer. Il. B. 212. idem.

ἔσκωψε, καὶ ἐπίκησεν Ὁμήρῳ, Ὀδυσσέως συμπεριοδεύοντος.

Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τούτοις ἀφίκετο καὶ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος, ἐπιδέξιος ἄλλως, καὶ ἐν τοσούτοις ζώοις βιοτεύσας, καὶ ἐκτελέσας τὰς ψυχῆς τὰς περιόδους. ἦν δὲ χρυσοῦς ὅλον τὸν δεξιὸν ἡμίτομον. ἠβούλοντο μὲν συμπολιτεύεσθαι αὐτοῖς· ἐνεδιάζετο δὲ ἔτι, πότερον Πυθαγόρᾳ, ἢ Εὐφορβον αὐτὸν ὀνομάζειν χρή. ὁ μὲν τοι Ἐμπεδοκλῆς, ἦλθε μὲν καὶ οὗτος περίεφθος, καὶ τὸ σῶμα ὅλον ἀπεμπύου· οὐ μὴν παρεδέχοντό γε, καίτοι πολλὰ ἱκετεύων.

Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, ἐνέστη ὁ ἀγών, τὰ παρ' αὐτοῖς Θαρατήσια. ἠγωνοθέτει δὲ Ἀχιλλεὺς ὁ πέμπτον, ἢ Θησεὺς ὁ ἕβδομον. τὰ μὲν οὖν ἄλλα, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν· τὰ δὲ κεφάλαια τῶν πεπραγμένων διηγήσομαι. πάλιν μὲν ἐνίκησε Κᾶρος ὁ ἀφ' Ἡρακλέους, Ὀδυσσέα περὶ τῷ σφάγῃ καταγωνισάμενος. πυγμὴν δὲ ἴσην ἐθέτο Ἀρείῳ τε τοῦ Αἰγυπίου, ὃς ἐν Κορίνθῳ πέπαται, καὶ Ἐπειῷ, ἀλλήλοις συνελθόντων· παγκρατίῳ δὲ ὃ πίθηται ἆθλα παρ' αὐτοῖς. τὸ μὲν τοι δρόμου, οὐκ ἔτι μέμνημαι τίς ἐνίκησε. ποιητῶν δὲ, τῇ μὲν ἀληθείᾳ, πολὺ

6 ἦν δὲ χρυσοῦς] de femore Pythagoræ aureo multa apud *Plutar.* in Numa. *Diogen. Laert. Apollo. Dyscol.* &c. neque hic putes, monet Reitz. χρυσοῦς in χρυσοῦν mutandum; est enim

quod contumelioſe in ipſum luſiſſet in carmine: vicitque Homerus, cauſſam illius una agente Ulyſſe.

21. Iiſdem temporibus Pythagoras etiam Samius advenit, ſepties mutatus, vita in totidem acta animalibus, perfectiſque tot animæ circuitibus. Erat vero dextro toto latere aureus. Illud quidem judicatum eſt, eum verſari ſecum: hoc vero dubitabatur, utrum Pythagoram vocare an Euphorbum oporteret. Venit et Empedocles, circum uſtulatus, et toto aſſatus corpore. Neque tamen, quantumvis multis verbis ſupplicaret, receptus eſt.

22. Procedente tempore certamen inſtabat, quæ Thanatuſia *(Mortualia)* apud illos vocantur. Præſidebant Achilles quintum, Theſeus ſeptimum. Reliqua longum fuerit dicere: ſumma capita rerum enarrabo. Lucta vicit Carus Heraclides, victo in certamine de hac corona Ulyſſe. Pugilatus æqua laus fuit Arei Ægyptii, qui Corinthi ſepultus eſt, et Epei, inter ſe congreſſorum. Pancratii præmia apud illos non proponuntur. Curſu quis vicerit, non amplius recordor. Inter poëtas re quidem vera multum Homerus præ-

ſolita ellipſ. τὸ χρυσ. aureus erat femur, pro ad femur. etſi hic *totum dextrum latus* pro femore dicit.

7 πεντεσι Πυθαγορας ὁ Ευφορβος.] Hyginus Aug. Libertus in *Fabulis.* cap. 112. *Menelaus cum Euphorbo dimicavit. Euphorbus occiditur. qui poſtea Pythagoras eſt factus et meminit ſuam animam in corpora tranſiſſe.* Tertul. *de anima* c. 28. *ſed clypeum Euphorbi olim Delphis conſecratum recognovit* (Pythagoras) *et ſuum dixit, et de ſignis vulgo ignotis probavit.*

9 καὶ τὸ σωμα ὁλον ανεπιμπρος.] reſpicit ad opiniones Empedoclis qui profitetur (ut videre eſt in Athene. lib. 8.) ſe antea fuiſſe puellam, et puerum, et fruticem, et avem et piſcem. dum enim aut avis, aut piſcis, non mirum ſi Philoſophus decoctus aut aſſatus fuerit.

κρείττ᾽ Ὅμηρος, οἰήκησι δὲ ὅμως Ἡσίοδος. τὰ δ᾽ ἆθλα ἦν ἅπασι στέφανος, πλακεὶς ἐκ πτερῶν παωνίων.

Ἄρτι δὴ τοῦ ἀγῶνος σωτελεσμένου ἠγγέλοντο ⓐ οἱ δὴ χωρίῳ τῷ ἀσεβῶν κολαζόμενοι, διαῤῥήξαντες τὰ δεσμὰ, καὶ τὸ φεναξ ὑπεκφατήσαντες, ἐλαύνειν ὑπὸ τῶν ἵππων. ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν, Φάλαριν τε τὸν Ἀκραγαντῖνον, καὶ Βούσιριν τὸν Αἰγύπτιον, καὶ Διομήδην τὸν Θρᾷκα, καὶ τοῦ τοῦ Σκείρωνα, καὶ Πιτυοκάμπτην. ὡς δὲ ταῦτ᾽ ἤκουσεν ὁ Ῥαδάμανθυς, ἐκπλαγεὶς τοὺς ἥρωας ὑπὸ τῆς ἡδονῆς· ἠγεῖτο δὲ Θησεύς τε καὶ Ἀχιλλεὺς, καὶ Αἴας ὁ Τελαμώνιος, ἤδη σωφρονῶν. καὶ συμμίξαντες ἐμάχοντο, καὶ ἐνίκησαν ⓐ ἥρωες, Ἀχιλλέως τὰ πλεῖστα κατορθώσαντος. ἠρίστευσε δὲ καὶ Σωκράτης ὑπὸ τῷ δεξιῷ ταχθεὶς πολὺ μᾶλλον, ἢ ὅτε ζῶν ὑπὸ Δηλίῳ ἐμάχετο. τροπαίων γὰρ τῶν πολεμίων, οὐκ ἔφυγε, ἓ ὃ τροπαῖον ἄτρεπτος ἦν· ἐφ᾽ οἷς καὶ ὕστερον ἐκηρύχθη αὐτῷ ἀριστεῖον, καλός τε καὶ μέγας κολοσσὸς ἐν Δελφοῖς. ἔνθα συγκαλῶν τοὺς ἑταίρους, διελέγετο, Νεκυομαντείαν τὸν τόπον προσαγορεύσας.

1 Ομηρος —— Ησ.] ad traditionem alludit quæ coætaneos faciebat. vid. *Philostrat.* Her. p. 726 et seq. et Hennet. p. 52. M. du S.

6 Φαλαρ.] hic Agrigentinorum tyrannus, cui Perillus taurum æneum fabricavit, quo impositi noxii dum torrerentur, tauri mugitum reddebant. *Senec.* L. 2. de Clem. c. 4. et L. 2. de ira. G. C.

7 Βουσιρ.] Busiris Rex Ægyptiorum Neptuni et Lybiæ

ſtabat, vincebat tamen Heſiodus. Brædia omnibus plexa a pavoninis pennis corona,

23. Jam conſummato autem certamine nunciantur ii, qui in loco impiorum puniuntur, ruptis vinculis, ſuperataque cuſtodia, pergere ad inſulam, ducibus Phalari Agrigentino, et Ægyptio Buſiride, et Diomede Thrace, Scirone item atque Pityocampte. His auditis Rhadamanthus emittit ad litora Heroas, quos ducunt Theſeus et Achilles, et, qui jam reſipuerat, Ajax Telamonius. Hi commiſſo prælio pugnant: vincunt Heroës, egregia præſertim Achillis opera. Multo etiam melius Socrates in dextro cornu collocatus hic rem gerit, quam cum vivus ad Delium pugnaret. Accedentibus enim hoſtibus non fugit, nec avertit faciem. Ea propter deinde virtutis ipſi præmium eximium decretum eſt, pulcher magnuſque hortus ſuburbanus. Hic *poſtea* convocatis ſodalibus diſputabat, mortuorumque Academiæ loco nomen faciebat.

filius, qui Thraſii conſilio hoſpites violabat incognitos, ut eorum ſanguine pluviam eliceret, cujus penuria Ægyptus novem annis laboraverat *Seneca* loc. cit. G. C.

7 Διομήδην.] Diomedes Rex Thraciæ dum equos ſuos humana carne aleret, in Tyrida oppido truculentus ab Hercule equis ipſis ad devorandum objectus *Ovid.* IX. Met. id.

8 Σκείρωνα.] Latronem inſignem, qui proximos Megaris ſcopulos inſidens in viatores prætereuntes nullo non crudelitatis genere ſæviebat, hunc Theſeus occidit. id.

8 Πιτυοκαμπτῆλα.] Schinim inſignem latronem, qui circa Iſthmi initium teſte Pauſania miro crudelitatis genere ſæviebat. de eo *Plutarch.* in Theſ. id.

14 ἐπὶ Δηλίῳ.] hic cum fortiter pugnaſſet, ait Solanus, tandem cum reliquis fugere coactus eſt; qua pugna Xenophontem equo delapſum pedes ipſe ſervavit. *Diod. Laert.*

Συλλαβόντες οὖν τὰς νεηνημθύους, καὶ δήσαντες, αὖθις ἀπέπεμψαν ἐπὶ μᾶλλον κολασθησομθύας. ἔγραψε δὲ καὶ ταύτην τὴν μάχην Ὅμηρος, καὶ ἀπιόντι μοι ἔδοξε τὰ βιβλία κομίζειν τοῖς παρ' ἡμῖν ἀνθρώποις· ἀλλ' ὕστερον καὶ ταῦτα μὴ τῶν ἄλλων ἀπωλέσαμεν. ἦν δὲ ἡ ἀρχὴ τοῦ ποιήματος αὕτη· "Νῦν δέ μοι ἕπεπτε μῦθος μάχην νεκύων ἡρώων." τότε δ' οὖν κυάμους ἐψήσαντες, ὥσπερ παρ' αὐτοῖς νόμος, ἐπειδὰν πόλεμον καθορτάσωσιν, εἰσιῶντό τε ὀπτίκια, καὶ ἑορτὴν μεγίστην ἦγον. μόνος δὲ ταύτης ὐ μετεῖχε Πυθαγόρας, ἀλλ' ἄσιτος πόρρω ἐκαθέζετο, μυσαττόμθυος τὴν κυαμοφαγίαν.

Ἤδη δὲ μέσων ἐξ διελκυσθότων, περὶ μεσοῦντα τὸν ἕβδομον, νεώτερα συνίστατο πράγματα. Κίνυρος γὰρ ὁ τοῦ Σκιυθάρυ παῖς, μέγας τε ὢν, καὶ καλὸς, ἤρα πολλοῦ ἤδη χρόνον τῆς Ἑλένης, καὶ αὕτη δὲ οὐκ ἀφανὴς ἦν, ὀπιμανῶς ἀγαπῶσα τὸν νεανίσκον. πολλάκις γοῦν καὶ διένευον ἀλλήλοις ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ προὔπινον, ἢ μόνοι ἐξομισάμθυοι, ἐπλανῶντο περὶ τὴν ὕλλιν. ἢ δὴ ὑπ' ἔρωτος καὶ ἀμηχανίας ἐβυλεύσατο ὁ Κίνυρος ἁρπάσαι τὴν Ἑλένην. ἐδόκει δὲ καὶ κεῖνη ταῦτα, οἴχεσθαι ἀπιόντας ἐς τινὰ τῶν ὀπικεμθύων νήσων, ἤτοι ἐς τὴν Φελλὼ, ἢ ἐς τὴν Τυρόεσσαν. συνωμόσαν δὲ πάλαι προσελήφεσαν τρεῖς τῶν ἑταίρων τὸν ἐμὸν, τοὺς θρασυτάτους· ὧν μόνοι παρῆν, ὃν

24. Victos itaque comprehenſos vinctoſque iterum remiſerunt, magis jam puniendos. Scripſit hanc quoque pugnam Homerus, ac diſcedenti mihi dedit libros noſtratibus hominibus adferendos. Verum poſtea hos non minus quam alia perdidimus. Initium poëmatis hoc fuerat: *Muſa, mihi Heroum dic prælia defunctorum.* Tum fabis coctis, qui apud illos mos eſt, bello feliciter adminiſtrato, epulas victoriæ cauſſa inſtituunt, celebritatemque agunt maximam. Solus in partem illius non venit Pythagoras, ſed cibo abſtinens procul ſedit, abominatus illam fabas edendi conſuetudinem.

25. Jam ſex menſes peracti fuerant, cum circa medium ſeptimum, novi quid actum eſt. Cinyrus Scinthari filius, magnus et pulcher qui eſſet, diu jam amabat Helenam, et ipſum juvenem apparebat ad furorem ab illa amari: ſæpe enim et innuebant ſibi invicem in convivio, et propinabant, et ſoli ſurgentes oberrabant per ſilvam. Atque adeo præ amore et conſilii alterius inopia conſilia agitabat Cinyrus rapiendæ Helenæ. Placuit autem mulieri quoque aufugere in quandam adjacentium inſularum, ſive in Phello, ſive in Tyroëſſam. Conjuratos autem olim adſumſerant tres ſociorum meorum audaciſſimos. Patri tamen hæc non indicaverat, qui noſſet ab eo

ἐμίνυσε ταῦτα· ἠπίστατο γὰρ αὐτὸ κωλυθησόμενος. ὡς δ' ἔδοκεῖ αὐτοῖς, ἐτέλουν τὰ θεσμά. καὶ ἐπεὶ νὺξ ἐγένετο (ἐγὼ μὲν γὰρ παρῆν, ἐτύγχανον γὰρ ἐν τῷ συμποσίῳ κεκοιμημένος·) οἱ δὲ λαθόντες τοὺς ἄλλους ἀναλαβόντες τὴν Ἑλένην, ἐπὶ σφετέρας ἀνήχθησαν.

Περὶ δὲ ὄρθρον μεσονύκτιον ἀπεγρήγορος ὁ Μενέλαος, ἐπεὶ ἔμαθε τὴν εὐνὴν κενὴν τῆς γυναικὸς, βοὴν τε ἧκε, καὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ τοὺς τὰ βασίλεια τοῦ Ῥαδαμάνθυος. ἡμέρας δ' ἐπιφαινούσης, ἔλεγον οἱ σκοποὶ καθορᾶν τὴν ναῦν πολὺ ἀπέχουσαν. ὅτε δὴ ἐμβιβάσας ὁ Ῥαδάμανθυς πεντήκοντα τῶν ἡρώων εἰς ναῦν μονόξυλον, ἀσφοδελίνην, κέλητα διώκειν· οἱ δὲ, ὑπὸ προθυμίας ἐλαύνοντες ἐς μεσημβρίαν καταλαμβάνουσιν αὐτοὺς, ἄρτι εἰς τὴν γαλακτώδη Ὠκεανὸν ἐμβαίνοντας, πλησίον δὲ Τυρσηνίας, καὶ τοσοῦτον ἦλθον ἀφεστῶτες· καὶ ἀναδησάμενοι τὴν ναῦν ἀλύσει ῥοδίνῃ, κατέπλεον. ἡ μὲν οὖν Ἑλένη, ἐδάκρυέ τε, καὶ ἠχμάλωτο, καὶ συνεκαλύπτετο. σὺν δ' ἀμφὶ τὸν Κίνυρον ἀναχείνας τοξότερον ὁ Ῥαδάμανθυς, εἴ τινες καὶ ἄλλοι αὐτοῖς συνῆσαν, ὡς ὑδένα εἶπον, οὐκ αἰδοίων δήσας, ἀπέπεμψεν εἰς τὴν τῶν ἀσεβῶν χώρον, μαλάχῃ τοξότερον μαστιγώσαντας.

Ἐψηφίσαντο δὲ καὶ ἡμᾶς ἐμπροθέσμους ἐκπέμπειν ἐκ τῆς νήσου, τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν μόνον ἐπιμείναντας. ἔνθα

eo ſe prohibitum iri. Cum vero viſum eſſet, cogitata perfecerunt: obortaque nocte, me non præſente; forte enim in cœnatione obdormiveram, clam reliquos adſumta Helena, feſtinanter avecti ſunt.

26. Circa mediam vero noctem evigilans Menelaus, cum vacuum uxore torum ſenſiſſet, clamorem ſuſtulit, aſſumtoque fratre ad regiam Rhadamanthi perrexit. Die exorto, videre ſe navim, dicebant ſpeculatores, quæ multum jam abeſſet. Itaque impoſitos Heroum quinquaginta in navim, uno ex ligno cavatam, aſphodelinam, juſſit *fugitivos* perſequi. Hi ſtudioſe navigantes circa medium illos diem aſſequuntur jam intrantes in lactens mare prope Tyroëſſam; tantillum aberat, quin aufugiſſent! revinctaque navi catena roſacea, in portum redeunt. Helena igitur lacrumari, pudorem præ ſe ferre, caput obvolvere. Cinyrum vero cum ſociis, cum interrogaſſet ante Rhadamanthus, ſi qui alii quoque illorum eſſent conſcii, negantes, in impiorum locum relegavit, pudendis revinctos, et malva verberatos antea.

27. Decreverunt autem etiam nos intra diem ſtatutum inſula emittere, ſolo die proximo manendi facultate conceſſa. Ibi ego quidem moleſte ferre et

δὴ ἐγὼ ἠπιώμην τε καὶ ἐδάκρυον, οἷα ἔμελλον ἀγαθὰ καταλιπὼν, αὖθις πλανηθήσεσθαι. αὐτοὶ μὴν τοι παρεμυθοῦντο λέγοντες, οὐ πολλῶν ἐτῶν ἀφίξεσθαι πάλιν πρὸς αὐτούς· καί μοι ἤδη θοίνην τε καὶ κλισίην ἐς τὸ πιὸν παρεδείκνυον, πλησίον τοῦ ἀρίστου. ἐγὼ δὲ προσελθὼν τῷ Ραδαμάνθυϊ, πολλὰ ἱκέτευον εἰπεῖν τὰ μέλλοντα, καὶ ὑποδεῖξαί μοι τὴν πλοῦν. ὁ δὲ ἔφασκεν ἀφίξεσθαί με ἐς τὴν πατρίδα, πολλὰ δὲ πρότερον πλανηθέντα, καὶ κινδυνεύσαντα. τὴν δὲ χοίνικα οὐκ ἔτι τὴν ἐπαύριον προσθεῖναι ἠθέλησεν, ἀλλὰ δὴ καὶ δεικνὺς τὰς πλησίον νήσους (ἐφαίνοντο δὲ πέντε τὸν ἀριθμὸν καὶ ἄλλη ἔκτη πόρρωθεν) ταύτας μὲν εἶπεν ἔφασκε τὰς τῶν ἀσεβῶν, τὰς πλησίον, ἀφ' ὧν δή, ἔφη, ὁρᾷς τὸ πολὺ πῦρ καιόμενον. ἔκτη δὲ ἐκείνη τὸν ὀνείρων ἡ πόλις· μετ' αὐτὴν δέ, ἡ τοῦ Καλυψοῦς ἦσος, ἀλλ' οὐδέπω σοι φαίνεται. ἐπειδὰν δὲ ταύτας παραπλεύσῃς, τότε δὴ ἀφίξῃ ἐς τὴν μεγάλην ἤπειρον τὴν σωτηρίαν τὴν ὑφ' ὑμῶν κατοικουμένην. ἐνταῦθα δὲ πολλὰ πάθῃς, καὶ ποικίλα ἔθνη διελθὼν, ἀνθρώποις ἀμίκτοις ὁμιλήσας, χρόνῳ ποτὲ ἥξεις εἰς τὴν ἑτέραν ἤπειρον. τοσαῦτ' εἶπε.

Καὶ ἀναπαύσας ἀπὸ τῆς μαλάχης ῥίζαν, ὄρεξέ μοι ταύτην, κελεύσας ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ταύτῃ προσεύχεσθαι. παρήνεσε δὲ καὶ εἴ ποτε ἀφικοίμην ἐς τήνδε

lacrimari, quibus lelictis bonis iterum oberraturus eſſem. Ipſi tamen conſolari me ac dicere, poſt annos non ita multos fore, ut ad ſe redeam, jamque mihi ſellam, et accubitum in poſterum *adſignandum* oſtendebant, propter optimos. Ego vero ad Rhadamanthum adiens ſuppliciter petii, ut futura mihi diceret, et navigationem præmonſtraret: Reſpondit, venturum me poſt errores multos atque pericula in patriam. Tempus autem reditus non jam volebat adjicere: ſed oſtenſis inſulis propinquis, apparebant autem numero quinque, et ſexta alia e longinquo, has quidem proximas dicebat eſſe impiorum, *e quibus* inquit, *ignem multum vides ardentem. Sexta vero illa ſomniorum civitas; poſt illam Calypſûs inſula, ſed nondum eam vides. Has vero cum præternavigaveris, tum pervenies in magnam continentem, habitatæ a vobis oppoſitam. Ibi vero multa paſſus, gentibus peragratis multis, inter homines verſatus inſociabiles, tandem aliquando in continentem alteram pervenies.*

28. Hæc dixit, extractamque e terra malvæ radicem mihi porrexit, jubens in maximis ut periculis hanc invocarem, præcepitque, ſi quando in hanc

21 μαλαχης ριζαν.] Dogma Pythagoricum ridet, qui folium malvæ ſacratiſſimum habebat. *Ælian.* Var. hiſt. IV. 17. ειναι δε παρηγγελται το της μαλαχης φυλλον *Jambl.* N°. 109. ad *Homeri* etiam μολυ (Od. K. 304.) alludit. M. du S.

τὴν γῆν, μήτε πῦρ μαχαίρᾳ σκαλεύειν, μήτε θέρμους ἑαθέειν, μήτε παιδὶ ὑπὲρ τὰ ὀκτωκαίδεκα, ἔτη πλησιάζειν. τούτων δὲ μεμνημένοι, ἐλπίδας ἔχειν τοῦ εἰς τὴν νῆσον ἀφίξεως. τότε μὲν οὖν τὰ περὶ τὸν σῖλον πεπονθαζόμην· καὶ ἐπεὶ καιρὸς ἦν, συνεσκόμην αὐτοῖς. τῇ ἐπιούσῃ δ' ἐλθὼν παρὰ τὴν Ὁμήρου τὴν ποίησιν, ἐδεήθην αὐτῷ ποιῆσαί μοι δίστιχον ἐπίγραμμα. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησε, σίλλιβα βηρύλλου λίθου ἀναξήσας, ἐπέγραψα τοῖς ἔνδον λιμέσι. ὃ δ' ἐπίγραμμα, ἦν τοιόνδε·

Λυκιανὸς τάδε πάντα φίλος μακάρεσσι θεοῖσιν.
Εἰδέ τε, καὶ πάλιν ἦλθε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

Μείνας δ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, τῆς ἐπιούσης ἀπῆρμεν, τὴν ἀρᾶαν ἀναπεμπόντων· ἔνθά μοι καὶ Ὀδυσσεὺς προσελθὼν, λάθρα τῆς Πηνελόπης δίδωσιν ἐπιστολὴν εἰς Ὠγυγίαν τὴν νῆσον Καλυψοῦ κομίζειν. συνέπεμψε δέ μοι ὁ Ῥαδάμανθυς τὴν πρυμνέα Ναύπλιον, ἵν' εἰ χαραχθείημεν εἰς τὰς νήσους, μηδεὶς ἡμᾶς συλλάβοι, ἅτε καὶ ἄλλην ἐμπορίαν πλέοντας. ἐπεὶ δὲ τὴν εὐκάδα ἀέρα παραϊξαντες παρεληλύθεμεν, αὐτίκα ἡμᾶς ὁρμή τε δεινὴ διεδέχετο, οἷον ἀσφάλτου, καὶ θεῖον, καὶ πίσσης, ἅμα καμινεύων. ἦν κόπτα δὲ παπραὶ, καὶ ἀφόρητος, ὥσπερ ἀπ' ἀνθρώπων ὀπτωμένων. καὶ ὁ ἀὴρ ζοφερὸς, καὶ ὁμιχλώ-

terram veniſſem, *ut neque gladio ignem foderem, neque lupinos ederem, neque puero duodeviginti annis majore fruerer. Horum memor ſi eſſem, ſpem haberem reditus in hanc inſulam.* Tum igitur ad navigationem neceſſaria paravi, et cum tempus eſſet, cum illis epulatus ſum. Poſtride ejus diei accedens ad Homerum poëtam rogavi, ut duorum mihi verſiculorum inſcriptionem faceret; et cum feciſſet, columellæ de beryllo gemma erectæ ad ipſum portum, inſcripſi. Erat autem epigramma hoc:

Lucianus divis carus felicibus iſthæc
Omnia contuitus, patrias remeavit ad urbes.

29. Moratus hanc diem, proximo ſolvi, deducentibus Heroibus. Hic accedens etiam Ulyſſes clam Penelopen dat mihi epiſtolam in Ogygiam inſulam ferendam Calypſo. Miſerat mihi comitem Rhadamanthus portitorem Nauplium, ut, ſi deferremur in inſulas, nemo nos comprehenderet, qui alterius negotii cauſſa navigaremus. Cum vero bene olentem illum aërem provecti exiiſſemus, ſtatim cum teter odor nos excepit, tanqam aſphalti et ſulfuris piciſque una ardentium, tum nidor malus atque intolerabilis, velut ab uſtulatis hominibus: aërque obſcurus et ca-

1 μετὰ τὸν μαγ.] et hoc Pythagoricum ſymbolum eſt, de quo multi. vid. *Diog. Laert.* p. 218. et not. *Porphyr.* N°. 42. idem.

δης, καὶ κατέσαζεν ἐξ αὐλοῦ ἀρόσος πτίλιν. ἡ μὴν τοὶ καὶ μαστίγων φόρος ἠκούετο, καὶ οἰμωγὴ ἀνθρώπων πολλῶν.

Ταῖς μὲν οὖν ἄλλαις ὑ παρέρχομεν· ἧς δ' ἐπέβημεν, τοιάδε ἦν· κύκλῳ μὲ πᾶσα κρημνώδης, καὶ ἀπότομος, πέτραις καὶ τράχωσι κατεσκληκυῖα, δένδρον δὲ οὐδὲ ὕδωρ οὐδέν· ἀνερπύσαντες δὲ ὅμως τοὺς κρημνοὺς, παρήμεν ἀφ' ὑψηλῶν ἀκανθώδους, καὶ σκολόπων μεστῆς ἀτραποῦ, πολλὴν ἀμορφίαν τῆς χώρας διελθόντες. ἐλθόντες δὲ ὅπῃ τοῦ εἱρκτοῦ, καὶ τὸ καλαμεῖον, πρῶτα μὲν τοῦ φύσει τοῦ τόπου ἐθαυμάζομεν. τὸ μὲν γὰρ ὄρος αὐτὸ, μαχαίρας καὶ σκόλοψι πάντῃ ἐξηνθηκὸς, κύκλῳ δὲ ποταμοὶ περίρρεον, ὁ μὲ βορβόρου, ὁ δὲ πύου, ὁ δὲ αἵματος· ὁ δὲ ἔνδον, πυὸς, πάνυ μέγας ὢν καὶ ἀπέρατος· καὶ ἔρρει, ὥσπερ ὕδωρ, καὶ ἐκυμαίνετο, ὥσπερ θάλασσα· καὶ ἰχθῦς δὲ εἶχε πολλούς, τοὺς μὲ θαλοῦς προσεικότας, τοὺς δὲ μαφοὺς ἀνθρώποις, ἐκάλουν δ' αὐτοὺς λυχνίσκους.

Εἴσοδος δὲ μία, στενὴ ἀφ' ὑψηλοῦ· καὶ πυλωρὸς ἐφειστήκει Τίμων ὁ Ἀθμονεύς. παρελθόντες δὲ ὅμως, τὴν Ναυπλίου καταβεβηκότες, εὑρίσκομεν κολαζομένους, πολλοὺς μὲ βασιλέας, πολλοὺς δὲ ἰδιώτας, οὓς οἴδα καὶ ἐγνωρίζομεν· εἴδομεν δὲ καὶ τὸν Κίνυραν καπηλεύοντα, ἐκ τοῦ αἰδοίου ἀπηρτημένον. προσετίθεσαν δὲ οἱ βασανισταὶ

liginoſus, a quo ſtillaret ros quidam piceus. Verum et verberum ſonos exaudiri, et ploratus hominum multorum.

30. Ad reliquas non acceſſimus: in quam vero exſcendimus, ea erat ejuſmodi. Tota in circuitu præceps et ſqualida, ſaxis et aſperis locis rigida. Neque arbor, neque aqua ineſt. Enixi tamen rependo per præcipitia, progredimur per tramitem ſpinis et aculeis obſitum, ſuperataque regione deformi admodum, ad carcerem delati ac ſuppliciorum locum, primo admiramur regionis ingenium. Solum enim ipſum gladiis et aculeis undique effloruit, in circuitu amnes *tres* fluunt, cæni unus, alter ſanguinis, intimus autem ignis: ingens hic et inſuperabilis: fluit enim inſtar aquæ, fluctus ut mare agit: piſceſque habet multos, torribus quoſdam ſimiles, minores vero prunis, lychniſcos appellabant.

31. Ingreſſus unus per univerſos *tres amnes*, iſque anguſtus, cui janitor adſtat Timon Athenienſis. Ultra progreſſi tamen duce Nauplio, vidimus puniri reges quidem multos, multos vero etiam privatos; quorum quoſdam etiam agnovimus. Vidimus etiam Cinyrum pudendis ſuſpenſum fumigari. Adjiciebant

6 *διὸ δὲ οὐδ.*] negativa ſimplex pro duplici, ut ſupra 1. *ver. hiſt.* c. 4. *ἔστιν δὲ οὐ πόρρω, οὐδὲ ἄλλης φαίνεται.* alius generis ellipſes negativæ particulæ vid. ap. L. *Bos* p. 331. — 2. J. F. R.

καὶ τὰς ἑκάστων βίους, καὶ τὰς αἰτίας, ἐφ' οἷς κολάζονται· καὶ μεγίστας ἁπασῶν τιμωρίας ὑπέμενον ὁ ψευσάμενός τι περὶ βίου, καὶ οἱ μὴ τἀληθῆ συγγεγραφότες· οἷς καὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἦν, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ἄλλοι πολλοί. τούτους οὖν ὁρῶν ἐγὼ, χρηστὰς εἶχον εἰς τὰ πιὰ τὰς ἐλπίδας· οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ ψεῦδος εἰπόντι συνηπιστάμην.

Ταχέως δὴ ἀναστρέψας ὅπη ναῦν, ἣ μοι ἐδεύμενον φέρειν ἔμελλεν, ἀπαντάμενος τὸν Ναύπλιον ἀπέπεμψα· καὶ μετ' ὀλίγον, ἐφαίνετο πλησίον ἡ τῶν ἀείρων νῆσος, ἀμυδρὰ, καὶ ἀσαφὴς ἰδεῖν. ἔπαρξε δὲ καὶ αὐτὴ τοῖς ὀπαδοῖς τὸ παράπλησιον· ὑπεχώρει γὰρ προσιοῦσιν ἡμῖν, καὶ ὑπέφευγε, καὶ πορρωτέρω ὑπέβαινε. καταλαβόντες δέ ποτε αὐτὴν, καὶ ἐπολεύσαντες ἐς τὸ Ὑπνου λιμένα προσαγορευόμενον πλησίον τῶν πυλῶν τῶν ἐλεφαντίνων, ἢ ὁ τοῦ Ἀλεκτρυόνος ἱερόν ἐστι, δεῖλην ὀψίαν ἀπεβαίνομεν· παρελθόντες δ' ἐς τὴν πόλιν, πολλοὺς ὀπαδοὺς καὶ ποικίλους ἑωρῶμεν. ὧν τοὺς δὲ βούλομαι δεῖ τῆς πάλεως εἰπεῖν, ἐπεὶ μηδ' ἄλλῳ τινὶ γέγραπται δεῖ αὐτῆς. ὃς γὰρ μόνος ἐπεμνήσθη Ὁμήρος, καὶ πάνυ ἀκριβῶς συνέγραψε.

Κύκλῳ μὲν περὶ πᾶσαν αὐτὴν ὕλη ἀνέστηκε, τὰ δένδρεα δ' ἐστὶ μήκιστοι ὑψηλαὶ, καὶ μακραιγέραι, καὶ ἐπ' αὐτῶν

monſtratores noſtri vitas ſingulorum, et cauſſas, propter quas punirentur: maximas omnium pœnas ſuſtinebant, qui in vita mentiti eſſent aliquid, et qui vera non ſcripſiſſent, in quibus Cteſias etiam Cnidius erat, et Herodotus, et multi alii. Hos cum viderem, optimam de futuro ſpem concepi, qui nullius mihi mendacii eſſem conſcius.

32. Celeriter igitur ad navim reverſus, neque enim ferre ſpectaculum poteram, ſalutatum Nauplium dimiſi. Neque ita multo poſt Somniorum ex propinquo inſula apparebat, obſcura, et vix diſtinguenda viſu. Accidebat quiddam et ipſi *inſulæ*, ſomniis ſimile. Recedebat enim accedentibus nobis, et ſubterfugiebat, ſubducebatque ſe longius. Tandem verò cum illam teneremus, invecti in portum qui Hypnus *(Somnus)* dicitur, prope portas eburneas, ubi Alectryonis *(Galli Gallinacei)* ſacrum eſt, ſero crepuſculo deſcendimus, progreſſique inter portam ſomnia multa variaque vidimus. Primo autem de urbe dicam, cum nemo quidquam de ea ſcripſerit; qui autem ſolus mentionem illius fecit, Homerus, non ſatis ſcripſerit accurate.

33. In ambitu totius inſulæ ſtat ſilva: arbores in ea ſunt procera papavera, et mandragoræ, atque in

πολύ τι πλῆθος νυκτερίδων· τοῦτο γὰρ μόνον ἐν τῇ νήσῳ γίγνεται ὄρνεον. ποταμὸς δὲ παρέρρει πλησίον, ὑπ' αὐτῶν καλούμενος Νυκτιπόρος, καὶ πηγαὶ δύο παρὰ ταῖς πύλαις· ὀνόματα καὶ ταύταις, τῇ μὲν Νήχεια, τῇ δὲ Παπυχία· ὁ δὲ περίβολος τῆς πόλεως, ὑψηλός τε καὶ ποικίλος, Ἴριδι τὴν χρόαν ὁμοιότατος· πύλαι μέντοι ἔπεισιν, αἱ δύο, καθάπερ Ὅμηρος εἴρηκεν, ἀλλὰ τέτταρες, δύο μὲν πρὸς τὸ τῆς Βλαχείας πεδίον ἀποβλέπουσαι, αἱ μὲν σιδηραῖ, αἱ δὲ κεράμῳ πεποιημέναι, καθ' ἃς ἐλέγοντο ἀποδημεῖν αὐτῶν οἵ τε φοβεροὶ, καὶ φοινικοῖ, καὶ ἀπτηνεῖς· δύο δὲ πρὸς τὴν λιμνάζουσαν, καὶ τὴν θαλαττίαν· αἱ μὲν κεράτιναι, αἱ δὲ, καθ' ἃς ἡμεῖς παρήλθομεν, ἐλεφάντιναι. εἰσιόντων δ' ἐς τὴν πόλιν, ἐν δεξιᾷ μέν ἐστι τὸ Νυκτῶον· σέβουσι γὰρ θεῶν ταύτιλον μάλιστα, καὶ τὴν Ἀλεκτρυόνα· ἐκείνῳ δὲ πλησίον ἐστὶ λιμνάζων ὁ ἱερὸς πεπαίνων. ἐν ἀριστερᾷ δὲ, τὰ τῶν Ὑπνων βασίλεια. οὗτος γὰρ δὴ ἄρχων παρ' αὐτοῖς, σατράπας δύο καὶ ὑπάρχους πεποιημένος, Ταραξίωνά τε τὸν Ματαιοφρονος, καὶ Πλαδοκλέα τὸν Φαντασίωνος. ἐν μέσῃ δὲ τῇ ἀγορᾷ, πηγή ἐστιν, ἣν καλοῦσι Καρῶτιν· καὶ πλησίον ναοὶ δύο, Ἀπάτης καὶ Ἀληθείας· ἔνθα ἐστὶ τὸ ἄδυτόν ἐστιν αὐτοῖς, καὶ τὸ μαντεῖον. ἐν προεισηκόσι προφητεύων Ἀληθείᾳ, ὁ τῶν ὀνείρων ἐπικριτὴς, ταύτης μὲν ἐστὶν Ὑπνου λαχὼν τῆς τιμῆς.

illis magna vis veſpertilionum: ſola hæc in inſula avis naſcitur. Fluvius ex propinquo alluit, Nyctiporus *(Noctivagus)* ab illis dictus: et fontes duo circa portas: nomina his quoque, Negretos *(Inexperrectus)* et pannychia *(Pernox.)* Vallum urbis altum atque diverſicolor, Iridi ſimillimum. Portæ ejus ſunt non duæ, ut Homerus dixit, ſed quatuor; quarum duæ ſtuporis campum reſpiciunt, ferrea altera, altera lateritia, quibus commeare dicuntur *ſomnia* terribilia, cruenta, crudelia; duæ verſus portum et mare, cornea altera, altera qua nos tranſivimus, eburnea. Ingredientibus in urbem ad dextram eſt Noctis templum; hanc enim deorum maxime colunt, et Alectryonem: illi vero prope portum ædes collocata eſt: ad ſiniſtram Somni regia. Hic ſcilicet apud illos imperat, facitque ſibi Satrapas et imperii ſui vicarios duo, Taraxionem Matæogenis F. *(Terriculum Vanipori)* et Plutoclen Phantaſionis, *(Divitiglorium Imaginarii.)* In medio foro fons eſt, Careotin *(Graviſomnem)* appellant, et templa prope duo, Deceptionis ac Veritatis. Ibi adytum quoque illis eſt et oraculum, cujus antiſtes propheta Antiphon *(Contradictor)* ſomniorum conjector, hunc a Somno honorem nactus.

3 πηγαὶ δύο πλησ.] πλησ pro φρε ut c. 16. et alibi perſæpe.

7 ὁμηρ.] Od. T. 560. M. du S.

Αὐτῶν μόνοι τῶν ὀπίσω, ὅτι φύσις, ὅτι ἰδέα ἡ κόμη. Ἀλλ' οἱ μὲν μακροί τε ἦσαν, καὶ καλοὶ καὶ ἡδεῖς, οἱ δὲ μικροὶ καὶ ἄμορφοι, καὶ οἱ μὲν χρύσεοι, ὡς ἐδόκουν· οἱ δὲ ταπεινοί τε καὶ εὐτελεῖς. ἦσαν δ' ὧν αὐτοῖς καὶ πέρατοί τινες καὶ τερατώδεις, καὶ ἄλλοι καταπέρ ἐς πομπὴν διεσκευασμένοι· οἱ μὲν ἐς βασιλέας, οἱ δ' ἐς θεούς, οἵδ' ἐς ἄλλα τοιαῦτα διεσκευασμένοι. πολλοὺς δὲ αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν, πάλαι παρ' ἡμῖν ἐσχηκότες. οἳ δὲ καὶ προσιόντες, καὶ ἀσπαζόντο, ὡς δὴ καὶ συνήθεις ὑπάρχοντες. καὶ προσκαλούντες ἡμᾶς, καὶ καταχαιμώσσοντες, τάπη λαμπρῶς καὶ δεξιῶς ἐξέπιζον, τὴν τε ἄλλην ὑποδοχὴν μεγαλοπρεπῆ καταπεπαύσαντες, καὶ ὑποχθόνιοι βασιλέας τε ποιήσειν καὶ στεφάνους. ἔπειτα δὲ καὶ ἀπῆγον ἡμᾶς ἐς τὰς πατρίδας, καὶ τοὺς οἰκείους ἐπεδείκνυον, καὶ αὐθημερὸν ἐπαπῆγον.

Ἡμέρας μὲν οὖν τεσσαράκοντα, καὶ ἴσας νύκτας, παρ' αὐτοῖς ἐμείναμεν, κατηύδοντες, εὐωχούμενοι. ἔπειτα δὲ ἄφνω βροντῆς μεγάλης καταρραγείσης, ἐγερθέντες, καὶ ἀναθορόντες, ἀπήχθημεν ὀπισποδίφροι. τεττάροι δ' ἐκεῖθεν τῇ Ὠγυγίᾳ πόσῳ προφθάσαντες, ἀποβαίνομεν. τέλεον δ' ἐγὼ λύσας τὸν ὀπισθόλιον, ἀνεγίνωσκον τὰ γεγραμμένα. ἦν δὲ τοιάδε· ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΚΑΛΥΨΟΙ χαίρειν. Ἴσθι μὲ, ὡς τὰ τέτταρα ἐξέπλευσα τοῦδε σοῦ, τὴν θείαν καταφ-

34. Ipſorum autem ſomniorum neque natura eadem neque ſpecies: ſed alia procera, et formoſa, atque jucunda, parva alia et informia, et alia quidem aurea, ut videbantur, humilia alia viliaque. Erant in illis et alata quædam et prodigioſæ figuræ, alia tanquam ad pompam ornata, in reges, in Deos, *inquam*, inque alia ejuſdem modi ornata. Quædam adibant nos, et ſalutabant, tanquam familiaria: prehenſoſque nos et ſopitos, ſplendide admodum et dextre accipiebant, tum aliquo paratu magnifico, tum quod reges nos Satrapaſque ſe factura pollicebantur. Quædam nos etiam in patriam quemque ſuam abducebant, et familiares nobis noſtros oſtendebant, eodemque die reducebant.

35. Dies igitur triginta nocteſque totidem apud illa manſimus dormientes, cœnantes. Deinde vero, tonitru ſubito erumpente maximo excitati et exſilientes, cibariis navi impoſitis, ſolvimus. Tertio inde die ad Ogygiam inſulam appulſi exſcendimus. Prius autem ego ſoluta epiſtola, quæ ſcripta in ea fuerant, legi. Erant iſta: *ULYSSES CALYPSO S. Noveris, me cum primum abs te navicula conſtructa evectus eſſem,*

σβλασάμην, ναυαγίᾳ χρησάμενον, ἡ μόλις ὑπὸ Λθηναθέας ἀφιγμένθέντα, εἰς τ τῶν Φαιάκων χώρην, ὑφ' ὧν ἐς τὴν οἰκίαν ἀποπεμφθεὶς, κατέλαβον πολλὰς τῆς γυναικὸς μνηστῆρας, ἐν τοῖς ἡμετέροις τεθραμμένους. ἀποκτείνας δ' ἅπαντας, ὕστερον ὑπὸ Τηλεγόνου ἐν Κίρκης μοι θυομένης, ἀνῃρέθην. καὶ νῦν εἰμὶ ἐν τῇ Μακάρων νήσῳ, πάνυ μεγάλων ἐπὶ ἐμοὶ καταλιπεῖν τ πρὸς σοὶ δίαιταν, καὶ τὴν ὑπὸ σοῦ προλειπομένην ἀθανασίαν. ἣν οὖν χαίρων λάβωμαι, ἀποδρὰς ἀφίξομαι πρὸς σέ. ταῦτα μὲ ἐδήλου ἡ ὀπτῶλη, καὶ πρὶν ἡμᾶς, ὅπως ξενισθείημεν.

Ἐγὼ δὲ προελθὼν ὀλίγον ἀπὸ θαλάττης, εὗρον τὸ ἀπήλαιον τοιοῦτον, οἷον Ὅμηρος εἶπε, καὶ αὐτὴν ταλασιουργοῦσαν· ὡς δὲ τ ὀπτῶλην ἔλαβε, καὶ ὑπεδέξατο, πρῶτα μὲν ἐπιπολὺ ἐδάκρυεν. ἐπειτα δὲ παρεκάλει ἡμᾶς θᾶττον ξενίων, καὶ εἰσία λαμπρῶς, καὶ πρὶν Ὀδυσσέως ἐπιθυμῆσαι, καὶ πρὶν τ Πηνελόπης, οἵα εἶη τ ἄλλα, καὶ εἰ σωφρονοίη, καθάπερ Ὀδυσσεὺς πάλαι πρὶν αὐτῆς ἐκόμπαζε· καὶ ἡμεῖς τοιαῦτα ἀπεκενούμεθα, ἐξ ὧν εἰκάζομεν εὐφρανεῖσθαι αὐτήν. τότε μὲν οὖν ἀπελθόντες θᾶττον, πλησίον τῆς ἠόνος ἐκοιμήθημεν.

Ἕωθεν δὲ ἀπιόντες, σφοδρότερον καπόντος τοῦ

facto naufragio, vix ſervatum a Leucothea in Phæacum regionem; a quibus domum dimiſſus, procos uxoris multos deprehendi, luxurioſe noſtris rebus fruentes: interfectis vero omnibus, deinde a Telegono, qui ex Circe mihi natus fuerat, interemtus ſum, et nunc in beatorum verſor inſula. Valde autem me pœnitet reliquiſſe illam apud te commorationem, promiſſamque a te immortalitatem. Si igitur opportunitatem nactus fuero, fugam capeſſam atque ad te veniam. Hæc ſignificabat epiſtola, prætereaque de nobis *aliquid*, ut hoſpitaliter tractaremur.

36. Ego vero aliquantum progreſſus a mari, ſpeluncam inveni, qualem Homerus dixerat, ipſamque intentam lanificio. Cum vero ſumtam epiſtolam in ſinum repoſuiſſet, primo quidem multum lacrumarum fudit; deinde in hoſpitium nos invitavit, accepitque ſplendide, ac de Ulyſſe interrogavit, et de Penelope, *qualis eſſet facie, adeone caſta eſſet, prout Ulyſſes olim de illa ſit gloriatus?* Nos reſpondere ea, quibus delectari illam conjiceremus. Tum reverſi in navim prope litus dormivimus.

37. Mane vero, vehementiori extorto vento, ſol-

2 ἀφεσθέντα.] utitur his Luciani verbis Rev. *Jac. Elſner.* ad Epiſt. *Petr.* III. 20. quo probet ἀφεσθηναι uſurpari de eo qui ſalvus in aliquem locum pervenit, i. e. ex periculo vel naufragio ſervatus eſt; ut *Actor.* XVII. 44. ἀφεσθηναι ἐπὶ τὴν γῆν, triaque alia teſtimonia adducit, quæ non repetam, nec augebo, quia hanc ſignificationem ubique obviam novi. J. F. R.

22 κρατίστῳ τῷ πνεύματι.] ſic *Thucyd.* VI. 2. M. P. 378. κρείσσοντος τοῦ ἀνέμου, πλεῖ αὐτὸν δὲ καὶ ἄλλως πως ταπλοῦς. ubi Cl. *Duker.* docet ἄνεμον κρατοῦντα eſſe ventum increbeſcentem, et quidem a tergo euntes proſequentem, idque hoc Luciani aliiſque teſtimoriis probat contra *Vallam*, qui de *vento ponente* plane contrario modo intellexerat. J. F. R.

πνεύματος. ἡμεῖς δὲ χειμασθέντες ἡμέρας δύο, τῇ τρίτῃ ἐπιπίπτομεν τοῖς Κολοκυνθοπειραταῖς· ἄνθρωποι δέ εἰσιν οὗτοι ἄγριοι, οὐκ ἀπὸ πλοίων ἁλιεύοντες τοὺς ἐπιπλέοντας. πλοῖα δ' ἔχουσι μέγιστα κολοκύνθια, ὃ μῆκος πηχέων ἓξ. ἐπειδὰν γὰρ ξηρανθῶσι, κοιλάναντες αὐτὰ, καὶ ἐξελόντες τὴν ἐντερώνην, ἐμπλέουσιν· ἵστοις μύωτοι χρώμενοι κεκαμένοις, ἀντὶ δὲ τῆς ὀθόνης, ἐπὶ φύλλῳ τῆς κολοκύνθης. προσβαλόντες οὖν ἡμῖν, ἀπὸ δύο πληρωμάτων ἐμάχοντο, καὶ πολλοὺς κατετραυμάτιζον, βάλλοντες ἀντὶ λίθων, ἐκ σπέρματι τῶν κολοκυνθῶν. ἀλλ' ὀλίγοι μὲν ἦσαν ἐπιπολὺ ναυμαχοῦντες, ἐπὶ μεσημβρίαν εἴδομεν κατόπιν τῶν Κολοκυνθοπειρατῶν, προσπλέοντας τοὺς Καρυοναύτας· πολέμιοι δ' ἦσαν ἀλλήλοις, ὡς ἔδειξαν. ἐπειδὴ γὰρ κἀκεῖνοι ἠθροίσθησαν αὐτοὺς ἐπιόντας, ἡμῶν μὲν ὀλιγώρησαν, προσπόμενοι δ' ἐπ' ἐκείνους ἐναυμάχουν.

Ἡμεῖς δ' ἐν τοσούτῳ ἐπάραντες τὴν ὀθόνην, ἐφεύγομεν, ἀπολιπόντες αὐτοὺς μαχομένους, καὶ δῆλοι ἦσαν κρατήσαντες οἱ Καρυοναῦται, ἅτε καὶ πλείους (πέντε γὰρ εἶχον πληρώματα) καὶ ἀπὸ ἰσχυροτέρων νεῶν μαχόμενοι· τὰ γὰρ πλοῖα ἦν αὐτοῖς κελύφη, καρύων ἡμίτομα, κεκενωμένα, μέγεθος ἑκάστου ἡμιτόμου ἐς μῆκος,

vimus. Biduo inde tempeſtatibus jactati die tertio in Colocynthopiratas incidimus. Hi ſunt homines feri, de propinquis inſulis latrocinia exercentes contra hos qui præternavigant. Naves habent maximas de colocynthide, longitudine cubitorum ſex. Cum enim ſiccatæ ſunt, *colocynthides* excavatas, demtis medullis, inſtruunt, malis utentes arundineis, pro velo autem foliis colocynthidis. Hi igitur impetu in nos facto, duarum navium ſociis pugnant, multoſque vulnerant jaculantes lapidum loco cucurbitarum ſeminibus. Cum diu æquo Marte pugnaſſemus, circa meridiem videmus a tergo Colocynthopiratarum adnavigantes Caryonautas, *(nucynautas)* erant autem, ut demonſtrarunt, inimici. Nam illi etiam cum adventare hos ſentirent, omiſſis nobis, converſi ad ipſos pugnarunt de navibus.

38. Nos interim velo ſublato fugimus, pugnanteſque eos reliquimus. Et apparebat victores futuros Caryonautas, ut plures, plenas enim ſociis quinque naves habebant, pugnabantque de robuſtioribus navigiis. Nempe naves ipſis erant de putaminibus, dimidiatæ nuces et excavatæ. Magnitudo uniuſcujuſque nucis dimidiæ in longum paſſus quindecim.

6 *αυτὰω*] *αυτὰω* ad unam *κολκωθὴν* elliptice refertur, ait Cl. *Reitz.* etſi pluralis et neutrum adjectivum præceſſit. qualis Syntheſis apud Latinos quoque eſt frequens, ut *Terent.* Eun. 2. 1. 19. *Adeone homines immutarier ex amore, ut non cogeſcas eundem eſſe.* et paſſim apud alios.

9 *πλημμόλων*] navium *πλημμύραι* dicuntur ipſi remiges vel claſſiarii milites, quibus implentur. hic autem ſumitur pro ipſis navigiis inſtructis et armatis. *Vorſt.* vid. *Baſ.* 127. f. M. du S.

ὀργυιαὶ πεντεκαίδεκα. ἐπεὶ δ' ἀπεκρύψαμεν αὐτὰς, ἐώμεθα τε τὰς πραυματίας, καὶ τοιπὸν ἐν τοῖς ὅπλοις ὡς ἐπὶπαν ἦμεν, ἀεί τινας ἐπιβυλὰς προσδεχόμενοι, ἢ μάτην.

Οὔπω γοῦν δεδύκει ὁ ἥλιος, καὶ ἀπὸ τινὸς ἐρήμης νήσου προσπλαυνον ἡμῖν ὅσον εἴκοσιν ἄνδρες, ἐπὶ δελφίνων μεγάλων ὀχούμενοι. λησαὶ γ' ἔτοι· γ' ἃ δελφῖνες αὐτὰς ἔφερον ἀσφαλῶς, γ' ἀναπιδῶντες ἐχρεμέτιζον, ὥσπερ ἵπποι. ἐπεὶ δὲ πλησίον ἦλθ, ἀφηρέθησαν οἱ μὲ ἔνθεν, ἃ δὲ ἔνθεν ἔβαλλον ἡμᾶς σπίλαις ξηραῖς, καὶ ὀφθαλμοῖς καρκίνων. τοξευόντων δὲ ἡμῶν, καὶ ἀκοντιζόντων, οὐκέτι ὑπεμείναμεν, ἀλλὰ πρωθέντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν, πρὸς τ' νῆσον κατέφυγον.

Περὶ δὲ τὸ μεσονύκτιον, γαλήνης οὔσης, ἐλάθομεν προσπεσόντες Ἀλκυόνος καλιᾷ παμμεγέθει. ταδίων πε ἐξήκοντα ἦν αὐτὴ ὁ περίμετρον· ἐπέπλει δὲ ἡ Ἀλκυὼν, τὰ ὰ θάλπουσα, ὀ πολὺ μείων τ καλιᾶς· γ' δὴ ἀναπαμένη, μικρῷ μ κατέδυσε τ ναῦν τῷ ἀνέμῳ τ πλερῶν. ὑ'χθὸ γοῦν φθεγξα, γρεμίν τινα φωνὴν προϊεμένη. ἐπιβάντες δὲ ἡμεῖς, ἡμέρας ἤδη ὑποφαινούσης, ἐθεώμεθα τὴν καλιὰν, σχεδία μεγάλη προσοικοδομοῦντες, ὡς δένδρων συμπεφορημένων. ἐπῆν δὲ καὶ ὰ πεντακόσια, ἕκαστον αὐτῶν Χίου πίθου πεπληθέστερον. ἤδη μέντοι γ'

E conſpectu horum cum veniſſemus, curavimus ſaucios, atque ab eo tempore in armis plerumque fuimus, ſemper aliquas ſuſpicati inſidias. Neque fruſtra.

39. Nondum enim ſol occiderat, cum a deſerta quadam inſula verſus nos perrexere viri circiter viginti, delphinis magnis vecti. Latrones hi quoque: quos delphini ſui tuto ferebant, exſulanteſque equorum inſtar hinniebant. Cum vero prope eſſent, ex intervallo hinc illinc conſiſtentes jaculati in nos ſunt ſepias ſiccatas et oculos cancrorum. Nobis vero ſagittas et jacula mittentibus, non durarunt, ſed vulnerati plerique confugerunt ad inſulam.

40. Circa mediam noctem, tranquillo mari, imprudentes offendimus ad Alcyonis nidum maximum; ſtadiorum circiter ſexaginta erat illi ambitus. Imminebat autem Alcyon ova incubans, non multo minor nido ſuo. Atque illa evolans parum aberat quin mergeret navim noſtram vento alarum: aufugiebat enim lugubrem vocem edens. Deſcendimus cum jam illuceſceret, nidumque inſpeximus, magnæ rati ſimilem, conſtructæ ex arboribus; inerant vero ova quingenta, Chio dolio unumquodque capacius. Jam qui-

1 Ἀπικρυψαμεν.] ſuſpicor legendum ἀπικεκοπαμεν. idem.

οἱ νεοττοὶ ἔνδοθεν ἐφαίνοντο, καὶ ἔκρωζον. πελέκεσι γοῦν ἀμαχόφανες ἐν τῷ ὠῷ, νεοττὸν ἄπτερον ἐξεκολάψαμεν, εἴκοσι γυπῶν ἀδρότερον.

Ἐπεὶ δὲ πλέοντες ἀπέχομεν τῆς χηλιᾶς ὅσον σταδίους ἀμαχοσίους, τέρατα ἡμῖν μεγάλα καὶ θαυμάσια ἐπεσήμαινεν· ὅ, τε γὰρ ὁ τῇ πρύμνῃ χοῖνιξ ἄφνω ἐπιρύξατο, καὶ ἀνεβόησε· καὶ ὁ κυβερνήτης Σκίνδαρος φαλακρὸς ἤδη ὤν, σφύκομος· καὶ τὸ πάντων ἤδη ὠδυνδοξόταται, ὁ γὰρ ἱστὸς τῆς νεὼς ἐξεβλάστησε, καὶ κλάδους ἀνέφυσε, καὶ ἐπ' ἄκρῳ ἐκαρποφόρησεν, ὁ δὲ καρπὸς ἦν σῦκα καὶ σταφυλαὶ μεγάλαι, οὔπω πέπειροι. ταῦτ' ἰδόντες, ὡς τὸ εἰκὸς, ἐταράχθημεν, καὶ ἠνιώμεθα τοῖς θεοῖς ἀποτρέψαι ὃ ἀλλόκοτον ἦν φοβούμενοι.

Οὔπω δὲ πεντακοσίους σταδίους διελθόντες, εἴδομεν ὕλιν μεγίστην καὶ λάσιον, πιτύων καὶ κυπαρίττων. καὶ ἡμεῖς μὲν ἐπαύσαμεν ἥπερ εἶχον· τὸ δ' ἦν πέλαγος ἄβυσσον, ἀείζοις δένδροις καταφυτευόμενον· εἰστήκει δὲ τὰ δένδρα ὥμους ἀκίνητα, ὀρθὰ, καθάπερ ἐπιπλέοντα. πλησιάσαντες δ' οὖν, καὶ τὸ πᾶν καταμανθάνοντες, ἐν ἀπόρῳ ἐνομίζομεν τί χρὴ δρᾶν. ὅτε γὰρ ἀφ' ἑνὸς δένδρων πλεῖν δυνατὸν ἦν· πυκνὰ γὰρ καὶ πρόσπυκτα ὑπῆρχεν, ὅτ' ἀναφέρειν ῥᾴδιον ἐδόκει. ἐγὼ δ' ἀνελθὼν ὅπῃ τὸ μέγιστον δένδρον, ἀπεσκόπουν τὰ ἐπέκεινα ὅπως ἔχοι, καὶ ἐώρων

dem pulli intus apparebant et crocitabant. Securibus igitur ovo uno reſciſſo, pullum implumem excudimus, vulturibus viginti ampliorem.

41. Cum vero navigando diſceſſiſſemus a nido ad ducenta ſtadia, portenta nobis magna et mirifica evenere. Nam cheniſcus *(anſerculus)* in prora ſubito concuſſis alis exclamavit, et gubernatori Scintharo calvo redire cœperunt comæ; quodque omnium jam admirabiliſſimum, malus navis germinavit, et emiſit ramos, et in ſummo fructus tulit. Fructus erat ficus, et uvæ magnæ, nondum maturæ. Hæc videntes perturbati ſumus, ut facile eſt ad exiſtimandum, et deos rogavimus, ut averterent, ſi quid mali viſum hoc portenderet.

42. Nondum quingenta ſtadia provecti eramus, cum ſilvam vidimus maximam et prolixam, pinuum atque cypreſſorum. Ac nos quidem putabamus continentem eam eſſe: at illud pelagus erat profundum, arboribus radice carentibus conſitum. Stabant tamen arbores immotæ, rectæ, quaſi innatantes. Appropinquantes igitur, univerſa re conſiderata, in dubio eramus quid agendum eſſet. Neque enim navigari inter arbores poterat, quæ denſæ eſſent et continuæ: neque reverti facile videbatur. Ego vero, conſcenſa arbore maxima, proſpexi, quomodo ulteriora ſe haberent, ac

ὅτι σταδίους μὲ σεντήκοντα ἢ ὀλίγῳ σλείους, τὴν ὕλην θᾷ ἔπειτα δὲ αὖθις ἕτεροι Ὠκεανὸν ἐκδεχόμενοι. καὶ δὴ ἐδόκει ἡμῖν ἀναθεμένους τὴν ναῦν ὅτι τὴν κόμην τοῦ δένδρων, πυκνὴ γὰρ ἦν, ὑποβιβάσαι, εἰ δυναίμεθα, ἐς τὴν ἑτέραν θάλατταν, καὶ ὕστως ἐποιοῦμεν. ἐκδήσαντες γὰρ αὐτὴν κάλῳ μεγάλῳ, ἐ ἀνελθόντες ὅτι τὰ δένδρα, μόλις ἀνημπαύμεθα. καὶ θέντες ὅτι τοῦ κλάδων, σπεύσαντές τε τὰ ἱστία, καθάπερ ἐν θαλάττῃ ἐπλέομεν, ᾧ ἀνέμῳ σροσωθοῦντι ὅπισυρόμενοι· ἔνθα με καὶ ὁ Ἀντιμάχου τοῦ ποιητοῦ ἔπος εἰσῆλθε· φησὶ γάρ που καὶ κεῖνος.

Τοῖσιν δ' ὑλήεντα διὰ σλόον ἐρχομένοισι.

Διελθόντες δ' ὅμως τὴν ὕλην, ἀφικόμεθα σρὸς τὸ ὕδωρ, καὶ πάλιν ὁμοίως καθέντες τὴν ναῦν, ἐπλέομεν διὰ καθαροῦ καὶ διαυγοῦς ὕδατος, ἄχει δὴ ἐπίσημον χάσμασι μεγάλῳ ἐκ τοῦ ὕδατος διεχόντος γεγενημένῳ, καθάπερ ἐν τῇ γῇ πολλάκις ὁρῶμεν ὑσὸ σεισμῶν γιγνόμενα διαχωρήματα. ἡ μὲ οὖν ναῦς, καθελόντων ἡμῶν τὰ ἱστία, ῥᾳδίως ἔση, σρὸ ὀλίγου ἐλθοῦσα κατενεχθῆναι. ὑσοκύψαντες δὲ ἡμεῖς, ἐωρῶμεν βάθος ὅσον σταδίων χιλίων, μάλα φοβερὸν καὶ σεδοδόξον· εἰσῆκει γὰρ τὸ ὕδωρ ὥσσερ μεμυελισμένον· σερεβλέπομεν δὲ κατὰ δεξιὰ,

vidi ad ſtadia qninquaginta aut paullo plura, eſſe ſylvam: tum mare rurſus excipere aliud. Itaque placuit navem in comas arborum, denſæ enim erant, impoſitam, traducere, ſi poſſemus, in mare alterum. Idque fecimus. Revinctam enim magno fune, arboribus conſcenſis, magno labore eo pertraximus, ramiſque eam ſuperimpoſuimus, ubi velis paſſis velut in mari navigavimus, a vento impellente promoti. Hic mihi Antimachi poëtæ verſus in mentem venit, qui ait alicubi:

Per ſilveſtre illis navi venientibus æquor.

43. Superata tamen ſilva, ad aquam pervenimus, ubi ſimiliter demiſſa navi per puram pellucidamque aquam navigavimus, donec ad hiatum conſiſteremus magnum ex aqua diſcedente ortum, ut in terra ſæpe videramus a motu illius factas diſceſſiones. Navis quidem noſtra vela nobis contrahentibus facile ſtetit, cum parum abfuiſſet quin deferretur. Nos vero capitibus porrectis deſpicientes, profundum videbamus vel mille ſtadiorum, terribile admodum atque admirandum. Stabat enim velut diviſa aqua. Circumſpi-

10 Αντιμαχὸν.] ſcripſerat is poëma *de Argivorum contra Thebanos expeditione*, cui *Thebais* titulus erat. *Athen.* 468. A. 475. D. et 482. F. meminit *Plutarchus* elegiæ ab hoc ſcriptæ f. 65. 2. Platoni probatur. *Cic.* Brut. 51. hunc tanti faciebat Adrianus imp. ut Homero exacto ſolum ab omnibus legi vellet. Audi *Xiphil.* P. 261. κ ἐλω γε τουτῳ ὡς καὶ τον Ομηρον κατελυων Αντιμαχον αντ' αυτου ποιεισθαι, κ μηδε το ονομα ποθεισ αὐτῶν ἐπιζητειν. verboſum fuiſſe docet Gregorius Theologus in Ep. ad Nicobulum. 2. his verbis, ὡτως ἐγω καὶ Βραχυλογωτατῳ Ομηρῳ λεγω, καὶ πολλων τον Αντιμαχον· πως; τοις μεγεθεσι κρινων το μηκος, ἀλλ' οὐ τοις χαριεσι. apud *Baſil.* P. Ed. Baſ. 286. M. du S.

ἐρῶμεν πόρρωθεν γλαφυρὸν ἐπιζευγνύμενον ἴσθμιος σανίσι τισὶ καὶ σελάγη καὶ τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ ἡ ἑτέρα θαλάττης ἐς τὴν ἑτέραν ἀμφιρρέοντος. περιπλάσαντες οὖν τοῖς κώπαις, κατ' ὀλίγον προελαύνομεν, καὶ μὴ πολλῆς ἀγωνίας ἐπεράσαμεν, ὅποτε προσδοκήσαιτες.

Τὸ τειχῶθεν ἡμᾶς ὑπεδέχετο πέλαγός τι πρόσω, καὶ νῆσος ἡ μεγάλη, εὐπρόσιτος σαφῶς· ἐνέκειντο δὲ αὐτῇ ἄνθρωποι ἄγριοι, Βουκέφαλοι, κέρατα ἔχοντες, οἷον παρ' ἡμῖν τοὺς Μινώταυρους ἀναπλάττουσιν. ἀποβάντες δὲ, προσήειμεν ὑδρευσόμενοι, καίτοι καὶ σιτίων πλήρεις, ἐπιθυμίᾳ διαπνεύσαντες· οὐκ ἔτι γὰρ εἴχομεν· καὶ ὕδωρ μὲν αὖθις πολλοῦ εὕρομεν, ἄλλο δὲ οὐδὲν ἐφαίνετο, πλὴν μυκηθμὸς πολὺς ἐκ πόρρωθεν ἠκούετο· δόξαντες οὖν ἀλέλη ἐμβαῖεν, κατ' ὀλίγον προεχωροῦμεν, ἐπόμενοι τοῖς ἀνθρώποις· οἱ δὲ ἰδόντες ἡμᾶς, ἐδίωκον, καὶ τρεῖς μὲν τῶν ἑταίρων λαμβάνουσιν· οἱ δὲ λοιποὶ, πρὸς τὴν θάλατταν κατεφύγομεν, εἶτα μόνοι πάντες ὁπλισάμενοι (οὐ γὰρ ἐδόκει ἡμῖν ἀτιμωρήτους περιιδεῖν τοὺς φίλους) ἐμπίπτομεν τοῖς Βουκεφάλοις, τὰ κρέα τῶν ἀπημυθέων ἁμιρουμένοις· φοβήσαντες δὲ πόλεμον ἐδώκομεν, καὶ κτείνομέν γε ὅσους πεντήκοντα, καὶ ζῶντας αὐτῶν δύο λαμβάνομεν, καὶ αὖθις ὀπίσω ἀναστρέφομεν, τοὺς αἰχμαλώτους ἔχοντες. σῖτόν μόνον οὐδὲν εὕρομεν. οἱ μὲν οὖν

cientes ad dextram videmus e longinquo pontem injunctum ex aqua, quæ jungeret utriuſque pelagi ſummas oras, et ex uno mari in alterum transfluteret. Huc igitur agitantes *navim* remis curſum fleximus multoque labore trajecimus, quod nunquam ſperaveramus.

44. Hinc excepit nos mare placidum et inſula non magna, acceſſu facilis, habitata. Habebant illam homines feri, Bucephali, (*Tauricipites*) cornua habentes, qualem apud nos fingunt Minotaurum. Cum exſcendiſſemus, aquatum perreximus, etiam ciborum aliquid, ſi poſſemus, ablaturi; nihil enim amplius habebamus. Et aquam quidem ibi in proximo inveniebamus, aliud vero nihil apparebat, præterquam quod mugitus multus non ex longinquo audiebatur. Cum igitur boum gregem eſſe putaremus, paullum progreſſi, ſtamus apud homines. At illi conſpectos nos perſequuntur, ac tres quidem ſociorum noſtrorum comprehendunt; reliqui vero ad mare confugimus. Deinde univerſi armis captis, neque enim placebat inultos negligere amicos, irruimus in Bucephalos, carnes interfectorum dividentes, atque in terrorem conjectos univerſos perſequimur, eorumque circiter quinquaginta interficimus, duoſque capimus vivos. Sic revertimur cum captivis: cibi vero nihil inveneramus. Reliqui igitur hortabantur, ut captos

ἄλλοι, παρήνουν ἀποσφάττειν τὰς σαρειλημμένας. ἐγὼ δὲ οὐκ ἐδοκίμαζον, ἀλλὰ δήσας, ἐφύλαττον αὐτούς, ἄχει δὲ ἀφίκοντο σὺν τῇ Βυκεφάλᾳ σρεσβεῖς, ἀπαιτοῦντες ὅπῃ λύτρωσις σφῶν σαρειλημμένας· σαρέμεν γὰρ αὐτῶν ἀμαθύντων, καὶ χρεών τι μικρομόρων, ὥσπερ ἱκετευόντων· τὰ λῦτρα δ' ἦν τυροὶ πολλοί, καὶ ἰχθῦς ξηροί, καὶ κρόμμυα, καὶ ἔλαφοι τέτταρες, τρεῖς ἐκ σφῶν σάσας ἔχουσα, δύο μὲν τὰς ὄπισθεν, οἱ δὲ σρόσω ἐς ἕνα συμπεφύκεσ. ὅπῃ τούτοις ἀποδόντες τὰς σαρειλημμένας, καὶ μίαν ἡμέραν ὑπομείναντες, ἀνήχθημεν.

Ἦδη δὲ ἰχθύές τε ἡμῖν ἐφαίνοντο, καὶ ὄρνεα παρεπέτετο, καὶ ἄλλα ὁπόσα γῆς πλησίον ὄσης σημεῖα σροφαίνει. μετ' ὀλίγον δὲ καὶ ἄνδρας εἴδομεν κατὰ τέγος ναυτιλίας χρωμένους· αὐτοὶ γὰρ καὶ ναῦται καὶ νῆες ἦμεν. λέξω δὲ τὸ πλοῦ τὴν σρόσοιν· ὕπλιοι κείμενοι ὅπῃ μὲν ὕδατος, ὀρθώσαντες τὰ αἰδοῖα, μεγάλα δὲ φέροντα, ἐξ αὐτῶν ὀθόνιον πετάσαντες, καὶ ταῖς χερσὶ τοὺς σοδεῶνας κατέχοντες, ἐμπίσλοντος τοῦ ἀνέμου, ἔσλεον, ἄλλοι δὲ μὴ τοῦτο, ὅπῃ φελλῶν καθήμενοι, ζεύξαντες δύο δελφῖνας ἤλαυνόν τε, καὶ ἡνιόχευον· οἱ δὲ σροϊόντες ἐσεύγετο τοὺς φελλούς· ὅτοι ἡμᾶς μὲν οὔτε ἐδίωκον, οὔτε ἔφευγον, ἀλλ' ἤλαυνον ἀδεῶς τε, καὶ εἰρηνικῶς, τὸ εἶδος τοῦ

interficeremus: ego vero hoc non probavi, ſed vinctos aſſervavi, dum venirent a Bucephalis legati, qui pretio comprehenſos repeterent. Intelligebamus quippe illos innuere, ac lugubre quiddam, ſuppliciter rogantium inſtar, mugire. Pretium vero redemtionis erant caſei multi, et ſicci piſces, et cepæ, et cervi quatuor, trium ſinguli pedum, cum binos quidem poſteriores haberent, priores autem in unum coalitos. Pro his cum reddidiſſemus captivos, et diem unum morati eſſemus, ſolvimus.

45. Jamque piſces in conſpectum venire, et circumvolare aves, aliaque, quotquot ſunt terræ propinquæ ſigna, apparere. Paullo poſt videmus viros novo navigandi genere utentes. Iidem enim et nautæ erant et naves. Dicam vero navigationis rationem. Supini in aqua jacentes pudenda erigunt; habent autem luculenta. ex his porro velum pandentes, manibuſque tenentes funes veli inferiores, vento implente navigabant. Alii poſt hos inſidentes in ſuberibus, duos delphinos junctos agebant regebantque habenis, qui progreſſi traherent poſt ſe ſubera. Hi neque injuria nos afficiebant, neque fugiebant ſed ſine

16 μιγαλα.] Pygmæos Cteſiæ hic ridet. vid. *Photii* excerpta. M. du S.

ἡμετέρου σλοίου θαυμάζοντες, καὶ πάντα θεασάμενοι παῦτες.

Ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐσπέρα ἦεν, ἐς μεγάλην καλιὴν ἔδυτο ἡ αὐτὴ ἡμῖν γυναικῶν οὐκ ὀλίγων. Ἑλλάδα φωνὴν προϊεμένων πρόσοψιν ἦν, καὶ ἐθαυμάζοντο, καὶ ἐπαίζοντο πάνυ ἑταιρικῶς κεκοσμημέναι, καλαὶ πᾶσαι, ἦσαν παῖδες, ποδήρεις, τὰς χιτῶνας ὑπεζωμέναι· ἡ μὲν οὖν πρῶτος, ἐκαλεῖτο Καβαλλύσα· ἡ δὲ πόλις αὐτὴ, Ὑδραμαρδία. λαβοῦσαι δ' οὖν ἡμᾶς αἱ γυναῖκες, εἰσῆγον ἐς ἑωυτῶν ἀπαλὰ, καὶ ξένια ἐπαίνεσαν. ἐπεὶ δὲ μικρὸν ἐπαύσαντο, ἡ γὰρ χρεὼ ἡμᾶς ἐπεῖχεν, ἐπερωτῶσαί τε ἐβλέπομεν, ὁρῶμεν πολλῶν ἀνθρώπων ὀστᾶ καὶ κρανία κείμενα· καὶ ὃ μὲν, βοῦν ἐῴκει, καὶ τὰς ἐπαοιδὰς συγκαλεῖν, καὶ ἐς τὰ ὅπλα χωρεῖν, ὃδε ἐδοκίμαζον. προσχρεμπτάμενος δὲ τῷ μαλθακῷ, πολλὰ πηλόμενον αὐτὴν ἀφυγεῖν ἐκ τῶν παρόντων κακῶν. μετ' ὀλίγον δὲ, τῆς ξένης ἀφικομένης, εἶδον τὰ σκέλη ὁ γυναικὸς, ἀλλ' ὄνου ὁπλάς· καὶ δὴ ἀναστάντος ὁ ξίφος, συλλαμβάνει τε αὐτὴν, καὶ δήσας, ἐξέτιλλεν τὰς ὅλων ἀκέρινον· ἡ δὲ, ἄκουτα μὲν, εἶπε δὲ ἔμως, αὐτὰς μὲν εὖ θαλαττίους γυναῖκας, Ὀνοσκελέας προσαγορεύομένας, τροφὴν δὲ ποιεῖσθαι τοὺς ἐπιδημοῦντας ξένους, ἀνιεῖσα γὰρ, ἔφη,

metu et pacate juxta nos inequitabant, ſpeciem navigii noſtri admirati, et perſpicientes undique.

16. Veſpera jam ingruebat cum appulimus ad inſulam non magnam. Habitatur ea a mulieribus, ut putabamus, Græce loquentibus. Accedentes enim nos prenſabant et complectebantur, ornatæ more meretricio, formoſæ omnes et juvenculæ, talaria veſtimenta trahentes. Inſula vocabatur Cabaluſa *(Dejiciens)* urbs autem Hydamardia. *(Aqueſcentia)* Aſſumtos igitur nos mulieres ſuam quæque domum deducere, ſuumque ſibi facere hoſpitem. Ego autem cunctatus paullum, cui nihil boni præſagiret animus, et circumſpiciens accuratius, video multorum hominum oſſa jacere et crania. Et clamorem quidem tollere, et convocare ſocios, atque ad arma ire, non placuit. Malvam autem depromptam multis verbis obſecravi, ut effugere liceret ex malis præſentibus. Non ita multo poſt autem miniſtrante hoſpita, video illius non mulieris crura, ſed ungulas aſini. Hic ſtricto enſe illam comprehendo, vinctamque de rebus omnibus interrogavi. Illa invita quidem, ſed dicit tamen, ſe marinas eſſe mulieres, Onoſceleas *(Aſini-cruras)* vocari: cibum ſibi parare ex advenientibus hoſpitibus: *inebriaeos enim*, inquit, *ſopitoſque in lec-*

15 πελαγιαν.] quam nempe ad hoc ipſum diſcedenti ex Heroum inſula dederat Rhadamanthus. J. M. G.

μεθύσωμεν αὐτοὺς, συνευνηθεῖσαι, κοιμωμένοις ἐπιχειρήσομεν. ἀκούσας δὲ ταῦτα, ὁ κεντὴλλος μὲν κατέλιπεν αὐτοῦ Διδυμόλεν, αὐτὸς δὲ ἀνελθὼν ὅπι τὸ στόμα, ἐξόδου τε, καὶ τοὺς ἑταίρους συνεκάλεσεν. ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, τὰ πάντα ἐμήνυσεν αὐτοῖς, καὶ τά τε ὄργανα ἐδείκνυσι, καὶ ἦγεν εἴσω τοῦ τοίχου Διδυμόλεν· ἡ δὲ αὐτίκα ὕδωρ ἐγένετο, καὶ ἀφανὴς ἦν· ὅμως δὲ τὸ ξίφος εἰς τὸ ὕδωρ καθῆκα συμφόμβρος. τὸ δὲ αἷμα ἐγένετο.

Ταχέως οὖν ὅπι ναῦν καταλθόντες, ἀπεπλεύσαμεν· καὶ ἐπεὶ ἡμέρα ἐπήγαζε, τινὰ τε ἤπειρον ἀποβλεπόμενοι, εἰκάζομεν εἶ) τὴν ἀντίπεραν τῇ ὑφ' ἡμῶν οἰκουμένῃ κειμένην. προσκυσάντες δὲ καὶ προσευξάμενοι, εἰ τῷ μελλόντων ἐσκοποῦμεν, καὶ τοῖς μὲ ἐδόκει ἐπιβᾶσι μόνον, αὖθις ὀπίσω ἀναστρέφειν. τοῖς δὲ, τὸ μὲ πλοῖον αὐτῷ καταλιπεῖν· ἀνελθόντας δὲ εἰς τὴν Μεσόγαιαν πειρᾶσθαι τ' οἰκούντων. ὡ ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐλογίζομεθα, χειμὼν σφοδρὸς ἐπιπεσὼν, καὶ προσαράξας τὸ σκάφος τῷ αἰγιαλῷ, διέλυσεν· ἡμεῖς δὲ μόλις ἐξενηξάμεθα τὰ ὅπλα ἕκαστος, καὶ εἴ τι ἄλλο οἷός τε ἦν ἁρπασάμενοι. Ταῦτα μὲν τὰ μέχρι τῆς ἑτέρας γῆς συνενεχθέντα μοι ὑπὸ τῇ θαλάττῃ, καὶ σὺν τῷ πλοίῳ

tum adſcitæ invadimus. His auditis, illam quidem vinctam ibi relinquo: conſcenſo autem tecto, clamore convoco ſocios; congregatis indico omnia, oſſa oſtendo, intra eos deduco ad vinctam. At illa ſtatim in aquam diffluens, conſpectum noſtrum effugit. Tamen experimenti cauſſa in ipſam aquam demitto gladium: hic aqua in ſanguinem abiit.

47. Celeriter itaque ad navem digreſſi ſolvimus. Cum illuceſceret, continentem conſpicimus, quam conjicimus eam eſſe, quæ ex adverſum noſtro orbi trans *Oceanum*, jacet. Adoratione hic votiſque peractis, quid deinde facto opus eſſet, deliberamus. Atque aliis videbatur, poſt brevem deſcenſum, iterum nos retro redire; aliis autem, relicta ibi nave pergere verſus mediterranea, atque tentare inhabitantes. Dum iſta diſputamus, tempeſtas valida ingruens, et litori allidens navigium, illud diſſolvit. Nos vix, arma quiſque ſua, et ſi quid forte aliud quis poſſet, eripientes, enatamus. Hæc ſunt, quæ uſque ad *adventum in* alteram illam tellurem contigere

ὁ ταῖς πόλις, καὶ ὁ πᾶ ἀέρι, καὶ μὲ ταῦτα ὁ πᾶ χάρτῃ, ἢ ἐπεὶ ἀξηλθομεν, ἀδὲ τὰ τοῖς Ἡρώσι, ἢ τοῖς Ὀνείρεσις, ἢ τὰ τελευταῖα, ἀδὲ τοῖς Βιωφάλοις, ἢ ταῖς Ὀροσκελέαις· τὰ δ' ὅπι τῆς γῆς, ὁ ταῖς ἑξῆς βίβλοις διηγησομεθ.

ΤΕΛΟΣ.

mihi in mari, et per navigationem, in insulis, et in aëre, et post hæc in ceto, et cum inde exiissemus, tum apud Heroas, tum inter Somnia, itemque extrema illa apud Bucephalos et Onoscelcas: quæ vero in *altera* tellure *gesta sint*, ea proximis libris persequar.

FINIS.

VARIÆ LECTIONES.

prior numerus paginam, posterior lineam indicat.

1	3	πυρετ'ῖσιν] πυρέσσουσιν.
1	6	ὑτῶ] ὑτως.
1	8	περικινυντο] περὶκινυν.
4	1	μιλαι] μιχί.
6	3	ὑτῳ] τύ'ο.
6	6	Αρμφιπ] Αρμφιπ.
6	11	ορμη] Πληγη.
8	8	Κρουσιν] Κραυσιν.
8	15	ὑτω] ὑτως.
8	17	κυλισι] κυλισι
10	4	πως] οπως.
10	6	συγχαφει] συγχαφειν.
10	12	πυραντιστως οι πυθοι δ'ειν οιοντιν] περὶτασιν οι πυθοι δ'ειναι οὗτις.
10	12	οιοντιν σφισιν] οιοντι φασιν, —οιοντι σφισιν.
10	18	αλλα οι τι] αλλ' οι τι.
12	2	ις αει] ως αει.
12	7	μιτικπιησουσιν η μιτιχραψυσι] μ . . . . σουσιν η ψωσι.
12	9	ιν] ην.
14	11	ιν] τα ιν.
14	12	τη αλλη αιτιχνιν] τ'ων αλλων αιτιχνιων.
14	22	ινδιαιτζιουσι] διαιτζιουσι.
16	1	χωζωρριπ'ιοντις] χωπορπ'ιοντις.
16	8	αιχμαλωσιν] αιχμιρον.
16	16	ϑιλη] ιϑιλη.
16	18	Απο] υπο.

18	7	ωδ' Αρης] ωδε ο Αρης.
18	13	χωριζειν] χωριζειν.
18	14	επαιωζει] επαιωζ.
18	14	επερχις] επαιρας.
18	14	κομμωμιδια] Σκωμμιδια.
18	17	αλυρχσει] αλυρχσει. — αλυρχας π — α.
18	18	ψομμυδιον] ψομυδιον.
20	2	τω] τοις. — τας.
20	5	και λιβ. τ. ι.] κιθαλλω τη διαιρεσει χρωμβυσ.
20	7	τας ενογχαιρεσιας] τηγτον ενογχωσειν. — τεγτο.
20	8	κιθαλλω] ως αιρητη κιθαλλω.
20	13	χβοναιδων] χβοαιδω.
22	5	ερμιτας] ερμαιζας.
22	9	ωθωωντες] επιχθης.
22	11	επινοησωμες] επινοι. — επινοησω.
22	12	ακροκαρμβυς] ακροκαμπτοντες.
22	13	παραδραμειν] παρα δρομειν.
24	5	φροντιζειν] φροντιζ.
24	9	ωυ σι] σι ωυ.
24	14	σκανδαλω] σκανδαλιω.
24	18	σω] χρι.
24	20	ασαρμφυλον] ασυφυλοι — ασυμφυλον.
26	7	εξιεχαστικος] εξιεχαστικαι.
26	14	Αριστοβυλω] Αριστοβυλ@ μ. χκψας.
28	3	ιν] ενι recte. — ος χα.
28	16	επαγθιση] επαωθηση — επαωθιστ.
30	1	τοιυτοι] τοιυτοι πολλοι.
30	2	χρπωδης] χριωδης.
30	3	θιρακτικογλις] θιρακτδυιθαι.
30	7	κατακεκιμιχθαι] και το μεμιχθαι.
30	18	εμμελης] ευμελης male.]
30	18	ωδε πολλα τη ιστορια] παρα πολλα η ιστορια.
32	5	ωοιοι] ωοιοτ — χριοι.
32	7	φροιμιω] ωθοιμιω.
32	17	Κρεπιρι@] Εσπερι@ κυρτου. χρας. Κρεσπερι@. male. — Κρεπιεχος.

34	1	συνιχκ᾽ψι] ανιχκ᾽ψι
34	9	οι τοτι] οποτι male.
34	11	γην] τιων βαθει. τιων γην την
36	3	τυτο] τυτ
36	6	χρ᾽ κοινας] χρημας — χρηκοινο
36	6	ως] οπως
36	6	νη] η — ιδιας
36	7	παρειλιπον] παριλειπον
36	9	ανιχκ᾽ψι] αν ιχκ᾽ψι male.
38	3	ωσπαπαντηκως] απαντηκως
38	3	ηπασαιμην] ηπασαιμιλν
38	11	ο, τι] οτι
38	12	ιητρειλν] ιατρειλν
40	3	τριοδ᾽] ωδιοδ᾽ male.
40	8	ανακιγνωσκηιας] ανακινωσκηιας
40	9	αξιπρ] αξιπ
40	19	το γαρ τοιυτον] τω γαρ τοιυλω ιδει — τοιυτο.
40	19	ιδια] ιδιαπις
40	20	η] μαλλον η
40	21	αμνημονευσιν] αμνημονησιν
42	3	ορας ως ομοιο] ορος ομοιος — ορας ουχ ομοιο
42	15	ιριοειδης] ηριοειδης — ηροειδης — ιηροειδης
44	4	ως] ων
44	12	εμπηδησας] εκπηδησας
44	12	ορνιθων] ορνιδιων
44	13	υπερεμπιπλαται] υπερεμπιμπλαται
44	13	παριχε] παριχος
44	18	εικοσι] επτα και εκλω absurde.
44	19	εξηιμενον] απηιμενον
46	5	ιννια] οι
46	7	υπο] υπερ
46	11	Κρονιον] Κρανον — Κρονιον
46	12	πελλα] αλλα
46	13	Στυηριανυ] Στειριανυ — Στιηρ.
46	18	επτα] εις επδομλν
46	19	Οσρους] Οσρους τις

46	20	λέγ τινι] λέγεται uno verbo.
46	21	ἐπήγαγε] ἐπῆγε
46	21	τῆς ἑβδόμης] τῆς ζ.
48	4	Ἐδιεται] Αἰδιεται
48	5	στίλβος] στύφ.
48	8	δημοτικῶ] δημωτικὰ
48	17	μετὰ ταῦτα] μεπετουνε junctim.
48	18	ἀκουσθῆ] ἀκουσθὶ male.
48	19	ἐπαγωγῆς] ἐπαγαγωγῆς
50	4	λέγη δὲ] λέγη δὲ εἰμὶ
50	9	Ῥοδίων] Ῥοδὶν
50	16	δείξομεν] δείξωμεν
52	3	ἀδὲ] πᾶρα male.
52	6	ἐπὶ κυνέων] ἐπικούρων Epicureorum, peſſime.— τῶν ἐπικούρων
52	10	ἀπίκεσιν] ἀπίκηται
52	10	Ἐδιεταιοι] Αἰδιεταιοι
52	19	ἀπίκεσι] ἀπίκηται
54	1	Σεῦηρίων] Σευηρίων ubique male.
54	8	κρατιξαῖλα] κρατιξοντα
54	9	εἰς τὸν σφαγὸν] εἰς σφαγὸν
54	10	ξιφιδίον] ξιφοειδὲς
54	14	ἐκεῖνα] ἐκεῖνος
54	16	ἀδὲν] ἀδένος
56	11	κρατιζγωσκῶ] κρατιζγωσκων
56	12	λοπαδὸν] λοπαδῶν
56	16	ὀμφὸς] ὀμφὸς
56	21	ἰδιαῖδεις] ἰδιωτὰς
58	3	ἐξηγεῖτο] ἐξηγεῖτο
58	9	ἀπαλωκῆτες] ἀπαλωκῆται —— ἀπαλωκῆτας —— ἀπαλωκῆ.
58	16	τῶν Μαυρῶν] τὸν Μαυρὸν — τῶν Μαυρῶν
60	4	ἐπλασεις] ἐπλάσεις male.
60	5	ἀφεσῆκει] ἀφεσῆκεν male.
60	7	ἀξιῶς] Πολλὰ ἀξί. prave.
60	8	ἤδη] δὲ ſpurium.

60 13 γαλειοτερε] αυτηγκαιοτερε absurde.
60 16 περπλω] πορπλω male.
60 23 Κιγχελιων] Κιγχελιων
62 11 αξειαπειραθηλων] αξειπ. male.
62 19 Κρανοιν] Κρανιν
64 2 ιμιλιν] ιμιλλιν
64 6 τιχρηλι] τιγχιπ
64 16 Μηδια] Μηδικε male.
64 11 νινικηκε] νινικηκιν
64 14 συγγεχραφοτος] συγγεχραφηκοτος male.
64 15 Ουολογ.] των Ουολογ.
64 19 ωκιστ] ωκηδι
66 10 Μυζκριδης] Μυζιριδης
66 13 ατ' α βλιπουιν] ατι βλιπων η
66 14 οτ'λικιν] ο, τι κιν
66 15 επ' ακκαιριμιν] επι και ρημ. — επικρ. — επ κι ρημ.
66 15 γλωτ'λαι] γλωσσαν
68 12 και αιτι τρ.] και αιλι κ τραχυδη
68 12 δη] ηδη
68 17 συγ[εαφοντα] συγ[εψοντα non male.
70 4 ικ] απο
70 9 Ηρωδικος] Ιρωδικος — Ηρωδζης male.
70 10 υποχοιντο] υποχοιλο male.
70 11 δια τουτα] δι αυτα
70 15 υπνθισιν] απνθισιν male.
72 4 εφυρηκεναι] ευρηκεναι
72 7 τοιαυ'λαι] τοιαυζα
72 15 ο μαθητης] ειν ος μαθ. male.
72 19 εχειν] εχων
74 2 απαγγελλουσι] απαγγαλουσι
74 14 μωνικος] μωνλικος
76 9 παριλιπιν] παριλοιπιν
76 13 Γυλιπου] Γυλιππου
78 5 ελπιζη] ελπιζζ
78 6 Νισαιων] Νησαιων male.
78 10 ποιησ'λαι] ποιησηται male.

78 10 ιχθρας] τιχνης
78 13 ει τις] ει τι
80 1 εξ αρχης] και εξ αρχης
80 3 ως] ος male.
80 3 Οτησικρατη] Θτησικρατις misere. Οτησικρατις male.
80 4 ως] οπως
80 5 ανακινωσκουσιν] ανακλινωσκουσιν
80 9 υπαγονται] υπαγονται
80 16 ονομαζων] ονομασιν
82 3 κτημα τι] κτηματα
82 4 ηπιρ] ειπιρ male.
82 10 ωσι] ωλισι male.
82 15 ζητορειας] ζητοριας
84 1 συγγραφιως] συγγραφιος male.
84 3 φαινταζα] φαινταζα
84 6 σωιινας] σωεινας
84 15 επαρμασινθ] επαρχιασινθ
84 19 κινδυνος . . . . . μιγιστος] κινδυνος . . . . μιγιστη — κι . . . ον . . . . μι . . . ον.
84 20 τοτι το, τι
84 21 ωειστον] ωοιστον male.
86 1 λογοις] λοφοις prave.
86 6 αφιστανται] αφιστωντα
86 9 σωματικιον] σωτικιον male.
86 17 ωφωτα] ωφωλον
88 1 αυλων] αυτων male.
88 5 ολως] ολθ
88 5 μιν των] των μιν
88 14 ακουειν] ηκηκυσω — ακηκουσα — ακηκυθα
88 18 επιστω] επιεθω male.
90 5 αθολω] αδολω
90 5 το κινητον] τω κινητω
90 10 αυτα] αυτω
90 13 υδε γαρ υδ'] υ γαρ υδ'
92 1 αυτων] αυλω — αυτυς pejus

92 1 αικαθεμηπαιθαμ] αικαθεμηπαιθαμ

92 2 ται] π

92 9 στω] οκτ' ατ

92 10 ωθδιοικησαι] διοικησαθαι

92 12 λειλαιαν] λειλαιαν

94 4 μιλα] μιλα male.

94 11 ιφλιν] ιχλιν male.

94 14 τζοκαν] τζεκαν

96 2 υπαρχαιαις] υπαρχαιαιαι

96 2 ιδιωσις] ιδιωσι

98 2 χεπαμα] σκηπαμα

98 3 χεπωδις] χεπαδις

98 3 η] ηι male.

100 3 ης μιλιν καμ] δι μιλιν ης ridicule.

100 3 παρεμπιπτοι] παραπιπτοι

100 5 συ] στι

100 7 το αυτο] ταυτο — χαι το αυτο

100 9 ιπαιτιωντων σ. κ. τιμηταιν] ιπαιτιωμαι σ. κ. τιμηται

100 13 μιτθ.] μιδθ. male.

100 13 δελοπριπις] δηλοπριπις male.

100 14 σωφρονειν] σωφρονει — σωφρονη

100 14 ποιους τους] τους πριους

100 19 ιργων] ερεγεν

100 21 Παραιτονιαν] Παραιτονιαν

100 22 αφυκτον] αφικτον male.

102 6 πλωϊζ.] πλοϊζ.

102 8 ιστηκη] ιστηκει

102 16 ο πιθ.] λιθ. male.

106 1 ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤ.] Αληθων διηγημαται

106 9 αγειναι] αγειται

106 12 αναπαωσις] αναπαυσις

106 12 τοις τοιουτοις] των τοιουτων male.

106 14 παριξι] παριξη male.

106 14 ψυχαγωγιαν] ψηχαγ. male.

108 4 τινας] τινες

108 10 ωπεντες] αλληδωνιδ●

110 11 καινοδοξιας] καινοδοξιας

112 15 ακγιδ●] ακγιλας

112 17 ωρων] Εορω

112 18 βιαιως] βιαιος male.

112 19 επεδιδε] επιχυντο male.

114 1 επιχυντο] επιχεντο — επιχυντο male.

114 11 ανιλθων] επαιλθων

114 16 Ηρακλης] Ηρακλεις male.

114 20 ωθημιν] ωθημι male.

114 20 παρημειδν] παρημιν

118 18 οιον] οσον

122 21 μεσον] μεσσον male.

122 21 υπωπτησας] απαστησας

124 8 δικφ] ῖ.

126 17 ως ικμενοι] ως ικμενοις ιδοκει — ως ικμε● ιδοκει

128 16 Αιρονδρακις] Αιροκρεδικις

128 19 δυσσμιας] δυσωδιας

130 1 καταπρωγων] καταπρωγ[ων male.

130 5 κα'κεινων] κακεινοι

130 19 αφυγον επικλινωδις] επαυσαν εγκλινωδις

130 3' ωολυ] ωολλοι male.

132 12 Ροδιν] Ροδιων

134 22 ρητων ικμενοι χρημωτων] ρητου ικμενω χρημωδος.

136 1 ακπηλων] ακπηλοις

138 11 Δενδριτας] Δινδρητας

138 15 πηχυαιοι] πηχυαιας

140 2 αδεικαδιζοδις] αδεικαδιζομδνοι — παρακαδιζομενοι

140 8 ωνγαις] ιδραις

140 9 ογγυσιν] ογγυαις

140 20 ωοιησιν] υπωφιν

140 21 γυμναζοντας] γυμναζοντας male.

140 21 ιδρωσιν] ακλιφωσιν

140 22 πηγνυδας] πηγνιωτας

144 12 ωυτων] ωυλων male.
146 8 ωιρΘ] an ωτρΘ ?
148 3 οτως] πως
148 13 Πυρωιδας] Πυρωδις — Πρρωδις — Πυρωδις
148 19 απορρεψωλις] αποδωλις
150 1 κητη] κυλη
150 8 ωιριοικωνλις] αξιολωονλις
150 10 σωνπερικεν] σωνπερικεν
150 13 κυτΘ] κητος
152 9 οξιως] οζιος male.
154 11 κατακεγμενζω] καθιεζομενζω
158 11 Θωτοκεφαλοι] Θωτοκεφαλοι — Κωνακεφ,
158 13 Ψιτλοκοδις] Ψητλοκοδις — Ψυτλοκοδις
158 18 ημως] υμως
158 19 βιοτδιετημεν] βιοτδιετημεν
160 9 εξαυλιοτημενοι] εξαπλιοτημενοι
164 6 απιστων ων] απιστοτω ων absurde.
164 8 τας ηλικιας] τδν ηλικιαν
164 17 ψηδιαιον] ψηδιαιων male. — πτνλι ψηδιαιον
164 22 η] οι
166 12 επιερισπλοων] επιερετων male.
168 13 γενεομβρα] γενομβρα
172 7 αποθανων] αποζωνων ιμειδι fruſtra.
172 17 μιζαλαις] μιζαλοις male.
174 13 υπ'] επ'
176 18 παρωχε] υπηρχε
180 7 τα] οτι male.
180 19 ετωερων] ετιερων male.
180 20 αξιπολοις] αξιπλοοις.
182 1 ο Κρης] οκρυς male.
182 6 καθηγορειτο] εκατηγορειτο male.
182 16 ΜινωΘ] Μινως
184 16 κινηαμενοι] κυτα.
186 2 ανωφις] αφανις male.
186 6 ομβοδηται] ωραιοτηλα
186 20 αρτυς ετ.] αρτοι ετοιμοι

186 22 ἐξηγητὰ] ἐξ. male.
188 12 ἀγωνίσεις] ἀγωνίσεις male.
188 14 γιγνεται] γενέσθαι
190 10 ωδε] ὧδε
190 19 Νεμειαδ] Νέμεων male.
192 4 ἐκεῖνον διηλ.] ἐκεῖνα διελεῖν
192 14 τουτω] τουτων male.
192 21 Ακαδημ(ε)ικους] Ακαδημικους
194 6 αξιολογωταῖοις] λογικωτάτοις — ἀξιολογικωτάτοις
194 21 ωσπὶς] ὡσεί — τι male.
194 21 αυτως] αὖ⊖ absurde. — ὡς, ἐοικὸς ante ἀγγειον
194 22 Καλοφωνιον] Καλωφωνιον
196 1 ωολιταις] ωλισιοις
196 5 καταχειροτεχν] καλιχεχν.
198 1 τοκωψι] τοκῳψι male.
198 16 Καρ⊖] Καρς⊖ — Καρα⊖
200 2 ωλακους] ωλακης male.
200 7 Βυσιρις] Βυσυρι male.
200 18 ταιρους] τιρους
202 12 ωδε μεσυλα] ωδεμεσυλα uno verbo.
202 16 τριμακωσ] τριτως
202 19 αρκαδου] Αρκασιος
202 23 ταιρων] τιρων male.
204 1 καλυηστερβρος] καλαθηστερθρος — καλυθηστερθρος
primam vocalem produxit *Reiz.*
204 10 ωολυ] ε ωολυ
204 13 ελαυνοντις] διαλυοντες
206 1 ηπιωμαν] τροπιωμεν
206 17 υμων] ex emendati. *Solan.* ημων antea.
208 2 τη] τι male.
208 12 της τριτους] τη τριτου
208 16 ιν' ει] ταν — ιν
210 1 εξ αυτου] εαυτου male.
210 5 αποζυρ⊖] αποζυξ⊖
210 12 ωαυλη] ωαυλι
210 15 αστρατος] αστρεως⊖

212	1	χολαζονται] χολαζονίο male.
212	3	παρα] ωξι
212	9	απεπιμψα] απεπλυσα.
212	14	ταπλισθσαισίις] επλ.
212	14	Υπνον] Υπνω
212	20	ος] an ης;
214	3	παρα] ωξι
214	10	φοινικοι] φοινικοι male.
214	22	παρα] ωξι.
216	12	υποδεχω] παρασκευω
216	20	Ωχυκα] Οζυκα male.
218	1	χρησαμθον] χρησαμθος male.
218	17	οιη] οι
218	18	σωφρονοιη] σωφρονοιεν
220	15	αλιζωρησαν] αλιζορησαν
220	21	κιλυφη] κιλυφινα
222	6	εικοσιν] εικασιν — εικοσι
224	4	επεχομεν] επεχομεν
224	6	επεσαιμαινεν] επεσημθεν male.
224	9	εξεδολασησι] εξεδολαξα — εδολασησι
224	23	επικεινα] επ' εκεινα.
228	1	ερωμεν] εωμεν.
232	8	Κεκλυσα] εκεκλυσα
232	9	Υδαμαρδια] Υδαμερ.
232	9	λεδυσιν] λελαχυσαν — λελακυσι
234	18	ωθσαρκξας] ωθσαρραξας

INDEX

RERUM NOTABILIUM.

Prior numerus paginam, posterior lineam demonstrat.

A

Ἀβδηρίτης 12 16
ἀβδηρίται 1 1
ἀβδηριτικὸν πῶῦ 6 1
ἀγαμεμνονα 18 2
ἀειροπης 18 6
ἀθηναιους 36 1
ἀθω 28 6
αιαντειον 56 5
αιαντ 182 4
αιγυπτιον 34 11
αιδιοπιας 34 10
αλεξανδρος 28 4] 74 10
αλεξανδρω 26 15] 80 2
αλκαιος ὁ Μιλησιος 22 2
αλκμαιωνα 90 13
αλκιβιαδη 76 18
αλκινοου 110 1
αμφιπολιτης 74 8
αναξαρχων 190 3
αναξαρχον 190 19
ανδρομαχην 4 1, 10, 12] 12 16
ανιτου 182 19
ανοιχιονα 64 10

αντιοχ⊖	70	12			
απολλων	38	9			
αργω	22	13			
αρει	18	5			
αρειω	198	18			
αρης	18	7			
αριστερχον	196	6			
αριστειδης	184	6			
αριστοκλεα	192	11			
αριστοδικη	28	2			
αριστοδικη	26	14			
αριων	190	13			
αρμδρια	6	6]	34	5	
αρπαξιρξιω	78	4			
αρχιλα⊖ ὁ Τραγωδος	4	8			
αστκληπιος	38	9			
αστρος	74	8			
αυδηδης	66	19			
αυτριως	18	6			
αυτοκ⊖	78	2			
αφαρεον Σιλανια	54	18			
αφρανιος ρηϊης	56	2			
αχιλλει	50	20			
αχιλλεις	30	22			
αχιλλιως	80	9			

Β

βαβυλωνι⊖	194	23			
βακτριως	12	11			
βρεττιους	88	11			

Γ

γαπης	12	10			
γυλιππω	76	15			

Δ

δαρειν ης Παρυσατιδος	50	13
διαφθειω	116	19
διαμητριω	68	1
διαμοδινης	88	11
διαμοδινης	74	18
δις	18	2
διοζβοης	8	4, 9
διομηδεω	200	7
διονυσης	114	17

Ε

εδεσσα	48	4
εδεσσαιοι	52	10
εκτορα	30	22
ελενης	182	12
ελληις	42	2
εμπεδοκλης	198	9
ενδυμιων	122	4
επειω	198	9
επικηρον	192	11
επιπολαιης	76	12
ερμοκρατης	76	12
ευναμω	190	2
ευριπιδη	1	9
ευροπος	52	8
ευροπη	52	7
ευρωπη	46	2
ευφορβον	198	8
ευφοριων	96	12
ευφραιω	52	9

Ζ

ζαμολξιν	190	19
ζευς	16	18] 18 6

ξηνοδοτην		196	6
ξηνοδικης		146	8

H

ηλυσιω		188	4
ηρακλεια		24	12
ηρακλει		24	9
ηρακλεις		18	19
ηρακλεις		20	12
ηροδοτου		6	8
ηροδοτον		82	2
ηροδοτω		42	4
ησιοδ-		200	1

Θ

θιασηται		70	13
θεσπεσιος		98	16
θερσιτη		30	21
θερσιτου		32	1
θεων		70	9
θεσι		182	15
θευκυδιδαι		6	8
θευκυδιδη		36	11] 42 4, 6
θευκυδιδης		12	1] 54 13] 78 8] 80 22
θευκυδιδε		32	14] 34 7] 36 4
θυμε Αττικε		32	18

I

ιαμβους		108	10
ικης		70	8
ιλιαδος		196	11
ιωδις		12	11
ιαπετιονιδη		182	8
ισιδοτε		20	13

K

κρόκαλλις — — 232 8
κασσιτερις 60 26
κρεμμυόχοος — — 96 12
κραδημικός 38 5
κυλικαρνιανος σωμπολίτης 34 1
κυλυψοι — — 208 15
κρέα 198 16
κυματικὼν χορὸς 42 11
κρόσσαι — — 66 7
κιγκλίδιον 60 23
κίλλις 12 10
κιρκυραιον ῥητὸν — — 34 5
κίνυρος 202 13
κίρκης — — 218 5
κλειτὺς 74 10
κλιτὺν — — 74 15
κλοὸς 78 1
κνιδιον πρηστικὸν — — 100 17
κρανέα 70 4
κορινθιοι — — 6 24
κορίνθῳ 40 6
κρασεις — — 8 8
κριτήριος 32 18
κρεῖον — — 46 11
κτήσιος 108 8
κυρὸν — — 182 31
κωμικὸς 80 15

Λ

λαιδὸς — — 192 16
λιοτρόφιδος 70 5
λιγεῖαι — — 62 19
λυδία 24 9
λυκάβεια — — 190 20
λυσιμαχὶς 1 1

M

Μαλχιανὸς	60	6			
μανουήλης	58	11]	60	11	
μιδδιη	4	10			
μιτιλαιν	182	11			
μεσοποταμια	52	9			
μεσοποταμιαν	52	13			
μεσοποταμιτης	52	17			
μιλητον	32	5			
μιλανε	70	5			
μινως	182	16			
μινωταυρον	228	9			
μυζηριδος	66	10			
μυσιαν	16	15]	30	16	
μωμῳ	68	15			

N

ναζιανζος	192	2			
νισιβις	192	1			
νικη	76	1			
νικοφανην	20	12			
νικοφανη	22	3			
νικαιαν	78	6			
νικοπολει	36	2			
νικοπολεως	34	6			
νυμφαν	190	19			

Ξ

ξενοφων	78	7			
ξενοφωντα	90	13			
ξενοφωντις	6	9			

O

οδυσεις	110	1	
ολυμπιας	58	1	
ολιωθω	74	9	
ομηρε	32	6	
Ομηρε Δι	88	5	
ομηρω	80	7	
ομφαλη	24	10	
ομφωλης	24	14	
ονησικριτε	80	3	
οξυδρακων	66	10	
οξυρεϊω	42	2	
συνλογισθ	32	11	
συνλογισθ	42	16] 64	15
σφρης	42	2] 46	19
σφρων	42	18] 64	15

Π

παιωνας	168	12	
παλαμηδης	192	1	
παραιτονιαν	100	21	
παρθενιος	96	12	
παρθιδες	66	18	
πελασγικην	34	8	
περδικαν	70	10	
περιανδρε	190	22	
περικλεις	54	19	
περσεως	4	1, 13	
περσηϊ	62	6	
πηλαμυ	162	2	
πηνελοπης	208	14	
πλειαδων	146	7	
πολιμος απαντων πατηρ	6	10	
πολυδαμαντι	70	14	

ποσειδων	18	6		
ποσειδωνι	18	4		
πτελεϊτηλοι	90	12		
πτισσα	44	18		
πυθμενρας	198	4		
πυρα	26	15		

P

ραδαμανθυς	182	1		
ραδιον χαλκουν	50	9]	132	12
ραμμασιν	34	7]	46	4, 10
ραμμασιν και πιρσιν	40	22		

Σ

σαμοθρακη	52	11		
σαρπηδονος	132	4		
σαυτερινον	46	11		
σιδηριαους	46	20		
σιδηριαων	46	13]	54	1
σιδηριαων	54	19		
σιλδυκα	70	12		
σικελικα	74	18		
σινωπη	160	7		
σκηπχορθ	190	3		
σκυρα	62	18		
στεμφυτοικης	70	12		
συαγκρησις	76	15		
συρα	52	1		
συρακουσιων	190	22		
συφραγ	102	4		

T

ταυτηλα	96	14		
τηλεγονα	218	5		

πρεσβυς — 196 1

τυγχανει 64 6

τιμων — — 210 20

τετανιον — — 46 12

τιλιασον 46 12

τετραμμον — — 70 5

τυρω 176 19

Υ

υακινθος — — 192 2

υδατοις 28 1

υλλας — — 192 3

Φ

φειδων — — 122 14

φιλαργυρ 200 6

φιλιππος — — 6 13

φιλων 1 2] 8 11] 48 1

φρονει — — 46 11

φρονουσα 46 11

Χ

χρυσιππ — — 192 19

Ω

ωδινει ορθ — — 50 3

FINIS.

MVSEVM
BRITAN
NICVM